

**ΘΕΣΕΙΣ για το 3ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ
της νεολαίας ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ**

3ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ
νεολαία
ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

Με τη νεολαία της εξέγερσης
για μια επαναστατική εργατική
απάντηση στην κρίση

ΘΕΣΕΙΣ για το 3ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ της νεολαίας ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

Έκδοση για το

Με τη νεολαία της εξέγερσης
για μια επαναστατική
εργατική απάντηση
στην κρίση

Έκδοση της νεολαίας ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ
Χ. Τρικούπη 76, Αθήνα
τηλ.: 210 33 89 611
www.nka.gr

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2009

Περιεχόμενα

1ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η ΝΕΟΛΑΙΑ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΚΟΥ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΥ	5
1.1. Η ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ: ΑΠΟ ΤΟ «ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΝΕΟ-ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΥ» ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΓΥΡΟΥΣ ΕΠΙΘΕΣΗΣ	
ΣΤΑ ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	5
1.2.1. Η ΝΕΑ ΒΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΚΗΝΙΟ	10
1.2.2. ΑΠ' ΤΑ ΘΡΑΝΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΞΕΓΕΡΣΗΣ	12
1.2.3 ΑΕΙ-ΤΕΙ	13
1.2.4. ΤΑ ΚΑΥΤΑ ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΜΕΤΩΠΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	15
1.2.5 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΧΩΡΟΙ	16
1.2.6 ΟΙ ΛΑΪΚΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ	17
1.2.7 ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	18
1.2.8 ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ	19
1.2.9 ΚΙΝΗΜΑΤΑ	20
1.2.10 ΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΙΣ ΣΕ ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΤΗ ΓΗ	22
1.2.10.1. Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ	23
1.2.10.2. ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	24
1.2.10.3. ΜΟΡΦΕΣ ΑΥΤΟΡΓΑΝΩΣΗΣ	26
2ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η ΕΠΑΝΑΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΤΩΠΟ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	29
2.1 Η ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ	29
2.2 Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΔΙΕΞΟΔΟΣ ΠΙΟ αναγκαία ΑΠΟ ΠΟΤΕ	31
2.3 ΤΟ ΜΕΤΩΠΟ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΩΝ-ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΣΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ	33
2.5. Η ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ-ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΜΕΤΩΠΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΣΤΙΣ ΣΧΟΛΕΣ ΚΑΙ Η ΕΑΑΚ	42
2.6 Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ	49
3ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ	54
A: Η ΝΕΟΛΑΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΚΟΥ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΥ	54
B: ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΜΕΝΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΣΤΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	55
Γ: ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΝΕΟΛΑΙΑΣ, η ν.Κ.Α.	56
Δ. ΓΙΑ ΠΟΙΑ ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ;	57

Σαν πρόλογος...

Η εποχή μας είναι η εποχή της κρίσης του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, της πιο άγριας επίθεσης απέναντι στη εκπαίδευση, τη δουλειά τη ζωή μας. Είναι η εποχή της δολοφονίας του Γρηγορόπουλου και του χτυπήματος στην Κωνσταντίνα Κούνεβα. Είναι η εποχή της λάμψης του Δεκέμβρη και των μεγάλων ερωτημάτων, που αναζητούν απαντήσεις. Η εποχή, που η σκουριά του παλιού κόσμου της εκμετάλλευσης, της καταστολής και των πολέμων, σκεπάζει όλα τα πεδία της κοινωνικής ζωής. Όπου περισσότερο από ποτέ είναι επίκαιρη η κραυγή του Ν. Χικμέτ: «Μην κατηγορείτε άλλο το σκοτάδι. Ανάψτε το φως».

Σ' αυτή την εποχή, που οι εξεγέρσεις έρχονται από το μέλλον, η επαναστατική αριστερά της γενιάς μας, της γενιάς της νέας εργατικής Βάρδιας στην εκπαίδευση και την εργασία, έχει μπροστά της καινούριες προκλήσεις και αναμετρήσεις.

Σ' αυτές τις αναμετρήσεις, αυτή η γενιά δεν μπορεί να πάει με τις χλιοπαλωμένες σημαίες του παρελθόντος, τις αυταπάτες του υπαρκτού καπιταλισμού του ανύπαρκτου σοσιαλισμού, την ουτοπία της μισής αντίστασης και του κομμουνισμού ως δευτέρας παρουσίας.

Είναι σήμερα περισσότερο από ποτέ αναγκαίο να ανοίξει με νέους όρους η συζήτηση και η δράση για την επαναστατική αριστερά της εποχής μας, για ένα νικηφόρο νεολαιίστικο κίνημα απέναντι στο κεφάλαιο και τις κυβερνήσεις του. Να δώσουμε νέα πνοή στην πάλη για την αντικαπιταλιστική επανάσταση και την κομμουνιστική απελευθέρωση, τη μονή ρεαλιστική διέξοδο για τους εργαζόμενους και τη νεολαία από την κρίση.

Σε αυτή τη συζήτηση μπορεί και πρέπει να έχει πρωταγωνιστικό ρολό η νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση μαζί με όλο το αντικαπιταλιστικό δυναμικό και τους αγωνιστές, που όλο το προηγούμενο διάστημα βρεθήκαν, έστω κι από διαφορετικούς δρόμους, στην πρώτη γραμμή αυτής της προσπάθειας. Το 3ο συνέδριο της ν.Κ.Α. και η διαδικασία προς αυτό αποτελούν βήμα για τον πιο βαθύ διάλογο και την πιο ουσιαστική συζήτηση και θέλουμε να είναι ένα ραντεβού με τις αγωνίες και τους προβληματισμούς όλου αυτού του κόσμου. Πολύ περισσότερο που και η ίδια η διαδικασία του συνεδρίου έρχεται με μεγάλη καθυστέρηση καθώς η επιτροπή θέσεων συλλογικά δεν μπόρεσε για μεγάλο διάστημα να καταθέσει ολοκληρωμένο κείμενο ενώ στη συνέχεια ένα τμήμα της αποχώρησε για να καταθέσει διαφορετική πλατφόρμα με αποτέλεσμα τελικά την έκδοση δύο σχεδίων θέσεων για το συνέδριο.

Ως ν.Κ.Α, αντιμετωπίζουμε το συνέδριο όχι σαν μια κλειστή εσωοργανωτική διαδικασία αλλά ως ένα μάχιμο και ζωντανό διάλογο του δυναμικού μας με όλο τον κόσμο του κινήματος και της αριστεράς. Ένα διάλογο που μέσα από τη συζήτηση του συνεδρίου θα καταλήξει σε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες για την επαναστατική απάντηση στην κρίση. Στόχος είναι μέσα και από τη διαδικασία του συνεδρίου και το δημόσιο διάλογο και εμπλουτισμό του κειμένου να προχωρήσουμε σε εκείνες τις πρωτοβουλίες, που τόσο έχει ανάγκη η περίοδος.

Γιατί αν οι νεολαιίστικοι κι εργατικοί αγώνες της περιόδου και ιδιαίτερα ο Δεκέμβρης έμειναν ανολοκλήρωτοι, άφησαν το μήνυμα της εξέγερσης στην επαναστατική αριστερά, το κίνημα και τους αγώνες, παρακαταθήκη και προσταγή για το αύριο.

Η ΝΕΟΛΑΙΑ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΚΟΥ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΥ

1.1. ΗΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ: ΑΠΟ ΤΟ «ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΝΕΟΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΥ» ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΓΥΡΟΥΣ ΕΠΙΘΕΣΗΣ ΣΤΑ ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Ο σύγχρονος καπιταλισμός βρίσκεται αντιμέτωπος με μια βαθιά κρίση, η οποία αποτελεί τον πυρήνα των κοινωνικών εξελίξεων, τις οποίες έρχεται να αναδιαμορφώσει βίαια. **Η κρίση είναι παιδί της νέας εποχής του καπιταλισμού** που με τα αλληπάλληλα κύματα αντεργατικών μέτρων, ιδιαίτερα από το 90 και μετά σφετερίστηκε ακόμα και τον αναγκαίο χρόνο εργασίας, το χρόνο κατά μέσο όρο που ο εργαζόμενος χρειάζεται για να εξασφαλίσει την απλή επιβίωσή του. Που μέσα από την άγρια εκμετάλλευση και την υπεραξία που συσσωρεύτηκε τροφοδότησε το χρηματοπιστωτικό σύστημα που βρίσκεται σήμερα στο κέντρο της κρίσης. Που μετέτρεψε τις διεθνείς σχέσεις σε απροκάλυπτο υπερασπιστή των συμφερόντων του κεφαλαίου ανοίγοντας το δρόμο για την καπιταλιστική διεθνοποίηση που σήμερα φέρνει την κρίση σε κάθε γωνιά του πλανήτη (100 χώρες είναι στο «κόκκινο»). Που επέβαλε τη μετατροπή της πολιτικής σε τενοκρατική διαχείριση των «μονόδρομων» της καπιταλιστικής ανάπτυξης. Που διαμόρφωσε όλα αυτά τα χρόνια ένα εργατικό υποκείμενο με νέα ποιοτικά χαρακτηριστικά πιο πολυάριθμο αλλά και πιο πολύμορφο, χωρίς δικαιώματα αλλά με περισσότερες γνώσεις που σήμερα το μεγαλύτερο μέρος του καταδικάζεται σε μια κοινωνική κατάσταση όπου δεν μπορεί καν να καταναλώσει τα εμπορεύματα. Που έφερε στο προσκήνιο την όξυνση όλων των αντιθέσεων και πρώτα από όλα τον χωρίς όρια κοινωνικό πόλεμο ενάντια στις δυνάμεις της εργασίας. **Όλα αυτά τα βασικά στοιχεία της νέας εποχής, της εποχής του ολοκληρωτικού καπιταλισμού σφραγίζουν την κρίση όχι μόνο εδώ και έναν χρόνο αλλά κυρίως από το 2001 όταν άρχισαν να γίνονται ορατά τα πρώτα σημάδια της.**

Η κρίση λοιπόν γεννιέται και αναπτύσσεται στην καρδιά του συστήματος: Στο έδαφος των νέων ποιοτικών στοιχείων παίρνει τα χαρακτηριστικά κρίσης υπερσυσώρευσης όπου το κεφάλαιο δεν μπορεί να εκμεταλλευτεί την εργασία στο βαθμό εκείνο που απαιτεί η ομαλή λειτουργία του κεφαλαιοκρατικού τρόπου παραγωγής. Η διόγκωση του χρηματοπιστωτικού τομέα και τα αλληπά-

λληλα αντεργατικά μέτρα δεν κατάφεραν να αποτρέψουν την καθοδική πορεία των καπιταλιστικών οικονομιών και την πτώση του ποσοστού κέρδους, διόγκωσαν την φτώχεια και περιόρισαν δραστικά την κατανάλωση χωρίς την οποία δεν μπορεί να αξιοποιηθεί από το κεφάλαιο η υπεραξία που αντλήθηκε από την παραγωγή. Ήδη η Παγκόσμια τράπεζα ανακοίνωσε μείωση του παγκόσμιου ΑΕΠ κατά 3% μέχρι τέλος του χρόνου και οι προβλέψεις για τις συνέπειες της κρίσης γίνονται από τους διεθνείς οργανισμούς με ορίζοντα δεκαετίας!

Για τους αστούς κρίση σημαίνει συρρίκνωση της κατανάλωσης και της εμπορικής ροής, πτώση του μέσου ποσοστού κέρδους, ενώ επισύρει από τη μεριά τους μια νέα εκστρατεία για την αύξηση της αποδοτικότητας της εργατικής δύναμης με κάθε κόστος προωθώντας νέα διαρθρωτικά μέτρα. Το κεφάλαιο εκμεταλλεύεται την κρίση του για να περάσει και να εδραιώσει τα πιο αντιδραστικά μέτρα σε βάρος της νεολαίας και των εργαζόμενων, ενώ παράλληλα προωθεί την κοινωνικοποίηση της ζημιάς και την ιδιωτικοποίηση των κερδών. Ένας νέος γύρος σαρωτικής επίθεσης στα δικαιώματά μας αρχίζει... **Η νεολαία και οι εργαζόμενοι, από την άλλη, βιώνουν την κρίση εξατομικευμένα** με το φόβο της απόλυσης να κρέμεται πάνω από το κεφάλι τους, την εργοδοτική τρομοκρατία να εντείνεται στο μέγιστο βαθμό, με την καθημερινή συρρίκνωση του πραγματικού της εισοδήματος, με τη συνειδητοποίηση ότι ακόμα και σε αυτή την καπιταλιστική κρίση θα είναι αυτοί που θα καλεστούν να πληρώσουν άλλη μια φορά. Έτσι εξατομικευμένα εμπεδώνεται στη συνείδηση της τάξης όλο το μοντέλο εργασίας και ζωής στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό.

Η κρίση λοιπόν δεν είναι η ίδια για το κεφάλαιο και ίδια για τους εργαζόμενους ούτε υπάρχει κάποια ενιαία «λύση» για το ξεπέρασμα της καθώς κάθε βήμα διεξόδου από αυτήν θα σημαίνει πιο άγρια επίθεση ενάντια στους εργαζόμενους και τη νεολαία. Αντίθετα για να εκφραστούν τα συμφέροντα της νεολαίας και των εργαζομένων πρέπει σήμερα να έρθει στο προσκήνιο όχι το «ξεπέρασμα της κρίσης» την οποία υποτίθεται θα πληρώσει το κεφάλαιο χωρίς συνολική αλλαγή αλλά το βάθεμα της κρίσης, η αντικαπιταλιστική επανάσταση, η πάλη για την εργατική δημοκρατία.

Ζούμε σήμερα σε μια εποχή που θα μπορούσε να

συμβάλει ουσιαστικά στην απελευθέρωση του ανθρώπου και την αντιμετώπιση των προβλημάτων του ανθρώπου και της φύσης, που χαρακτηρίζεται από παραγωγή αμύθητου πλούτου, πλούτου όμως που παράγεται καταστροφικά για τον άνθρωπο και τη φύση, τη στιγμή που η φτώχεια και η ανέχεια εξαπλώνονται και πλήττουν όλο και περισσότερο την κοινωνική πλειοψηφία. Αποδεικνύεται ότι όλες τις επαγγελίες και τα «όνειρα αμερικάνικου τύπου» που κόμιζε για δεκαετίες ο καπιταλισμός (ευημερία, ανάπτυξη και πρόοδος), δεν μπορεί να τα ικανοποιήσει. Κι όχι μόνο αυτό αλλά ότι η πορεία ανάπτυξης και κρίσης του μόνο καταστροφική είναι για τον άνθρωπο.

Η υπερκατανάλωση για ένα μικρό μέρος του αναπτυγμένου καπιταλισμού είναι η άλλη όψη της υποκατανάλωσης για τη μεγάλη πλειοψηφία του κόσμου. Η αφθονία αγαθών για τους λίγους σημαίνει τεχνητή σπάνη για το μεγαλύτερο μέρος των εργαζομένων σε όλο τον κόσμο. **Η ξέφρενη ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων και η μετατροπή σε παραγωγική δύναμη και σε οικονομικούς «πόρους» όλων των πηγών της ζωής και της φύσης οδηγεί στην εξάντληση των ανθρώπινων και φυσικών πόρων.** Η ουσία, επομένως, αυτής της κρίσης είναι ότι η συνέχιση της ανάπτυξης του καπιταλισμού μπορεί να γίνεται σήμερα μόνο με μεγαλύτερη από ποτέ καταστροφή τόσο του ανθρώπου όσο και της φύσης. Και η κρίση (αναγκαία σύμφωνα με τον Μαρξ για την ανανέωση του καπιταλισμού) είναι μέρος αυτής της διαδικασίας.

Έρχεται με ακόμη πιο δραματικό τρόπο στο προσκήνιο μέσω της κρίσης, το πρόβλημα ότι, δεν είναι πλέον μόνο πόσος πλούτος παράγεται, αλλά και τι πλούτος παράγεται. Το μεγαλύτερο μέρος του πλούτου που παράγεται είναι πλούτος άχρηστος και καταστροφικός: πλούτος θανάτου (όπλα, ναρκωτικά κ.λπ.), πλούτος τεχνητών αναγκών (ψυχαναγκαστική κατανάλωση νέων προϊόντων) και πλούτος άσχετος με τις πραγματικές κοινωνικές ανάγκες (τι είναι όλα αυτά τα ασύλητα ποσά που «χορεύουν» στα χρηματιστήρια του κόσμου;). Αλλά ακόμη και ο αναγκαίος για την επιβίωση πλούτος παράγεται με τρόπο καταστροφικό για τον άνθρωπο και τη φύση. Η περιβαλλοντική κρίση συμπυκνώνει δραματικά αυτήν την κατάσταση: **Δεν υπάρχει βιώσιμη λύση που να είναι συμβατή με το σημερινό τρόπο παραγωγής και με το επίπεδο καταναλωτικών αναγκών του αναπτυγμένου καπιταλισμού.** Η κρίση σε αυτήν την εποχή, λοιπόν, θέτει βαθύτερα ερωτήματα και νέες απαιτήσεις για την Αριστερά, που πρέπει να απαντήσει η προσπάθεια της κομμουνιστικής επαναθεμελίωσης.

Αποδεικνύεται λοιπόν ότι δεν αρκούν σήμερα τα μονοσήμαντα δόγματα περί «μη ανάπτυξης των παραγωγικών δυνάμεων» και «σαπίσματος του καπιταλισμού» που αναπαράγουν δυνάμεις της αριστεράς για την ερμηνεία της κρίσης. Στην πραγματικότητα, ακόμα και σήμερα, ένα χρόνο μετά την κρίση, οι όποιες ενδείξεις ανάκαμψης επενδύονται σε μεγάλο βαθμό σε παραγωγικές δυνάμεις που είναι καταστροφικές για τον άνθρωπο όχι μόνο ε-

ξαιτίας της χρήσης τους αλλά από την ίδια την φύση τους και το περιεχόμενο τους, όπως η πολεμική βιομηχανία.

Το ίδιο απατηλή είναι και η υπεράσπιση της καπιταλιστικής ανάπτυξης σαν αντίδοτο στην κρίση καθώς σήμερα βρισκόμαστε σε μια εποχή που όχι μόνο η κρίση, αλλά η καπιταλιστική ανάπτυξη έχει δημιουργήσει ήδη μια αφόρητη κατάσταση για τους εργαζόμενους. Ακριβώς 2 χρόνια πριν, όταν στην Ελλάδα η μεταολυμπιακή καπιταλιστική ανάπτυξη, υπό την αίγλη της Ο.Ν.Ε. και των υψηλότερων ρυθμών ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι αριθμοί σε ότι αφορά τους εργαζόμενους ήταν αδυσώπητοι. Οι μισθοί βρίσκονταν στο 50% αυτών της Ε.Ε. Η αγοραστική δύναμη των κατώτατων μισθών ήταν 4% χαμηλότερα από αυτήν του 1984. Το κεφάλαιο στο 2007 και οι εργαζόμενοι 23 χρόνια πίσω. Το 77,3% των εργαζομένων έπαιρναν μισθό έως 1.200 ευρώ. Από αυτό το ποσοστό το 55% έως 750 ευρώ! Το 2008 το 60% των φορολογικών εσόδων προέρχονταν από την έμμεση φορολογία, κατά κανόνα η πιο άδικη και ληστρική για τους εργαζόμενους. Την ίδια στιγμή: 7 στις 10 επιχειρήσεις παρουσίαζαν αυξημένα μεικτά κέρδη. 6 στις 10 βελτίωσαν τα καθαρά κέρδη τους. Μόλις 2 στις 10 ήταν ζημιογόνες. Έτσι φαίνεται καθαρά που οδηγεί η αντίληψη που προσπαθούν να περάσουν τα αστικά κόμματα και τα ΜΜΕ στους εργαζόμενους ότι η κρίση είναι μια κατάσταση που απαιτεί ειδικά και προσωρινά μέτρα αλλά και ότι η κρίση είναι αναπόσπαστο στοιχείο, συνέπεια και ολοκλήρωση της καπιταλιστικής ανάπτυξης την οποία στην «παραγωγική», «κοινωνική», «οικολογική», «εθνική» εξακολουθούν να υπερασπίζονται ως λύση η ρεφορμιστική αριστερά και οι γραφειοκρατίες του συνδικαλιστικού κινήματος.

Βρισκόμαστε μπροστά σε μια κρίση με συνέπειες που θα καθορίσουν για μια ολόκληρη περίοδο την κοινωνική κατάσταση, την πολιτική θέση και τη συνεί-

δοση της εργατικής τάξης και της νεολαίας. Και θα καθορίσουν, σε αυτό το πλαίσιο, την κοινωνική απεύθυνση και την φυσιογνωμία και της αριστεράς, ιδιαίτερα της αντικαπιταλιστικής που πριν την κρίση στις αναλύσεις της τόνιζε όχι μόνο τα αδιέξοδα του καπιταλισμού (αυτό το κάνουν σήμερα όλα τα πολιτικά και ιδεολογικά ρεύματα) αλλά την ανάγκη επαναστατικού ρεύματος για να αλλάξουν οι συνθήκες ζωής των εργαζομένων και να ανοίξει ο δρόμος για μια κοινωνία χωρίς εκμετάλλευση, καταστολή και πολέμους. Με αυτήν την έννοια η θεωρητική, πολιτική και κινηματική στάση και θέση απέναντι στην κρίση και στα κινήματα και τις εξεγέρσεις που αυτή δημιουργεί αποτελεί κρίσιμο κριτήριο συμβολής της επαναστατικής αριστεράς. Αυτά ισχύουν πολύ περισσότερο για την Ελλάδα γιατί εδώ δεν έχουμε μόνο τις επιπτώσεις της κρίσης αλλά και την πρώτη μεγάλη εξέγερση απέναντι σε αυτήν τον περασμένο Δεκέμβριο.

Σήμερα εν μέσω κρίσης ο ρόλος των καπιταλιστικών ολοκληρώσεων και ιδιαίτερα της Ε.Ε αποκτά αναβαθμισμένο χαρακτήρα. Από τις «συνόδους για την αντιμετώπιση της κρίσης» μέχρι τις πρόσφατες ανακοινώσεις για το έλλειμμα εντείνει την αστική κυριαρχία και εκμετάλλευση της εργατικής τάξης με διπλό και ενιαίο τρόπο: εθνικό και διεθνικό. Για αυτό και η ριζοσπαστική αντικαπιταλιστική πάλη που γίνεται ενάντια στην εγχώρια αστική τάξη δεν μπορεί παρά να αφορά και την πάλη ενάντια στις ολοκληρώσεις του κεφαλαίου και αντίστροφα. **Δεν μπορεί, συνεπώς, να υπάρχουν αυταπάτες για τη δυνατότητα να υπάρξουν στα πλαίσια του καπιταλισμού «προοδευτικές λύσεις»** η διέξοδοι, τόσο στα πλαίσια μιας χώρας όσο και στα πλαίσια των ολοκληρώσεων. Οι οικονομικοί, θεσμικοί και ιδεολογικοί μηχανισμοί της Ε.Ε, αλλά και των επιμέρους κρατών μελών, έχουν διαμορφωθεί και φέρουν τη σφραγίδα των εξουσιαστικών σχέσεων του κε-

φαλαίου, και στοχεύουν στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων του. **Ως τέτοιοι, είναι εντελώς ακατάλληλοι και επιζήμιοι για την επαναστατική αναδιοργάνωση της κοινωνίας** και για μια προοπτική, στα πλαίσια της οποίας οι «ελεύθερα συνεταιρισμένοι (και αυτοκυβερνώμενοι) παραγωγοί» θα αποκρυσταλλώνουν σταδιακά τα βασικά χαρακτηριστικά της νέας κομμουνιστικής κοινωνίας. Και δεν θα μπορούσαν, βέβαια, να μετασχηματιστούν ριζικά οι σχέσεις παραγωγής χωρίς την ταυτόχρονη αλλαγή των σχέσεων εξουσίας και κράτους (σε εθνικό, περιφερειακό, και παγκόσμιο επίπεδο). Θα πρέπει, επομένως, να καταργηθούν (διαλυθούν) όλοι οι μηχανισμοί της Ε.Ε και να αναπτυχθούν νέοι θεσμοί και κοινωνικοί μηχανισμοί σχεδόν από μηδενική βάση.

Σε αυτά τα πλαίσια, βασική προγραμματική θέση της επιδίωξης της αντικαπιταλιστικής επανάστασης με κομμουνιστικό περιεχόμενο είναι η συμβολή στην πάλη για την ανατροπή των καπιταλιστικών ολοκληρώσεων που θα υπάρχουν, η κατάργηση της συμμετοχής της χώρας σε αυτές, η κατοχύρωση του δικαιώματος του αποχωρισμού, μαζί και τα δικαιώματα της ελεύθερης συνένωσης σε εργατικού τύπου αντικαπιταλιστικές διεθνοποιήσεις. Ο στόχος για αποχωρισμό και αποδέσμευση από την Ε.Ε από εργατική σκοπιά συγχωνεύεται σήμερα, που η Ε.Ε οδηγεί την κούρσα των εκτάκτων μέτρων, της φοροεπιδρομής, των ιδιωτικοποιήσεων, περισσότερο από ποτέ με την αντικαπιταλιστική επανάσταση που μπορεί να πραγματοποιηθεί σε μια σειρά χώρες ή σε μία από αυτές.

Το πολιτικό σύστημα σε όλο τον ανεπτυγμένο καπιταλισμό αντιμετωπίζει κρίση εκπροσώπησης που τροφοδοτεί έντονα την αναζήτηση εναλλακτικών λύσεων. Και οι συνέπειες αποτυπώνονται πρώτα από όλα στους κυβερνητικούς διαχειριστές, ανεξάρτητα από το ρεύμα το οποίο εκφράζουν. Κυβερνήσεις πέφτουν και χώρες χρεοκοπούν, κόμματα που το προηγούμενο διάστημα ηγήθηκαν των αστικών συνασπισμών εξουσίας (όπως οι εργατικοί στην Αγγλία και η ΝΔ στην Ελλάδα) γνωρίζουν τις χειρότερες στιγμές στην ιστορία τους, ξεκινάει μια παγκόσμια σταυροφορία για να πειστεί ο πλανήτης ότι οι ΗΠΑ έχουν αλλάξει πολιτική (στον Ομπάμα δόθηκε προκαταβολικά... το Νόμπελ ειρήνης) και ελλείψει αριστεράς, ανεβαίνει παντού και η ακροδεξιά, τροφοδοτούμενη και από το αστικό μπλοκ. Βρισκόμαστε πια πολύ μακριά από την εποχή του «τέλους της ιστορίας» και της «νέας οικονομίας» της προηγούμενης δεκαετίας. Μπροστά στην κρίση όλοι οι εκφραστές της αστικής πολιτικής (κυβερνήσεις, κόμματα, επιχειρηματίες, διανοούμενοι) σκλώνουν την σημαία της καταδίκης του «άναρχου καπιταλισμού» και των συνεπειών του και φτιάχνουν σχέδια για το πώς θα διασώσουν την καπιταλιστική οικονομία με καύσιμη ύλη τους εργαζόμενους και τη νεολαία.

Τα αστικά πολιτικά κόμματα σε οποιαδήποτε εκδοχή τους (συντηρητική ή σοσιαλδημοκρατική) προβάλλουν μια άλλη διαχείριση της στρατηγικής των προηγούμενων χρόνων στο έδαφος της ήττας του εργατικού κινήματος και της ανεπάρκειας της αριστεράς: Νέα

αναδιανομή του πλούτου υπέρ του κεφαλαίου, ενίσχυση των τραπεζών, πρόσκαιρες κρατικοποιήσεις όπου κριθεί απαραίτητο, διατήρηση των κεκτημένων της ευελιξίας της αγοράς εργασίας, της αιώνιας λιτότητας, των κατασταλτικών μέτρων, των πολεμικών μηχανισμών. Έτσι το πολυδιαφημισμένο τέλος του «ασύδοτου καπιταλισμού» που προβάλλεται από τον Ομπάμα στις ΗΠΑ μέχρι το Σαρκοζί και τον Παπανδρέου στην Ευρώπη στην πραγματικότητα ανοίγει νέους γύρους επίθεσης στα εργατικά δικαιώματα. Η αδυναμία της αστικής πολιτικής να χαράξει μια στρατηγική διεξόδου από την κρίση που να μπορεί και να ενσωματώνει, δεν φαίνεται μόνο στα κυβερνητικά προγράμματα: Το Νομπέλ οικονομίας το 2008, χρονιά που ξέσπασε η κρίση δόθηκε σε έναν αμερικανό οικονομολόγο, τον Πωλ Κρούγκμαν που υποστηρίζει ότι αρκεί η αύξηση των πιστώσεων, η προσωρινή εθνικοποίηση μέρους του χρηματοπιστωτικού συστήματος και τα δημόσια έργα για να βγούμε από την κρίση! Από την άλλη πλευρά η ρεφορμιστική αριστερά συναγωνίζεται τους αστούς στην καταδίκη των μονοπωλίων και των golden boys και προτείνει κυβερνητικές αλλαγές και σχέδια «κοινωνικής πολιτικής». **Κοινό σημείο όλων αυτών των προτάσεων είναι η αποσύνδεση της κρίσης από την βασική της αιτία, τον ίδιο τον ολοκληρωτικό καπιταλισμό και άρα η πάλη ενάντια στις συνέπειες χωρίς διεξοδο για τους εργαζόμενους.**

Στην Ελλάδα η ΝΔ μετά και την εκλογική συντριβή στις βουλευτικές προσπαθεί, με την βοήθεια των κέντρων και των ΜΜΕ να ανασυγκροτηθεί ώστε να αποτελέσει σύντομα αξιόπιστη εναλλακτική μπροστά και στην αβέβαιη διετία που έρχεται. Και από τώρα ως αντιπολίτευση, σε γραμμή από τα δεξιά κριτικής και «πίεσης» στην κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ και επί της ουσίας στήριξης της αντιδραστικής ουσίας των τομών που απαιτούνται από τη μεριά του κεφαλαίου.

Το ΠΑΣΟΚ, παρά τις αυταπάτες ακόμα και τμημάτων της αριστεράς που βλέπουν στην άνοδό του μια πιο ήπια πολιτική ή ανακαλύπτουν εν έτει 2009 την αστική του μετάλλαξη, έρχεται στην εξουσία με στόχο την διαφύλαξη και ενίσχυση όσων κατέκτησε η αστική τάξη με τα αλληπάλληλα αντεργατικά μέτρα των προηγούμενων δεκαετιών. Η εκλογική του στήριξη, δεν αντανakλά ένα θετικό, επιθετικό όραμα αλλαγής, αλλά μια αμυντική στάση μειωμένων προσδοκιών. Αναπνέει περισσότερο στην πολιτική, προγραμματική και στρατηγική ανεπάρκεια της αριστεράς και την ανυπαρξία νικηφόρου ανατρεπτικού αγωνιστικού σχεδίου στο εργατικό κίνημα, παρά στη συστράτευση γύρω από ένα «γοητευτικό» αστικό πρόγραμμα τύπου εκσυγχρονισμού στα μέσα της δεκαετίας του '90. **Οι εργαζόμενοι, μέσα στην κρίση, στράφηκαν στην κοινοβουλευτική λύση του «μικρότερου κακού», καθώς το εργατικό λαϊκό κίνημα και η Αριστερά, παρά τις αντιστάσεις τους, δεν έχουν αποδείξει την ικανότητά τους να αλλάζουν την κατάσταση και να συγκροτούν μια άλλη πολιτική διεξοδο.**

Ιδιαίτερα στη νεολαία, οι δυνάμεις των δύο πυλώ-

νων της αστικής πολιτικής, προβάλλουν με επιθετικό τρόπο ένα πλαίσιο ιδεολογικοποίησης των κεντρικών κατευθύνσεων της ελασταςφάλειας και του νέου μοντέλου εργαζομένου, των κριτηρίων της εξατομίκευσης, της ευελιξίας, του ανταγωνισμού, της οικειοποίησης από την αγορά όλων των πλευρών της ανθρώπινης δραστηριότητας. Πολιτικοποιούν και αξιοποιούν τον κατακερματισμό της νεολαίας και τους ιδιότυπους νεολαιίστικους εμφύλιους (τεχνικά εναντίον ενιαίων, ΤΕΙ εναντίον ΑΕΙ, ιδιωτικοί εναντίον δημοσίων κλπ.). Ταυτόχρονα επιχειρούν να επικοινωνήσουν με τμήματα της εργατικής νεολαίας επενδύοντας πολιτικά ακριβώς πάνω στον διαφορετικό τρόπο ένταξης στην παραγωγή της νέας βάρδιας με μια νεοφιλελεύθερη ρητορεία «πολέμου γενεών», επί της ουσίας καλέσματος σε εργατικούς εμφύλιους για το ξαναμοίρασμα της φτώχειας (χαρακτηριστική εκδοχή το g700 ειδικά την περίοδο του ασφαλιστικού). **Συνολικά πάντως, στο έδαφος κυρίως της όξυνσης στο έπακρο του ζητήματος της επιβίωσης και της νεολαιίστικης ασφυξίας στο σημερινό πλαίσιο ζωής, αδυνατούν να διαμορφώσουν ένα ευρύτερο ρεύμα ενεργητικής στήριξης στην αστική πολιτική και τείνουν να συγκροτούνται κυρίως με όρους μηχανισμού.**

Στις ίδιες ανεπάρκειες βασίζεται και η αναβάθμιση του υπερσυντηρητικού ΛΑΟΣ. Από τη μία μεριά διεμβολίζει τμήματα του κόσμου της εργασίας, καθώς αναπτύσσει την αυταπάτη της κρατικής διαχείρισης της κρίσης. Σε ακροδεξιά βέβαια κατεύθυνση, με όρους εθνικής διαταξικής συναίνεσης, «κοινών θυσιών» και ακραίου αυταρχισμού στο όνομα της ασφάλειας και της

νομιμότητας. Από την άλλη φαίνεται ότι αποκτά αναβαθμισμένο ρόλο για το ίδιο το κεφάλαιο, ως τμήμα του αστικού συνασπισμού εξουσίας που μπορεί να αποκτήσει και συμπολιτευτικό ή συγκυβερνητικό ρόλο και μπορεί με όρους σύγχρονης ακροδεξιάς να εκφράζει σε κάθε καμπή μια πλευρά υπερσυντηρητικής, επιθετικής, αυταρχικής αστικής απάντησης στην κρίση.

Η επίσημη αριστερά των ΚΚΕ και ΣΥΡΙΖΑ διαπερνάται στο σύνολό της από την έλλειψη σύνδεσης της άμεσης πάλης, της απάντησης στην κρίση, του περιεχομένου και της πρακτικής του εργατικού και νεολαιίστικου κινήματος, με τον πολιτικό στόχο της ανατροπής του ίδιου του συστήματος της εκμετάλλευσης, από την ανεξάρτητη επαναστατική δράση των εργαζομένων και της νεολαίας. Οριοθετεί τον πολιτικό ορίζοντα του εργατικού και νεολαιίστικου κινήματος σε προγράμματα κρατικής «επίλυσης» της κρίσης, τελικά κυβερνητισμού ή συμπληρωματικού «ελεγκτικού» ρόλου στο πλαίσιο του αστικού πολιτικού συστήματος και των θεσμών του. Σε αυτή τη βάση αδυνατεί να πείσει και να εμπνεύσει ακόμη και με όρους αντίστασης και επιμέρους μεταρρυθμίσεων, αδυνατεί να δημιουργήσει μόνιμους δεσμούς και να διαπλεχθεί με τις νέες τάσεις ριζοσπαστικοποίησης που αναπτύσσονται στο εργατικό και νεολαιίστικο κίνημα. **Αδυνατεί τελικά να οξύνει πολιτικά και να βαθύνει τις ρωγμές που δημιουργεί στην αστική ηγεμονία η κρίση και η αναβάθμιση του πολιτικού ρόλου των κοινωνικών αγώνων.**

Στη νεολαία η ΚΝΕ αν και έχει μάλλον την ευρύτερη κοινωνική δικτύωση στη νεολαία καί ειδικότερα σε τμήματα της νέας βάρδιας, αναπαράγει αυτές τις αδυναμίες

στο έπακρο. Ειδικά την τελευταία τετραετία, η φυσιογνωμία της έχει σφραγιστεί από την υγειονομική ζώνη που επί της ουσίας επιχειρεί να στήσει γύρω από τις νέες τάσεις ριζοσπαστικοποίησης, κρατώντας εχθρική στάση απέναντι σε σημαντικούς νεολαιίστικους αγώνες και στην εξέγερση του Δεκέμβρη. **Συνολικά διαμορφώνει ένα ρεύμα που συσπειρώνει περισσότερο στην ήττα, παρά γύρω από μια νικηφόρα και ελπιδοφόρα πρόταση αναπαράγοντας μία σκληρά κοινοβουλευτικού τύπου αντίληψη για τους συσχετισμούς. Η νεολαία του ΣΥΝ, παρά την στροφή στη νεολαία που πραγματοποίησε στη ρητορεία του ο ΣΥΝ-ΣΥΡΙΖΑ την τελευταία τριετία, αδυνατεί να συγκροτήσει οργανικούς δεσμούς με ευρύτερο κόσμο του αγώνα και της αριστερής αναζήτησης στη νεολαία, ακόμα και με τμήματα που αποτελούσαν κεντρική του αναφορά σε προηγούμενη φάση (φοιτητικό κίνημα, ελαστικά εργαζόμενοι-stage κ.λπ.).** Πληρώνει στην ουσία την πλήρως διαχειριστική λογική και πρότασή του στο νεολαιίστικο κίνημα, την εκπροσώπηση εντός του και προς αυτό της αστικοδημοκρατικής κανονικότητας (π.χ. τον Δεκέμβρη) και την προώθηση αντίστοιχων μορφών εκπροσώπησης-συνδιαλλαγής με την αστική πολιτική και τους θεσμούς της.

Η αντικαπιταλιστική αριστερά, παρά την σημαντική και καθοριστική παρουσία τμημάτων της στους εργατικούς και νεολαιίστικους αγώνες του προηγούμενου διαστήματος, δεν κατορθώνει να υπερβεί τα όρια μιας αντικαπιταλιστικής κριτικής χωρίς συνολικό επαναστατικό πρόταγμα και πρόγραμμα στο σήμερα, με βαθιές πολιτικές και στρατηγικές ανεπάρκειες. Σε αυτή τη βάση αδυνατεί να τροφοδοτήσει ένα αυτοτελές και ανεξάρτητο αντικαπιταλιστικό-επαναστατικό κοινωνικοπολιτικό ρεύμα καταλήγοντας σε μεγάλο βαθμό να καταγράφεται κυρίως ως μια αριστερή αγωνιστική κριτική στην επίσημη αριστερά. Ταυτόχρονα αναπτύσσονται στο εσωτερικό της διεργασίες που αναδιπλώνονται στην αναζήτηση ενδιάμεσων αντικαπιταλιστικών προγραμμάτων αντίστασης και ανατροπής των συνεπειών της επίθεσης του κεφαλαίου χωρίς συνολική ρήξη με τον καπιταλισμό. Και σε ένα τέτοιο προγραμματικό πλαίσιο ξεδιπλώνονται σχέδια αναδιάταξης των υπαρκτών δυνάμεων του χώρου και επίδρασης στο δυναμικό της επίσημης αριστεράς με όρους κυρίως διαμόρφωσης μετώπων εκπροσώπησης της νέας ριζοσπαστικοποίησης στο εσωτερικό των θεσμών της αστικής πολιτικής. **Συνολικά στο απαιτητικό, δύσκολο αλλά και τεράστιων δυνατοτήτων έδαφος της κρίσης, η αντικαπιταλιστική αριστερά δεν κατορθώνει να συναντηθεί με τις πιο «ανήσυχες» και πρωτόλεια ανατρεπτικές τάσεις στο εσωτερικό της εργατικής τάξης και της νεολαίας, να τις μπολιάσει μετασχηματιζόμενη και η ίδια σε ένα σύγχρονο επαναστατικό ρεύμα, αλλά αντίθετα τείνει να οπισθοχωρήσει στο παλιό, στους ενδιάμεσους πολιτικούς στόχους, στην μετατροπή της επαναστατικής πάλης από άμεση τακτική σε κατεύθυνση, όραμα, πυξίδα, υπόθεση των βιβλίων, των διαλέξεων και των ντοκουμέντων.**

Ο αντιεξουσιαστικός χώρος φαίνεται να αποκτά α-

ναβαθμισμένο ρόλο στη νεολαία, ιδιαίτερα μετά τον Δεκέμβρη, χωρίς βέβαια να υπερβαίνει τα όρια του σχετικά περιθωριακού γενικού κοινωνικού και πολιτικού ρόλου. Η ιδιαίτερη γοητεία που φαίνεται να ασκεί σε νεολαίστικα τμήματα, οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη δυνατότητα που του αφήνει η αριστερά να εμφανίζεται συχνά ως η μόνη έκφραση μιας άμεσα ανατρεπτικής και ανυπότακτης λογικής και κυρίως πρακτικής, μιας απελευθερωτικής πρότασης για τη ζωή που αναπτύσσεται συγκεκριμένα σε μορφές, αναζήτηση, προβληματισμό. Τα όρια βέβαια αυτών των ρευμάτων αποτυπώνονται στα παραδοσιακά, στενά, όρια του συγκεκριμένου χώρου, στην αυτοαναφορική υποτίμηση του εργατικού και νεολαϊστικού κινήματος στο όνομα του «δίκιου των εξεγερμένων», στην άρνηση της συνολικής κοινωνικοπολιτικής επαναστατικής πάλης ενάντια στην αστική πολιτική και το κεφάλαιο, στην προσπάθεια συγκρότησης ανεξάρτητων μορφών αυτοδιαχείρισης χωρίς κεντρικό κριτήριο την αναμέτρηση με το αστικό κράτος και τους θεσμούς του και την σύνδεση με τους αγώνες των εργαζομένων και της νεολαίας, στην στρατηγική φυγή, δια της ρητορείας, από την αναγκαιότητα σύγχρονου επαναστατικού προγράμματος.

«Ο **χώρος της αναρχίας** που και αυτός αντίστοιχα γνωρίζει ανάπτυξη με την έξαρση της κρατικής βίας και την ανεπάρκεια της αριστεράς αναλώνει σε μεγάλο βαθμό την παρέμβαση του στην αλληλεγγύη στα θύματα της κρατικής καταστολής πολλές φορές υιοθετεί πρακτικές τυφλής βίας, ενώ η “σύγκρουση” ανάγεται σε αυταξία χωρίς στόχους, αντίπαλο και προοπτική, πολλές φορές ενάντια και “πάνω στην πλάτη” του κινήματος, με αποτέλεσμα την αδυναμία αυτού του χώρου να συγκροτήσει πραγματικό ρεύμα, αντίπαλο με την κυρίαρχη πολιτική που να ξεπερνάει στην πράξη τη συγκρουσιακή διαμαρτυρία».

Είναι φανερό ότι όλες οι παραπάνω προτάσεις δεν μπορούν να εκφράσουν τη νέα πολιτικοποίηση της εποχής μας που έρχεται στο προσκήνιο μετά την εξέγερση του Δεκέμβρη. Το μεγάλο «στοίχημα» είναι πώς αυτό το πολύμορφο αλλά βαθύ ρεύμα αμφισβήτησης και αντικαπιταλιστικής αναζήτησης θα διαμορφώσει το δικό του ανεξάρτητο αντικαπιταλιστικό πολιτικό ρεύμα, ικανό να δώσει τη μάχη της συνολικής ανατροπής και να δημιουργήσει τις συνθήκες της επαναστατικής αλλαγής. Και σε αυτό το ερώτημα δεν υπάρχουν έτοιμες απαντήσεις. Η επαναστατική Αριστερά έχει να συνεισφέρει πολλά αλλά πρέπει και να ακούσει και να «πάρει» πολλά...

1.2.1. Η ΝΕΑ ΒΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΚΗΝΙΟ

Οι μεταβολές στο πεδίο της παραγωγής, και οι αλλαγές που αυτές επιφέρουν στο ίδιο το σώμα της εργατικής τάξης, **διαμορφώνουν ένα πλέγμα νέων, ιδιαίτερων και πολιτικά κρίσιμων χαρακτηριστικών στη νέα βάρδια εργαζομένων.** Χαρακτηριστικά που έχουν να κάνουν τόσο με τις εργασιακές σχέσεις, όσο και με τον καταμερισμό της εργασίας, με την αναπαραγωγή της εργατικής

δύναμης, με τον ελεύθερο χρόνο, την κοινωνική πρόνοια, και τους συνολικότερους όρους ζωής της νεολαίας. Τα νέα αυτά χαρακτηριστικά δημιουργούν και μια νέα σχέση με την πολιτική και το συνδικαλισμό φέρνοντας νέες δυσκολίες στο προσκήνιο, αλλά και νέες δυνατότητες για την ηγεμονία των τάσεων χειραφέτησης.

Κρίσιμο χαρακτηριστικό της νέας βάρδιας είναι η οριακή ένταξη στην παραγωγή. Η ευελιξία, η προσωρινότητα, η περιπλάνηση, η αυξημένη ανεργία, η διευρυμένη μαύρη εργασία είναι πλευρές που σφραγίζουν τη σχέση με την εργασία πλατιών τμημάτων νέων εργαζομένων. Το γκρίζο τοπίο συμπληρώνει ο «**χορός της εξατομίκευσης**» που φέρνει η γρήγορη απαξίωση των ειδικοτήτων και επαγγελματιών, σε συνδυασμό με τα μέτρα αξιολόγησης - πιστοποίησης στην εκπαίδευση και την παραγωγή, οδηγώντας χιλιάδες νέους στην επανειδίκευση, σε προγράμματα κατάρτισης αλλά και στον ανταγωνισμό μέσα στο χώρο δουλειάς.

Ταυτόχρονα, η νέα εργατική βάρδια δεν έχει γνωρίσει καμία περίοδο όπου να μην κυριαρχεί εκτεταμένη λιτότητα και χειροτέρευση των όρων ζωής. Οι κοινωνικές παροχές είναι λευκό χαρτί για αυτή τη γενιά. Βασικό αποτέλεσμα των νέων όρων ζωής και εργασίας, είναι η **ένταση των «εμφυλίων» στο εσωτερικό της εργατικής τάξης.** Τώρα όχι μόνο αναβαπτίζεται η αντίθεση ιδιωτικού-δημοσίου, και μετανάστη-έλληνα, αλλά γεννιούνται και διευρύνονται οι αντιθέσεις απλήρωτου πρακτικάριου-μισθωτού εργαζόμενου, «μαύρου»-ασφαλισμένου, μισθωτού-με «μπλοκάκι», πτυχιούχου ΑΕΙ-πτυχιούχου ΤΕΙ-αποφοίτου ΚΕΣ, ΙΙΕΚ, ΚΕΚ, συμβασιούχου-μόνιμου, σε υπεργολαβία, σε πληρωμένη πρακτική κτλ. Οι ατελείωτες διασπάσεις και διαιρέσεις της εργατικής τάξης αξιοποιούνται πολιτικά αλλά και πρωτογενώς κοινωνικά σε κάθε κλάδο και χώρο δουλειάς, ενισχύουν τις τάσεις υποταγής και υπονομεύουν τη δυνατότητα αγωνιστικής και πολιτικής ενοποίησης.

Τέλος, θα πρέπει να κάνουμε μια ιδιαίτερη αναφορά στο συνδικαλιστικό κίνημα. **Οι δομές που μπορούσαν σε μια παλιότερη περίοδο να αγκαλιάσουν και να εκφράσουν τα δικαιώματα και τα συμφέροντα της τάξης, σήμερα, εκτός από το ότι δεν θέλουν, δεν μπορούν να κάνουν κάτι τέτοιο.** Το σωματείο, με τα στενά όρια που γνώρισε τα προηγούμενα χρόνια, που καθόριζε το ποιοι είναι μέλη, με βάση το πτυχίο ή την κατάρτιση, και τις σχέσεις εργασίας, δεν μπορούν σήμερα να εκφράσουν την πραγματικότητα. Η νέα εργατική βάρδια, η συντριπτική πλειοψηφία των νέων εργαζομένων σήμερα, και πλειοψηφία της νεολαίας, αποτελεί μια «**αόρατη**» **συνδικαλιστικά συνιστώσα της εργατικής τάξης.**

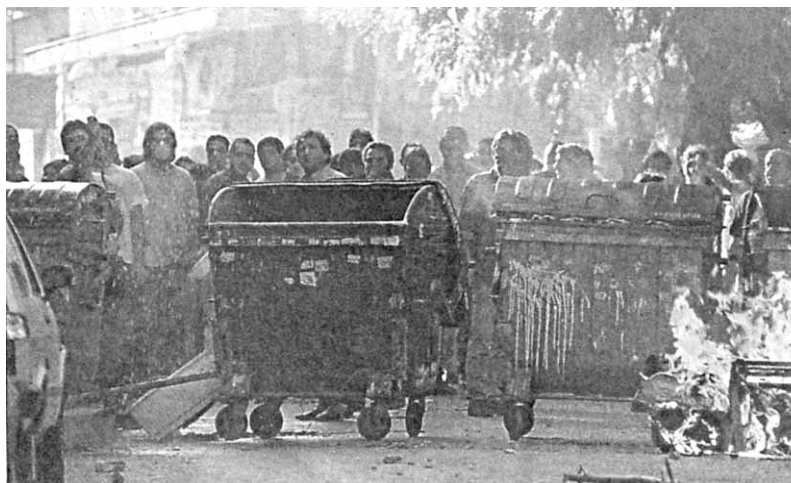
Αυτό που εμείς οφείλουμε ταυτόχρονα να διακρίνουμε και να αναδεικνύουμε σε σύγχρονη ανατρεπτική ενωτική ουσία της νέας βάρδιας είναι η εκρηκτική αντίφαση της σημερινής της οικονομικοκοινωνικής και πολιτικής κατάστασης με το γεγονός ότι φέρει στο είναι της όλες τις νέες επαναστατικές δυνατότητες και αντιφάσεις της εποχής μας. Τις αναβαθμισμένες δυνα-

τότητες για πλήρη εποπτεία στην παραγωγή και πραγματική συλλογική διεύθυνσή της, τη συναίσθηση του πλούτου που παράγεται και του τί θα μπορούσε να σημαίνει αυτό για τη ζωή του εργαζόμενου ανθρώπου, την βαθύτερη ομοιογένεια που φέρνουν οι νέες απαιτήσεις στην παραγωγή και οι νέοι συνδυασμοί χειρωνακτικής-διανοητικής εργασίας κ.ο.κ.

Σήμερα, η αστική επίθεση οξύνει την επίθεση στα εργατικά δικαιώματα. **Οι επιπτώσεις φαίνονται ήδη**, άμεσες με τις συνεχείς απολύσεις, το κλείσιμο εργοστασίων και τις περικοπές κοινωνικών παροχών. **Επιπλέον οξύνονται στο έπακρο τα ευθέως ληστρικά μέτρα σε βάρος της εργασίας και η αναδιανομή του πλούτου προς τα πάνω.** Αυξάνονται τρομακτικά οι φορολογικές επιβαρύνσεις (ώστε να καλυφθούν τα διάφορα πακέτα Πόλσον και Μπράουν ή τα 28 δις της κυβέρνησης Καραμανλή), συρρικνώνονται δραματικά οι κοινωνικές παροχές του προϋπολογισμού και συντρίβονται οι μελλοντικές συντάξεις. Δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι η αντιασφαλιστική μεταρρύθμιση που ξεκίνησε πριν δύο χρόνια αποτελεί για το κεφάλαιο (όπως και η ίδια η ΕΕ ομολογεί) ταυτόχρονα έναν δρόμο για την καλύτερη και γρηγορότερη εμπέδωση των ελαστικών σχέσεων εργασίας αλλά και για μια δραματική μείωση του λεγόμενου μη μισθολογικού κόστους, ούτε ότι μία από τις προτεραιότητες της κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ και των «κοινωνικών εταίρων» είναι η μείωση των εργοδοτικών εισφορών. Είναι χαρακτηριστικό ταυτόχρονα ότι οι 27 της ΕΕ, την ίδια στιγμή που αποφάσισαν μια πιο «ευέλικτη εφαρμογή» των κριτηρίων του Συμφώνου Σταθερότητας, δεν έκαναν βήμα πίσω από τη λιτότητα.

Τον τόνο πάντως φαίνεται ότι δίνει το επόμενο διάστημα το πλέγμα εργασιακών σχέσεων και «κοινωνικής πρόνοιας», κυρίως μάλιστα στην αλληλοδιαπλοκή τους. **Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ επιχειρεί να διαμορφώσει ένα συνολικό πλαίσιο γενίκευσης των ελαστικών σχέσεων εργασίας, με μοχλό την «κοινωνική πολιτική κατά της ανεργίας».** Στο όνομα της απόκτησης εργασιακής εμπειρίας από τη μία μεριά και της αντιμετώπισης της μακροχρόνιας ανεργίας από την άλλη, διαμορφώνει ένα πλαίσιο μαθητείας και προσωρινής εργασίας, με μειωμένα έως ανύπαρκτα δικαιώματα, **αξιοποιώντας στο έπακρο τα stage, την επινοικίαση εργαζομένων, τις συμβάσεις ορισμένου χρόνου ή έργου και μάλιστα με έμφαση στον ιδιωτικό τομέα.** Κεντρική ιδέα η αντιμετώπιση της «παρωχημένης ανελαστικότητας» της αγοράς εργασίας στην Ελλάδα, η απορρύθμιση-διάλυση των όποιων συλλογικών δεδομένων για τον κόσμο της εργασίας.

Ιδιαίτερα κρίσιμη πλευρά της αντεργατικής επίθεσης αφορά **το ασφαλιστικό σύστημα και ευρύτερα το λεγόμενο «κράτος πρόνοιας»**, το οποίο από αντιμετωπίζεται πλέον σαν βαρίδι στην προσπάθεια να μειωθεί το κόστος εργασίας, να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, να εκπληρωθούν τα κριτήρια της ευρωπαϊκής σύγκλισης και της ΟΝΕ κ.λπ. Και εδώ οι αντιδραστικές τομές που προωθούνται έχουν κυρίως ποιοτικό χαρακτήρα. **Δεν αφορούν απλώς κάποιες περιφερειακές – έστω σημαντι-**

κές - πλευρές των ασφαλιστικών συστημάτων (ύψος εισφορών και παροχών, όρια συνταξιοδότησης κ.λπ.). Αφορούν κυρίως ριζικές αλλαγές στη δομή και τη φιλοσοφία τους. Οι κυριότερες αλλαγές είναι:

- Η μετάβαση από ένα καθεστώς που θεωρούσε την ασφάλιση - υγεία (άρα και το κόστος για την εξασφάλιση τους) υποχρέωση της πολιτείας προς τον εργαζόμενο, σ' ένα καθεστώς που τα θεωρεί υποχρέωση του εργαζόμενου προς τον εαυτό του.
- Η ανοιχτή πλέον - και στις διακηρύξεις - αντιμετώπιση της «κοινωνικής πολιτικής» όχι ως «κοινωνικής» αλλά ως παραμέτρου της οικονομίας, η απροκάλυπτη σύνδεση των σκοπών της όχι με τις ανθρώπινες ανάγκες (έστω όπως γίνονταν μεταπολεμικά), αλλά με τις απαιτήσεις της καπιταλιστικής παραγωγής, της κερδοφορίας, της ανταγωνιστικότητας, της ΟΝΕ, της παροχής κινήτρων. στους εργοδότες για νέες θέσεις απασχόλησης κ.λπ.
- Η αλλαγή και στους τρόπους παρέμβασης, με τη μετάβαση από την «παθητική» πολιτική πρόνοιας (που ενισχύει τους άνεργους, συνταξιούχους, ασθενείς κ.λπ.), στην «ενεργητική», που παρέχει κίνητρα για αναζήτηση εργασίας, ενισχύει ή απαλλάσσει τους εργοδότες για «δημιουργία θέσεων εργασίας» κ.λπ.

Στη βάση αυτής της φιλοσοφίας, η κυβέρνηση Παπανδρέου **διακηρύσσει την αναγκαιότητα και την αποσασιστικότητα της να ανοίξει το κρίσιμο ζήτημα του ασφαλιστικού στο πρώτο εξάμηνο της διακυβέρνησής της.** Αξιοποιώντας την γνωστή ρητορεία για τα ανεπαρκή αποθεματικά των (καταληστεφθέντων) ταμείων, προετοιμάζει νέα επίθεση στα ασφαλιστικά δικαιώματα, με φιλοδοξία μάλιστα διαμόρφωσης τομής στην κατεύθυνση του συστήματος τριών πυλώνων (εθνική σύνταξη-επίδομα, επικουρικό-επαγγελματικά ταμεία, ιδιωτική ασφάλιση). Στην κατεύθυνση δηλαδή της αναδιαμόρφωσης του συστήματος ασφάλισης-υγείας στη λογική της ανταποδοτικότητας, του ατομικού ασφαλιστικού πακέτου, της υπαγωγής εν τέλει με πλήρη τρόπο της ασφάλισης και υγείας απ' ευθείας στην αγορά.

Ιδιαίτερα η νεολαία βρίσκεται ακριβώς στο κέντρο του στόχου καθώς οι αλλαγές στο ασφαλιστικό έρχο-

νται να συμπληρώσουν και να ενισχύσουν το νέο μοντέλο εργαζομένου, που κυρίαρχα ζει η εργατική νεολαία. Το μοντέλο του νέου που δεν έχει συλλογικά δικαιώματα, που ατομικά φορτώνεται την κοινωνική και οικονομική ευθύνη για την ανεργία (και προοπτικά και για ασφάλιση-υγεία), που έχει την πλέον ευέλικτη σχέση με την εργασία (προσωρινές και ελαστικές μορφές απασχόλησης, επινοικίαση, προγράμματα για την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας) και αντίστοιχα με τις όποιες μορφές κοινωνικών παροχών. Συνολικά η κατεύθυνση είναι η ολοκλήρωση του νέου μοντέλου, όπου όλες οι πλευρές παραγωγής και αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης, ενσωματώνονται στο κεφάλαιο, γίνονται πεδία επιχειρηματικής δραστηριότητας. Ο νέος σπουδαστής και εργαζόμενος χρεώνεται το οικονομικό κόστος, μέσω αυτών επενδύει στην εργατική του δύναμη και στην ποιότητα ζωής του και ατομικά, χωρίς καμία κοινωνική εγγύηση ή με κάποιες προνοιακού χαρακτήρα «ενισχύσεις», δρέπει τους καρπούς του προσωπικού του business-plan (φέροντας προφανώς αέρινη την ευθύνη των «επιλογών» του).

1.2.2. ΑΠ' ΤΑ ΘΡΑΝΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΞΕΓΕΡΣΗΣ

Δεν υπάρχει εξεταστικό σύστημα, τα τελευταία τριάντα χρόνια, που να μην περιλάμβανε στην Εισηγητική του Έκθεση σαν στόχους και σαν δικαιολογητικό λόγο της θέσπισής του : τον περιορισμό της παραπαιδείας, την αντικειμενική και αξιοκρατική επιλογή των μαθητών, την ισότητα ευκαιριών, το άνοιγμα των πανεπιστημίων, την ελεύθερη πρόσβαση, το τέλος του «ασφυκτικού εναγκαλισμού» του Λυκείου από τις απαιτήσεις των εξετάσεων για το πανεπιστήμιο ,την φραστική καταδίκη της έμφασης στην απομνημόνευση

Σε αυτό το φόντο και με συνέπεια στην πολιτική των προηγούμενων κυβερνήσεων, η τωρινή επιχειρεί μια σειρά από αλλαγές με βασικό άξονα για μια ακόμη φορά την ένταση του εξεταστικού συστήματος, ενώ η επιτροπή υπό την εποπτεία του Μπαμπινιώτη εκτός από γενικόλογες εξαγγελίες δεν έχει μιλήσει ξεκάθαρα γι αυτά που ακολουθούν. Και σε αυτή την περίπτωση συνυπάρχει μια ρητορεία περί μείωση της παραπαιδείας, αλλά παράλληλα συνυπολογισμός του μέσου όρου και των τριών τάξεων του λυκείου...ενώ το θέμα του προπαρασκευαστικού έτους δεν έχει σαφώς ξεκαθαριστεί.

As δούμε, όμως, τι έχει επιφέρει το ισχύον καθεστώς στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στις μέρες μας:

Καταρχήν, **το αστικό σχολείο «διδάσκει» ως αυτονόητα:**

- την κυριαρχία της αγοράς και των νόμων της πάνω σε κάθε ανθρώπινη δραστηριότητα, σκέψη, αξία
- τον ανταγωνισμό, την επιχειρηματικότητα και την προσαρμοστικότητα και τον ατομισμό
- την ιδεολογία του εθνικισμού και του πολέμου
- την ύπαρξη ιεραρχίας, την πειθαρχία και την υπακοή
- την αυθεντία και τα δόγματα της αστικής σκέψης

- την αποδοχή ότι ο χρόνος και η διαμόρφωσή του δεν είναι δικαίωμα

Αξίζει επιπλέον να ξεχωρίσει κανείς, το ζήτημα της **αξιολόγησης** που διατρέχει όλο τον ιστό της εκπαίδευσης κι έχει καταλάβει το μεγαλύτερο μέρος του σχολικού έργου και χρόνου. Η κατηγοριοποίηση, η απόρριψη, ο ανταγωνισμός και η υπαγωγή της εκπαίδευσης στους νόμους της αγοράς ακρωτηριάζουν το όποιο εκπαιδευτικό περιεχόμενο και διαστρεβλώνουν την σχέση των μαθητών με την μόρφωση γενικότερα.

Από το 2005 το ΥΠΕΠΘ (Υπουργός Μ. Γιαννάκου) επιβάλλει την περιβόητη «Βάση του 10», την οποία παρουσίασε ως ελιξίριο που θα δώσει τη δυνατότητα στο Λύκειο να οικοδομήσει *«τη μορφωτική του αποστολή και δυναμική ως σχολείο γενικής μόρφωσης»*. Η πραγματικότητα ήταν διαφορετική καθώς δεν επρόκειτο παρά για μια επιχείρηση νομιμοποίησης του εξοστρακισμού των πιο αδύνατων κοινωνικά και σχολικά και για ένα «στένεμα» των διόδων των Πανεπιστημίων που «έκλεινε το μάτι» στα εκατοντάδες Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών και των λεγόμενων Κολλεγίων στα οποία προσφέρονταν έτοιμη πελατεία το «πλεόνασμα» των υποψηφίων που δεν θα εισάγονταν. Συνολικά, από το χρόνο εφαρμογής της βάσης του 10, μέσα σε τρία χρόνια, έμειναν ακάλυπτες 50.000 θέσεις σε ΑΕΙ-ΤΕΙ ενώ, βέβαια η νέα αυτή ρύθμιση έριξε νέο λίπασμα στην αρένα του ανταγωνισμού και των φροντιστηρίων.

Επομένως, το “Ενιαίο Λύκειο” αναλαμβάνει έναν πολύ πιο ενεργό ρόλο στη ρύθμιση των μαθητικών ροών, απορρίπτοντας με άμεσο ή έμμεσο τρόπο χιλιάδες μαθητές και εξωθώντας τους προς την τεχνικοεπαγγελματική εκπαίδευση - κατάρτιση και την πρόωπη αναζήτηση εργασίας.

Το “Ενιαίο Λύκειο” δεν αποκλείει γενικώς και αορίστως τα παιδιά της εργατικής τάξης από μια εξίσου γενικώς και αορίστως νοούμενη μόρφωση. Αντιθέτως, έχοντας αναλάβει έναν αναβαθμισμένο ρόλο στην κατανομή του μαθητικού πληθυσμού, το “Ενιαίο Λύκειο” **εξωθεί βιαιώς χιλιάδες μαθητές –κυρίως εργατικής προέλευσης- προς ένα πολυπλόκαμο δίκτυο μεταγυμνασιακής κατάρτισης.** Αυτό πάλι δεν σημαίνει ότι μοναδική αποστολή του “Ενιαίου Λυκείου” είναι να κλείνει τις πύλες του στους φτωχούς μαθητές και να τους στρέφει προς την τεχνικοεπαγγελματική εκπαίδευση. **Οι απόφοιτοι του Ενιαίου Λυκείου παράλληλα δεν είναι οι προνομιούχοι μιας αριστοκρατικής εκπαίδευσης, αλλά οι μελλοντικοί ελαστικοί εργαζόμενοι που έχει ανάγκη η παραγωγή.**

Τα ΕΠΑΛ-ΕΠΑΣ, που ολοκληρωμένα λειτούργησαν φέτος για πρώτη χρονιά είναι ο χώρος υποδοχής των «αδύναμων» μαθητών σε επιδόσεις αλλά και οικονομικούς πόρους. με τις συνεχείς εξετάσεις και αξιολογήσεις προωθείται ο αποκλεισμός της νεολαίας από τη γενική γνώση, η βίαιη μετατόπισή της στην **τεχνικοεπαγγελματική εκπαίδευση και η εμπέδωση του ρόλου του απασχολήσιμου - εκπαιδεύσιμου** χωρίς δικαιώματα και προσδοκίες μελλοντικού εργαζόμενου από πολύ μικρή ηλικία Ευαγγελίζονται την επαγγελματική εκπαίδευση και επί της ουσίας προετοιμάζουν τον πιο ευέλικτο- κακοπληρωμένο-

χωρίς δικαιώματα- απασχολήσιμο νέο εργαζόμενο της εποχής. Πιο συγκεκριμένα, παράγουν αποφοίτους οι οποίοι έχουν αποσπασματικές και ανολοκληρώτες γνώσεις σε τεχνικούς τομείς, χωρίς να τους εξασφαλίζεται κανένα επαγγελματικό ή εργασιακό δικαίωμα.

Η κατάρτιση είναι “διαδικασία απόκτησης επαγγελματικής ικανότητας” ενός συγκεκριμένου έργου πάνω σε μια ειδίκευση. Για το κεφάλαιο, η όποια γνώση έχει αξία στο βαθμό που αποδίδει οικονομικά στην παραγωγή. Εγκαταλείπεται έτσι ακόμα περισσότερο σήμερα η προσέγγιση της γενικής συνολικής γνώσης. Αυτή η διαδικασία μειώνει το γενικό υπόβαθρο και τη συνολική ικανότητα, δεν αυξάνει τα προσόντα, αλλά μειώνει τη διαπραγματευτική ικανότητα και την αξία της εργατικής δύναμης.

Πρόκειται για μορφή πλήρους εκμετάλλευσης εφθών που δεν μπορούν να τελειώσουν το κοστοβόρο ενιαίο λύκειο και στοιβάζονται σε αυτά τα σχολεία. Πολλές φορές το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει απλήρωτη πρακτική άσκηση στον τομέα του μαθητή, «νόμιμη» παιδική εργασία. Έτσι, το κόστος εκπαίδευσης του μελλοντικού εργαζόμενου φεύγει από τις πλάτες της εργοδοσίας και μεταφέρεται στις πλάτες του μαθητή.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι απόφοιτοι ΕΠΑΣ δεν θεωρούνται κάτοχοι απολυτηρίου λυκείου, αλλά κάτοχοι πιστοποιητικού μαθητείας πάνω σε έναν εξειδικευμένο και αποσπασματικό τομέα.

Το σχολείο, ειδικά στις συνθήκες κρίσης του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, δέχεται τις επιδράσεις από τις γενικότερες κοινωνικές και πολιτικές αλλαγές. Σημαντικό στοιχείο εδώ είναι η **αλλαγή και της ίδιας της σύνθεσης του μαθητικού πληθυσμού**. Μεγάλο τμήμα πλέον του μαθητικού πληθυσμού, προέρχεται από άλλες χώρες. Οι ρατσιστικές λογικές και ο φόβος του διαφορετικού, υποδαυλίζονται έντεχνα μέσα από «φιλόανθρωπες» μεταναστευτικές λογικές «ένταξης και ενσωμάτωσης», που δείχνουν τα δόντια τους στις εθνικές επετείους. Η πλειοψηφία των μεταναστών παρακολουθούν τα ΕΠΑΛ- ΕΠΑΣ ωθούμενοι από τους ταξικούς- εξεταστικούς –κοινωνικούς φραγμούς που τους πετούν εκτός γενικής εκπαίδευσης.

Παράλληλα η νέα σχολική πραγματικότητα διδάσκει σιωπηρά το μάθημα της υποταγής. Ο εξεταστικός μινώταυρος έχοντας απαλλοτριώσει κάθε χώρο συλλογικότητας και κάθε χρόνο ανατρεπτικής σκέψης και δράσης, υποβάλλει καθημερινά στους μαθητές όλες εκείνες τις αντιλήψεις και τις συμπεριφορές που προσιδιάζουν στο μελλοντικό εργαζόμενο - λάστιχο.

Στο μαθητικό κίνημα υπάρχει μια δυσκολία στον εντοπισμό των τάσεων που συγκρούονται στο εσωτερικό των κινημάτων που αναπτύχθηκαν τα τελευταία χρόνια. Αυτή οφείλεται κυρίως στην απουσία πεδίων πολιτικής συζήτησης και αντιπαράθεσης στην ίδια του τη βάση. Μετά τις καταλήψεις διαρκείας και τις δυναμικές κινητοποιήσεις που ξέσπασαν το 1998-99 ενάντια στο νόμο Αρσένη, η μαθητική νεολαία συμμετείχε ενεργά στο κίνημα ενάντια στο νόμο-πλαίσιο και στη εξέγερση του Δεκέμβρη.

Μετά το 1999, κάθε χρόνο ξεσπούσαν καταλήψεις οι οποίες υποκινούνταν κατά βάση από ένα «ΔΕΝ ΠΑΕΙ ΑΛΛΟ». Ένα «ΔΕΝ ΠΑΕΙ ΑΛΛΟ» υποκινούμενο από την αγανάκτηση και τον ασφυκτικό κλοιό μέσα στον οποίο ζουν οι μαθητές.. Μέσα σε αυτές τις κινητοποιήσεις η λογική της ανάθεσης και της εκπροσώπησης κυριαρχεί. Στις περισσότερες περιπτώσεις οι γενικές συνελεύσεις έχουν χαρακτήρα ψηφοφοριών. Ενώ η συνολική αίσθηση αδυναμίας του κινήματος γεννούσε διαρκώς ερωτήματα στο μπλοκ του αγώνα. Τα τοπικά συντονιστικά ουδέποτε κατάφεραν να γίνουν το κύτταρο που θα έδινε τη δυνατότητα συνεύρεσης των μαθητικών ανησυχιών και χάραξης γραμμής “από τα κάτω”. Οι συλλογικότητες της βάσης του μαθητικού κινήματος δεν μπόρεσαν να εκφέρουν συνολικό λόγο για την πορεία και το περιεχόμενό του. Σε αυτήν ακριβώς την αδυναμία πάτησε και το ΣΑΣΑ. *Το Συντονιστικό Αγώνα Σχολείων Αθήνας προβλήθηκε ως το μόνο υπαρκτό μαθητικό όργανο, μολονότι η οργανική του σχέση με τα σχολεία ήταν πολύ μικρότερη απ’ όσο φαντάζεται κανείς.* Στην πραγματικότητα ήταν ένα όργανο έγκαιρα και καλά στημένο από την ΚΝΕ, που διατηρούσε δεσμούς με συγκεκριμένα πρωτοπόρα κομμάτια των καταλήψεων. Ο κλειστός χαρακτήρας των διαδικασιών του, με τις προειλημμένες αποφάσεις και τους αποκλεισμούς μαθητών, είχε ως στόχο να διασφαλίσει με οργανωτικό κυρίως τρόπο την ηγεμονία της αντίληψής του στο κίνημα.

Η κατάσταση αυτή άρχισε να αλλάζει σε ένα βαθμό στο κίνημα ενάντια στο νόμο-πλαίσιο και στην εξέγερση του Δεκέμβρη. Σε πρωτόλειο επίπεδο και σποραδικά, οι γενικές συνελεύσεις αντικατέστησαν τα δεκαπενταμελή συμβούλια και τις άνευρες ψηφοφορίες. Το ΣΑΣΑ όχι απλά δεν διαδραμάτισε σοβαρό ρόλο, αλλά αντίθετα απείχε, έκλεινε και συκοφαντούσε καταλήψεις σχολείων. Στον αντίποδα, συλλογικότητες και σχήματα άρχισαν να κάνουν την εμφάνισή τους στα σχολεία. Οι καταλήψεις διαρκείας και οι δυναμικές μορφές κινητοποιήσεων που πολλές φορές συνοδεύονταν από αναβάθμιση του περιεχομένου τους, έμπαιναν στο προσκήνιο. Καταστάσεις όχι και τόσο αυτονόητες το προηγούμενο διάστημα της νηνεμίας. Η ανάγκη ανάπτυξης πανεκπαιδευτικού και πανεργατικού κινήματος πρόβαλε ως αναγκαία και φαινόταν ως μέσο για την απόσπαση νικών. Τα βήματα που έγιναν το Δεκέμβρη δεν θεωρούνται κεκτημένο. Ήταν μια αρχή για να μπουν οι αμεσοδημοκρατικές διαδικασίες στο προσκήνιο. Είναι μεγάλος ο δρόμος που πρέπει να διανυθεί ώστε το μαθητικό κίνημα να συνεχίσει να περιθωριοποιεί και να αποβάλλει τις λογικές του συμβιβασμού, της ενσωμάτωσης και του κηδεμονευόμενου μαθητικού κινήματος που δυνάμεις τις καθεστωτικές αριστεράς προσπαθούν να εγκαθιδρύσουν και να επιβάλουν με την πρακτική τους.

1.2.3 ΑΕΙ-ΤΕΙ

Η αναδιάρθρωση στην παιδεία, εκτός της δυνατότητας ίδρυσης ιδιωτικών πανεπιστημίων, **στοχεύει πρωτίστως**

στην επιβολή επιχειρηματικού χαρακτήρα και προσανατολισμού στο δημόσιο πανεπιστήμιο, με σκοπό να προσαρμόσει τη λειτουργία του στις καπιταλιστικές ανάγκες και να υπάγει σ' αυτές, τόσο τη γνώση όσο και τα προϊόντα της έρευνας. Στο πλαίσιο «αγορά της γνώσης», ερμηνεύεται και η δημιουργία μιας «ιδιαιτέρως» μεταλυκειακής βαθμίδας πολλών ταχυτήτων που περικλείει από τα ΕΠΑΣ, ΙΕΚ, ΚΕΣ και ΑΕΙ – ΤΕΙ μέχρι ΙΔΒΕ, μεταπτυχιακά και διδακτορικά. Στην αγορά της γνώσης, δεν χωρούν κανενός είδους «κρατικά μονοπώλια». Για αυτό κρίνεται απαραίτητη η ίδρυση (με ή χωρίς αναθεώρηση του αρ. 16) ιδιωτικών πανεπιστημίων και «παροχέων γνώσης και τεχνογνωσίας», όπως κωδικοποιούνται από το κεφάλαιο, ώστε να λειτουργήσουν οι νόμοι της αγοράς, που επιτάσσουν ανταγωνιστικότητα, ανάπτυξη της κερδοφορίας και μείωση του κόστους. Η αγορά της γνώσης αποκτάει και τους μηχανισμούς αυτοελέγχου της, οι οποίοι επιτάσσουν την απαγκίστρωσή της από το κράτος προκειμένου να κινηθεί ευέλικτα ανάλογα με τις ανάγκες της κερδοφορίας του κεφαλαίου. Τέτοιοι μηχανισμοί ελέγχου, μπορούν να θεωρηθούν η Αξιολόγηση αλλά και οι προτάσεις για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Συγκεκριμένα, οι προτάσεις γύρω από την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, κινούνται στην λογική του καθορισμού των εισακτέων από τα ιδρύματα ή μηχανισμούς φιλτραρίσματος (πχ. προπαρασκευαστικά έτη, εξετάσεις ανά επιστημονικούς κλάδους κτλ) ώστε να υπηρετήσουν καλύτερα, την παραγωγή αποφοίτων με συγκεκριμένους όρους.

Η επιχειρηματική εκπαίδευση όμως, δεν αφορά μόνο τον χαρακτήρα των αποφοίτων της, αλλά και συνολικά την δομή και λειτουργία της. Έτσι **βλέπουμε την ένταση της επιχειρηματικής λειτουργίας τόσο με την εισαγωγή των ΣΔΙΤ σε καίρια σημεία** (κατασκευές κτιρίων ή εργαστηρίων, συνεργεία καθαρισμού ή φύλαξης), **την εγκαθίδρυση και επέκταση των ελαστικών εργασιακών σχέσεων** (αύξηση των 407, ωρομίσθιων, κατάργηση των «επικουρικών» των μεταπτυχιακών, απολύσεις και μείωση προσωπικού στις βιβλιοθήκες κτλ), όσο και **με την, με επιχειρηματικούς όρους, διοίκηση των ιδρυμάτων** με τους manager, τα 4ετή επιχειρηματικά πλάνα και τους εσωτερικούς κανονισμούς για την ομαλή λειτουργία, **την κατάργηση του Ασύλου και μετατροπή του σε άσυλο, ουσιαστικά, για την επιχειρηματική λειτουργία των ιδρυμάτων**. Επιπλέον, **με την περικοπή ή την εμπορευματοποίηση**, όλων των μη ανταποδοτικών λειτουργιών των ιδρυμάτων, όπως πχ της μέριμνας ή των συγγραμμάτων. Ως άλλη επιχείρηση, προσπαθεί είτε να περικόψει το «περιττό» κόστος είτε να το διαχειριστεί με αποδοτικότερους, πιο κερδοφόρους, τρόπους.

Η ανάγκη καινοτομίας, η αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας αλλά και συνολικά **η υποταγή της έρευνας στις ανάγκες του κεφαλαίου**, της απονέμουν δυναμικό ρόλο στην αγορά της γνώσης. Τόσο στο επίπεδο της ίδιας της εκπαίδευσης όσο και στο επίπεδο της οικονομίας, καθώς και η γνώση αποτελεί άμεση παραγωγι-

κή δύναμη. Η αναβάθμισή της και η ανάδειξή της ως αιχμής του δόρατος, σε όλες σχεδόν τις εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις, δεν είναι τυχαία. Ο νόμος για την Έρευνα και τα μεταπτυχιακά, ο ίδιος ο Νόμος πλαίσιο που ρυθμίζει την, ομαλή και με καλύτερους όρους, διεξαγωγή της έρευνας στα ιδρύματα, αλλά και η Αξιολόγηση, συνδέονται μεταξύ τους με άρρηκτο τρόπο. **Η ίδια η εκπαίδευση, στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό, αποτελεί οργανικό στοιχείο του τρόπου παραγωγής και ο έλεγχος του κεφαλαίου πάνω σε αυτή, επικαθορίζει και τη λεγόμενη εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Έτσι το νέο μοντέλο εκπαίδευσης είναι πλήρως εναρμονισμένο με το νέο μοντέλο παραγωγής και στοχεύει:**

- στην υποκατάσταση της γνώσης από πακέτα δεξιοτήτων/καταρτίσεων με σύντομη ημερομηνία λήξης, άμεσα αξιοποιήσιμα από το κεφάλαιο και στην παραγωγή πτυχίων και έρευνας βασισμένων στα αντικείμενα αιχμής κάθε κλάδου παραγωγής,
- στην εμπέδωση του χαρακτήρα, της δομής και της λειτουργίας ενός, αλληλοδιαπλεκόμενου με την αγορά, επιχειρηματικού εκπαιδευτικού ιδρύματος.
- στην κυριαρχία των καπιταλιστικών αρχών της ανταγωνιστικότητας, της ανταποδοτικότητας, της αποθώωσης του ατομισμού.
- στην ένταση των ταξικών, οικονομικών, εξεταστικών φραγμών και την παραγωγή αποφοίτων που θα ενσωματώνουν το σύνολο των χαρακτηριστικών της νέας εργατικής βάρδιας.
- στην κατάργηση οποιουδήποτε εναπομείναντα δημοσίου χαρακτήρα της εκπαίδευσης ή της μέριμνας.

Έτσι, για να εξασφαλίσει το κεφάλαιο, μακρόπνοα, την αναπαραγωγή και κερδοφορία του, «επενδύει» στην αγορά της γνώσης, τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε διαπλοκή με τις καπιταλιστικές ολοκληρώσεις. Η ΕΕ έχει ήδη καθορίσει του στόχους, τους όρους και τα πλαίσια αυτής της προσπάθειας, με τις συνόδους της Μπολόνια και των συνεχιστών της, καθώς και με τους στόχους της Λισσαβόνας του 2010, όπου τα εθνικά κράτη δεν «πειθαρχούν» αλλά αποτελούν δυναμικούς συμμετόχους και διαμορφωτές αυτής της πολιτικής.

Ο νόμος για τα ΤΕΙ αποτελεί μια πραγματική τομή του κεφαλαίου τόσο για τα τεχνολογικά ιδρύματα όσο και συνολικά για την «ενότητα στην εκμετάλλευση» των αποφοίτων ΑΕΙ και ΤΕΙ. Παρ' όλη την επαγγελία για κοινά μαθήματα και αναβάθμιση δικαιωμάτων ή για άτυπη ανωτατοποίηση των ΤΕΙ, στην πραγματικότητα, συμπίπτει προς τα κάτω και τις δύο βαθμίδες. Εντύνει τους άτυπους εργατικούς «εμφύλιους», εκμεταλλευόμενος το ρόλο που έπαιζαν και παίζουν τα ΤΕΙ, λόγω της θέσης τους, στην προώθηση και εμπέδωση των μεταρρυθμίσεων στην εκπαίδευση, ενώ στοχεύει παράλληλα στην ενίσχυση του ρόλου της έρευνας στα ΤΕΙ, με τα Κέντρα Τεχνολογικής Έρευνας (ΚΤΕ). Τα παραπάνω ευδοκιμούν στο έδαφος των νόμων για την Αξιολόγηση, την Έρευνα και σε όλα αυτά αποτελούν οι ήδη ψηφισμένοι νόμοι της Αξιολόγησης, της Έρευνας και ο ν. Πλαίσιο, τον οποίο, όχι μόνο νομιμοποιεί και αναβαθμίζει, αλλά παίρνει πολλά σημεία τους ως ρυθμιστικούς παράγοντες για την λειτουργία του επιχειρηματικού ΤΕΙ (πχ Αξιολόγηση και 4ετή επιχειρηματικά πλάνα κτλ). Ενώ συνδέει την ίδια την έρευνα και τα τμήματα με το πρόγραμμα ΕΣΠΑ, τον συνεχιστή των γνωστών ΕΠΑΕΚ που οδήγησαν σε δημιουργία τμημάτων πλήρως υποβαθμισμένων και εναρμονισμένων με τις λογικές της ΕΕ, πλήρως ειδικευμένα και με γνώμονα την κατάρτιση. **Μαζί με αυτά συντελείται και η αλλαγή τόσο των εργασιακών σχέσεων μέσα στο ΤΕΙ – επιχείρηση με την εγκαθίδρυση και προώθηση των ελαστικών σχέσεων εργασίας και μάλιστα στενά συνδεδεμένων και εξαρτώμενων από την λογική της παραγωγικότητας και των 4ετών επιχειρησιακών πλάνων.** Οι ΣΔΙΤ αποτελούν χαρακτηριστικό παράδειγμα της επιχειρηματικής λειτουργίας, που ανάλογα «πιστώνει» τις διάφορες λειτουργίες τους σε επιχειρήσεις, με τον τρόπο και την λογική που θα το πραγματοποιούσε κάθε επιχειρηματίας.

1.2.4. ΤΑ ΚΑΥΤΑ ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΜΕΤΩΠΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Από τα τέλη του 20αίωνα ο παγκοσμιοποιημένος καπιταλισμός, έχοντας πετύχει στρατηγική νίκη απέναντι στο εργατικό κίνημα, μπόρεσε με τον πιο ωμό τρόπο να εντάξει τις πολεμικές αναμετρήσεις στην άμεση καθημερινή πολιτική πραγματικότητα και δυνατότητα.

Με τον καλύτερο τρόπο ένταξε τον πόλεμο στις πρώτες γραμμές επίθεσης του ολοκληρωτικού καπιταλισμού ενάντια στην εργατική τάξη.

Χωρίς κεντρικές συμφωνίες ή σκοτεινά παγκόσμια κονκλάβια, το κυνήγι του μέγιστου καπιταλιστικού κέρδους, τις όξυνσης των αντιθέσεων και της προσπάθειας για επικράτηση, αποτέλεσε τον «αυτόματο πιλότο» που οδήγησε τα μεγάλα ιμπεριαλιστικά κέντρα, αλλά και τις αστικές τάξεις να επιδοθούν στην όξυνση των στρατιωτικών πολεμικών αντιπαράθεσεων.

Μέσα σε είκοσι χρόνια έχουν λάβει χώρα 156 πολεμικές αναμετρήσεις με πάνω από έντεκα εκατομμύρια νεκρούς. Με ριζική μετατόπιση του συσχετισμού θανάτων ένοπλων και άμαχων υπέρ των δεύτερων στην απίστευ-

τη κλίμακα του 1:1500. Οι νεκροί πολλαπλασιάζονται αν σκεφτούμε ότι τα πεδία μάχης συνεχίζουν να «λειτουργούν» φονικά πολλά χρόνια μετά την αναμέτρηση, εξ' αιτίας της γενικευμένης χρήσης, ημιπυρηνικών όπλων.

Ο καπιταλιστικός πόλεμος όχι μόνο διατηρεί το βασικό του γνώρισμα, αυτό της ανώτερης μορφής εκμετάλλευσης της εργατικής τάξης, αλλά αποχτά νέα ανώτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά. Λειτουργεί κερδοφόρα όχι μόνο στα πεδία των μαχών αλλά και στα μετόπισθεν.

Εντάσσεται στους Ιμπεριαλιστικούς ανταγωνισμούς για την παγκόσμια κυριαρχία και τις αγορές, στον έλεγχο των ενεργειακών πηγών και των δρόμων μεταφοράς τους, στην επιβολή της «δημοκρατίας της αγοράς» σε τμήματα και περιοχές του πλανήτη, στην αύξηση των πωλήσεων όπλων και στην μετατροπή της πολεμικής βιομηχανίας στην πιο κερδοφόρα στον πλανήτη.

Ειδικά στην περίοδο της όξυνσης της κρίσης, η ανάπτυξη της βιομηχανίας του θανάτου μετατρέπεται, ακόμα περισσότερο, σε ανάσα για τον καπιταλισμό. Απαιτώντας φυσικά την ανάγκη κατανάλωσης των παραγόμενων φονικών προϊόντων πάνω στα κορμιά των εργατών. Μέσα στην κρίση το δόγμα των εταιριών του πολέμου είναι «φτηνότερα όπλα, αποτελεσματικότερα και φονικότερα» για μεγαλύτερες πωλήσεις.

Από τους ελάχιστους αναπτυσσόμενους τομείς στις ΗΠΑ, εν μέσω κρίσης η βιομηχανία του πολέμου και της λεγόμενης ασφάλειας. Το κυνήγι του κέρδους και της εκμετάλλευσης φτάνει στην αποθέωση του με την εμπορευματοποίηση και επιχειρηματοποίηση ακόμα και των πεδίων των μαχών. Εκτός από τους μισθοφόρους στρατιώτες των τακτικών ιμπεριαλιστικών στρατών, δεκάδες εταιρείες παροχής πολεμικών υπηρεσιών έχουν ξεπηδήσει. Ιδιωτικοί ενοικιαζόμενοι στρατοί που είναι πρόθυμοι για κάθε έγκλημα, εντός και εκτός συνόρων, στην υπηρεσία του κεφαλαίου. Η ανάπτυξη αυτών των εταιριών είναι τέτοια που έφτασαν να αποτελούν τον δεύτερο στρατό, ποσοτικά, στο κατεχόμενο ΙΡΑΚ, μετά τους Αμερικάνους. Υπολογίζεται ότι η περίφημη Blackwaters απασχολεί περίπου 30000 άντρες.

Ταυτόχρονα κάθε ιμπεριαλιστικό κέντρο αυτοτελώς εξοπλίζεται και προσπαθεί να κερδίσει πόντους στον παγκόσμιο χάρτη. Οι ΗΠΑ αναβαθμίζουν την επιθετική τους ικανότητα, η Ε.Ε. διευρύνει τον Ευρωστρατό, η Ρωσία αναδιοργανώνεται στρατιωτικά, η Κίνα εξοπλίζεται,

Πίσω από κάθε κοινή απόφαση εκμετάλλευσης της εργατικής τάξης, κρύβεται και ο άγριος εσωτερικός καπιταλιστικός ανταγωνισμός. Που χωρίς άλλο θα σφραγίζεται από την δύναμη των όπλων.

Ο πολεμικός προσανατολισμός έχει ποιοτικές επιπτώσεις και στο εσωτερικό των χωρών «εμπόλεμων» και μη, με τεράστια στροφή και ροή κεφαλαίων προς την πολεμική βιομηχανία με επιδράσεις όχι μόνο στον οικονομικό αλλά και στον κοινωνικό τομέα με την στρατιωτικοποίηση συνολικά των κοινωνιών. Την όξυνση των εθνικών και εθνικών αντιθέσεων, το κλίμα μιλιταρισμού και εθνικισμού. Τα πεδία μάχης παράγουν όχι μόνο πτώμα-

τα αλλά και το μελλοντικό φτηνό, χωρίς μέλλον, εργατικό δυναμικό, βορά στα χέρια των επερχόμενων εταιριών της «ανοικοδόμησης» ντόπιων και πολυεθνικών. Ταυτόχρονα δεκάδες μετανάστες και πρόσφυγες θα τροφοδοτήσουν την νέα καπιταλιστική κερδοφορία στις μη «θερμές περιοχές», παρέα με τους οικονομικούς μετανάστες, θύματα του κοινωνικού πόλεμου του κεφαλαίου.

Αξιοποιώντας τις πολεμικές αναμετρήσεις, περιφερικές και κεντρικότερες αλλά και του πολεμικού κλίματος, που βαφτίζεται τώρα πόλεμος ενάντια στη τρομοκρατία, το κεφάλαιο απευθύνεται ταυτόχρονα και στο «εσωτερικό» στους εργαζόμενους των καπιταλιστικών μητροπόλεων, συμπίεζοντας ανάγκες και δικαιώματα, αυξάνοντας τα ποσοστά εκμετάλλευσης της εργατικής τάξης και από ένα ακόμα δρόμο.

Διαρκής πίεση και συμπίεση των εργαζόμενων προς τα κάτω οξύνει τις αντιθέσεις και προκαλεί εξεγέρσεις με πρωτοφανή ένταση και βία. Δεν είναι λίγες οι φορές που ο στρατός των Ιμπεριαλιστικών επεμβάσεων αντιπαράθεσων αναγκάστηκε να επέμβει στο εσωτερικό των μητροπόλεων, όχι μόνο στο L.A. αλλά και πρόσφατα στην Ιταλία με την ανάπτυξη δεκάδων στρατιωτών στους δρόμους της Νάπολης ή ακόμα και στην Ελλάδα, όταν στην εξέγερση του Δεκέμβρη όλα τα στρατόπεδα μπήκαν σε επιφυλακή για να αντιμετωπίσουν τον «εσωτερικό εχθρό».

Φανερό είναι αυτή η προσπάθεια βίαιου ελέγχου και με την μεταφορά αστυνομικών αρμοδιοτήτων στον στρατό και στην στρατιωτικοποίηση της αστυνομίας για τον έλεγχο του «εσωτερικού εχθρού», η προσμονή ακόμα πιο βίαιων εξεγέρσεων έχει μετατρέψει την αστυνομία σε στρατό «χαμηλής έντασης πεδίου μάχης».

Το βάθος σύνδεσης του ολοκληρωτικού καπιταλισμού και του πολέμου, αποδεικνύει ότι η αποτροπή του πολέμου απαιτεί αντιπολεμικό κίνημα αντικαπιταλιστικό, εργατικό.

Η ενεργητική σύνδεση και τα οργανικά συμφέροντα του συνόλου των αστικών τάξεων με το ιμπεριαλιστικό πλέγμα και τον πόλεμο, αποκλείουν συμμαχίες με τμήματα της αστικής τάξης.

Η αποτροπή του πολέμου γίνεται μόνο κάτω από τη απειλή της κοινωνικής επανάστασης.

Η αταξική και ανιστόρητη άποψη περί αντιιμπεριαλιστικής πάλης που αποσυνδέεται από την αντικαπιταλιστική, και που φιλοδοξεί αταξικά να ενώσει εθνότητες, θρησκευτικές κοινότητες, λαούς, χώρες και κυβερνήσεις, έχει αποδειχτεί όχι μόνο εσφαλμένη αλλά και επικίνδυνη για το εργατικό κίνημα.

Όλο το προηγούμενο διάστημα μεγάλη ήταν η αντιπαράθεση για τον προσανατολισμό του αντιπολεμικού κινήματος ειδικά με τα παραδοσιακά τμήματα της καθεστωτικής και μη αριστεράς.

Με την δράση της **Αντιπολεμικής Διεθνιστικής Κίνησης** άνοιξε, τουλάχιστον, η συζήτηση και η δράση για ένα ανεξάρτητο αντιπολεμικό αντικαπιταλιστικό εργατικό κίνημα, απαλλαγμένο από τα πατριωτικά σύνδρομα και δεσμεύσεις. Σε συνδυασμό με την δράση της **Επιτροπής**

Αλληλεγγύης Στρατευμένων και του Δικτύου Ελεύθερων Φαντάρων Σπάρτακος. Διαμορφώνεται ένα δυναμικό και μια συσπείρωση αγωνιστών που σφραγίζει με την δράση της το αντιπολεμικό κίνημα και ειδικά το κίνημα μέσα στο στρατό. Πολλές φορές η δράση αυτού του δυναμικού ξεπέρασε κάθε προσδοκία (μαζική άρνηση συμμετοχής φαντάρων στους Ιμπεριαλιστικούς πολέμους, άρνηση εμπλοκής στο κυνήγι μεταναστών, διεκδίκηση ελεύθερου συνδικαλισμού κ.λπ.)

1.2.5 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΧΩΡΟΙ

Στις σύγχρονες πόλεις οι ελεύθεροι χώροι μειώνονται και εμπορευματοποιούνται κάνοντας την κατάσταση ασφυκτική. Τα προβλήματα των κοινωνικών υποδομών και της διαχείρισης της πόλης, οξύνονται στο έπακρο και παίρνουν εκρηκτικές διαστάσεις, λόγω της υπερσυγκέντρωσης του πληθυσμού και της ιδιωτικοοικονομικής διαχείρισής τους. Οι συγχωινωιακοί άξονες δε σχεδιάζονται για να ενώσουν τις γειτονίες και να εξυπηρετήσουν τους ανθρώπους στις μετακινήσεις για τη δουλειά ή την επικοινωνία και τη διασκέδασή τους. Αντίθετα σχεδιάζονται τεράστιοι συγχωινωιακοί άξονες για να διευκολύνουν την κυκλοφορία των εμπορευμάτων. Οι γειτονιές, ως κοινωνικές οντότητες, ως χώρος ζωής και κοινωνικοποίησης των ανθρώπων θυσιάζονται στο βωμό των «ιδιωτικών έργων» που κάθε άλλο παρά τις λαϊκές ανάγκες εξυπηρετούν. Πολυώροφα πάρκινγκ, θηριώδη εμπορικά κέντρα κ.λπ. σχεδιάζονται και υψώνονται στη θέση ελάχιστων χώρων πρασίνου.

Αξίζει να σταθούμε στον τρόπο με τον οποίο διαγράφεται η κίνηση των «από πάνω» στο μέτωπο της πόλης και του περιβάλλοντος. Η «πράσινη ευαισθησία» γίνεται μέρος του μάρκετινγκ μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων. Η αστική πολιτική έχει δεχτεί το γεγονός ότι το περιβαλλοντικό ζήτημα συγκροτεί μια ιδιαίτερα σημαντική αλλά και διακριτή «πολιτική πιάτσα» και πλασάρεται ώστε να καταλάβει τις καλύτερες δυνατές θέσεις. Οι επιχειρήσεις από την άλλη είναι σαφές ότι βλέπουν μια αναδυόμενη αγορά, ιδιαίτερα αν σκεφτεί κανείς πόσο φτωχή είναι η ελληνική πραγματικότητα σε εμπειρίες και δράσεις, επίσημες και μη, σχετικά με το περιβάλλον. Με χρήμα και γραμμή «από τα πάνω» οργανώνεται η «από τα κάτω» απάντηση στα εξαιρετικής σημασίας ζητήματα που ανοίγονται στο μέτωπο της πόλης και του περιβάλλοντος, γεγονός εξαιρετικά επικίνδυνο για τις αντιστάσεις που αναπτύσσονται και πρόκειται να αναπτυχθούν το επόμενο διάστημα. Σε αυτό το σημείο δεν μπορούμε να μην αναφερθούμε στις εμπειρίες των κινημάτων στις γειτονίες που ξεπήδησαν μέσα από τις φλόγες του Δεκέμβρη και αποτέλεσαν μια ιδιαίτερη όψη της εξέγερσης: κατάληψη του πάρκου Πατησίων και Κύπρου από τους κατοίκους όταν η δημαρχία επιχείρησε να το καταστρέψει για να το μετατρέψει σε πολυώροφο πάρκινγκ, ανακατάληψη του πρώην πάρκινγκ στη Ζωοδόχου Πηγής και μετατροπή του σε παρκάκι από τους ίδιους τους κατοίκους, με καθημερινή ζωντανή και δραστήρια παρουσία στους χώρους αυτούς.

Η κοινωνική μεταλλαγή στην ύπαιθρο (που επιβάλλεται και από τις συνεχείς αναθεωρήσεις της ΚΑΠ) προκαλεί με την σειρά της μια νέα συγκέντρωση των πληθυσμών τόσο στα μεγάλα αστικά κέντρα, όσο και στις μεγάλες πόλεις της περιφέρειας. Υπάρχουν έτσι μεγάλες περιοχές που ερημώνουν παραγωγικά και οικιστικά, ενώ τα περιφερικά αστικά κέντρα αποκτούν σταδιακά τα προβλήματα των μεγάλων.

Πλάι στα παραπάνω η ύπαιθρος εξακολουθεί να είναι ο τροφοδότης της πόλης, και ευρύτερα της σημερινής καταστροφικής καπιταλιστικής ανάπτυξης σε όλο και πιο διευρυμένη κλίμακα. Σήμερα πλάι στα ποτάμια και τις λίμνες που έχουν ρυπανθεί -μολυνθεί, ή πλάι στην γη που δηλητηριάζεται από τα χημικά απόβλητα, λιπάσματα κλπ εμφανίζονται νέες μορφές της οικολογικής κρίσης. Εξάντληση των υπόγειων αποθεμάτων (λόγω λειψυδρίας, εντατικών καλλιεργειών ή και της τροφοδοσίας των πόλεων) που “υποχρεώνει” σε απαράδεκτες, μεγάλης κλίμακας παρεμβάσεις στην φύση, όπως την εκτροπή του Αχελώου. Ερήμωση περιοχών, εξάντληση εδαφών. Ακόμα και οι λεγόμενες ήπιες και ανανεώσιμες μορφές ενέργειας ενταγμένες στην λογική του κέρδους γίνονται παράγοντας όχι μείωσης, αλλά διασποράς της μόλυνσης. Οι επιπτώσεις από την ανυπολόγιστη οικολογική καταστροφή γίνονται όλο και πιο φανερές, και στην περιφέρεια.

1.2.6 ΟΙ ΛΑΪΚΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ

Ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός, ως νέα φάση ανάπτυξης και κρίσης του συστήματος, δεν περιορίζεται στην κοινωνικοοικονομική του βάση, αλλά αγκαλιάζει το σύνολο του πολιτικού συστήματος. Οι παραγωγικές σχέσεις αποτελούν καθοριστικό στοιχείο για τη διάρθρωση και αναδιάρθρωση του κράτους και της αστικής διαχείρισης και αντίστροφα, τα πολιτικά δικαιώματα και οι ελευθερίες αποτελούν οργανικό στοιχείο των παραγωγικών σχέσεων. Πρόκειται για μια διαδικασία, διαρκούς αλληλεπίδρασης και αλληλοτροφοδότησης, μέσω της οποίας, σήμερα, οι αντιδραστικές μεταρρυθμίσεις που προωθεί το κεφάλαιο στην κοινωνικοοικονομική βάση του συστήματος, αποτυπώνονται στο εποικοδόμημα, το οποίο με τη σειρά του ανατροφοδοτεί, προωθεί και επιταχύνει τις αλλαγές αυτές στη βάση. **Η ολοκληρωτική υπαγωγή όλων των πλευρών της ανθρώπινης ζωής, της επιστήμης και της φύσης, στους όρους κερδοφορίας του κεφαλαίου, απαιτεί την κατάργηση, όχι μόνο κάθε εργατικού δικαιώματος, αλλά και κάθε ατομικής και συλλογικής πολιτικής ελευθερίας είτε μέσω της μετατροπής της σε εμπόρευμα (ακυρώνοντας έτσι τον δικαιωματικό/ελευθεριακό της χαρακτήρα) είτε μέσω της καταστολής της.** Ο σύγχρονος εργαζόμενος καλείται να αποδεχθεί τον νέο κοινωνικό του ρόλο ως «**μονάδα παραγωγής κέρδους**» για το κεφάλαιο, καθώς η από μέρους του άσκηση δικαιωμάτων και συλλογικών ελευθεριών τείνει να μπλοκάρει την καπιταλιστική αξιοποίηση τομέων, πλευρών και σχέσεων, θέτοντας έτσι σε κίνδυνο, έστω και καθυστερώντας, την επιδιωκόμενη ολοκληρω-

τική εκμετάλλευσή τους. Από την άλλη πλευρά, οι μάζες των ανέργων, των εξαθλιωμένων, των κοινωνικά αποκληρωτών, των προσφύγων, που σκόρπισε στο διάβα της, διεθνώς, η καπιταλιστική ατμομηχανή, αποτελούν **μη αξιοποιήσιμες παραγωγικές δυνάμεις**. Η ίδια η ύπαρξή τους αποτελεί περιττό βάρος για το κεφάλαιο και το κράτος του, πολλώ δε μάλλον η αναγνώριση σ’ αυτές στοιχειωδών έστω ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αυτονόητα, ολοένα και λιγότερο ανεκτή, μπορεί να γίνεται η κοινωνικοπολιτική δράση του εργατικού κινήματος, πολύ περισσότερο, η συνολική αμφισβήτηση του καπιταλιστικού συστήματος και η επιδίωξη της ανατροπής του.

Το αστικό κράτος, όργανο κυριαρχίας της αστικής τάξης και επιβολής των συμφερόντων της σε όλη την κοινωνία, απαλλάσσει το κεφάλαιο από κάθε κοινωνική υποχρέωση, περιφρουρεί και προωθεί την επιθετική στρατηγική του απέναντι στην εργασία. Ως συλλογικός καπιταλιστής, απελευθερώνεται από τις υποχρεώσεις και τις δομές του «κράτους πρόνοιας» που πλέον αποτελούν «βαρίδι» για την καπιταλιστική κερδοφορία, και αναδιαρθρώνεται ως κράτος επιτελείο καπιταλιστικής ανάπτυξης και εξαγωγής των προϊόντων της στο διεθνή ανταγωνισμό, αυτοτελώς ή δια της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, με πολιτικά και στρατιωτικά μέσα. Η διαμόρφωση αυτών των χαρακτηριστικών στο σύγχρονο κράτος, αποτελεί αναγκαιότητα για την εξασφάλιση των όρων αναπαραγωγής του κεφαλαίου.

Για την επίτευξη αυτής της στρατηγικής επιδίωξης, χρειάζεται ένα μοντέλο κρατικής δομής και αστικής διαχείρισης, ήδη πολύ κοντά στον αστικό κοινοβουλευτικό ολοκληρωτισμό. Έτσι λοιπόν, παρακολουθούμε εδώ και χρόνια, παράλληλα με τις αναδιαρθρώσεις στις εργασιακές σχέσεις, αντίστοιχες **αναδιαρθρώσεις στις κρατικές δομές στην κατεύθυνση της υπεροχής των στοιχείων καταναγκασμού δηλ. της δυναμικής επιβολής της κρατικής βούλησης στην εσωτερική διοίκηση και της απαλλαγής του κράτους από κοινωνικές υποχρεώσεις.** Π.χ., ενοποίηση του υπουργείου Δημόσιας Τάξης με αυτό των Εσωτερικών δηλώνει την κυριαρχία του πρώτου επί του δεύτερου, την πρόταξη δηλ. της δυναμικής επιβολής της κυβερνητικής βούλησης στην εσωτερική διοίκηση. Το υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας μετονομάστηκε σε Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και το υπουργείο Εργασίας σε Απασχόλησης. Μάνατζερ προβλέπονται όχι μόνο για τα πανεπιστήμια αλλά και για τα νοσοκομεία. Παράλληλα, δημιουργείται ένα εκτεταμένο δίκτυο πανκοινωνικής επιτήρησης, ηλεκτρονικής καταγραφής και φακελώματος, στο οποίο διαπλέκονται ενεργητικά το κράτος και ιδιωτικές επιχειρήσεις. Οι κατασταλτικοί μηχανισμοί πολλαπλασιάζονται, διογκώνονται και στρατιωτικοποιούνται. Η «δυναμική» αντιμετώπιση των διαδηλωτών είναι πλέον υπόθεση ρουτίνας, ενώ η επέμβαση των ΜΑΤ για την περιφρούρηση της προώθησης των επιχειρηματικών σχεδίων όχι μόνο του κράτους αλλά και μεμονωμένων ιδιωτών, δεν είναι σπάνια, ενώ ελληνικός στρατός αναπροσαρμόζει το κεντρικό του δόγμα στην

«αντιμετώπιση ασύμμετρων απειλών» (νωπή είναι ακόμη η συζήτηση για στρατιωτική επέμβαση προκειμένου να κατασταλεί η εξέγερση του Δεκέμβρη)

Ιδιαίτερα πρωταγωνιστικό ρόλο καλείται να παίξει ο δικαστικός μηχανισμός. Από τη μία πλευρά, φροντίζει να ακυρώνει δικαστικά τις εργατικές διεκδικήσεις (για μισθούς, μονιμότητα, απεργίες), εφαρμόζει με τρόπο πανηγυρικό – και διαπαιδαγωγητικό για το εργατικό κίνημα – την ποινική καταστολή των κοινωνικών αγώνων και δηλώνει ότι πλέον η «δημοκρατία» είναι ανελαστική σε οποιαδήποτε αμφισβήτησή της. Αιχμή της σύγχρονης καταστολής δεν είναι πλέον το αστυνομικό γκλοπ, αλλά η σύλληψη, η προφυλάκιση και η ποινική κατάδικη. Ολοένα και περισσότερο τα τελευταία χρόνια, οι κινηματικές διαδικασίες και βέβαια πολύ περισσότερο η εξέγερση του Δεκέμβρη, αντιμετωπίζουν μια πραγματική βιομηχανία συλλήψεων, διώξεων και προφυλακίσεων.

Χιλιάδες μετανάστες και πρόσφυγες, ζουν «το όνειρο στην Ελλάδα» της πρωτοκαθεδρίας του κατασκευαστικού κεφαλαίου, όπου ο πρόσφυγας βρίσκει άσυλο μόνο στα εργοτάξια, όπου δεν υπάρχει ποτέ περίπτωση αστυνομικού ελέγχου. Μετά την έξοδό του απ' αυτό, περνά σε χώρο «απουσίας δικαιωμάτων» και μπορεί να συλληφθεί, να απελαθεί, να βασανισθεί, να δολοφονηθεί, σε αστυνομικό τμήμα, στο δρόμο ή στο σπίτι του. Στο έγκλημα κατά της Κ. Κούνεβα, η δολοφονική επίθεση ήταν το τελευταίο επεισόδιο αποστέρσης δικαιωμάτων, μετά τη νόμιμη αποστέρση της, από το δικαίωμα της απ' ευθείας διαπραγμάτευσης με τον εργοδότη για την αγοραπωλησία της εργατικής δύναμης, αλλά και τα αστικοδημοκρατικά συνδικαλιστικά δικαιώματα της συλλογικής σύμβασης, της συμμετοχής στο επιχειρησιακό σωματείο, και κάθε δυνατότητας εργατικού εκβιασμού απέναντι στον εργοδότη, για τη διεκδίκηση εργατικών δικαιωμάτων.

Η επίθεση στα πολιτικά δικαιώματα και τις ελευθερίες, αποτελεί οργανική πλευρά του κοινωνικού πολέμου του κεφαλαίου ενάντια στην εργασία. Η αλληλοδιαπλοκή πολιτικού και οικονομικού καταναγκασμού είναι τόσο άρρηκτη, ώστε, η υποστήριξη της δυνατότητας εκδημοκρατισμού της αστικής διαχείρισης, αποτελεί, σήμερα, εκ του πονηρού αυταπάτη ή πολιτική αφέλεια. Οργανικό στοιχείο της διαδικασίας εξέλιξης του αστικού κράτους είναι η μετεξέλιξη του μοντέλου αστικής διαχείρισης, σε μια νέα ποιότητα, με χαρακτηριστικά **κοινοβουλευτικού ολοκληρωτισμού**, που ανταποκρίνεται και προωθεί την αντίστοιχη της κοινωνικοοικονομικής βάσης του καπιταλιστικού συστήματος. **Αυτή είναι η αστική δημοκρατία του παρόντος και του μέλλοντος. Σ' αυτό το πλαίσιο, η υπεράσπιση και διεύρυνση των δικαιωμάτων και ελευθεριών, σημαίνει ματαίωση στρατηγικών επιλογών του κεφαλαίου, αναγκάων για την υπέρβασή της κρίσης.** Γι' αυτό και η πάλη για την υπεράσπιση και διεύρυνση των πολιτικών δικαιωμάτων και ελευθεριών μπορεί να είναι νικηφόρα μόνο όταν εντάσσεται στη **συνολική απελευθερωτική δράση του εργατικού κινήματος και θέτει σε κίνδυνο τον πυρήνα του**

καπιταλιστικού ηφαιστείου, την ίδια τη σχέση της εκμετάλλευσης. Και, συνακόλουθα, πλήρης εκδημοκρατισμός δεν μπορεί να επιτευχθεί παρά μόνο με την επαναστατική επίλυση της βασικής αντίθεσης κεφαλαίου εργασίας και την εργατική δημοκρατία, η οποία **άλλωστε αποτελεί το μόνο, πλήρες και ολοκληρωμένο δημοκρατικό δικαίωμα της εργαζόμενης πλειοψηφίας.** Η δημοκρατία πλέον ή θα είναι εργατική ή δεν θα υπάρχει.

1.2.7 ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Οι ίδιες οι κοινωνικές σχέσεις καθορίζουν και διαμορφώνουν το περιεχόμενο του πολιτισμού και της τέχνης. Υπό το πρίσμα αυτό, μπορούμε να πούμε ότι ο πολιτισμός δεν είναι ένας και ενιαίος, αλλά στην ουσία συναντάμε δυο πολιτισμούς, δυο κόσμους: εκείνον – τον κυρίαρχο – της αγοράς και της εκμετάλλευσης και εκείνον των «κάτω», του κόσμου της δουλειάς και της νεολαίας. Στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό, που χαρακτηρίζεται από την καθολική υπαγωγή όλων των πλευρών της ανθρώπινης δραστηριότητας, ακόμα και της φαντασίας και της δημιουργικότητας, στις απαιτήσεις της κερδοφορίας, ο κυρίαρχος πολιτισμός έχει σκοπό και εγγενές στοιχείο του να υπνωτίσει, να χειραγωγήσει και να δεσμεύσει την κοινωνική πλειοψηφία, εξωραϊζοντας την καθημερινή βαρβαρότητα που εκείνη βιώνει. Η εκμετάλλευση και η χειραγωγήση διαπερνούν την παραγωγή, την πολιτική, την ιδεολογία και τις αξίες, αλλά και τον πολιτισμό και την καλλιτεχνική δημιουργία.

Θεμέλια λίθος αυτής της διαδικασίας είναι η εμπέδωση από τους εργαζόμενους της άποψης ότι ο πολιτισμός, η τέχνη, η μόρφωση είναι υπόθεση λίγων και ειδικών: η κυρίαρχη βιομηχανία της κουλτούρας αναπαράγει και επιβάλλει την αντίληψη ενός κατακερματισμένου κόσμου, η κατανόηση του οποίου δεν αφορά τους πολλούς. Για αυτούς μένουν τα εύπεπτα προϊόντα της βιομηχανίας της διασκέδασης – οι τηλεοπτικές εκπομπές και τα show, ο εμπορικός κινηματογράφος και θέατρο, η μουσική κενή σε μελωδία και στίχο, τα «ευπώλητα» στα ράφια των βιβλιοπωλείων.

Η βιομηχανία της διασκέδασης αποτελεί ένα ιδιαίτερα κερδοφόρο πεδίο για τον καπιταλισμό της εποχής μας. Εδώ μπορούμε χαρακτηριστικά να δούμε τη μουσική βιομηχανία: οι δισκογραφικές εταιρείες επιβάλλουν στους καλλιτέχνες τους χειρότερους όρους εμπορικής εκμετάλλευσης του έργου τους, με ένα ελάχιστο ποσοστό των τεράστιων κερδών να φτάνει στα χέρια των δημιουργών, καθώς ακόμα και τα πνευματικά δικαιώματα ανήκουν πλέον στην εταιρεία. Ένα άλλο στοιχείο είναι η όλο και μεγαλύτερη παρουσία «χορηγών» ελλείψει οποιασδήποτε δημόσιας οικονομικής ενίσχυσης της δημιουργίας και των καλλιτεχνών. Κυρίαρχα πρότυπα για τη ζωή, τις ανθρώπινες σχέσεις, τις αξίες, αλλά και για την ίδια την πολιτική ντύνονται με φανταχτερά χρώματα και με τον αέρα του μεταμοντέρνου βομβαρδίζουν την καθημερινότητά μας από την τηλεόραση, τη μουσική, το σινεμά, τις διαφημίσεις που καταλαμβάνουν κάθε εκατο-

στό του δημόσιου χώρου, στα πολυδαίδαλα εμπορικά κέντρα και στα free press έντυπα, όπου επικρατούν ο ατομισμός, η επιδειξιμανία, ο ανταγωνισμός, αντί του «είναι», η στροφή στο μικρόκοσμο του εαυτού ή των δεσμευτικών και χειραγωγητικών σχέσεων, αντί για την καλλιέργεια ουσιαστικών δεσμών αλληλεγγύης και συλλογικότητας. Ενώ στο «παγκοσμιοποιημένο» περιβάλλον, η «δυτική» (αγγλοσαξονική κύρια) κουλτούρα επιβάλλεται εν είδη ενός «πολιτιστικού ιμπεριαλισμού» σε όλο τον πλανήτη, ισοπεδώνοντας τα ιδιαίτερα στοιχεία του κάθε τοπικού λαϊκού πολιτισμού.

Μαζί με αυτά, ένα καθοριστικό στοιχείο, το οποίο αναδείχτηκε με πολύ ελπιδοφόρο τρόπο, ως η πολιτιστική όψη της δεκεμβριανής εξέγερσης, είναι ότι οι καλλιτέχνες σήμερα δεν αποτελούν μια ευνοημένη ελίτ πέρα κι έξω από την κοινωνία (όπως μπορεί συχνά να επιχειρείται να παρουσιάζονται), αλλά έχουν βαθιά εργατικά χαρακτηριστικά αποτελώντας μια νέα βάρδια καλλιτεχνών, και μάλιστα η αξιοσημείωτη και πολυδιάστατη συμμετοχή τους στην εξέγερση δείχνει συνείδηση αυτών των χαρακτηριστικών και δυνατότητα βαθιάς σύνδεσης αυτών και της δημιουργίας τους με το νεολαιίστικο και το εργατικό κίνημα χειραφέτησης που έχει ανάγκη η εποχή.

Σε αυτό το πολιτιστικό περιβάλλον είναι σαφές πως δεν απαντά ένα «εναλλακτικό» lifestyle σε αρμονική συνύπαρξη με τον κυρίαρχο τρόπο ζωής. Η δημιουργία, η έκφραση, ο συλλογικός πολιτισμός των «κάτω», μπορεί να διαμορφώσει ένα συνολικά διαφορετικό μοντέλο για τη ζωή και την τέχνη, πραγματικά απελευθερωτικό, που να βρίσκεται σε πλήρη αντιπαράθεση και εκτός του εκχυδαϊσμένου αγοραίου πολιτισμού. Κι αυτό δεν μπορεί να υπάρξει ολοκληρωμένα χωρίς απελευθέρωση από τα δεσμά του κοινωνικού καταναγκασμού, της αλλοτριωμένης εργασίας, της επιχειρηματικής εκπαίδευσης, της ανυπαρξίας ελεύθερου χρόνου. **Ο πολιτισμός είναι υπόθεση και γέννημα της δημιουργικότητας κάθε ανθρώπου ως συλλογικού υποκειμένου, και μ' αυτή την έννοια το σύγχρονο εργατικό και νεολαιίστικο κίνημα δεν μπορεί παρά να αγωνίζεται για τη συνολική αλλαγή σε όλα τα πεδία της κοινωνικής ζωής, να διεκδικεί το δικαίωμα όλων στον πολιτισμό, την τέχνη και την ελεύθερη δημιουργία.**

1.2.8 ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ

Πίσω από κάθε μεταναστευτικό ρεύμα βρίσκεται είτε ένας πόλεμος του ΝΑΤΟ, ή μια «ειρηνευτική» επέμβαση του ΟΗΕ ή του Ευρωστρατού, είτε ένας βίαιος δικτάτορας που στηρίζουν τα δυτικά κράτη και οι κυβερνήσεις για να κλείνουν συμβόλαια οι πολυεθνικές τους, είτε ένας εμφύλιος που οι δυνάμεις του καπιταλιστικού πλέγματος ή οι πολυεθνικές εταιρίες τροφοδοτούν, ανταγωνιζόμενες σκληρά μεταξύ τους για το μερίδιο της λείας (βλ περίπτωση Chevron στο Δέλτα του Νίγηρα κ.α), είτε απλώς ένας βάρβαρος απελευθερωμένος καπιταλισμός που καταδικάζει στη φτώχεια και την αναγκαστική μετανάστευση μεγάλες πληθυσμιακές ομάδες. Βρίσκεται η

οικονομική κρίση και η ανάγκη του διεθνούς κεφαλαίου να χρησιμοποιήσει τους μετανάστες ως πολιορκητικό κριό για την επιβολή της εργασιακής ανασφάλειας, της επισφαλούς και «μαύρης εργασίας», της «ευελιξίας» και της ανελέητης εκμετάλλευσης και καταπίεσης για το σύνολο των εργαζομένων στο δυτικό κόσμο των αντιδραστικών αναδιαρθρώσεων. Γι αυτό οι μετανάστες δεν προέρχονται μόνο από τις «φτωχές χώρες» του τρίτου κόσμου. Τεράστια μεταναστευτικά ρεύματα μετακινήθηκαν κατά την τελευταία εικοσαετία από το τέως ανατολικό μπλοκ στην καρδιά της Ευρώπης. Πολύ περισσότερο, στο παράδειγμα των Κινέζων και των Ρώσων μεταναστών, οι χώρες προέλευσης είναι από τις μεγάλες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις, με ιδιαίτερα μεγάλους ρυθμούς καπιταλιστικής ανάπτυξης, η δε Κίνα είναι σήμερα η χώρα με τη μεγαλύτερη εξαγωγή κεφαλαίου στον κόσμο. Ακόμη, στο παράδειγμα της Ινδίας, έχουμε μια πυρηνική δύναμη και 9% καπιταλιστική ανάπτυξη που συνοδεύεται από τεράστια φτώχεια και πείνα για τους ινδούς εργαζόμενους. **Στο μεταναστευτικό φαινόμενο αποτυπώνεται η λειτουργία του παγκόσμιου καπιταλιστικού πλέγματος στο οποίο προσδένονται, με διαφορετικές ταχύτητες και ισχύ, οι αστικές τάξεις, με σκοπό την επικερδή γι' αυτές εκμετάλλευση της διεθνούς εργατικής τάξης, είτε εντός είτε εκτός των συνόρων των εθνικών κρατών και των ολοκληρώσεων.**

Η Ε.Ε. με τη συνθήκη της Λισσαβώνας, που μετά την υπερψήφισή της από το δημοψήφισμα στην Ιρλανδία, αποτελεί και επισήμως το νέο Ευρωσύνταγμα, διατυπώνει ευθέως τους στόχους αυτόνομης διεθνούς στρατιωτικής δράσης: *«η δράση της στη διεθνή σκηνή σχεδιάζεται με στόχο να προωθεί στο ευρύτερο παγκόσμιο πλαίσιο της αρχές που έχουν εμπνεύσει τη δημιουργία την ανάπτυξη και τη διεύρυνσή της..»*, ενώ προβλέπονται στρατιωτικές επεμβάσεις σε αναπτυσσόμενες χώρες *«για τη στήριξη της δημοκρατίας, της ασφάλειας, της ειρήνης»*, *«για την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης από οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική άποψη»*, και *«για την προώθηση της ενσωμάτωσης όλων των χωρών στην παγκόσμια οικονομία»*... Σ' αυτό το πλαίσιο, η Ελλάδα μέσω της πρόσδεσης στο στενό πυρήνα της «άμυνας», συμμετέχει ενεργά στις στρατιωτικές αποστολές του Ευρωστρατού, λαμβάνοντας ανταλλάγματα ανταγωνιστικής ισχύος στην ευρύτερη περιοχή ενδιαφέροντος του εγχώριου κεφαλαίου (Βαλκάνια, Τουρκία). **Αυτή τη στιγμή, στα πλαίσια του Ευρωστρατού, του ΝΑΤΟ ή του Ο.Η.Ε., ελληνικά στρατεύματα «αμύνονται» σε δεκαπέντε χώρες του πλανήτη!** Η συμμετοχή στους πολέμους της Νέας Τάξης για το ξαναμοίρασμα του κόσμου και τον έλεγχο ενεργειακών πηγών και δρόμων, αλλά και ζωνών επιρροής, συνεχίζεται με την ενεργή συμμετοχή στη Νατοϊκή πολεμική σταυροφορία στο **Αφγανιστάν** και στον **Περσικό**, στην αυτοτελή στρατιωτική επεμβατική δράση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο **Σουδάν** και στη **Σομαλία**, στις «ειρηνευτικές» επιχειρήσεις στα **Βαλκάνια**, γεννώντας μεταναστευτικά ρεύματα εκατομμυρίων.

Στο Δουβλίνο, η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ ανέλαβε ρόλο αστυνομικής φύλαξης των ευρωπαϊκών συνόρων, τον

οποίο υλοποίησε η Ν.Δ., κλείνοντας τα λιμάνια της Πάτρας και της Ηγουμενίτσας, ιδρύοντας τα στρατόπεδα συγκέντρωσης, τα οποία φυσικά διατηρεί το ΠΑΣΟΚ.

Όμως, το εγχώριο και διεθνές κεφάλαιο δεν στοχεύει στη διαβίωση φυλάκιση των μεταναστών. Αντιθέτως, το διεθνές καπιταλιστικό πλέγμα αναβαθμίζει την εκμετάλλευσή τους στην ατζέντα της στρατηγικής του για την υπέρβαση της κρίσης. Στην τελευταία συνεδρίαση των διακυβερνητικών «Φίλων του Φόρουμ για τη μετανάστευση και την ανάπτυξη» διαπιστώθηκε ότι **«η μετανάστευση αναμένεται να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην ανάκαμψη από την κρίση αυτή, παρέχοντας ευελιξία ως προς την ανταπόκριση στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς εργασίας»**, συμπέρασμα που παραπέμφθηκε για μελέτη στο πρόσφατο φόρουμ της Αθήνας. Αντίστοιχα, σε διεθνή συνάντηση εργοδοτικών οργανώσεων που έγινε στη Μαλαισία το 2008, το κεντρικό ερώτημα ήταν: **«Είναι επικερδέστερη η μεταφορά των επιχειρήσεων στις χώρες της Ανατολής ή η μεταφορά του εργατικού δυναμικού της Ανατολής στις χώρες των επιχειρήσεων»**

Από την άλλη πλευρά, σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία του αμερικανικού Ιδρύματος Μεταναστευτικής Πολιτικής, σε σύνολο 45 αναπτυσσόμενων χωρών της Αφρικής και της Ασίας, έχουν δημιουργηθεί 30 εθνικά ιδρύματα αξιοποίησης των μεταναστών για την ανάπτυξη των χωρών προέλευσης. Έτσι π.χ. το σχετικό ίδρυμα της αστικής τάξης του Μπαγκλαντές πρωταγωνιστεί στα διεθνή φόρα και δημιουργεί γέφυρες συνεργασίας με την Ε.Ε., με διακηρυγμένο στόχο την «προσφορά» μεταναστών και την εξασφάλιση ότι θα ελέγχει τα εισερχόμενα στο Μπαγκλαντές εμβάσματα προκειμένου να τα προσανατολίζει στις χρηματοπιστωτικές και κατασκευαστικές επενδύσεις. Όμοιοι οργανισμοί έχουν δημιουργηθεί στην Αφρική (όπου και περιφερειακές ενώσεις Δ. Αφρικής), αλλά και στο Μεξικό και αλλού, πραγματοποιούν επαφές και συναντήσεις με αντίστοιχα ιδρύματα των καπιταλιστικών μητροπόλεων αλλά και με εθνικές κυβερνήσεις και ολοκληρώσεις και πραγματοποιούν αμοιβαία επικερδείς συμφωνίες σύγχρονου δουλεμπορίου. Έτσι και οι αστικές τάξεις των χωρών του τρίτου κόσμου, **επωφελούνται αυτοτελώς από το μεταναστευτικό φαινόμενο και συνδέουν τα συμφέροντά τους, όχι με την εξάλειψη της φτώχειας και της μετανάστευσης, αλλά με την εκμετάλλευση των φτωχών μεταναστών, από κοινού με τις χώρες προορισμού.**

Αλληπάλληλες διεθνείς συναντήσεις και φόρα επιχειρήσεων, ιδρυμάτων και κυβερνήσεων, έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία χρόνια με σκοπό τη μεγαλύτερη δυνατή αξιοποίηση του μεταναστευτικού φαινομένου για την τροφοδοσία της καπιταλιστικής ανάπτυξης και η διαμόρφωση κοινής πολιτικής διαχείρισής του, επικερδούς τόσο για τις χώρες προέλευσης, διέλευσης αλλά και υποδοχής μεταναστών. Στις συναντήσεις αυτές διαπλέκονται «ανθρωπιστικά ιδρύματα» και ΜΚΟ, εταιρίες, εθνικές κυβερνήσεις αλλά και ολοκληρώσεις (Ε.Ε., ΟΑΣΑ, ΝΑΦΤΑ κ.λπ.).

Σ' αυτή τη διαδικασία, το φόρουμ της Αθήνας αποτέλεσε έναν ενδιάμεσο σταθμό συμπύκνωσης των συμπερασμάτων και χάραξης τακτικής για την επόμενη περίοδο. Όπως διατυπώθηκε, **«οι χώρες προέλευσης και υποδοχής από κοινού σχεδιάζουν την κυκλοφορία του εργατικού δυναμικού για να ανταποκριθεί στις αμοιβαίες ανάγκες της αγοράς...»** και κατέληξαν σε μορφές αμοιβαία επωφελούς, «κυκλικής και πειθαρχημένης» μετανάστευσης. Με άλλα λόγια, λόγω και των πολυποίκιλων και μεταβαλλόμενων αναγκών του διεθνούς κεφαλαίου, επεξεργάζονται τη **δημιουργία ενός διεθνούς δικτύου «trafficking» εργατικού δυναμικού**, σύμφωνα με το οποίο οι χώρες προέλευσης θα συνάπτουν συμφωνίες αποστολής συγκεκριμένου αριθμού εργαζομένων για ορισμένο ή αόριστο χρόνο, ορισμένο τόπο εργασίας, και βέβαια ορισμένα μεροκάματα, με προοπτική ανανέωσης όταν κριθεί απαραίτητο και βέβαια με ιδιαίτερες ωφέλειες και για τις χώρες αποστολής, μια εκ των οποίων θα είναι και ο έλεγχος των εμβασμάτων και ο «πειθαρχημένος» προσανατολισμός τους στις ανάγκες του τοπικού κεφαλαίου, ο οποίος προσυμφωνείται ήδη, μεταξύ των κυβερνήσεων! Στο ίδιο πλαίσιο «πειθαρχίας», τα στρατόπεδα συγκέντρωσης των μεταναστών αποτελούν ένα μεταβατικό στάδιο (μέχρι την έναρξη λειτουργίας των συμφωνιών), κατά το οποίο οι κάθε λογής εταιρίες μπορούν να προσλαμβάνουν εργάτες από το στρατόπεδο, οι οποίοι θα εργάζονται με τα «συμφωνημένα» μεροκάματα και θα επιστρέφουν το βράδυ στα σύγχρονα Νταχάου...

Είναι προφανές ότι, όσο και να οξύνονται οι ενδοαστικές αντιθέσεις και ανταγωνισμοί για κέρδη και κυριαρχία, το διεθνές κεφάλαιο οργανώνει ενιαία την μεγαλύτερη ακόμηση εκμετάλλευση της διεθνούς εργατικής τάξης. Στη διαδικασία αυτή, προσδένεται, με διαφορετικούς όρους και ταχύτητες, κάθε τοπική αστική τάξη, προκειμένου να κερδίζει και να αναπτύσσεται. Κατά τον ίδιο λοιπόν, αλλά και αντίστροφο τρόπο, το εργατικό κίνημα θα πρέπει να οργανώσει την υπεράσπιση των μεταναστών και την ολομέτωπη αντιμετώπισή του. Όχι με ελεγχόμενες εθνικές ή θρησκευτικές συγκροτήσεις, που βρίσκονται σε ευθεία επαφή με τις εγχώριες αστικές τάξεις και τα εκμεταλλευτικά συμφέροντά τους, αλλά με κοινές εργατικές συλλογικότητες και πρωτοβουλίες, μέτωπα, σωματεία, συσπειρώσεις, όπου η ενότητα της εργατικής τάξης θα σφυρηλατείται στον αγώνα για την κοινωνική απελευθέρωση.

1.2.9 ΚΙΝΗΜΑΤΑ

Ο αντιδραστικός νόμος πλαίσιο επιχειρήσε να βαθύνει την επιχειρηματοποίηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, την καταστολή των φοιτητικών αγώνων και την κατάργηση του ασύλου. Το ξέσπασμα των καταλήψεων σηματοδότησε την μαζική κινητοποίηση μιας ολόκληρης γενιάς αγωνιστών που σε μια περίοδο έντασης της αντεργατικής επίθεσης διατάραξε την καπιταλιστική πολιτική ομαλότητα. **Οι μεγάλοι αγώνες του φοιτητικού κινήματος του 06 και 07, έβαλαν από την αρχή τους στο στόχαστρο, το νέο μοντέλο εργαζομένου και συνολικά τους όρους έ-**

νταξης της νεολαίας στην εργασία, με στόχο την ενοποίηση στον κοινό στόχο της ένταξης στην εργασία με δικαιώματα και όρους που αρμόζουν στις σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες. Η στόχευση αυτή του κινήματος δεν ζητούσε μόνο αλληλεγγύη από τους ήδη εργαζόμενους υπό τις νέες εργασιακές σχέσεις (δηλ την νέα εργατική βάρδια), αλλά προσέδιδε στην πάλη, το στίγμα του κοινωνικού αγώνα που δεν περιορίζεται στα του χώρου και με τον τρόπο του συνεισφέρει στους ευρύτερους αγώνες των εργαζομένων και της νεολαίας. Αυτό ιδιαίτερα τον Μάη – Ιούνιο οδήγησε σε ένα ντόμινο καταλήψεων και μαζικών διαδηλώσεων που επέδρασαν στην μετατόπιση των συνειδήσεων της νεολαίας σε ριζοσπαστικές οδούς, τόσο στην πάλη γύρω από τα ειδικά ζητήματα όσο και στην κεντρική αντιπαράθεση με την αστική επίθεση. Το περιεχόμενο του αγώνα που ενώ απαιτούσε την ήττα της επίθεσης ταυτόχρονα διεκδικούσε επιθετικά αιτήματα ήταν μόνο η μια όψη της δυναμικότητας του κινήματος. Η άλλη όψη που κατάφερε να δώσει και μια άλλη ώθηση και να γεννήσει μετατοπίσεις σε συνειδήσεις ήταν οι μορφές οργάνωσης του ίδιου του κινήματος. Οι συντονιστικές επιτροπές και το πανελλαδικό συντονιστικό αγκαλιάστηκαν και μαζικοποιήθηκαν, κινήθηκαν στην λογική του εργαζόμενου σώματος και, παρά τις αδυναμίες τους, έβαλαν βάσεις για την κατάργηση της λογικής της ανάθεσης, τόσο σε επίπεδο υλοποίησης όσο και στην χάραξη πολιτικής από τους αγωνιστές και το κίνημα το ίδιο. Η προοπτική αυτή επιβεβαιώθηκε με μια σειρά από επιτυχίες που ήταν και είναι πραγματικά πρωτόγνωρες όπως η απόσυρση για εκ νέου κατάθεση ενός νόμου (Ιούνιος 2006) ή ακόμα περισσότερο η ακύρωση της αναθεώρησης του Συντάγματος. Το τελευταίο έδειξε περίτρανα πως οι κοινωνικοί αγώνες κερδίζουν όχι μόνο τα του χώρου (άρθρο 16) αλλά και συνολικά κοινωνικά αιτήματα (συνολική αναθεώρηση του Συντάγματος) γεννώντας όχι μόνο ριζοσπαστικοποίηση συνειδήσεων αλλά και συνθήκες για ανάπτυξη κοινωνικών αγώνων.

Αυτή η συνεισφορά όμως πάντα σκόνταφτε στην αδυναμία του φοιτητικού κινήματος να συνδεθεί παράπέρα με τον κόσμο της εργασίας. Η αδυναμία του αυτή έγινε ιδιαίτερα εμφανής στο κίνημα των δασκάλων ή τώρα μετά την αλλαγή φρουράς στην ΠΟΣΔΕΠ. Πράγμα που δεν σημαίνει ότι το πανεκπαιδευτικό είναι θέμα εκλογικών συσχετισμών αλλά ότι το «υπάρχον» πανεκπαιδευτικό δεν κατάφερε να αποτελέσει ζωντανή διαδικασία συντονισμού που εμπλέκει την βάση του (συνελεύσεις μαθητών, δασκάλων, καθηγητών, πανεπιστημιακών κοκ) σε έναν από κοινού πολιτικό και οργανωτικό συντονισμό. Για μας η λογική του μετώπου έχει ουσία και στέρεες βάσεις όταν ο πυρήνας της συγκροτείται γύρω από τις διαδικασίες βάσεις των εμπλεκόμενων, με αυτόν τον τρόπο βλέπουμε και την οικοδόμηση του μετώπου παιδείας – εργασίας – λαικών ελευθεριών. Ενός μετώπου που η έλλειψή του στιγμάτισε την λήξη του φοιτητικού κινήματος τον Απρίλιο του 2007 και θα μπορούσε να δώσει άλλη πνοή σε πολλούς τομείς του κινήματος. Αυτοί οι τομείς

δεν είναι άλλοι από την ενίσχυση και παγίωση μια πρωτόλειας χάρτα αναγκών και δικαιωμάτων που είχε ψηλαφίσει το κίνημα (1400 ευρώ, Δωρεάν Δημόσια παιδεία, Άσυλο κα) αλλά και μεταφορά αυτής της ριζοσπαστικοποίησης και των μορφών οργάνωσης σε άλλες βαθμίδες της εκπαίδευσης και γιατί όχι στην ίδια την εργασία. Ενώ τις όποιες δυσκολίες είχαν εμφανιστεί στην πορεία του συντονισμού θα βοηθούσε στην πραγματική επίλυσή τους η είσοδος του κόσμου της εργασίας για μια εμβάθυνση στην εργατική πολιτική τόσο σε ζητήματα περιεχομένου όσο και σε ζήτημα κοινωνικής σύνθεσης.

Η μαζικοποίηση της ΕΑΑΚ με την δημιουργία νέων σχημάτων σε σχολές που δεν είχε παρέμβαση αλλά και η επιστροφή σε συλλογικές διαδικασίες σε σχολές όπου κυριαρχούσε η αστική αντίληψη της πολιτικής είναι ένα από τα πολλά αποτελέσματα της ριζοσπαστικής συνείδησης που γέννησε το φοιτητικό κίνημα του 06-07. Το πρώτο αποτέλεσμα αυτής της μαζικοποίησης και δημιουργίας νέων σχημάτων ήρθε το Γενάρη του 07 όταν στον πρώτο γύρο συνελεύσεων της χρονιάς καταμετρήθηκαν πάνω από 250 κατειλημμένες σχολές με πλαίσιο που σαν βάση είχε την τελευταία απόφαση του Πανελλαδικού Συντονιστικού Γενικών Συνελεύσεων.

Από την άλλη μεριά, την περίοδο που διανύουμε έχουν σφραγίσει μαχητικοί και κρίσιμοι για τη διαμόρφωση της εργατικής συνείδησης αγώνες. Αγώνες τόσο σε επίπεδο κλαδικών μαχών (δάσκαλοι, ΟΤΑ, ναυτεργάτες, λιμάνια, ΔΕΗ, βιβλιοπώληδες, μηχανικοί) όσο και σε γενικό επίπεδο οι απεργιακές μάχες ενάντια στην αντιασφαλιστική μεταρρύθμιση της κυβέρνησης της ΝΔ και οι πρωτοβουλίες του συντονισμού πρωτοβάθμιων σωματείων. **Αγώνες που ανέδειξαν τον κρίσιμο κοινωνικό και πολιτικό ρόλο που μπορεί να αποκτή η εργατική τάξη σήμερα, που ταυτόχρονα έμεναν τελικά μετέωροι ανάμεσα στις τάσεις απόρριψης και αντιπαράθεσης με θεμελιώδεις πλευρές της αστικής πολιτικής και τις ανολοκλήρωτες διεργασίες αναζήτησης μιας συνολικά διαφορετικής φυσιογνωμίας και προοπτικής για το εργατικό κίνημα σήμερα.**

Κρίσιμο κι ελπιδοφόρο στοιχείο αποτελεί η ευρύτητα και η μαζικότητα αυτών των μαχών. Ιδιαίτερα στη μάχη του ασφαλιστικού, το απεργιακό κύμα άγγιξε με διευρυμένο τρόπο και τμήματα της τάξης στον ιδιωτικό τομέα, που κατά κανόνα βρίσκονταν εκτός συλλογικών αγωνιστικών μορφών. **Μέσα σε αυτά και νέοι της δουλειάς που βρέθηκαν για πρώτη φορά στο δρόμο,** που αντιμετώπισαν για πρώτη φορά τα διλήμματα της αναμέτρησης με τον εργοδότη και της συλλογικής εργατικής διεκδίκησης. Αυτή η ευρύτερη κινητικότητα στη νεολαία αποτυπώθηκε μάλιστα και στο έντονο νεολαιίστικο χρώμα της παρέμβασης της επίσημης αριστεράς ή αντίστοιχα του διάπτοντα αστέρα του dikaio.gr της ΚΟΕ, όσο και στην ιδιαίτερη και αναβαθμισμένη απεύθυνση στη νεολαία και από τους φορείς της αστικής πολιτικής.

Σημαντική πλευρά η εμφάνιση και ευρύτερη υιοθέτηση, αποσπασματικά έστω, ριζοσπαστικών αιτημάτων που έτειναν στην έκφραση του γενικού εργατικού συμ-

φέροντος και στη σύγκρουση με βασικές πλευρές πολιτικής του κεφαλαίου. Χαρακτηριστικό το «1400 για όλο το λαό» των δασκάλων, που μπορούσε να επικοινωνεί με την ευρύτερη εργατική δυσαρέσκεια και να «υποδαυλίζει» τις τάσεις διεκδίκησης για μεγάλο χρονικό διάστημα. Γενικότερα άλλωστε, στο βαθμό που και οι κλαδικόι αγώνες κατάφερναν να συνδέονται με ευρύτερες εργατικές διεκδικήσεις, έσπαγαν τον κλοιό του κοινωνικού αυτοματισμού της προηγούμενης περιόδου. Από την άλλη βέβαια, τα βήματα που υπήρξαν δεν ανατρέπουν την γενική εικόνα των τραγικών πολιτικών αδυναμιών του εργατικού κινήματος, της έλλειψης γενικότερης προοπτικής, της ροπής στον καταμερματισμό και στον συντεχνιασμό, τάσεων που διαπερνούσαν συχνά και τις πιο πρωτοπόρες εμφανίσεις εργατικών τμημάτων το προηγούμενο διάστημα.

Τρίτο, η πρώτη, με τέτοια ευρύτητα, εμφάνιση προσπαθειών ανεξάρτητου από τον αστικοποιημένο συνδικαλισμό εργατικού συντονισμού. Προσπαθειών που αποκτούν μία σχετική συνέχεια από τη μάχη του ασφαλιστικού μέχρι την πρωτοβουλία για την Κούνεβα αναδεικνύοντας κυρίως τη δυνατότητα να υπάρξουν άμεσα δείγματα γραφής για μια άλλη πορεία συνολικά του εργατικού κινήματος, τη δυνατότητα να διαμορφωθεί ένα αντιπαραθετικό αγωνιστικό και πολιτικό εργατικό σχέδιο αντιπαραθετικό στην αστικοποιημένη γραφειοκρατία των ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ. Προσπαθειών όμως που, ταυτόχρονα δεν κατάφερναν να αποτυπώσουν συγκεκριμένα ένα τέτοιο σχέδιο, τόσο στο επίπεδο των διεκδικήσεων και των στόχων και της μόνιμης συγκρότησης με βάση αυτούς, όσο και στη διαμόρφωση και υλοποίηση ενός αυτοτελούς αγωνιστικού σχεδίου με νικηφόρα προοπτική. **Αδυναμίες που μπορεί σε κρίσιμες στιγμές να οδηγούν και σε οπισθοχώρηση ή σοβαρές ταλαντεύσεις, με χαρακτηριστικό το παράδειγμα της φετινής ΔΕΘ** και το περιεχόμενο και την αντίστοιχη εμφάνιση που υπηρέτησαν πρωτοβάθμια σωματεία που συνολικά περισσότερο αναζητούσε δρόμους επαφής και επίδρασης σε τμήματα του επίσημου εργατικού συνδικαλισμού παρά δρόμους πολιτικής αναβάθμισης, γενίκευσης και ανεξάρτητης έκφρασης της εργατικής αγανάκτησης.

Συμπερασματικά, οι αντιφάσεις, οι μεγάλες δυνατότητες και ταυτόχρονα οι τραγικές αδυναμίες, που χαρακτηρίζουν την κίνηση των εργαζομένων το προηγούμενο διάστημα, απαιτούν από εμάς συγκεκριμένη τοποθέτηση που δεν μπορεί να εξαντλείται στην, σωστή κατ' αρχήν, διαπίστωση της πολυπλοκότητας του ζητήματος, της αντιφατικότητας της συνείδησης του κόσμου, της μη γραμμικής ανάπτυξης των αγώνων κλπ. Είναι σαφές ότι η συνείδηση της εργατικής νεολαίας, διαπερνάται από αντικρουόμενα και, σε μεγάλο βαθμό σχετικά ακόμη αλληλοδιαπλεκόμενα ρεύματα σκέψης και στάσης. Ρεύματα που ξεκινούν από την αποδοχή του «αιώνιου» της σημερινής κατάστασης και τον ατομικό δρόμο και φτάνουν ως τις τάσεις συνολικότερης ριζοσπαστικοποίησης που εκφράστηκαν και στους προηγούμενους αγώνες και στο Δεκέμ-

βρη. Το κρίσιμο για εμάς είναι ότι σε μια περίοδο γενικευμένης εργατικής δυσαρέσκειας, οργής και απουσίας θετικού οράματος του κεφαλαίου και της αστικής πολιτικής, ο ρόλος αυτών των μειοψηφικών και ανολοκλήρων τάσεων μιας νέας εργατικής ριζοσπαστικοποίησης αναβαθμίζεται και μπορεί να αποκτήσει κρίσιμο και καθοριστικό ρόλο, συμπαρασύροντας ευρύτερα τμήματα εργαζομένων και νεολαίας. Το κρίσιμο είναι ότι η πολιτική εμβάθυνση και η συλλογική αγωνιστική όξυνση αυτών των τάσεων είναι που μπορούν να επιλύουν τις υπαρκτές αντιφάσεις, προς όφελος της εργατικής πολιτικής, της διαμόρφωσης δυνάμεων γύρω από ένα πρόγραμμα επαναστατικής εργατικής απάντησης στην κρίση και ένα συνολικό πλαίσιο εργατικής χειραφέτησης, της ανάπτυξης μαζικής εργατικής δράσης, ανεξάρτητη και αντιπαραθετική στον αστικοποιημένο συνδικαλισμό. **Και αν ισχύει αυτό, τότε το κρίσιμότερο για μια αντικαπιταλιστική-επαναστατική γραμμή στο σήμερα είναι ακριβώς να επιχειρήσει με τέτοιους όρους να επικοινωνήσει με αυτές τις πρωτοπόρες τάσεις, εμβαθύνοντας και δοκιμάζοντας τα πιο ρηξιακά-αντικαπιταλιστικά και καινοτόμα στοιχεία της, σε αντίθεση με την επίσημη αριστερά και τμήματα της εξωκοινοβουλευτικής που στρέφονται σε ενδιάμεσα αμυντικά-μεταρρυθμιστικά προγράμματα στο όνομα της επαφής με την μέση εργατική συνείδηση.**

1.2.10 ΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΙΣ ΣΕ ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΤΗ ΓΗ

Μέσα σε ένα πλαίσιο άγριας καπιταλιστικής εκμετάλλευσης, πολέμων & ήττας του παραδοσιακού εργατικού κινήματος, αναπτύσσονται αντιστάσεις κινήματα και εξεγέρσεις των εργαζομένων.. Μέσα από την συγκεκριμένη εμπειρία τους, εργατικές μάζες των μητροπόλεων του καπιταλισμού της Λατινικής Αμερικής και της Ινδίας, κολασμένοι της Αφρικής, και της Β. Αμερικής, επαναπροσεγγίζουν, με πρωτόλειο τρόπο, την ανάγκη ριζικών ανατροπών.

Από τους Ναζαλίτες της Ινδίας, το Νεπάλ, τη Βενεζουέλα, και τη Βολιβία, μέχρι τα προάστια του Παρισιού και τον Αθηναϊκό Δεκέμβρη, γεννιούνται ρεύματα σκέψης και δράσης που αμφισβητούν ευθέως την καπιταλιστική εκμεταλλευτική κανονικότητα και αναζητούν άλλα απελευθερωτικά μοντέλα, ίσως πολλές φορές και μακριά από την Μαρξιστική ορθότητα.

Ο πρώτος γύρος άρχισε με το κίνημα κατά της παγκοσμιοποίησης και την προσπάθεια ανάσχεσης της καπιταλιστικής επίθεσης, με κυρίαρχο ρεύμα τον αντινεοφιλελευθερισμό, την πάλη ενάντια στις «ακρότητες» του συστήματος και την διαταξικότητα (με την υποταγή της εργατικής πολιτικής στο γενικό αντινεοφιλελευθερο ρεύμα). Γεγονός που έδωσε την δυνατότητα στην αστική τάξη να το διεμβολίσει, ελέγξει και τελικά να το συρρικνώσει και γραφειοκρατικοποιήσει. Οι ριζοσπαστικές μορφές πάλης και η αρχική μαζικότητα φάνηκε ότι δεν ήταν αρκετή προϋπόθεση για την διάρκεια και το βάθος του. Φυσικά μέσα σε αυτό το κίνημα υπήρξαν άνθρωποι, συλλογικότητες

και οργανώσεις που έδωσαν την μάχη για έναν άλλο συνολικό αντικαπιταλιστικό προσανατολισμό και αποτέλεσαν σοβαρότατα ρεύματα επαναστατικής σκέψης.

Ο δεύτερος και πιο βαθύς γύρος είναι μπροστά.

Θα πρέπει σοβαρά να συζητηθεί η εξέλιξη των κινήματων στην Λατινική Αμερική. Το μεγαλειώδες και ηρωικό ταξίδι των Ζαπατίστας

Η προσπάθεια του Τσάβες να συγκροτήσει, καπιταλιστική ολοκλήρωση στην περιοχή, ανταγωνιστική στις ΗΠΑ. Οι προσδοκίες τμήματος της εργατικής τάξης αλλά και η διάψευση τους.

Η εμπειρία από την αντίσταση των λαών της Μ. Ανατολής και η ενσωμάτωση της στον θρησκευτικό φονταμενταλισμό.

Η εμπειρία και τα συμπεράσματα από την Εξέγερση στο Παρίσι τόσο ενάντια στο σύμφωνο πρώτης απασχόλησης όσο και στα προάστια.

Το πείραμα του ΝΡΑ για την υπέρβαση της υπάρχουσας κατάστασης και ο ασαφής αντικαπιταλισμός του.

Η πολιτική γραμμή του Πορτογαλικού Μπλόκο και της Γερμανικής Αριστεράς, που οι μεν αποδέχονταν τις αναγκαίες απολύσεις εργατών μπροστά στην κρίση και οι δε καλούσαν το SPD να επιστρέψει στην αγνή και ορθή σοσιαλδημοκρατία για να κάνουν μαζί κυβέρνηση.

Για να ανοίξει η συζήτηση και η κοινή εργατική δράση σε διεθνές επίπεδο, πρέπει να βρεθούν νέοι δρόμοι επαφής. Να βαθύνει το πλαίσιο, να προχωρήσει η πολιτική ενοποίηση και η θεωρητική συζήτηση. Να ξεπροβάλουν και νέες εργατικές δυνάμεις

Μέχρι σήμερα η αδυναμία συγκρότησης ενός αντικαπιταλιστικού επαναστατικού διεθνιστικού κοινωνικοπολιτικού πόλου, είναι το πρόβλημα που εξακολουθεί να ξεπροβάλλει καθημερινά και μέσα από κάθε μέτωπο.

1.2.10.1. Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥ ΔΕΚΕΜΒΡΗ

Αν κανείς κοιτούσε τα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων στις 5 Δεκέμβρη 2008, αυτό που εύκολα θα συμπέρανε είναι πως βρίσκεται προ των πυλών ένα ακόμα επεισόδιο του αντεργατικού πραξικοπήματος σε παιδεία- εργασία- δημοκρατία. Ο Δεκέμβρης σήκωσε το πέπλο της αστικής δημοκρατίας για να φανεί τις μέρες εκείνες όλη η πολιτική και κοινωνική γύμνια των επαγγελματιών της πολιτικής, ο πραγματικός ρόλος των τραπεζιτών και των εργοδοτών, η υποκρισία και το ψέμα των αστικών ΜΜΕ, η πραγματικότητα δηλαδή του σύγχρονου ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Ακριβώς μπροστά σ' αυτό το ξεμπρόστιασμα των πραγματικών αιτιών της κρίσης, της φτώχειας, της βίας και της εκμετάλλευσης βρήκε δρόμο να περπατήσει, να ακολουθεί σε πολύ περισσότερα αυτά απ' όσα μόλις χτες και να προβληματίσει το ερώτημα «μετά απ' αυτό το σύστημα τι;». Σ' αυτή ακριβώς την συγκυρία δειλά αλλά υπαρκτά, ψηλαφηθήκε από χιλιάδες νέους και εργαζόμενους το ερώτημα και η πρόκληση του αγώνα για μια άλλη κοινωνία, χωρίς εργαζόμενους και αφεντικά, κυβερνήσεις και κυβερνώντες, αστυνομίες και θύματα.

Η νεολαιίστικη-κοινωνική εξέγερση του Δεκέμβρη

υπήρξε η σημαντικότερη εξέγερση στην κοινωνική και πολιτική πάλη στη χώρα μας μετά τη μεταπολίτευση.

Αυτό επιβεβαιώνεται από τις βαθύτερες κοινωνικές-πολιτικές-ιδεολογικές-πολιτισμικές διεργασίες που την τροφοδότησαν, από το συνδυασμό της με την κρίση-σταθμό του σύγχρονου καπιταλισμού και τις διεργασίες αναμόρφωσης του πολιτικού σκηνικού, από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αλλά και από τις νέες τάσεις-μορφές ριζοσπαστικοποίησης-πολιτικοποίησης που ανέδειξε. Και βέβαια από το οπλοστάσιο (κατασταλτικό, ιδεολογικό, πολιτικό) που κινητοποίησε απέναντί της ο αστικός συνασπισμός εξουσίας (κόμματα, ΜΜΕ, κρατικός μηχανισμός κ.λπ.) και συνεχίζει να κινητοποιεί σε όλα τα επίπεδα.

Αν τα παραπάνω συνθέτουν το κοινωνικό υπέδαφος της «Δεκεμβριανής εξέγερσης», που ήταν και ο πρωταρχικός παράγοντάς της, η ανεπάρκεια της Αριστεράς και του εργατικού κινήματος ήταν οι καθοριστικοί παράγοντες που σε μεγάλο βαθμό καθόρισαν τον χαρακτήρα της. Το διαμορφωμένο εκρηκτικό πλέγμα τεσσάρων παραγόντων (κοινωνική εξαθλίωση, απουσία αξιόπιστης πολιτικής πρότασης, αξιακή- ιδεολογική- πολιτισμική στεριότητα, έλλειψη ουσιαστικής-αποτελεσματικής συνδικαλιστικής-συλλογικής έκφρασης) που πυροδότησε τον Δεκέμβρη, σημάδεψε κάθε πλευρά του και με μαθηματική βεβαιότητα – αλλά άγνωστο με ποια αφορμή - θα οδηγήσει και σε νέες κινηματικές και πολιτικές εξεγέρσεις ακόμη μεγαλύτερες από τον Δεκέμβρη.

Το κίνημα του Δεκέμβρη δεν προσδέθηκε πολιτικά σε κανέναν από τους πυλώνες του αστικού δικομματισμού. Αντίθετα, συγκρούστηκε - με όλες τις αντιφάσεις και την ποικιλία ως προς το βάθος του- με τη ΝΔ, το ΠΑΣΟΚ και τα άλλα αντιλαϊκά κυβερνητικά σενάρια, αναδεικνύοντας - λιγότερο ή περισσότερο συνειδητά- το «κάτω η κυβέρνηση των δολοφόνων» αλλά και το «κάτω κάθε επίδοξος διαχειριστής της αντιλαϊκής πολιτικής». Απέκτησε, δηλαδή, εν δυνάμει στοιχεία μιας βαθύτερης ανατρεπτικής λογικής και αντίθεσης στον αστικό συνασπισμό εξουσίας, τα οποία συγκροτήθηκαν στο έδαφος της συσσωρευμένης οργής για την εκμετάλλευση και την καταπίεση χρόνων και για το σκοτεινό μέλλον που επιφυλάσσει στη νεολαία η επίθεση του κεφαλαίου, της ΕΕ, της ΝΔ και του ΠΑΣΟΚ, καθώς και στο έδαφος της κρίσης των νεοφιλελεύθερων και αστικών δογμάτων και της κρίσης ενσωμάτωσης του αστικού δικομματικού συστήματος.

Η **Ν.Δ.** επένδυσε στην προσπάθεια για την επιβολή του Νόμου και της Τάξης. Η συζήτηση για την **ανακήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης** που απασχόλησε στα σοβαρά την κυβέρνηση απηχούσε τον πραγματικό φόβο της αστικής τάξης μπροστά στις διαστάσεις που έτεινε να λάβει η εξέγερση και κυρίως μπροστά στον ανεξέλεγκτο χαρακτήρα της. Ενώ το εύρος της καταστολής που εξαπέλυσε η κυβέρνηση αποτελεί «επένδυση» για τη σταθερότητα του πολιτικού συστήματος συνολικά. Το **Π.Α.Σ.Ο.Κ.** επέλεξε να παίξει στην ίδια ακριβώς ατζέντα με πρώτιστο στόχο την περιφρούρηση της συνολικής αστικής ομαλότητας αλλά και πρωτοστατώντας σε αντιδρα-

στικά αιτήματα όπως η κατάργηση του ασύλου και η προστασία των μαγαζιών. Ξεκαθάριζε με τη στάση του, τόσο στο κεφάλαιο όσο και στο λαό, ότι δεν πρόκειται να «αξιοποιήσει» κρίσιμες για το σύστημα καταστάσεις για την άνοδό του στην κυβέρνηση, αλλά ότι θα παραμείνει σταθερό στην προσπάθεια να αποδείξει ότι μπορεί να πετύχει την πολιτική σταθερότητα και το ρόλο του αμορτισέρ στις κοινωνικές αντιδράσεις.

Μέσα στην εξέγερση αναδείχθηκε ακόμη περισσότερο ο **καθεστωτικός ρόλος και των δύο εκδοχών της κοινοβουλευτικής Αριστεράς**. Ο ΣΥΝ-ΣΥΡΙΖΑ φερόταν ως υποστηρικτής του κινήματος αφού λόγω της ορμής του αναγκάζονταν να συμμετέχει σε αυτό, αλλά και συνάμα ήταν σταθερός στο ρόλο της υποστήριξης των ομαλών κοινοβουλευτικών λύσεων, του κυβερνητισμού, του ευρωπαϊσμού και του κοινωνικού συμβολαίου. Είναι χαρακτηριστικό ότι από τη δεύτερη μέρα κιόλας έσπευσε να ζητήσει εκλογές ως διέξοδο από την κρίση, ακολούθησε τη ΓΣΕΕ στο ξεπούλημα της απεργιακής πορείας, ενώ «συνόψισε» τα αιτήματα της εξέγερσης στο αίτημα για «εκδημοκρατισμό της αστυνομίας». Το ΚΚΕ έκφρασε με πιο καθαρό τρόπο από ποτέ την εχθρότητά του απέναντι σε οτιδήποτε μπορεί να απειλήσει πραγματικά το σύστημα και επιχείρησε να εκπροσωπήσει μια συντηρητική κοινωνική βάση με τις κόκκινες σημαίες της ομαλότητας και της τάξης. Αποτέλεσε μια από τις κύριες δυνάμεις υποστήριξης της κυβέρνησης και συκοφάντησης του κινήματος, αποδεχόμενο και ενισχύοντας την κυβερνητική επιχειρηματολογία περί «κουκουλοφόρων» και προσφέροντας μαζί με τις πιο συντηρητικές δυνάμεις άλλοθι στην κυβέρνηση με τις θεωρίες περί «ξένων κέντρων».

Εδώ θα πρέπει να σημειώσουμε, ότι σε διεθνές επίπεδο είναι χαρακτηριστικές οι συμμαχίες που συνάψανε τόσο το αστικό μπλοκ εξουσίας, όσο και το ίδιο το κίνημα. Από τη μία πλευρά είχαμε την αλληλεγγύη της ΕΕ προς την ελληνική κυβέρνηση, και τις πιέσεις σε δεύτερο χρόνο να τελειώνει με την εξέγερση πριν αυτή δημιουργήσει αντίστοιχα γεγονότα σε άλλες χώρες. Από την άλλη πλευρά, οι εξεγερμένοι βρήκαν ανοιχτά αυτιά στα κινήματα σε όλες τις χώρες του πλανήτη. Η πιο χαρακτηριστική αλληλεγγύη που δέχτηκαν όμως, ήταν η αλληλεγγύη των ζαπατίστας μέσα από τα λόγια του S. Marcos. Απέναντι στην συμπαράσταση, λοιπόν, των ηγετών στην ελληνική κυβέρνηση και τους υποστηρικτές της δημιουργήθηκε και ανδρώθηκε η συμπαράσταση των κολασμένων όλου του πλανήτη προς την εξεγερμένη Ελλάδα, κάνοντας σαφές πως πλέον τα στρατόπεδα έχουν κριθεί.

Η εξέγερση ανέδειξε την επείγουσα **ανάγκη συνολικής ανασυγκρότησης της αντικαπιταλιστικής αριστεράς** στο σύνολό της ώστε να μπορέσει με πιο αποτελεσματικό τρόπο να παρέμβει στο κοινωνικά εκρηκτικό τοπίο της περιόδου. Ήταν η συμβολή του αντικαπιταλιστικού δυναμικού, η εμπειρία του, αλλά κυρίως η **δυνατότητα να αναπνεύσουν μέσα στο Δεκέμβρη τα πιο προωθημένα πολιτικά χαρακτηριστικά** του, ήταν το συνολικό κοινωνικό κλήμα των ημερών που καθόρισε και τη στάση των πολιτι-

κών δυνάμεων της αντικαπιταλιστικής αριστεράς. Εκτιμούμε ότι παρά το γεγονός ότι σε γενικές γραμμές υπήρξε συμμετοχή στην εξέγερση και τις κινητοποιήσεις εντός της, η αντικαπιταλιστική Αριστερά ούτε ενιαία εκτίμηση και στάση είχε, ούτε ένα ενιαίο σχέδιο πλήρους ανάπτυξης και κλιμάκωσης της εξέγερσης. Δεν είναι τυχαίο ότι οι περισσότερες από τις οργανώσεις της αντικαπιταλιστικής αριστεράς εμφάνισαν εξαιρετικές αντιφάσεις κατά την εξέλιξη των κινητοποιήσεων.

Τα νέα στοιχεία που ανέδειξε ο Δεκέμβρης η μαζικότητα, η εκρηκτικότητα, η ανθεκτικότητα, η πολυμορφία, η ταχύτητα με την οποία διαδόθηκαν και η μεγάλη ευρύτητά τους (σε κάθε γωνιά της Ελλάδας, σε 25 πόλεις εκτός Ελλάδας, σε θέατρα και χώρους τέχνης, σε ΜΜΕ και δημαρχεία). Η διεθνής διάσταση του ελληνικού Δεκέμβρη ανέδειξε μια σειρά κοινών δυνατοτήτων και αγωνιών της νεολαίας και ειδικότερα της νέας εργατικής βάρδιας τουλάχιστον στις ανεπτυγμένες μητροπόλεις τις Ευρώπης. Η ταχύτητα που εξαπλώθηκε το κίνημα αλληλεγγύης σε 25 μεγάλες πόλεις, τα κοινά συνθήματα, οι καταλήψεις των ελληνικών πρεσβειών και η αγωνιστικότητα των κινητοποιήσεων έφεραν στην επιφάνεια τους κοινούς προβληματισμούς, απέναντι στην παγκόσμια καπιταλιστική κρίση, της εργατικής τάξης πανευρωπαϊκά. Μετά και από την εμπειρία του Δεκέμβρη μπορούμε να μιλήσουμε όχι μόνο για την ενότητα της επίθεσης του κεφαλαίου και των κυβερνήσεων του πανευρωπαϊκά αλλά και για τα πρώτα ψήγματα και κυρίως τις δυνατότητες κοινού και συντονισμένου αγώνα των εργαζόμενων και της νεολαίας.

Δε θα μπορούσαμε να παραλείψουμε τη μεγάλη σημασία που έπαιξε το διαδίκτυο, ιδιαίτερα τις πρώτες μέρες ανάπτυξης της εξέγερσης. Σημαντική συμβολή στη διάδοση των κινητοποιήσεων έπαιξαν τα διαδραστικά site, όπως είναι το indymedia, γεγονός που οδήγησε τα αστικά κόμματα να αφιερώσουν ιδιαίτερη συνεδρίαση της Βουλής στην πιθανότητα να κλείσει το συγκεκριμένο site, και άλλες αντίστοιχες προσπάθειες. Η διαδραστική επικοινωνία αποτέλεσε έναν τρόπο να σπάσει το μονοπώλιο στην ενημέρωση από τα αστικά ΜΜΕ, να μπορέσουν να αναδειχθούν τα γεγονότα, να συντονιστούν οι κινητοποιήσεις και να μεταφερθεί πολιτική και κινηματική εμπειρία σε όλα τα μέρη της Ελλάδας, αλλά και στο εξωτερικό, με μεγάλη ταχύτητα. Να σημειώσουμε επίσης, τις νέες δυνατότητες που άνοιξε το διαδίκτυο σχετικά με τα ραδιόφωνα, απλοποιώντας τις διαδικασίες για τη δημιουργία διαδικτυακού ραδιοφωνικού σταθμού. Έτσι, αναζωογονήθηκε το ραδιόφωνο του φοιτητικού κινήματος του 2001 στη Θεσσαλονίκη (1431), αλλά δημιουργήθηκαν σταθμοί από τα περισσότερα Κέντρα Αγώνα, αρκετοί από τους οποίους εξακολουθούν να εκπέμπουν, με σημαντικότερο ίσως το Ράδιο Ένταση στην Αθήνα.

1.2.10.1.1. ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Ο Δεκέμβρης μπορεί να μην αποτέλεσε μια στρατηγική απάντηση, αλλά σίγουρα αποτέλεσε μια μεγάλη ερώτηση. Ερώτηση για το αν μπορεί «να πάει αλλιώς», αλλά και

για το πώς αλλιώς μπορεί να πάει η ζωή μας. Το υποκείμενο του Δεκέμβρη έχει συνείδηση ή τουλάχιστον αίσθηση, πως είναι βαθιά εκμεταλλεόμενο από το σύστημα, δεν διακρίνει διαφορά ανάμεσα στα δύο μεγάλα κόμματα και δεν ελπίζει σε καλύτερευση των συνθηκών διαβίωσής του συνολικά από τις κοινοβουλευτικές δυνάμεις, δεν εμπνέεται από τον ολοκληρωτικό συνασπισμό της Ε.Ε, αλλά αντιθέτως αναγνωρίζει το ρόλο της στην υπάρχουσα κατάσταση, ενώ δεν έχει καμιά αμβολία ότι το ΝΑΤΟ αποτελεί πολεμική μηχανή ταγμένη στην υπηρεσία του καπιταλισμού. Υπό αυτή την έννοια το υποκείμενο του Δεκέμβρη είχε πραγματικά αντικαπιταλιστικά και εν δυνάμει επαναστατικά χαρακτηριστικά. Στοιχεία βέβαια που λόγω και της αδυναμίας μίας πιο διευρυμένης σε πολιτικό, ιδεολογικό και κινηματικό επίπεδο επίδρασης της αντικαπιταλιστικής αριστεράς είχαν σαν αποτέλεσμα **πολλές από τις δυνατότητες του Δεκέμβρη έμειναν ανολοκλήρωτες**. Το γεγονός μάλιστα ότι νέοι και εργαζόμενοι από πολλούς κοινωνικούς χώρους (σχολεία, ΚΕΣ, ΙΕΚ, ελαστική εργασία κ.α.) συμμετείχαν με ορμή στις μάχες του Δεκέμβρη, χωρίς όμως να μπορέσουν και οι ίδιοι αλλά και συνολικά το κίνημα να κρατήσει δομές και περιεχόμενα που αναδείχθηκαν εκείνες τις μέρες (διαδικασίες βάσης σε σχολεία και γειτονίες, συμμετοχή στο αντιπολεμικό κίνημα, στις πορείες αλληλεγγύης στην Κ. Κούνεβα κ.α.) και για την επόμενη περίοδο, καταδεικνύει από τη μία την κοινωνική και πολιτική αξία των εξεγέρσεων που αναμετρούνται με το σύστημα, για το πώς μπορούν να «ξυπνούν» και να συνενώνουν στην πάλη κοινωνικές δυνάμεις που δεν εμφανίζονταν στο προσκήνιο μέσα από τις «επί μέρους» κοινωνικές αναμετρήσεις της προηγούμενης περιόδου, αλλά με πολύ πιο αναβαθμισμένο τρόπο αναδεικνύεται το γεγονός πως **ο μετασχηματισμός των κατακτήσεων του Δεκέμβρη σε κεκτημένα για το ίδιο το κίνημα** είναι ένα δύσκολο ζήτημα πάνω από το οποίο πρέπει να σκύψει η επαναστατική αριστερά και ειδικότερα το δικό μας εγχείρημα ώστε οι επόμενοι Δεκέμβρηδες που θα έρθουν να πάνε πολλά βήματα πιο μπροστά.

Τα γεγονότα του Δεκέμβρη είχαν τις πολύ πρώτες μέρες χαρακτήρα αντικατασταλτικής καταγγελίας, γρήγορα εξελίχθηκαν σε κραυγή αγωνίας και εναντίωσης συνολικά στον τρόπο ζωής, έγιναν αίτημα ριζικής αλλαγής και άρνηση πτυχών του καπιταλιστικού προτύπου, από το σχολείο, μέχρι την εργασία, την κατανάλωση, την ενημέρωση και τις εορτές. Η καταδίκη τόσο της αστικής πολιτικής μαζί με το στραγγαλισμό των σύγχρονων αναγκών της νεολαίας έγιναν κοινός τόπος για κάθε αγωνιστή. Έτσι, ύστερα από το αίτημα για τον αποπλισμό της αστυνομίας, που κατακτήθηκε σχεδόν αντανάκλαστικά από το κίνημα, γρήγορα έγινε διεκδίκηση η ανατροπή της κυβέρνησης, και όχι απλά η παραίτηση των υπευθύνων, διεκδίκηση που συνοδευόταν με ανάλυση για τον επόμενο διαχειριστή της πολιτικής και πώς πρέπει αυτός να δεχθεί αντίστοιχες πιέσεις από το ίδιο το κίνημα. **Η ίδια η εξέγερση αποτέλεσε πραγματική μαχητική αντιπολίτευση**, θέτοντας κεντρικά πολι-

τικά επίδικα και αποδεικνύοντας πως τα κινήματα και οι αγώνες μπορούν να γεννιούνται και να αναπτύσσονται γύρω από επιθετικά αιτήματα μπροστά στην ολότητα της επίθεσης, ψηλαφώντας τη ζωή που θέλουμε.

Στις κινητοποιήσεις κυριαρχούσε η αντιπαράθεση με την καταστολή και τους σχετικούς με αυτή μηχανισμούς του κράτους. Όμως, αυτή δεν εκδηλωνόταν με στενό τρόπο, αλλά λειτουργούσε ως πεδίο έκφρασης της διαμαρτυρίας συνολικά για το δημοκρατικό ζήτημα στη σύγχρονή του διάσταση αλλά και της ευρύτερης κοινωνικής, πολιτικής και ιδεολογικής αγανάκτησης. Με άλλα λόγια, **ο Δεκέμβρης είχε ως θρυαλλίδα τη δολοφονία του 15χρονου μαθητή, αλλά πυροδοτήθηκε από το εύφλεκτο υλικό της πολύπλευρης κρίσης του καπιταλισμού της εποχής μας και της πολύπλευρης επίθεσης στις λαϊκές-νεολαιίστικες ανάγκες και ελευθερίες**.

Στο επίπεδο του περιεχομένου το κίνημα αυτό έφερε στην επιφάνεια τη δυνατότητα της ταχύτατης πολιτικοποίησης των αγώνων σήμερα μπροστά στην ολότητα της επίθεσης. Το περιεχόμενο έχει πολλούς τρόπους να αποτυπωθεί σε ένα κίνημα. Αυτοί μπορεί να είναι τα συνθήματα, τα κείμενα ή τα πανό των πορειών. Κυρίαρχο, όμως, για να κρίνουμε το περιεχόμενο και που τελικά αποτυπώνεται είναι τι μένει στην συνείδηση της πλειοψηφίας των αγωνιστών. **Στο επίπεδο του περιεχομένου το κίνημα αυτό αποδεικνύει το πώς κινήματα μπορούν να γεννιούνται γύρω από επιθετικά αιτήματα (πχ να πέσει η κυβέρνηση των δολοφόνων) καθώς και την ταχύτητα με την οποία πολιτικοποιούνται οι αγώνες σήμερα μπροστά στην ολότητα της επίθεσης**.

Η συνολική απόρριψη του αστικού προτάγματος για την νεολαία ενοποιούσε το αγωνιζόμενο κομμάτι μην αφήνοντάς το να βαλτώσει γύρω από το αίτημα να πέσει η κυβέρνηση ή το αίτημα για αποπλισμό της αστυνομίας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ότι το αίτημα να πέσει η κυβέρνηση των δολοφόνων πάντα συνοδευόταν με ανάλυση για τον επόμενο διαχειριστή της πολιτικής και πώς πρέπει αυτός να δεχθεί αντίστοιχες πιέσεις από το ίδιο το κίνημα. Εδώ αναδείχθηκαν τα όρια της αναρχίας και εν γένει του αυτόνομου και αντιεξουσιαστικού χώρου. Η λογική της συνολικής άρνησης του συστήματος γρήγορα αγκαλιάστηκε αλλά έδειχνε τα όριά της όταν δεν υπήρχε το πρόταγμα εκείνο για την ζωή που τελικά θέλουμε και όχι απλά το ποια ζωή δεν θέλουμε.

Η νέα εργατική βάρδια αποτέλεσε το νέο προωθητικό χαρακτηριστικό που έλλειπε από τα κινήματα της προηγούμενης περιόδου. Παρ' όλο τον καθοριστικό της ρόλο στις κινητοποιήσεις, αλλά και στις συνελεύσεις, η ανεπάρκεια της αντικαπιταλιστικής αριστεράς όλα τα προηγούμενα χρόνια να αναγνώσει το νέο κοινωνικό υποκείμενο, παράγωγο της αλλαγής του τρόπου παραγωγής και της νέας ποιοτικά εκμετάλλευσης της εργατικής δύναμης, μας βρήκε αρκετά απροετοίμαστους στο ξεκίνημα της εξέγερσης. Οι προσπάθειες της οργάνωσης για τη δημιουργία αντικαπιταλιστικής πτέρυγας στους νέους εργαζόμενους ήταν ανεπαρκείς, στο βαθμό που δεν α-

γκαλιάστηκαν ποτέ από τις υπόλοιπες δυνάμεις της αντικαπιταλιστικής αριστεράς. Σε ένα κίνημα, όπου βασικός πυλώνας του ήταν η παρούσα και η μέλλουσα νέα εργατική βάρδια, οι νέοι της δουλειάς δεν είχαν μορφές συλλογικής συζήτησης και πάλης. Όσο είναι προφανές ότι μέσα σε ένα μήνα δεν θα μπορούσαμε να έχουμε καλύψει αυτές τις ανεπάρκειες, άλλο τόσο πρέπει να είναι προφανές ότι οι προσπάθειες για συγκρότηση του αντικαπιταλιστικού δυναμικού στη νέα εργατική βάρδια, και τη δημιουργία συλλογικών δομών, είναι καθοριστικής σημασίας για τα κινήματα που έρχονται

1.2.10.1.2. ΜΟΡΦΕΣ ΑΥΤΟΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

Εμφανής ήταν η ανάπτυξη αρκετών μορφών αυτοοργάνωσης (κέντρα αγώνα, γενικές συνελεύσεις), σχεδιασμού και «διαχείρισης» του αγώνα από τους ίδιους τους συμμετέχοντες. Μεγάλη σημασία στις μέρες του Δεκέμβρη είχαν **τα Ανεξάρτητα Κέντρα Αγώνα** (ιδιαίτερα εκείνα που γεννήθηκαν με τη συμβολή του αντικαπιταλιστικού δυναμικού των αγώνων της προηγούμενης περιόδου) Η Νομική στην Αθήνα, ο δικηγορικός σύλλογος στην Θεσ/νίκη, το παράρτημα στην Πάτρα και πολλές άλλες καταλήψεις δημοσίων κτηρίων ανά την Ελλάδα εκείνη την περίοδο έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στη γέννηση και στην εξέλιξη της εξέγερσης. Τα Ανεξάρτητα αυτά Κέντρα Αγώνα δεν εμφανίστηκαν μόνο ή κυρίως, ως «απάντηση» στην αδυναμία των πρώτων ημερών να λειτουργήσουν κατακτημένες δομές του κινήματος, όπως είναι οι φοιτητικοί σύλλογοι και τα συντονιστικά των γενικών συνελεύσεων, τα σωματεία εργαζομένων κ.α. αλλά **αποτελούν αναγκαίες δομές αντίστοιχες του περιεχομένου, του υποκειμένου και των μορφών πάλης μίας κοινωνικής εξέγερσης**. Ήταν και στον δρόμο αλλά και στα κέντρα αγώνα που συναντήθηκαν και αλληλεπίδρασαν οι πιο συνειδητές πλευρές του κινήματος με λιγότερο συνειδητές και αυθόρμητες. Μέσα σε αυτά μπορούσε να παλεύεται και να κατακτιέται το περιεχόμενο και τα συνθήματα του κινήματος, να προωθείται η δράση μέσα από την ανάγκη να ακουμπήσει η εξέγερση σε κάθε εργατική οικογένεια. Αποτέλεσαν πεδίο αντιπαράθεσης διαφορετικών προτάσεων και σχεδίων δράσης της κάθε «πρωτοπορίας».

Όπως κάθε αγώνας και κίνημα ανάλογα με το πεδίο αντιπαράθεσής του ορίζει τις δομές του, έτσι και ο Δεκέμβρης. Τα Κέντρα Αγώνα, που ήταν καταλήψεις πανεπιστημιακών ή κρατικών κτηρίων ήρθαν να απαντήσουν στην ανάγκη συνένωσης κομματιών από διαφορετικούς κοινωνικούς χώρους, πολιτικής συζήτησης, σύνθεσης και ζύμωσης μεταξύ όχι κυρίως διαφορετικών πολιτικών ρευμάτων αλλά διαφορετικών τμημάτων των κοινωνικών αγώνων, στοιχείο αναγκαίο για την αλληλεγγύη, την πολιτική συνοχή, την διεύρυνση των αιτημάτων και στόχων, συνολικά της κοινωνικής και πολιτικής φυσιογνωμίας του κινήματος. Έτσι, τα κέντρα αγώνα ήρθαν να δώσουν συλλογική έκφραση στα κομμάτια εκείνα που είτε στερούνται συλλογικών οργάνων διεκδίκησης, όπως είναι οι άνεργοι, οι μετανάστες, οι εργαζόμε-

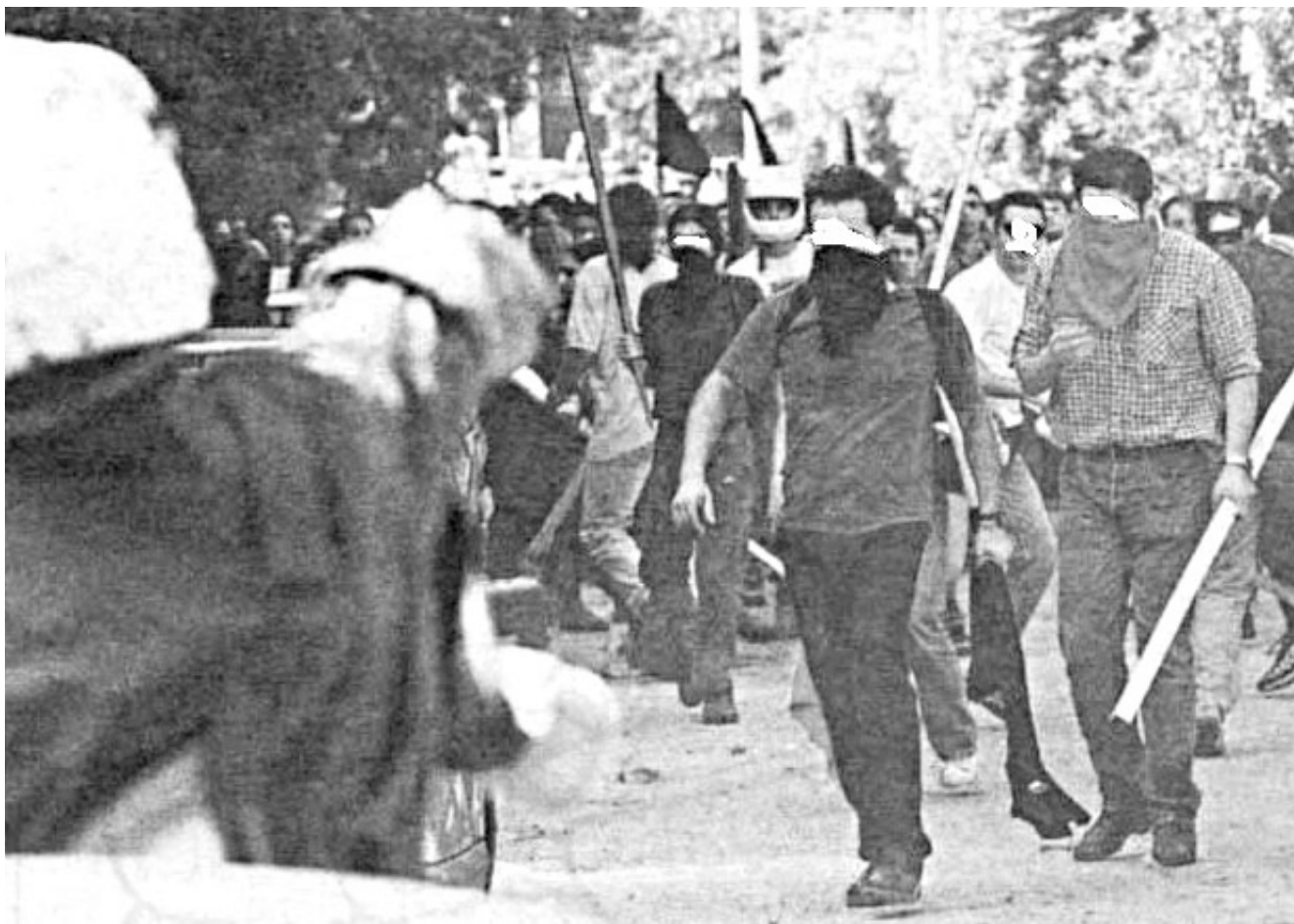
νοι των STAGE, οι μαθητές των ΕΠΑΛ-ΕΠΑΣ και οι σπουδαστές των ΙΕΚ-ΚΕΣ, είτε τα συλλογικά τους όργανα είναι απονεκρωμένα, όπως είναι η συντριπτική πλειοψηφία των σωματείων. Τα κέντρα αγώνα λειτουργούσαν αμεσοδημοκρατικά, με ανοιχτές συνελεύσεις, που σχεδόν ραγδαία υπερέβησαν τον οργανωτικό τους ρόλο και αποτέλεσαν πραγματικά εργαστήρια πολιτικής ζύμωσης και εστίες αντιπληροφόρησης. Προφανώς, ρόλο στην ανάπτυξη των κέντρων αγώνα (όπως συνολικά της εξέγερσης του Δεκέμβρη) έπαιξαν και οι Γενικές Συνελεύσεις των φοιτητικών συλλόγων και το Συντονιστικό τους, και (σε μικρότερο βαθμό) τα πρωτοβάθμια σωματεία

Τα ανεξάρτητα κέντρα αγώνα έδωσαν χώρο έκφρασης και συζήτησης με προσπάθεια, να οδηγήσουν και να βοηθήσουν και στη συγκρότηση και τη δημιουργία αυτών των συλλογικών δομών που μπορούν να οδηγήσουν το εργατικό κίνημα σε νέες νίκες. Από την άλλη μεριά τα ανεξάρτητα κέντρα αγώνα βοήθησαν στο συντονισμό και χώρων συνδικαλιστικά συγκροτημένων (όπως πχ, ήταν οι φοιτητές, ή οι δάσκαλοι) με χώρους που είτε υπάρχει συνδικαλιστική νέκρωση, είτε δεν έχουν ακόμα υπάρξει συνδικαλιστικά (όπως είναι τόσο σωματεία που πρόσκεινται στο ΚΚΕ ή στο ΠΑΣΟΚ και έχουν να κάνουν συλλογικές διαδικασίες χρόνια, αλλά πολύ περισσότερο χώροι κυρίως της νέας εργατικής βάρδιας που ποτέ δεν είχαν σωματεία ή άλλους συλλογικούς φορείς, όπως οι ελαστικά εργαζόμενοι, οι εργαζόμενοι στα τηλεφωνικά κέντρα, ασκούμενοι και μισθωτοί δικηγόροι κ.λπ.).

Μέσα στη φωτιά του Δεκέμβρη, πέρα από τα κέντρα αγώνα και τις κατακτημένες μορφές πάλης, όπως είναι οι συνελεύσεις, οι καταλήψεις και οι διαδηλώσεις, συγκροτήθηκαν και άλλες αντιθεσμικές δομές, όπως οι λαϊκές συνελεύσεις σε συνοικίες και γειτονιές. Οι διαδικασίες αυτές, που συνεχίζουν να υφίστανται και σήμερα με ιδιαίτερα ενεργό ρόλο, αποτελούν πολύτιμη παρακαταθήκη του Δεκέμβρη, που τότε κατάφερε να εξαπλώσει το πνεύμα της εξέγερσης σε κάθε γωνιά, δίνοντας φωνή και χώρο έκφρασης σε ένα ευρύτερο δυναμικό, ενώ σήμερα συνεχίζει να το πολιτικοποιεί, να το συνενώνει και να το καθιστά μπροσταγό σε καθημερινές διεκδικήσεις.

Συνάμα, όμως, φάνηκαν και τα όρια αυτών των μορφών και η ανάγκη να μπορέσει να ανασυγκροτηθεί ταξικά το ίδιο το εργατικό κίνημα που σε μεγάλο βαθμό απουσίαζε από τον Δεκέμβρη. Δεν είναι τυχαίο ότι οι εξεγερμένοι του Δεκέμβρη πραγματοποίησαν καταλήψεις σε πολλά εργατικά κέντρα ανά την χώρα όπως Βεβαίως και της ΓΣΕΕ, αντιδρώντας έτσι στον αστικοποιημένο συνδικαλισμό που τους θέτει γενικά εκτός **συνδικαλισμού**.

Το «κοινωνικό υποκείμενο» που αποτέλεσε την «καρδιά» της εξέγερσης είναι μια πρωτότυπη, για τα ελληνικά δεδομένα, σύνθεση-συνάντηση τμημάτων της παιδείας και της εργασίας: μαθητές, φοιτητές, εργατική νεολαία της επισφαλούς εργασίας, της ελαστικότητας, της ανεργίας αλλά και μεγαλύτερες γενιές με τα ίδια χαρακτηριστικά, εργαζόμενοι και μετανάστες. Αυτά τα κοινωνικά τμήματα βρίσκονται στον πυρήνα της παιδεί-

ας και της νέας εργασίας, στην καρδιά του μοντέλου απόσπασης υπεραξίας και εκμετάλλευσης που προώθησε ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός τις τελευταίες δεκαετίες. Αυτό ήταν που, άλλωστε, έκανε δυνατή την ευρύτατη λαϊκή απήχηση έως και στήριξη της εξέγερσης, αφού η πλειοψηφία της εργατικής τάξης αναγνώριζε, ακόμα και όταν δεν συμμετείχε ενεργά στις κινητοποιήσεις, χαρακτηριστικά της δικής της αγωνίας και αγανάκτησης απέναντι στην κατάργηση και των πιο στοιχειωδών δικαιωμάτων της. Με αυτή την έννοια, το κίνημα αυτό είναι και νεολαιίστικο και εργατικό, με χαρακτηριστικά που προσιδιάζουν περισσότερο στη νέα σύνθεση της εργασίας του ολοκληρωτικού καπιταλισμού και δεν είναι απλώς «νεολαία», ούτε πολύ περισσότερο «περιθώριο», «γκέτο» ή λούμπεν. Συναντήθηκαν για πρώτη φορά σε ένα ενιαίο κίνημα η μαθητική-φοιτητική και η εργατική νεολαία, και με ένα τρόπο όλες οι γενιές (και όχι η γενιά) των 700 ευρώ και των νέων εργασιακών σχέσεων.

Σε επίπεδο μορφών, το κίνημα του Δεκέμβρη εκδηλώθηκε πολυποίκιλα: όχι μόνο με αλληπάλληλες πορείες στο κέντρο των πόλεων και πολλές γειτονιές, αλλά και με συμβολικές καταλήψεις σε ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς, διακοπές θεατρικών παραστάσεων και εικαστικών εκθέσεων, κάνοντας δειλά βήματα στην ψηλάφηση ενός νέου αντιπαραθετικού με το κυρίαρχο πολιτισμικού μοντέλου.

Ο Δεκέμβρης έδειξε με ανάγλυφο τρόπο πως το μο-

ντέλο της μιας κεντρικής πορείας δεν αρκεί, ιδιαίτερα δε στις σύγχρονες μητροπόλεις. Στις δύο μεγαλύτερες πόλεις (Αθήνα και Θεσσαλονίκη), υιοθετήθηκε το μοντέλο των πολλών κέντρων που μετέφεραν τις κινηματικές διαδικασίες σε όλο το εύρος των τεράστιων μεγαλουπόλεων. Έτσι, καταλήψεις δημόσιων κτιρίων αποτέλεσαν πόλο έλξης στις περισσότερες συνοικίες, χώρο συζήτησης, αλλά και ένα ξεχωριστό κέντρο που αποφάσιζε με μια σχετική αυτοτέλεια τις κινητοποιήσεις του. Οδηγό για εμάς αποτελούν τα κέντρα αγώνα, που σε συνδυασμό με την προηγούμενη δράση της αντικαπιταλιστικής αριστεράς μέσα από τις κινήσεις πόλης στην κάθε περιοχή κατάφεραν να συνδέσουν την εξέγερση με τους τοπικούς αγώνες για επί μέρους ζητήματα, τη δολοφονία με την ανάγκη ύπαρξης συλλογικών χώρων έκφρασης και πολιτικής και πολιτισμικής δράσης. Αυτοί οι χώροι αποτελούν μέχρι και σήμερα μια ζωντανή παρακαταθήκη «ελεύθερων χώρων» πολιτικής και πολιτισμού, αλλά και ένα πολύτιμο και νικηφόρο μονοπάτι για το μέλλον. Παράλληλα, αναπτύχθηκαν μορφές αγώνα σε όλα τα πεδία της ζωής της νεολαίας και των εργαζομένων με συμβολικές καταλήψεις σε ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς, διακοπές θεατρικών παραστάσεων και ραδιοφωνικών εκπομπών, κάνοντας δειλά βήματα στην ψηλάφηση ενός νέου, αντιπαραθετικού με το κυρίαρχο, πολιτισμικού μοντέλου.

Έκδηλη ήταν η διάθεση για δυναμικές και συγκρουσιακές μορφές πάλης, ειδικά απέναντι στα αστυνομικά

τμήματα και τους μηχανισμούς καταστολής, αλλά και απέναντι σε ό,τι συμβολίζει τους θεσμούς της κρατικής εξουσίας (νομαρχίες, δημαρχεία, ΜΜΕ κ.λπ. - σε ό,τι μπορεί «να παράγει κυβερνησιμότητα, ασφάλεια και προανατολισμό»), απέναντι στα σύμβολα του καταναλωτισμού (πολυκαταστήματα), του λάιφ στάιλ, της οικονομικής εξουσίας (τράπεζες-πολυεθνικές), του κυρίαρχου πολιτισμικού προτύπου. Δηλαδή, η διάθεση για ριζοσπαστικές μορφές πάλης, που μοιάζουν να ανιχνεύουν το πώς θα υπερβούν την επετειακή-πρακτική του ρεφορμισμού (ΚΚΕ, ΣΥΡΙΖΑ) και του γραφειοκρατικού-αστικοποιημένου σ.κ., αλλά και τις καθιερωμένες πρακτικές του αντιεξουσιαστικού χώρου, καθώς και τους κάθε λογής μηχανισμούς προβοκάτσιας των κρατικών οργάνων. Μέσα από αυτές εκφράστηκαν οι εξεγερτικές-συγκρουσιακές διαθέσεις τμημάτων της νεολαίας και της εργασίας, αλλά και οι αντιφάσεις του αυθόρμητου, καθώς και η αδυναμία – με ευθύνη του εργατικού κινήματος και της Αριστεράς και το βάρος του συνολικού αρνητικού πολιτικού και ταξικού συσχετισμού - να αποκτήσουν ανατρεπτικό πολιτικό περιεχόμενο και προοπτική.

Σημαντικό κεκτημένο του Δεκέμβρη, είναι η αμφισβήτηση του φυσικού μονοπωλίου στη βία που κατέχει το κράτος, με μαζικούς όρους και με όρους κινήματος. Η συλλογική αντίβια απέναντι στους μηχανισμούς καταστολής και τρομοκρατίας πέρασε στη σφαίρα του δικαίου, και έτσι μαθητές συγκρούονταν σε αστυνομικά τμήματα, κάτοικοι πέταγαν αντικείμενα από τα μπαλκόνια τους ενάντια σε αστυνομικές περιπολίες, και εν τέλει, αυθόρμητα πολλές φορές, τα όργανα επιβολής του συστήματος έγιναν αποδέκτες της οργής ενάντια στο ίδιο το σύστημα. Αντίστοιχα, οι τράπεζες, μεγάλα εμπορικά καταστήματα, καταστήματα που υποχρέωσαν τους εργαζόμενους σε εξαντλητική εργασία ακόμα και την ημέρα της απεργίας (10/12), δημαρχεία, και σύμβολα (όπως το χριστουγεννιάτικο δέντρο) βρέθηκαν κάτω από το βάρος της λαϊκής αγανάκτησης σε καθεστώς «κόκκινης ζώνης».

Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει στο απάνθρωπο εργοδοτικό έγκλημα που διαπράχθηκε στο πρόσωπο της Κ. Κούνεβα, αλλά και στο κίνημα αλληλεγγύης που ακολούθησε την επίθεση. Το δολοφονικό αυτό χτύπημα όχι μόνο δεν είναι μεμονωμένο, αλλά πρόκειται για ένα οργανωμένο σχέδιο απάντησης και εξόντωσης των πιο ριζοσπαστικών εργατικών χαρακτηριστικών που αναπτύσσονται από τους ίδιους τους εργαζόμενους στα σύγχρονα κότεργα του ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Το χτύπημα στην Κωνσταντίνα συμπυκνώνει την κατασταλτική προσπάθεια του

συστήματος με διπλό αποδέκτη. Την ανεξάρτητη εργατική αντιπολίτευση μέσα στο ίδιο το εργατικό συνδικαλιστικό κίνημα αλλά και τους μετανάστες που με μεγαλύτερο θάρρος πλέον και με ευκαιρία τον Δεκέμβρη βρέθηκαν πλάι στην πρώτη γραμμή της αντιπαράθεσης με το σύστημα μαζί με τους Έλληνες νέους και εργαζόμενους. Το μεθοδευμένο εγκληματικό χτύπημα βρέθηκε πολύ γρήγορα στο επίκεντρο της εξέγερσης του Δεκέμβρη και απαντήθηκε με νέες καταλήψεις δημόσιων κτιρίων και εργατικών κέντρων. Απέναντι στην προσπάθεια κουκουλώματος της υποθέσεως από τα αστικά ΜΜΕ, τους εργατοπατέρες της ΓΣΕΕ και την αστυνομία το κίνημα ανέδειξε τους ηθικούς αυτουργούς του εγκλήματος στοχοποιώντας τόσο τις σύγχρονες δουλεμπορικές εταιρείες τύπου ΟΙΚΟΜΕΤ, το κράτος που συμπράττει μαζί τους, όσο και τον αστικοποιημένο συνδικαλιστικό μηχανισμό των εργατικών κέντρων που από την πρώτη στιγμή προσπάθησε να εξαγοράσει τη σιωπή των εργαζόμενων του κλάδου, αλλά και της ίδιας της Κωνσταντίνας. Αυτή ακριβώς η λογική εν μέρη, αλλά και η αδυναμία του πολιτικού συστήματος να διαχειριστεί και να ενσωματώσει το παράδειγμα της Κωνσταντίνας, οδήγησε και στην συγκρότηση πρωτοβουλίας των δεκάδων Α' βαθμίων σωμάτων που έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην συνέχιση του αγώνα. Η μερική δικαίωση της ανυποχώρητης και αγωνιστικής στάσης που επέδειξε η Κουνεβα και το σωμάτιό της με την διακοπή του συμβολαίου του ΗΣΑΠ με την εταιρεία του Οικονομακη είναι και δικαίωση μιας ανυποχώρητης ανεξάρτητης εργατικής αντίληψης και μια ηρωική στιγμή εργατικής αντίστασης και αξιοπρέπειας αλλά και μια νίκη, έστω μερική, της ίδιας της εξέγερσης του Δεκέμβρη.

Στο εκρηκτικό τοπίο της κρίσης και της εξέγερσης, η σύνδεση της ανάγκης για ζωή χωρίς καπιταλισμό, με το πρόταγμα και τις μορφές του αγώνα στο σήμερα, η ρεαλιστικότητα της επαναστατικής λύσης του κοινωνικού προβλήματος θα πρέπει να είναι στην προμετωπίδα οποιασδήποτε αντικαπιταλιστικής-επαναστατικής προσπάθειας. Αυτό είναι που μπορεί να αλλάξει συσχετισμούς, να αλλάξει και τις ιδέες και τις ίδιες τις πράξεις. Και το μέλλον της εξέγερσης του Δεκέμβρη που διαρκεί πολύ δεν μπορεί παρά να προχωρήσει μέσα από τις κοινωνικές αναμετρήσεις που έρχονται, μέσα από την αγωνία και την ελπίδα των αγωνιστών και του δυναμικού της αντικαπιταλιστικής αριστεράς που «δίχως καβάντζα καμιά» γέμισαν τους δρόμους, τις συνοικίες, τις σχολές και τα σχολεία με την πιο ρεαλιστική ουτοπία της εποχής μας.

Η ΕΠΑΝΑΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΤΩΠΟ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

2.1 Η ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ

Όσο κι αν ψάξει κανείς σήμερα στις διάφορες «ρεαλιστικές» πολιτικές προοπτικές για τη «διέξοδο από την κρίση», δεν πρόκειται να βρει ούτε ένα ίχνος ρεαλισμού. Δημοκρατικές κυβερνήσεις, αντιμονοπωλιακές αλλαγές, «εναλλακτικές» λύσεις, συγκυβερνήσεις και λογικές των σταδίων. Το δίλημμα της εποχής μας δεν είναι να διαλέξουμε ποιος θα διαχειριστεί καλύτερα μια δεδομένη πολιτική, αλλά η αποδοχή ή απόρριψή της. Βαρβαρότητα της καπιταλιστικής ανασυγκρότησης ή επαναστατική ανατροπή της!! Τρίτος δρόμος δεν υπάρχει. Η υπέρβαση της κρίσης είτε θα γίνει εις βάρος των εργαζομένων είτε σαρώνοντας το σύστημα που τις γεννά.

Η εποχή της καπιταλιστικής κρίσης φέρνει στο προσκήνιο περισσότερο από άλλοτε την κομμουνιστική απελευθερωτική δυνατότητα σαν μόνη διέξοδο από την βαρβαρότητα του καπιταλισμού. Έτσι στις σημερινές συνθήκες, η απάντηση του νεολαιίστικου και εργατικού κινήματος στην κρίση δένεται πιο στενά με την αντικαπιταλιστική επανάσταση και την κομμουνιστική απελευθέρωση. Γιατί απόκρουση σημαίνει ματαίωση βασικών στρατηγικών επιλογών του κεφαλαίου, αναγκάων για την υπέρβαση της κρίσης του. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν μπορούν να υπάρξουν επιμέρους νίκες του εργατικού και νεολαιίστικου κινήματος, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις. Όμως, συνολική απόκρουση σημαίνει τουλάχιστον έναν κοινωνικοπολιτικό συσχετισμό απ' όπου προβάλλει η επαναστατική απειλή. **Όχι μόνο δεν μπορεί να σταθεί μια «ενδιάμεση λύση» σήμερα, αλλά μπροστά σε κάθε σοβαρή προσπάθεια απόκρουσης της επίθεσης θα μπαίνει το ζήτημα της ανατροπής της εξουσίας και της ριζικής αναδιοργάνωσης της κοινωνίας.**

Η μεγάλη αντιστροφή που πρέπει να επεξεργαστεί και να φέρει στην πράξη η κομμουνιστική επαναθεμελίωση είναι πώς θα έρθει η επανάσταση σήμερα σαν κριτήριο παραγωγής πολιτικής και αντικαπιταλιστικής πάλης και όχι πώς θα την πλησιάζουμε διαρκώς, μέσω διάφορων σταδίων, φάσεων κ.λπ. σε ένα αόριστο μέλλον. Εδώ βρίσκεται η επικαιρότητα και η αναγκαιότητα του κομμουνι-

σμού της εποχής μας και όχι στις αντιλήψεις που περιγράφουν ένα τέλειο "σύστημα" στο οποίο παραπέμπονται –ειδυλλιακά περίπου ως ανέφικτες– οι δυνατότητες της ανθρώπινης ευτυχίας ή σαν έναν συμβολισμό μακριά από τις ανάγκες, τις δυνατότητες και τις αντιφάσεις της πραγματικότητας όπου αρκεί η επίκληση του για να γίνουν βήματα σε αντικαπιταλιστική προοπτική.

Πολύ περισσότερο δεν βρίσκεται στην υπεράσπιση των καθεστώτων του «υπαρκτού σοσιαλισμού», που όσο απομακρυνόμαστε από την εποχή της κατάρρευσης του τόσο βλέπουμε πόσο λίγη σχέση είχαν με τον κομμουνισμό. Αντίθετα, επρόκειτο για καθεστώτα που προέκυψαν σε ορισμένες χώρες, από την αποτυχία των πρώτων προσπαθειών για την εργατική εξουσία. Στις χώρες αυτές (π.χ. Ρωσία), η εργατική τάξη και η πρωτοπορία της έχασε τη μάχη σχετικά νωρίς και τα καθεστώτα κινήθηκαν σε μια κατεύθυνση γραφειοκρατική, εκμεταλλευτική, αλλοτριωτική και καταπιεστική για τους εργάτες και τους νέους, υιοθέτησαν αστικά κριτήρια για την οικονομία και την πολιτική, απέκτησαν τελικά αντεπαναστατικό χαρακτήρα, τόσο στο εσωτερικό κάθε χώρας, όσο και διεθνώς.

Κομμουνισμός είναι η "κίνηση που καταργεί την υπάρχουσα κατάσταση", είναι η πιο ριζική, καθολική και ανατρεπτική κριτική του καπιταλισμού. Ο κομμουνισμός χωρίς να αποτελεί και αυτός μια ιδανική πολιτεία φέρνει την κατάργηση του κράτους, της εκμετάλλευσης, των ταξικών διαχωρισμών, της εργασίας, της καταπίεσης, της αλλοτρίωσης. Θεμελιώνεται στην ανάπτυξη των τάσεων χειραφέτησης από την καπιταλιστική βαρβαρότητα που ενυπάρχουν στην κοινωνική πραγματικότητα και τη συνείδηση των εργαζομένων στις διαφορετικές κάθε φορά, συνθήκες. Οι τάσεις αυτές όπως ένα περιεχόμενο για τη ζωή ανεξάρτητο από τα κριτήρια του καπιταλισμού, η ανάγκη κατάργησης της αστικής πολιτικής και αντικατάστασής της από μορφές εργατικής πολιτικής με αμεσοδημοκρατία και αποφασιστική συμμετοχή των εργαζομένων και της νεολαίας, η αναζήτηση μιας άλλης λογικής για την τέχνη και τον πολιτισμό εμφανίζονται κυρίως σε κορυφαίες στιγμές των αγώνων όμως δεν μπορούν να ολοκληρωθούν και να αποκτήσουν πανκοινωνικό χαρακτήρα παρά μόνο με την αντικαπιταλιστική ε-

πανάσταση και την κομμουνιστική απελευθέρωση. **Και αυτό χρειάζεται σχέδιο και πρόγραμμα που απαντά στα συγκεκριμένα κοινωνικά προβλήματα**, που η ολοκλήρωσή του προϋποθέτει την ανατροπή της αστικής κυριαρχίας αλλά δεν εξαντλείται ασφαλώς σε αυτήν.

Αυτή η ενιαία επαναστατική διαδικασία έχει ορισμένες αναγκαίες περιόδους (όπως η περίοδο της πάλης για την αντικαπιταλιστική επανάσταση και την εργατική δημοκρατία μέχρι και την απονέκρωση της και το πέρασμα στην κυριαρχία των κομμουνιστικών κοινωνικών σχέσεων) που συνιστούν μια διαλεκτική ενότητα. Όμως αυτές οι περίοδοι δεν μπορούν ούτε να «προγραμματιστούν» με βάση την μια ή την άλλη εκτίμηση της εκάστοτε πρωτοπορίας. Η ταξική πάλη θα αποφασίσει τελικά για τον χαρακτήρα και τις κατευθύνσεις της κάθε ιστορικής περιόδου και όχι κάποιοι «σιδερένιοι νόμοι» ή στάδια.

Ο χαρακτήρας της κοινωνικής επανάστασης στη χώρα μας είναι αντικαπιταλιστικός, με κομμουνιστική κατεύθυνση και περιεχόμενο. Η εργατική εξουσία θα προωθήσει την ανατροπή της αστικής κυριαρχίας σε όλα τα επίπεδα. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι το τσάκισμα του αστικού κράτους και όλων των μηχανισμών του, η ανάπτυξη νέων μορφών εργατικής εξουσίας μέσα στην πορεία ανάπτυξης της επανάστασης. Αυτό είναι όμως μόνο η αρχή, γιατί η επανάσταση είναι μια συνεχής διαδικασία σε εξέλιξη, είναι ένας τρόπος κοινωνικής και πολιτικής ζωής.

Η αντικαπιταλιστική επανάσταση και ο μετασχηματισμός των κοινωνικών σχέσεων αρχίζει και προωθείται σε εθνικό επίπεδο ή ομάδα χωρών, σαν έκφραση ενός διεθνούς εργατικού επαναστατικού ρεύματος. Η πλήρης ανάπτυξη και καθοριστική νίκη των νέων εργατικών σχέσεων απαιτεί μια ανεπτυγμένη διεθνή βάση και μάλιστα τέτοια που να διεκδικεί την οικονομικοκοινωνική και πολιτικοϊδεολογική υπεροχή απέναντι στο διεθνή καπιταλισμό. Μια υπεροχή, η οποία δε θα πηγάζει από την ποσότητα κάποιων δεικτών «ανάπτυξης» ή «παραγωγικότητας», αλλά από την ποιότητα νέων και διαφορετικών σχέσεων και κριτηρίων για την ανθρώπινη κοινωνία, καθολικά ανταγωνιστικών με την ουσία και το περιεχόμενο του καπιταλισμού.

Υποκείμενο της επανάστασης και της κοινωνικής της διαδικασίας είναι η εργατική τάξη, στην οποία μπορούν να εντάσσονται και εκείνες οι κοινωνικές ομάδες (όπως η νεολαία ή οι μετανάστες) που στο εσωτερικό τους μπορούν να δίνουν τον τόνο τμήματα με εργατική θέση ή προοπτική. Αυτή είναι η κοινωνική πρωτοπορία που από την ίδια τη θέση της και τη ζωή βρίσκεται απέναντι από τις αξίες και τις επιλογές του ολοκληρωτικού καπιταλισμού και έχει συμφέρον αλλά και δυνατότητα να τον ανατρέψει. Δυνατότητα που δεν αφορά κάποια μεταφυσική «ιστορική αποστολή» αλλά κρίνεται από την ίδια την ταξική πάλη και εμφανίζεται και στα στοιχεία των έντονων κοινωνικών συγκρούσεων, τόσο στη νέα γενιά, όσο και στην εργατική τάξη, στις «άγριες απεργίες» στα «Δεκεμβριανά», στα κινήματα στην εκπαίδευση κ.λπ.

Παλεύουμε για την απελευθέρωση της εργατικής τάξης που θα φέρει την απελευθέρωση όλης της κοι-

νωνίας. Η εργατική δημοκρατία θα έχει πυξίδα της την απελευθέρωση των κοινωνικών σχέσεων από τον καπιταλιστικό ζυγό, την ανάπτυξη της κοινωνικής ατομικότητας του εργαζόμενου ανθρώπου. Σημαία της εργατικής δημοκρατίας είναι ότι: όλη η εξουσία ανήκει στους εργαζόμενους και ασκείται μόνο από αυτούς. **Η εργατική δημοκρατία δεν αποτελεί ένα κυβερνητικό μοντέλο διαχείρισης της κοινωνίας.** Είναι μια πολύπλευρη απελευθερωτική διαδικασία που αφορά όλα τα επίπεδα της ζωής. Αντιμάχεται καθημερινά κάθε τάση εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο, κάθε μικρή ή μεγάλη εξουσιαστική τάση. Θέτει σαν πρωτεύον κριτήριο την πρωταγωνιστική συμβολή του κάθε ξεχωριστού ανθρώπου στην κοινωνική εξέλιξη, την ικανοποίηση των πιο πλατειών αναγκών, δικαιωμάτων και επιθυμιών του. **Είναι μια διαδικασία που δεν συγκροτεί κανένα ξεχωριστό «σοσιαλιστικό» ή «δημοκρατικό» στάδιο αλλά μια περίοδος όπου η σκουριά της παλιάς κοινωνίας της εκμετάλλευσης, της γραφειοκρατίας και της καταστολής θα συνυπάρχει με τον αγώνα των εργαζομένων για την εξάλειψή τους.** Δεν υπήρξε και δεν υπάρχει (όπως έδειξε με τραγικό τρόπο και η εμπειρία του «υπαρκτού») σοσιαλιστική οικονομία, ούτε σοσιαλιστικό κράτος, ούτε «βαθμίδες του κομμουνισμού» αλλά μεταβατικές κοινωνίες, που το πισωγύρισμα τους στον καπιταλισμό θα είναι διαρκές διακύβευμα μέχρι την απονέκρωση της εργατικής εξουσίας και την κυριαρχία των κομμουνιστικών σχέσεων σε όλα τα πεδία της κοινωνίας.

Η πάλη για την αντικαπιταλιστική επανάσταση, την εργατική δημοκρατία είναι αποφασιστικό κριτήριο για την πολιτική γραμμή μας στο σήμερα, για το περιεχόμενο και της μορφές της επαναστατικής εργατικής απάντησης στην κρίση, της μάχης ενάντια στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό της εποχής μας. Η εργατική πολιτική δεν προτείνει ανέφικτα προγράμματα «ανακούφισης» των εργαζομένων, ούτε συνταγές και σχεδιαγράμματα για το μέλλον. Ενοποιεί τις υπαρκτές τάσεις της κομμουνιστικής κοινωνίας, όχι σαν δείκτες παραγωγικών δυνάμεων που διαρκώς ωριμάζουν αλλά πρωταρχικά σαν κοινωνική συνείδηση, αναζήτηση και πρακτική, μέσα από τους αγώνες και τις πολιτικές μάχες, μέχρι την αντικαπιταλιστική επανάσταση και την κομμουνιστική απελευθέρωση.

2.2 Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΔΙΕΞΟΔΟΣ ΠΙΟ ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΑΠΟ ΠΟΤΕ

Για την αστική πολιτική, τα κόμματα και τις οργανώσεις της είναι φανερό ότι η εναγώνια αναζήτηση μιας εναλλακτικής λύσης απέναντι στην κρίση πυροδοτείται τόσο από την ανάγκη να βαθύνει η εκμετάλλευση των εργαζομένων αλλά και από τους κινδύνους ανεξέλεγκτων εργατικών και νεολαιίστικων κοινωνικών εκρήξεων που αυξάνονται στο έδαφος της μεγαλύτερης κρίσης που γνώρισε ο καπιταλισμός εδώ και δεκαετίες, τους Δεκέμβρηδες που φοβούνται τα αστικά επιτελεία σε όλο τον ανεπτυγμένο καπιταλιστικό κόσμο.

Από την άλλη οι αριστερές εναλλακτικές προτάσεις απέναντι στο νέο κοινωνικό πόλεμο και τη βαρβαρότητα του κεφαλαίου αποτελούν τελικά, παρόλες τις σημαντικές διαφορές τους, “συγκοινωνούνται δοχεία” για την απρόσκοπτη “κυκλοφορία” της πολιτικής συναίνεσης και της υπόκλισης των εργαζομένων απέναντι στην “παντοδυναμία” της κυρίαρχης πολιτικής:

- Το αντινεοφιλελεύθερο μέτωπο, η ουσία δηλαδή της λογικής της Παναριστεράς, μεταφράζεται σ’ έναν αναποτελεσματικό αμυντικό διεκδικητισμό. Ανεξάρτητα από τις διάφορες αποχρώσεις αυτού του σχήματος σε ελληνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, η ουσία του είναι μία. Αυτή της υποκατάστασης της σημερινής εποχής της ανάπτυξης και κρίσης του καπιταλισμού, από μία συγκεκριμένη μορφή διαχείρισης (νεοφιλελευθερισμός). Για μία ακόμη φορά στην ιστορία της Αριστεράς, επιχειρείται μία “κυρίαρχη” αντίθεση (νεοφιλελευθερισμός - αντινεοφιλελευθερισμός) να αποσυνδέεται και να αποκόβεται από τη βασική αντίθεση κεφαλαίου - εργασίας.

- Η παραδοσιακή λογική της λαϊκής οικονομίας-εξουσίας και της “συσπείρωσης γύρω από το επαναστατικό κόμμα” διαιωνίζει την υποταγή των νεολαϊστικών αντιστάσεων και εκρήξεων με εργατικό περιεχόμενο και προοπτική στα συμφέροντα των ενδιάμεσων και μικροαστικών αντιλήψεων και τελικά της αστικής πολιτικής. Είναι μια σχεταριστική εκδοχή που αναπαράγει την κλασική στο κομμουνιστικό κίνημα λογική των σταδίων με αποτέλεσμα τη μόνιμη ιστορική τάση του ΚΚΕ, ιδιαίτερα σε κρίσιμες στιγμές, να αναζητεί και να συμμετέχει σε «εθνικές λύσεις», ακόμη και σε αστικές κυβερνήσεις, η να σπεύδει σε βοήθεια του αστικού πολιτικού συστήματος όπως το Δεκέμβριο.

- Υπάρχει ακόμα και η παραλλαγή της ενότητας και του αριστερού συνασπισμού της “άκρας Αριστεράς”, που διαμορφώνεται συνήθως κατ’ εικόνα και καθ’ ομοίωση των επίσημων αριστερών μετώπων, χωρίς ουσιαστική τομή στο περιεχόμενο (που δεν ξεπερνά τους ενωτικούς «μέσους όρους» και καταλήγει σε ένα πρόγραμμα που στην πράξη ελάχιστα διαφέρει από τις προτάσεις της ρεφορμιστικής αριστεράς) και τις μορφές της πολιτικής, με ιδιαίτερη επιμονή στις συμφωνίες κορυφής και παραγνώριση του πολιτικού ρόλου των πρωτοπόρων δυνάμεων της ίδιας της εργατικής τάξης και του ίδιου του ζωτανού κινήματός της. Αυτά είναι και τα βασικά χαρακτηριστικά του εγχειρήματος του ΑΝΤΑΡΣΥΑ, παρά τις διαφοροποιήσεις των δυνάμεων.

Χαρακτηριστικό είναι ότι η κρίση αναπτύσσεται μήνες τώρα και αγκαλιάζει όλο και περισσότερα τμήματα της εργατικής τάξης, ενώ θέτει σε δοκιμασία βασικές πολιτικές θέσεις και ιδεολογήματα (όπως η παντοδυναμία της αγοράς και η καταναλωτική κοινωνία), ενώ απομυθοποιεί χώρες, θεσμούς και σύμβολα του καπιταλιστικού κόσμου (ΗΠΑ, χρηματιστήρια, διεθνείς οργανισμοί) ενώ οδηγεί σε αποστοίχιση μεγάλων τμημάτων των εργαζομένων από τα επίσημα πολιτικά κόμματα (χαρακτηριστική η αποχή στις πρόσφατες ευρωεκλογές). Κι όμως, η αριστερά, σε όλες τις παραπάνω εκδοχές, δεν μπορεί να

συμβάλλει με επάρκεια στο να γίνουν βήματα για ένα ευρύτερο ρεύμα κριτικής και αντιπαράθεσης με τον καπιταλισμό της εποχής μας, στο να δοθεί κινηματική και πολιτική προοπτική για τον κόσμο της εργασίας, στο να πειστούν ευρύτερα εργατικά και νεολαϊστικά τμήματα για την ανάγκη και δυνατότητα αντικαπιταλιστικής απάντησης στην κρίση. Και αυτό παρά το γεγονός ότι όλο το δυναμικό της αριστεράς πρωτοστατεί εδώ και χρόνια στην συζήτηση, τις πολιτικές πρωτοβουλίες και τη δράση ενάντια στα αντεργατικά μέτρα και τις κυβερνήσεις του κεφαλαίου. Οι αιτίες δεν πρέπει να αναζητηθούν για άλλη μια φορά απλά στις αυτονόητες διαπιστώσεις για τη δυσκολία των συσχετισμών, την ιστορική ήττα του εργατικού κινήματος, την ένταση της επίθεσης του κεφαλαίου κτλ. αλλά σε βαθύτερες προγραμματικές και πολιτικές αδυναμίες της αριστεράς και όχι μόνο της ρεφορμιστικής, που εκδηλώνονται και στο ζήτημα της κρίσης και της απάντησης σε αυτήν.

Πιο συγκεκριμένα:

Α) Μία θεωρητική ερμηνεία της κρίσης που είτε την περιγράφει σαν «ακραίο καιρικό φαινόμενο» και αναζητά τις αιτίες στις νεοφιλελεύθερες πολιτικές και κυβερνήσεις, είτε τις αναλύει σαν σύμφυτο χαρακτηριστικό του καπιταλισμού **δεν συνδέει τις αιτίες της (την ατομική ιδιοκτησία, την εκμετάλλευση της μισθωτής εργασίας, την κρατική καταπίεση) με την εργατική απάντηση στην κρίση στο σήμερα, με την πολιτική της πρόταση.** Στην πρώτη εκδοχή, αυτή του ΣΥΡΙΖΑ, λειτουργεί σαν συμπλήρωμα του κυρίαρχου ιδεολογήματος περί αχαλίνωτων αγορών και κερδοσκοπών που προβάλλουν η συντηρητική δεξιά μέχρι το ΠΑΣΟΚ και η ΓΣΕΕ, ενώ στη εκδοχή του ΚΚΕ καταλήγει να είναι μια συμβολική αναφορά που αποκόβεται από τους πολιτικούς στόχους και πρωτοβουλίες. Αυτές οι ερμηνείες χαρακτηρίζουν σε μεγάλο βαθμό και τις αναλύσεις δυνάμεων της αντικαπιταλιστικής αριστεράς, προφανώς με πιο αριστερή φρασολογία και συχνότερη καταγγελία του καπιταλισμού σαν υπεύθυνου για την κρίση.

Β) Άμεση συνέπεια των παραπάνω είναι η πολιτική γραμμή της αριστεράς και οι στόχοι του εργατικού κινήματος να αποτυπώνονται τελικά στο γενικό πολιτικό στίγμα και τα αιτήματα σαν μια ανεφάρμοστη πρόταση κρατικής διαχείρισης της κρίσης ώστε αυτή να «λυθεί» προς όφελος των εργαζομένων. Χωρίς σύνδεση με τα στρατηγικά χαρακτηριστικά του καπιταλισμού, το κράτος εμφανίζεται σαν κάτι αυτόνομο από την κρίση και την οικονομία το οποίο επιλέγει να δίνει πχ λεφτά στις τράπεζες και όχι στους εργαζόμενους ή στην παιδεία και την υγεία. Αποκρύβεται έτσι ότι το καπιταλιστικό κράτος όχι μόνο δεν είναι εξωτερικός παράγοντας στην κρίση, όχι μόνο δεν ενισχύει απλά την αστική τάξη εν μέσω κρίσης αλλά αποτελεί το ίδιο αιχμή της κρίσης όχι μόνο στο πολιτικό αλλά και στο οικονομικό πεδίο (αρκεί κανείς να δει τη συζήτηση για το δημόσιο έλλειμμα που στην Ελλάδα βρίσκεται πάνω από το 112% του ΑΕΠ και τα 280 δις ευρώ).

Έτσι χωρίς ανάδειξη του ρόλου του «συλλογικού καπιταλιστή» στο μαζικό κίνημα και την πολιτική πρό-

ταση της αριστεράς, χωρίς την πάλη για δημιουργία αντιθεσμών αγώνα, αλληλεγγύης και στήριξης της νεολαίας και της εργατικής τάξης που χτυπιέται από την κρίση καλλιεργείται με ευθύνη της αριστεράς η αυταπάτη ότι το καπιταλιστικό κράτος μπορεί- αλλά δεν θέλει- να δώσει λύση στην κρίση. Έτσι δεν αναδεικνύεται ότι το αστικό κράτος είναι όργανο κυριαρχίας της αστικής τάξης και επιβολής των συμφερόντων της σε όλη την κοινωνία. Ο «αντικαπιταλισμός» μετατρέπεται τελικά σε «ένα πουκάμισο αδειανό» χωρίς να μπορεί να συμβάλλει σε ένα κοινωνικό ρεύμα πραγματικής αμφισβήτησης του καπιταλισμού ούτε καν σε μια αποτελεσματική αντίσταση. Ακραία συνέπεια αυτής της γραμμής είναι τα δημαγωγικά συνθήματα του τύπου «να πληρώσουν την κρίση οι καπιταλιστές» χωρίς να μπαίνει θέμα ανατροπής του καπιταλισμού που αναπαράγει η ΓΣΕΕ, η ρεφορμιστική αριστερά αλλά και η αντικαπιταλιστική αριστερά σε κρίσιμες μάχες του εργατικού κινήματος αλλά και στις εκλογικές αναμετρήσεις.

Γ) Το μοντέλο της υλοποίησης των πολιτικών στόχων της αριστεράς αναπαράγει για ακόμα μια φορά την χρεοκοπημένη λογική των «πολιτικών μετώπων» που στην πράξη, ανεξάρτητα από τις εξαγγελίες τους, είναι **συμμαχίες κομμάτων και οργανώσεων της ρεφορμιστικής η αντικαπιταλιστικής αριστεράς που «εκπροσωπούν» πολιτικά τους αγώνες, τις αντιστάσεις και γενικότερα την αγανάκτηση και αμφισβήτηση των εργαζομένων απέναντι στην κρίση. Στην πραγματικότητα το μεγαλύτερο μέρος αυτού που προβάλλει ως «πολιτική» καλύπτεται από την αστική πολιτική και τους θεσμούς της** που νομιμοποιούνται μέσω των εκλογών. Έτσι δεν είναι παράξενο που τελικά το κύριο κριτήριο για αυτά τα μέτωπα είναι βασικά τα εκλογικά ποσοστά, τα οποία μετατρέπονται από απλό δείκτη της ωριμότητας της εργατικής τάξης όπως έλεγαν οι κλασικοί του Μαρξισμού, σε κριτήριο για να γίνουν βήματα για την απάντηση στην κρίση, την ενίσχυση των κομμουνιστικών ιδεών, την απεύθυνση στην εργατική τάξη, την στρατηγική αντιπαράθεση με τον καπιταλισμό κ.α.

Όμως η παρέμβαση στις εκλογές την πλευρά από της αριστεράς δεν μπορεί να διεκδικεί γενικώς την πολιτική έκφραση αλλά ακριβώς το αντίθετο: να αξιοποιεί ότι δυνατότητες της δίνουν τέτοιες μάχες όπως οι εκλογές για να αποκαλύπτει ότι δεν μπορεί να υπάρχει πολιτική έκφραση των αγώνων με κοινοβουλευτικούς όρους, ότι οι εκλογές δεν είναι κομμάτι του κινήματος ούτε μπορούν ποτέ να το εκπροσωπήσουν. Ότι ο μόνος δρόμος για την πολιτική συγκρότηση των αγώνων είναι η πάλη για μια άλλη πολιτική, την εργατική πολιτική που στο περιεχόμενο και την μορφή της είναι ανταγωνιστική στους αστικούς θεσμούς και όχι μόνο στους διαχειριστές τους. Το ερώτημα δηλαδή δεν είναι σήμερα πως ο Δεκέμβρης η το φοιτητικό κίνημα η οι αγώνες των εκπαιδευτικών θα εκφραστούν στις εκλογές αλλά το πώς όλες αυτές οι μάχες θα γίνουν η καρδιά μιας πολιτικής πρότασης που θα διεκδικεί να βαθύνει (και όχι να λύσει) την καπιταλιστική κρίση και για αυτό να ανοίξει το δρόμο για την συζήτηση και τη δράση για

ένα τέτοιο περιεχόμενο και αντίστοιχες μορφές στο εργατικό κίνημα και το κίνημα της νεολαίας.

Η λογική που περιγράψαμε στην αρχή έχει άμεσες συνέπειες και στις διαδικασίες και τα φυσιογνωμικά χαρακτηριστικά αυτών των «μετώπων». Γιατί καθώς συγκροτούνται τελικά κυρίως για την παρέμβαση και συμμετοχή στις εκλογές καταλήγουν, αργά η γρήγορα, να διαμορφώνουν αντίστοιχα χαρακτηριστικά και στο εσωτερικό τους. Απουσία πραγματικής συμμετοχής των αγωνιστών, «επικοινωνιακή» προσέγγιση, διακηρύξεις χωρίς ουσιαστικό αντίκρισμα. Το κατά πόσο αυτή η λογική φέρνει αποτελέσματα, ακόμα και με κοινοβουλευτικά κριτήρια, το δείχνει η ιστορική εμπειρία αμέτρητων αντίστοιχων πειραμάτων (από την ΕΔΑ μέχρι τον ενιαίο Συνασπισμό) αλλά και η πρόσφατη εμπειρία των ευρωεκλογών και των βουλευτικών.

Αν δεν έρθουν στο κέντρο της προσοχής τα "πυρηνικά" στοιχεία των αλλαγών που επιχειρούνται, δεν μπορεί να ορθωθεί ούτε καν αποτελεσματική αντίσταση. Αν δεν αντιστραφεί συνολικά ο τρόπος που η Αριστερά προσεγγίζει τα κοινωνικά προβλήματα και τις διεκδικήσεις, προτάσσοντας τα εργατικά συμφέροντα και ανάγκες και την ανατρεπτική στρατηγική κατάκτησής τους δεν μπορεί να συγκροτήσει ούτε καν ένα αποτελεσματικό ρεύμα αντίστασης-απόκρουσης της αντεργατικής επίθεσης.

Πως θα αντιμετωπίσουν οι εργαζόμενοι αυτό τον ισχυρό και αδιάλλακτο αντιδραστικό συνασπισμό εξουσίας; Ποιο κίνημα μπορεί να αποκρούσει την επίθεση και να πετύχει και κατακτήσεις; Ποια Αριστερά μπορεί να εμπνεύσει αγώνες και πολύ περισσότερο ένα σύγχρονο απελευθερωτικό ρεύμα εργατικής χειραφέτησης και επαναστατικής ανατροπής;

Οι αγώνες που ζήσαμε και ζούμε όλη αυτή την περίοδο, από τις κινητοποιήσεις στην παιδεία των προηγούμενων χρόνων μέχρι την εξέγερση του Δεκέμβρη, φέρνουν ένα νέο δυναμικό στην επιφάνεια, ειδικά στο χώρο της νεολαίας – που αναζητά μια άλλη πολιτική, ένα άλλο κίνημα και μια άλλη Αριστερά. Αφενός γιατί η παλιά Αριστερά, η κυρίαρχη Αριστερά της «μίσης αντίστασης», της διαχείρισης και της ενσωμάτωσης, η Αριστερά που μένει καρφωμένη στην επικράτεια του υπαρκτού σοσιαλισμού ή του «υπαρκτού καπιταλισμού» ή και στα δύο, δεν μπορεί να εμπνεύσει αλλά και η «εκτός των τειχών» Αριστερά με το στρατηγικό έλλειμμα (εν μέσω πλήρους αυτάρκειας), τη δορυφοροποίηση ή τον σχεταρισμό, την απόστασή της από την εργατική τάξη και από τους αγωνιστές των κοινωνικών και ταξικών αγώνων, δεν μπορεί συνολικά να εκφράσει, παρά μόνο οριακά, τις νέες ανατρεπτικές τάσεις που δημιουργεί ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός. Εάν δεν απαντιέται το ερώτημα της συνολικής προοπτικής, και μάλιστα με συγκεκριμένο τρόπο και βήματα, οι όποιες κατακτήσεις των αγώνων μπορούν να παίρνονται πίσω, να ενσωματώνονται.

Αυτά τα στοιχεία γίνονται ιδιαίτερα έντονα όσον αφορά τη νεολαία. **Η νεολαία αποτελεί μεγάλο μέρος του εύφλεκτου δυναμικού που συσσωρεύεται στις ρωγμές του συστήματος, στις μαύρες τρύπες της εκμετάλλευσης**

που ανοίγουν οι αντιφάσεις του συστήματος και η καπιταλιστική κρίση. Όπως έδειξαν τα κινήματα στην παιδεία και ο Δεκέμβρης αυτή η γενιά αναζητά συνολικές απαντήσεις. Σε αυτή τη γενιά η επαναστατική Αριστερά δεν μπορεί να πάει με τις χιλιομπαλωμένες σημαίες του παρελθόντος.

Τα κινήματα που αναπτύσσονται με ολοένα και μεγαλύτερη αγωνιστική συμμετοχή τμημάτων της νεολαίας (εργατικές κινητοποιήσεις, κινήματα εκπαίδευσης, αντιπολεμικό κίνημα) ψάχνουν να σπάσουν την καταθλιπτική μονοκρατορία των κυρίαρχων, το περίβλημα των σιδερένιων νόμων της αγοράς. Αυτή η πολιτικοποίηση μετατοπίζει μεγάλα τμήματα νεολαίας με πρωτοφανείς ρυθμούς σε συνθήκες ανόδου του κινήματος χωρίς όμως τις περισσότερες φορές να συνδέεται με ένα συνολικό ρεύμα αμφισβήτησης του ολοκληρωτικού καπιταλισμού. **Σε αυτή την απουσία και την ανάγκη επαναστατικού ρεύματος βρίσκεται η επικαιρότητα της κομμουνιστικής επαναθεμελίωσης, του προτάγματος του μετώπου της εργατικής πολιτικής, της αντικαπιταλιστικής επανάστασης και της κομμουνιστικής απελευθέρωσης.** Σε αυτή τη βάση χρειάζεται σήμερα **μια συγκεκριμένη συνολική πολιτική γραμμή που θα ενοποιεί, θα συντονίζει και θα αναπτύσσει την εργατική και νεολαιίστικη πάλη. Με κεντρικό πολιτικό στόχο την επαναστατική απάντηση στην κρίση και αιχμή την πολιτική πάλη για το κοινωνικό ζήτημα.**

2.3 ΤΟ ΜΕΤΩΠΟ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΩΝ-ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΣΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

Η πολύμορφη και αυτοτελής έκφραση του ριζοσπαστικού-αντικαπιταλιστικού δυναμικού της νεολαίας αποτελεί δρόμο, που ειδικά μετά το Δεκέμβρη και τις εμπειρίες του φοιτητικού αλλά και εργατικού κινήματος, αποκτά μεγάλη σημασία για τη συμβολή στη γέννηση τάσεων ριζοσπαστικοποίησης-αριστερής πολιτικοποίησης στη νέα γενιά, στη γόνιμη αλληλεπίδραση με αυτές, στον βαθύτερο μετασχηματισμό των πολύμορφων ριζοσπαστικών ρευμάτων και στην προσπάθεια ανώτερης ενοποίησής τους. **Στόχος μας είναι η πολιτική συγκρότηση με πιο μακροπρόθεσμους όρους και του υπάρχοντος και -πολύ περισσότερο- του εν δυνάμει αντικαπιταλιστικού δυναμικού και όχι απλά η ευκαιριακή ένωση (πολύ περισσότερο εκλογικά και κοινοβουλευτικά) των τάσεων, ομάδων και οργανώσεων που ήδη υπάρχουν στη νεολαία και με τη μορφή που έχουν σήμερα**

Με τα παραπάνω κριτήρια αντιμετωπίζουμε και το μόρφωμα του ΑΝΤΑΡΣΥΑ που από τα πρώτα βήματα συγκρότησης δεν είχε στον προσανατολισμό του την παρέμβαση στο εργατικό κίνημα, την πολιτική συνάντηση του αγωνιστικού δυναμικού του Δεκέμβρη και την προσπάθεια για μεταλαμπάδευση του ανατρεπτικού πνεύματός του στους χώρους δουλειάς, τη συμβολή των κοινωνικών και πολιτικών δυνάμεων της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς στη συγκρότηση και ανάπτυξη της εργατικής απάντησης στην καπιταλιστική κρίση. Ο πολιτι-

κός στόχος που πρότεινε η ΑΝΤΑΡΣΥΑ περιορίστηκε στην “ανατροπή της επίθεσης” (ή/και “δημοκρατική ανατροπή”). Ο τρόπος συγκρότησης και λειτουργίας της, με κεντρική συμφωνία πολιτικών γραφείων, κοπτοραπτική και συναλλαγή για τα κείμενα, μετέτρεψε τα μέλη των οργανώσεων σε θεατές μιας κεντρικής παραγωγής της πολιτικής και απώθησε ένα μεγάλο μέρος ανεξάρτητων αγωνιστών. Και από αυτήν την άποψη, το “Μέτωπο” ήταν μια από τα παλιά, χωρίς εισαγωγή πραγματικά αμεσοδημοκρατικών διαδικασιών συζήτησης και παραγωγής πολιτικής, με αποτέλεσμα ακόμη και όπου έγιναν τέτοιες προσπάθειες τοπικά, όχι μόνο δεν κατάφεραν να επιδράσουν στην κεντρική φυσιογνωμία του μορφώματος, αλλά βρέθηκαν απέναντι σε σοβαρά εμπόδια. Έτσι οι αρχικές ελπίδες ενός ανεξάρτητου δυναμικού για μια τομή στον χαρακτήρα και την παρέμβαση της αντικαπιταλιστικής αριστεράς, διαψεύστηκαν.

Η κουλούρα της απόκρυψης ή συγκαλύψης των διαφορών ανάμεσα στις δυνάμεις δεν έχει σε τίποτα να κάνει με τον εργατικό πολιτισμό, αλλά με μια γραφειοκρατική διαχείριση των “αντιφάσεων” για να μη διαταραχτεί η κεντρική ισορροπία. Και αυτό απογοήτευσε ένα μέρος των αγωνιστών, οι οποίοι έβλεπαν, για παράδειγμα, δυνάμεις που μας καλούσαν τον Δεκέμβρη να πάμε μαζί με τους “κοινοβουλευτικούς μας φίλους”, στο όνομα ενός ευρύτερου “δημοκρατικού μετώπου”, να επικαλούνται τώρα την ανεξάρτητη διάσταση του Δεκέμβρη που πρέπει να εκφραστεί στις εκλογές, ή δυνάμεις που μιλάνε στο όνομα μιας νέας Αριστεράς, να παραμένουν προσκολλημένες στη ΓΣΕΕ και τα Εργατικά Κέντρα, ή δυνάμεις που εξακολουθούν να διαδηλώνουν με αστικές και ρεφορμιστικές δυνάμεις για τον πόλεμο, το ρατσισμό, τα δημοκρατικά δικαιώματα, να μιλάνε στο όνομα του “τρίτου πόλου”.

Όλα τα παραπάνω χαρακτηριστικά βέβαια δεν γεννήθηκαν σε μια μέρα ούτε προέκυψαν απλά σαν αποτέλεσμα κάποιων πολιτικών επιλογών. Πλευρές τους, με διαφορετικό τρόπο, υπήρχαν και σε προηγούμενα εγχειρήματα της αντικαπιταλιστικής αριστεράς στη δημιουργία των οποίων πρωτοστάτησε η οργάνωση μας. Οι προσπάθειες αυτές (από τη Λαϊκή αντιπολίτευση μέχρι το Μαχόμενη Αριστερά και το ΜΕΡΑ) είχαν σημαντική συμβολή, ιδιαίτερα στην εποχή που συγκροτήθηκαν, στην ανεξάρτητη έκφραση της αντικαπιταλιστικής αριστεράς. Όμως τελικά δεν κατάφεραν να πραγματοποιήσουν την τομή σε σχέση με τα πολιτικά μέτωπα του παρελθόντος: Συγκροτήθηκαν (και διαλύθηκαν) με αφορμή εκλογικές αναμετρήσεις και στη συνέχεια αποτέλεσαν ουσιαστικά μια «φάνελα», ένα σημείο αναφοράς για τον κόσμο που τα στήριζε. Δεν μπόρεσαν παρά τις εξαγγελίες τους να ξεπεράσουν την λειτουργία μιας συσπείρωσης των οργανώσεων που τα αποτελούσαν και πέρα από την παρουσία και συμβολή των συνιστωσών τους στους αγώνες δεν συνδέθηκαν με ένα πολιτικό σχέδιο για το εργατικό και νεολαιίστικο κίνημα., ενώ δεν έλειψαν και οι διαφορετικές πρακτικές στο κίνημα.

Ωστόσο στο συνολικό τους στίγμα και φυσιογνωμία δεν ταλαντεύτηκαν στο ζήτημα της ανεξαρτησίας από την

ρεφορμιστική αριστερά η την κριτική στη σοσιαλδημοκρατία και ιδιαίτερα στο ΠΑΣΟΚ. Φυσικά αυτό από μόνο του δεν αρκούσε για να συμβάλλουν στην προσπάθεια για ένα νέο εργατικό κίνημα και για την επαναστατική αριστερά που απαιτεί η εποχή μας. **Οι χρόνιες αδυναμίες της αντικαπιταλιστικής αριστεράς και των οργανώσεων της (περιορισμένη κοινωνική απεύθυνση και σύνδεση με την εργατική τάξη και αδυναμία στην πράξη να προχωρήσει η αναζήτηση και τομή με κρίσιμες πλευρές του παραδοσιακού κομμουνιστικού κινήματος που χρεοκόπησαν), τελικά καθόρισαν και το «πολιτικό ζήτημα».**

Το εγχείρημα του ANTAPΣYA (που η προσπάθεια του ξεκίνησε σε μια περίοδο που μεγάλο κομμάτι της αντικαπιταλιστικής αριστεράς είχε θαμπωθεί από την «φούσκα» της δημοσκοπικής ανόδου του ΣΥΡΙΖΑ) στην πραγματικότητα κλείνει τον κύκλο της συμβολής τέτοιου τύπου εγχειρημάτων στην επαναστατική προοπτική και την κομμουνιστική επαναθεμελίωση. Και αυτό γιατί όχι μόνο τράβηξε στα άκρα κάποια από τα αρνητικά χαρακτηριστικά προηγούμενων χρόνων αλλά άνοιξε δρόμους (και μάλιστα εν μέσω καπιταλιστικής κρίσης) μετατόπισης ενός ολόκληρου δυναμικού, οργανωμένου και μη σε μια συζήτηση αποκλειστικά με όρους «ενότητας της αντικαπιταλιστικής αριστεράς» χωρίς αντικαπιταλιστικό περιεχόμενο στην πράξη και αντίστοιχα βήματα στο κίνημα, χωρίς δημιουργία πραγματικών χώρων διαλόγου και συμμετοχής των αγωνιστών.

Με δεδομένο τον ευρύτερο κοινωνικό και πολιτικό συσχετισμό, την πίεση της ρεφορμιστικής αριστεράς, τα χαρακτηριστικά δυνάμεων του ENANTIA αλλά και την αδυναμία τα προηγούμενα χρόνια να υπάρξει ανεξάρτητος αντικαπιταλιστικός πόλος, η επιλογή του ANTAPΣYA οδήγησε το πιο πρωτοπόρο δυναμικό της αντικαπιταλιστικής αριστεράς σε ένα στίγμα που συνεχώς ταλαντεύεται ανάμεσα στο αντινεοφιλελεύθερο-αντικαπιταλιστικό μέτωπο, χωρίς ουσιαστική προοπτική. Η συγκρότηση του μετέτρεψε την αναγκαία συζήτηση και δράση για την μετωπική ενότητα των αγωνιστών στη βάση της εργατικής-επαναστατικής απάντησης στην κρίση, σε μια «διαπάλη για την ηγεμονία» ανάμεσα σε ρεφορμιστικές και επαναστατικές δυνάμεις που υποτίθεται ότι συγκροτούν το μέτωπο.

Όμως για να συμβάλλει στην πράξη η μετωπική πολιτική σε ένα επαναστατικό-αντικαπιταλιστικό ρεύμα, πρέπει να έχει στην καρδιά της την ανάδειξη ενός συνολικού περιεχόμενου ανατρεπτικής κριτικής του καπιταλισμού και τη δημιουργία αντίστοιχων μορφών-αντιθεσμών ανεξάρτητων από την αστική πολιτική στο ίδιο το κίνημα, να έχει σαν κριτήριο τη δυνατότητα τους να αναπτύσσονται μέσα από τις πολιτικές μάχες της περιόδου και όχι τα εκλογικά ποσοστά. Σε αυτή λοιπόν τη βάση να συγκροτεί την πάλη για την ενότητα των αγωνιστών, οργανωμένων η μη και όχι με ευκαιριακές συμμαχίες. Χωρίς αυτά τα στοιχεία το μέτωπο της «διαπάλης για την ηγεμονία» δεν είναι τίποτα άλλο από ένας χώρος αντιπαράθεσης των οργανώσεων για το ποια θα ηγεμονεύσει, πολλές φορές μακριά όχι μόνο από τις απαντήσεις αλλά ακόμα και τα ερωτήματα της περιόδου (εν μέσω κρίσης και Δεκέμβρη ανα-

δείχθηκε σαν κεντρικό ζήτημα η ενότητα της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς), διαρκώς ευάλωτο όχι μόνο στο στίγμα αλλά και στην πρακτική (όπως έδειξε η κοινή διακήρυξη οργανώσεων ANTAPΣYA-PIZA και η στάση στις προτάσεις Γλέζου στις ευρωεκλογές και οι κοινές πρωτοβουλίες στο μεταναστευτικό δυνάμεων του ANTAPΣYA και τμημάτων του ΠΑΣΟΚ) στη ρεφορμιστική αριστερά.

Σε αυτά τα πλαίσια χρειάζεται σήμερα, στην περίοδο της κρίσης και των εξεγέρσεων που έρχονται να συζητήσουμε με κριτικό και αυτοκριτικό πνεύμα όχι μόνο την αποτίμηση αυτών των προσπαθειών αλλά συνολικά την μετωπική μας πολιτική όπως εκφράστηκε στη γραμμή του AAM και του AEM για να αναπτύξουμε στο σήμερα εκείνες τις πλευρές της που μπορούν πραγματικά να συμβάλλουν σε μια εργατική επαναστατική απάντηση στην κρίση. Αυτή η πολιτική γραμμή και κατεύθυνση όλα τα προηγούμενα χρόνια συμπύκνωσε όλη την προσπάθεια για την ανεξάρτητη αντικαπιταλιστική αριστερά και το περιεχόμενο της και είχε αποφασιστικό ρόλο στους αγώνες της νεολαίας, ιδιαίτερα στην εκπαίδευση, σε κρίσιμες στιγμές του εργατικού κινήματος (όπως ο ΑΣΕΠ το 98), στη συγκρότηση ταξικών σωματείων (όπως το ΣΜΤ), στο αντιπολεμικό κίνημα. Στο επίπεδο όμως της συνολικής πολιτικής έκφρασης, πέρα από τις προσπάθειες που αναφέρθηκαν, παρέμεινε κυρίως ένας συμβολισμός και μια «λογική» που δεν κατάφερε να αποκτήσει σταθερή πολιτική έκφραση, πέρα από τις εκλογικές καταγραφές που αναπαρήγαγαν τα χαρακτηριστικά που προαναφέρθηκαν. Υπήρξαν βέβαια προσπάθειες (όπως οι συζητήσεις για τον πόλο) που είχαν πολλά θετικά στοιχεία και συσπείρωσαν ένα δυναμικό όμως δεν είχαν συνέχεια. Τα ίδια ισχύουν και για τις αντίστοιχες προσπάθειες στη νεολαία.

Εκτίμηση μας είναι ότι όπως αντίστοιχα η πτώση του υπαρκτού και η επέλαση του νεοφιλελευθερισμού τη δεκαετία του 90 άνοιξε τη συζήτηση για τη στρατηγική και πολιτική φυσιογνωμία της αριστεράς έτσι και σήμερα η μεγαλύτερη κρίση που γνώρισε ο καπιταλισμός τις τελευταίες δεκαετίες και ο Δεκέμβρης, η πιο σημαντική εξέγερση μετά τη μεταπολίτευση, επιβάλλουν να ανοίξει με νέους όρους η συζήτηση για την μετωπική πολιτική και την κομμουνιστική επαναθεμελίωση και όχι να αρκεστούμε στα «έτοιμα» η ακόμα χειρότερα στις χρεοκοπημένες συνταγές του παρελθόντος. Προϋπόθεση είναι να αξιοποιήσουμε τα θετικά της δικής μας ιστορικής εμπειρίας και να διαμορφώσουμε τις συνθήκες για να υπερβούμε τις αδυναμίες και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε.

Σήμερα μπροστά στην κρίση και τις εξεγέρσεις που έρχονται **χρειάζεται μια αποφασιστική στροφή στο περιεχόμενο και τη μορφή της μετωπικής μας πολιτικής. Χρειάζεται επειγόντως ένα κοινωνικοπολιτικό μέτωπο που θα εδράζεται στο δυναμικό των πρωτοβουλιών της βάσης των εργαζομένων και των αγωνιστών, σε τμήματα των σωματείων και των επιτροπών βάσης, στα εργατικά σχήματα, στα σχήματα της ΕΑΑΚ, στις κινήσεις πόλης, στις ανοιχτές συνελεύσεις, στις πρωτοβουλίες α-**

γώνα, στις καταλήψεις χώρων, στα νεολαιίστικα σχήματα της νέας βάρδιας, και θα επιχειρεί με αμεσοδημοκρατικές συνελευσιακές διαδικασίες μια ανώτερη πολιτική ενοποίηση (μέσα στην πολυμορφία).

Το κοινωνικοπολιτικό μέτωπο είναι για μας ανάπτυξη και ταυτόχρονα υπέρβαση του ΑΑΜ και του ΑΕΜ, γιατί προσπαθεί, σε αυτή την κρίσιμη περίοδο, να ανταποκριθεί στην απαίτηση για μια μετωπική πρόταση με επαναστατικό περιεχόμενο και κριτήριο τη συμβολή στο εργατικό και νεολαιίστικο κίνημα. Δεν αναφέρεται σε κάποιο πολυερμηνευσιμό θεωρητικό σχήμα όπου περιλαμβάνονται όλες οι μορφές του κινήματος και των σχημάτων αλλά και οι οργανώσεις της αντικαπιταλιστικής αριστεράς αλλά δίνει βάρος στα μετωπικά σχήματα (σε όλα τα πεδία παρέμβασης) και στην κινηματική τους πρόταση.

Κεντρικό του στοιχείο δεν είναι μια εκλογική σύμπραξη οργανώσεων αλλά μια συνολική πολιτική έκφραση και μορφή που θα αγκαλιάζει την αναζήτηση, την αγωνία και την ελπίδα της επανάστασης στις μάχες του σήμερα και θα αναπνέει στις πολιτικές πρωτοβουλίες στους χώρους και τα μέτωπα. Με πολιτικό στόχο την επαναστατική απάντηση στην κρίση και την πάλη για την εργατική δημοκρατία και όχι την «ανατροπή» με κατεύθυνση η «από τη σκοπιά» της επανάστασης και του κομμουνισμού. Με περιεχόμενο που θα αμφισβητεί συνολικά τον ολοκληρωτικό καπιταλισμό και θα φέρνει αυτή την αμφισβήτηση στην «καρδιά του πιο άκαρδου κόσμου» και όχι στις σκονισμένες βιβλιοθήκες των κομματικών γραφείων. Με μορφές που θα παλεύουν να συγκροτηθούν στο εργατικό και νεολαιίστικο κίνημα αντιθεσμούς, όργανα της εργατικής πολιτικής κόντρα στην ενσωμάτωση της ρεφορμιστικής αριστεράς στην αστική πολιτική και τους θεσμούς της. Ο ρόλος της νεολαίας σε αυτό δεν αφορά κάποιο «υποσύνολο» η «τμήμα» του ευρύτερου μετώπου στο οποίο παλεύουμε από κοινού με τις δυνάμεις του ΝΑΡ αλλά βρίσκεται στον πυρήνα της λογικής του μετώπου: Στην απεύθυνση στην νέα εργατική βάρδια στην εκπαίδευση και την εργασία με βάση την αντικαπιταλιστική πάλη στους χώρους που αυτή η νεολαία ζει, σπουδάζει και εργάζεται.

Αυτή η λογική, περιεχόμενο και μορφή μετώπου επιχειρεί να θέσει στο κέντρο της μετωπικής πολιτικής τη συγκρότηση νέων κοινωνικοπολιτικών υποκειμένων της επαναστατικής πάλης και της κομμουνιστικής προοπτικής, **Είναι μια πρόταση αντιπαραθετική στις στρατηγικές και προγραμματικές θέσεις της ρεφορμιστικής αριστεράς**, στη στάση τους απέναντι στην αστική πολιτική και την επαναστατική δυνατότητα και την ενσωμάτωση τους στο αστικό πολιτικό σύστημα και τους θεσμούς του που κάνουν αδύνατη την όποια πολιτική ενότητα μαζί της. Μια πρόταση στην οποία οι οργανώσεις της αντικαπιταλιστικής αριστεράς μπορούν να συμβάλλουν αποφασιστικά και μέσα από την συμμετοχή τους να κάνουν ουσιαστικά βήματα για τη συγκρότηση του επαναστατικού ρεύματος που τόσο ανάγκη έχει η εποχή μας. Και αυτό αφορά τόσο τις δυνάμεις της αντικαπιταλιστικής αριστεράς που μπορούν να συνεισφέρουν σε ένα τέτοιο μέτω-

πο (και φυσικά και το ανένταχτο δυναμικό που έχει δώσει το παρόν σε προηγούμενα πολιτικά εγχειρήματα της αντικαπιταλιστικής αριστεράς), ανεξάρτητα από την σμερινή τοποθέτηση τους απέναντι στο ΑΝΤΑΡΣΥΑ, όσο και εκείνα τα τμήματα της αυτονομίας (ιδιαίτερα της εργατικής) που προσεγγίζουν, έστω από διαφορετικό δρόμο, την προσπάθεια της αντικαπιταλιστικής πάλης και της επαναστατικής προοπτικής.

Σε αυτό το μέτωπο μπορούν να συμβάλλουν καθοριστικά οι δυνάμεις της κομμουνιστικής επαναστατικής πάλης στη νεολαία και ειδικότερα η ΝΚΑ. Στο βαθμό που αποκτά πραγματική παννεολαιίστικη κοινωνική δικτύωση, συνολική εργατική-κομμουνιστική προγραμματική φυσιογνωμία, μάχιμη και αιχμηρή αντικαπιταλιστική πολιτική γραμμή και πρακτική. Στο βαθμό που πρωτοστατεί για την ανάπτυξη αντικαπιταλιστικών-επαναστατικών δυνάμεων και μορφών, εκπροσωπώντας συνολικά τα εργατικά στρατηγικά συμφέροντα της νεολαίας σε κάθε χώρο, μέτωπο και ζήτημα. Στο βαθμό τελικά που συγκροτείται ως σύγχρονη μαζική νεολαιίστικη κομμουνιστική οργάνωση εργατικής φυσιογνωμίας, που ακτινοβολεί σε πρόγραμμα, γραμμή, πρακτική και πολιτισμό σήμερα, την προοπτική της χειραφέτησης από τα δεσμά του κεφαλαίου και της κομμουνιστικής απελευθέρωσης.

2.4.1 ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ

2.4.1.1. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΣ ΓΡΑΜΜΗ ΣΤΗ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟ

Ένα πλαίσιο επιδιώξεων και στόχων της Εργατικής Πολιτικής πρέπει να περιέχει ως βασική πλευρά του το περιεχόμενο και την αναγκαιότητα της κομμουνιστικής απελευθέρωσης. Μια τέτοια λογική για το περιεχόμενο κρίνεται κυρίως στο κατά πόσο έχει την αντικαπιταλιστική επανάσταση - κομμουνιστική απελευθέρωση σαν κριτήριο για τις κοινωνικές και πολιτικές αναμετρήσεις του σήμερα για τις ανατρεπτικές απαντήσεις που απαιτούν οι σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες και αντιθέσεις, στο κατά πόσο συνδέει την ανατρεπτική πάλη με την αμφισβήτηση, τη διαμαρτυρία και τις τάσεις αντίστασης, στο κατά πόσο συμβάλλει στο να έρχεται στο προσκήνιο η ρηξιακή-χειραφετητική πλευρά της νεολαιίστικης συνείδησης και συμπεριφοράς, σε σχέση με την πλευρά της συνδιαλλαγής και της υποταγής.

Βασικό πεδίο συγκρότησής της μετωπικής μας πρότασης είναι η αντικαπιταλιστική πάλη σε όλα τα ζητήματα, από τα επιμέρους κοινωνικά και πολιτικά μέτωπα έως και την ανατροπή της αστικής κυριαρχίας. Σε αυτή τη βάση η πρόταση μας οριοθετείται από τις διαφορετικές αριστερές παραλλαγές της υποταγής στην αστική πολιτική, η οποία χαρακτηρίζει τις οργανώσεις της επίσημης Αριστεράς στη νεολαία, καθώς και από λογικές που περιορίζουν τους αγώνες της νεολαίας στην αντίσταση στα σημεία, σε πλευρές ή σε μορφές διαχείρισης της καπιταλιστικής επίθεσης. Το πρόγραμμα του αντικαπιταλιστικού-επαναστατικού μετώπου στηρίζεται σε ένα ενιαίο πλαίσιο που εκφράζεται και στο συνολικό πολιτικό στόχο, που αποτελεί και την «καρδιά»

της (επαναστατική απάντηση στην κρίση), αλλά και στις διεκδικητικές αιχμές (στόχοι πάλης στον αντίποδα των επιλογών του κεφαλαίου) και στην προοπτική με την οποία δίνεται η μάχη της ανατροπής της επίθεσης (αντικαπιταλιστική επανάσταση, εργατική εξουσία-δημοκρατία, κομμουνιστική απελευθέρωση). Επίσης, αυτή η ενιαία ανατρεπτική λογική εκφράζεται και στο περιεχόμενό της και στους δρόμους μέσα από τους οποίους προωθείται (π.χ. νέο εργατικό κίνημα, φοιτητικό κίνημα εργατικής κατεύθυνσης) και στις σχέσεις που οικοδομεί με τη νεολαία και στις μορφές-φορείς-συλλογικότητες που διαμορφώνει.

Διεκδικούμε πάνω απ' όλα ό,τι μας "αξίζει", με βάση τις ανάγκες και τα δικαιώματα που πηγάζουν απ' το συνολικό πλούτο και κυρίως απ' τις νέες και αφάνταστες δυνατότητες της εργασίας και του κοινωνικού πολιτισμού, δυνατότητες που στραγγαλίζει αμείλικτα η αστική κυριαρχία. Αγωνιζόμαστε ν' αλλάξει άμεσα η αναλογία ανάμεσα στη δουλειά που κάνουμε για την ανάπτυξη της δικής μας ζωής και της δικής μας γνώσης, της δικής μας προσωπικότητας και ελευθερίας, και στην απλήρωτη δουλειά που κάνουμε για την ανάπτυξη του κέρδους, της ανταγωνιστικότητας, της επιθετικότητας και της ασυδοσίας του κεφαλαίου, που σημαίνει βαθύτερη υποβάθμιση της δικής μας ζωής και ελευθερίας. Παλεύουμε, σε αυτό το πλαίσιο, για την ανατροπή του διαρκούς αντεργατικού πραξικοπήματος του κεφαλαίου, την περιφρούρηση των εργατικών κατακτήσεων, για την παραμικρή κατάκτηση και βελτίωση στους όρους ζωής και ελευθερίας των εργαζομένων.

Με αυτόν τον τρόπο μπορούμε να συμβάλλουμε αποφασιστικά και στην ανάπτυξη μορφών διαλόγου, διαπάλης και πρωτοβουλιών των ρευμάτων-τάσεων-οργανώσεων που πρωτοστατούν στην ανάπτυξη ενός τέτοιου αντικαπιταλιστικού ρεύματος στη νεολαία. Η αντιμετώπισή μας βάσει αυτών των κριτηρίων και προϋποθέσεων και όχι ως αυτονόητη αρχή της ενότητας του οργανωμένου δυναμικού της αντικαπιταλιστικής αριστεράς και η επιμονή μας στο κριτήριο της ανεξαρτησίας από την αστική πολιτική και την ρεφορμιστική αριστερά που με πλήρη και ολοκληρωμένο τρόπο δεν αναφέρεται απλά σε μια διαφορετική εκλογική πρακτική αλλά σε δύο κυρίως σημεία.

Πρώτον, στην προσπάθεια συγκρότησης μιας συνολικής επαναστατικής κοινωνικοπολιτικής πρότασης στο σήμερα που να απευθύνεται στην ίδια την τάξη και τη νεολαία και να «γεμίζει» την προσπάθεια ύπαρξης ενός αυτοτελούς αντικαπιταλιστικού-επαναστατικού ρεύματος (και όχι ενός συμπληρωματικού, αριστερής πίεσης και κριτικής, «αριστεράς της αριστεράς»). Προσπάθεια που προφανώς δεν σχετίζεται με την υπόκλιση στο μέσο όρο των εξαιρετικά ανεπαρκών πολιτικών προγραμμάτων και κεκτημένων του υπαρκτού δυναμικού ή γενικά όσων δεν συμμετέχουν στα μετωπικά μορφώματα της επίσημης αριστεράς, ούτε βέβαια με αντίστοιχα με την επίσημη αριστερά ενδιάμεσα προγράμματα και αντικαπιταλιστική ρητορεία. **Δεύτερον**, στην ανάγκη μια τέτοια προσπάθεια να

αναπτύσσεται, να βαθαίνει και να δοκιμάζεται σε όλη τη γραμμή των μετώπων και μαχών που δίνουν οι εργαζόμενοι και η νεολαία σήμερα, να κρίνεται δηλαδή στην ίδια την ταξική πάλη και πολύ περισσότερο εκεί να κερδίζει έδαφος στην εργατική συνείδηση ενισχύοντας την ανεξάρτητη μαζική επαναστατική δράση των μαζών. **Χωρίς αυτά τα δύο κριτήρια, όλες οι προσπάθειες «αντικαπιταλιστικής ενότητας» καταλήγουν δίπλα στην διακηρυκτική ανεξαρτησία να συγκροτούνται τελικά ως συμπληρωματικές στην επίσημη αριστερά δυνάμεις όχι μόνο σε μια πολιτική ανάλυση αλλά πολύ περισσότερο στα μάτια και της συνείδησης των ίδιων των εργαζομένων και της νεολαίας.** Τα παραπάνω αναβαθμίζουν και την ανάγκη συζήτησης και συγκεκριμένης πρότασης και για την κοινή δράση με την ρεφορμιστική αριστερά που συχνά εκφυλίζεται σε μια δορυφοροποίηση γύρω από τις κινηματικές πρωτοβουλίες του ΣΥΡΙΖΑ και του ΚΚΕ (όπως στο Ευρωσύνταγμα). Αντίθετα εμείς πιστεύουμε ότι η κοινή δράση με αυτές τις δυνάμεις δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς ισοτιμία, αυτοτέλεια σε περιεχόμενο και μορφή και ουσιαστική συμβολή σε ανατρεπτικούς αγώνες. Χωρίς αυτά η αντικαπιταλιστική αριστερά θα παραμένει μια σύνομη «προσυγκέντρωση» στο αγωνιστικό εορτολόγιο του ΣΥΡΙΖΑ και του ΚΚΕ.

2.4.1.2. ΓΙΑ ΜΙΑ ΧΑΡΤΑ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΠΑΛΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ

- Πάλη για την ανατροπή των κυβερνήσεων του κεφαλαίου και της ΕΕ, για την ανατροπή συνολικά του πολιτικού συστήματος, του αστικού κράτους και των θεσμών του. Όλη η εξουσία στους αντι-θεσμούς αυτοδιεύθυνσης των εργαζομένων και της νεολαίας. Εργατικός έλεγχος στην παραγωγή, στην εκπαίδευση, στην πόλη και τις γειτονιές. Παλεύουμε για τη δημιουργία οργάνων άμεσης δημοκρατίας, εργατικών και λαϊκών συμβουλίων, για την ενίσχυσή τους σε βάρος των θεσμών της "αντιπροσωπευτικής" δικτατορίας των αγορών.
- Επαναστατική αντικαπιταλιστική-αντιιμπεριαλιστική αποδέσμευση από την ΕΕ, από τη σκοπιά μιας νέας επαναστατικής διεθνοποίησης με απελευθερωτικό-κομμουνιστικό περιεχόμενο. Κοινός διεθνιστικός αγώνας των εργαζομένων και της νεολαίας στην Ευρώπη για την επαναστατική ρήξη-ανατροπή της ΕΕ.
- Υπεράσπιση του δικαιώματος των συλλογικών διαδικασιών του μαζικού κινήματος να επιβάλουν τις ανάγκες και τα δικαιώματά τους. Υπερασπιζόμαστε το δικαίωμα των λαϊκών συνελεύσεων να επιβάλουν την κοινωνική αξιοποίηση των ελεύθερων χώρων, το δικαίωμα του φοιτητικού κινήματος να επιβάλει τις αποφάσεις των συνελεύσεών του, το δικαίωμα των εργατικών συλλογικοτήτων (σωματείων, συνελεύσεων εργαζομένων – ανέργων κλπ) να επιβάλουν απαγόρευση και ανάκληση απολύσεων, κλείσιμο εργοστασίων ή συνέχιση λειτουργίας άλλων, αυξήσεις κλπ.

- Απαιτούμε αφοπλισμό της αστυνομίας και κατάργηση όλων των στρατιωτικοποιημένων τμημάτων της (ΜΑΤ κ.λπ.). Άμεση απελευθέρωση και παύση κάθε δίωξης των αγωνιστών που συνελήφθησαν κατά τη διάρκεια αγωνιστικών κινητοποιήσεων. Δεν αναγνωρίζουμε στον δικαστικό μηχανισμό την εξουσία να κρίνει τη νομιμότητα της ταξικής πάλης. Ελεύθερη πολιτική έκφραση, ατομικά και συλλογικά, προφορικά και έγγραφα, στους δρόμους, στους χώρους δουλειάς, στο σχολείο, στο πανεπιστήμιο. Κατάργηση κάθε απαγόρευσης στην αποστολή και ανάρτηση ανακοινώσεων, πανώ, συνθημάτων, οπουδήποτε.
- Κατάργηση όλων των συστημάτων παρακολούθησης, καταγραφής και φακελώματος (ηλεκτρονικών και μη), κρατικών και ιδιωτικών, στους δρόμους, στους χώρους δουλειάς, τράπεζες, εταιρίες κλπ. Κατάργηση όλων των εγχώριων και ευρωπαϊκών διατάξεων που τα θεσμοθετούν. Κατάργηση όλων των τρομονόμων, ευρωενταλμάτων και εν γένει κάθε εγχώριου, ευρωπαϊκού και διεθνούς νομοθετήματος που ποινικοποιεί το φρόνημα και την κοινωνικοπολιτική δράση.
- Κατάργηση της Σένγκεν καθώς και κάθε εγχώριας και διεθνούς διάταξης που εμποδίζει την ελεύθερη μετακίνηση των ανθρώπων από χώρα σε χώρα. Ταυτόχρονα πάλι ενάντια σε κάθε διάκριση. Απαιτούμε πλήρη κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα και ελεύθερη διαμονή και μετακίνηση στην Ελλάδα, όλων των μεταναστών και προσφύγων.
- Ελεύθερος συνδικαλισμός σε όλους τους χώρους δουλειάς και εκπαίδευσης, στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα και στο στρατό. Δυνατότητα εργατικών συνελεύσεων κατά τη διάρκεια του ωραρίου εργασίας. Κατάργηση κάθε περιοριστικής διάταξης
- Ανατροπή της δικτατορίας των ΜΜΕ. Παλεύουμε για την κατάργηση της διάκρισης πομπού-δέκτη και την ανάπτυξη στα χέρια των εργαζομένων διαδραστικών μορφών επικοινωνίας. Δημόσιος λόγος στους αγωνιστές, σε εργαζόμενους και νέους, στις πολιτικές συλλογικότητες και τις μορφές οργάνωσης της πάλης τους.
- Εφαρμογή της αρχής της ανεξιθρησκίας. Άμεση δήμευση της εκκλησιαστικής περιουσίας. Παύση της μισθοδοσίας των παπάδων από το δημόσιο. Άμεση αναγνώριση και νομιμοποίηση όλων των μεταναστών χωρίς προϋποθέσεις. Πλήρη και ίσα κοινωνικά-οικονομικά-πολιτικά-συνδικαλιστικά-θρησκευτικά-πολιτισμικά δικαιώματα των μεταναστών καθώς και των εθνικών και θρησκευτικών μειονοτήτων. Πάλι ενάντια σε κάθε διάταξη ή διάκριση που περιορίζει τα δικαιώματα ατόμου ή πληθυσμιακής ή κοινωνικής ομάδας.

ΠΑΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Ενιαίος εργατικός μισθός σύμφωνα με τις ανάγκες και τις δυνατότητες της εποχής, από μία μόνο δουλειά. Χωρίς υπερωρίες, πριμ, επιδόματα, χωρίς κρατήσεις για ασφαλιστική κάλυψη, χωρίς έμμεση ή άμεση φο-

ρολόγηση. Χωρίς καμία προϋπόθεση και κατηγοριοποίηση μορφωτική, παραγωγικότητας, αποδοτικότητας. Ίσο με τον εργατικό μισθό επίδομα ανεργίας. Καμιά φορολόγηση ή κράτηση, άμεση ή έμμεση, στο εργατικό εισόδημα.

- Μείωση της εργάσιμης μέρας στο ελάχιστο δυνατό σύμφωνα με τις δυνατότητες της εποχής (30 ώρο). Όχι σπαστός εργάσιμος χρόνος. Μόνιμη σταθερή δουλειά για όλους χωρίς μορφωτικές ή άλλες προϋποθέσεις. Κατάργηση όλων των ελαστικών-προσωρινών μορφών απασχόλησης.
- Ασφάλιση-περίθαλψη για όλους τους εργαζόμενους και άνεργους, έλληνες και μετανάστες, χωρίς κανένα περιορισμό ενσήμων. Υγειονομική κάλυψη, πλήρης, για κάθε είδους ασθένεια. Κατάργηση κάθε εργατικής εισφοράς. Σύνταξη στα 50, με συντάξιμα τα χρόνια της ανεργίας.
- Ανάκληση κάθε ιδιωτικοποίησης των τελευταίων 20 χρόνων. Φραγμός σε κάθε μορφή ιδιωτικοοικονομικών κριτηρίων λειτουργίας των δημόσιων οργανισμών. Εργατική αυτοδιαχείριση, εργατική αυτοδιεύθυνση, εργατικός μαζικός εκβιασμός για την απόσπαση από το κράτος και το κεφάλαιο των αναγκαίων πόρων για να λειτουργήσουν προς όφελος των εργατών οι: τηλεπικοινωνίες, ενέργεια, συγκοινωνίες, ύδρευση, φαρμακοβιομηχανία κ.τ.λ., δηλαδή κάθε καίρια για τη ζωή και την εργασία των ανθρώπων παραγωγική διαδικασία.
- Πλήρης απαλλαγή των εργατικών συλλογικοτήτων από τον έλεγχο του κράτους. Κατάργηση της δικαστικής νομιμοποίησης των σωματείων, των δικαστικών αντιπροσώπων στις αρχαιρεσίες τους, κάθε διάταξης νόμου που καθορίζει τους όρους ύπαρξης και λειτουργίας τους, κάθε ελέγχου νομιμότητας της απεργίας, κάθε απεργοσπαστικού μηχανισμού και πολιτικής επιστράτευσης. Μοναδική προϋπόθεση νομιμότητας της απεργίας, η απόφαση της συνέλευσης των εργαζομένων. Δυνατότητα κήρυξης απεργίας με απόφαση της συνέλευσης των εργαζομένων, ακόμη και αν δεν υπάρχει επιχειρησιακό σωματείο, ακόμη και αν ο αριθμός εργαζομένων της επιχείρησης δεν επιτρέπει τη δημιουργία σωματείου.
- Όχι στην τρομοκρατία, παρακολούθηση και χαφιεδισμό των εργαζομένων στους χώρους δουλειάς. Συνδικαλισμός και πολιτική δράση στους χώρους δουλειάς, καμιά ποινικοποίηση της απεργίας και των κοινωνικών αγώνων. Ελευθερία συνελεύσεων και διακίνησης ιδεών και εντύπων στους χώρους δουλειάς. Εργατικός έλεγχος σε κάθε τομέα της παραγωγής, επαναπροσδιορισμός του τι και πώς παράγεται με βάση τις σύγχρονες εργατικές ανάγκες και από τους ίδιους τους εργαζόμενους. Εργατικό veto στην αναδιάρθρωση των εργασιακών σχέσεων. Εργατικός έλεγχος από τους εργαζόμενους κάθε επιχείρησης, τόσο στα οικονομικά της στοιχεία, όσο και στην παραγωγική διαδικασία. Καθολική επίσκεψη εργασίας σε κάθε παραγωγική επιχείρηση που κλείνει ή μετεγκαθίσταται.

ΠΑΛΗ ΓΙΑ ΜΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΙΣΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

- Ενιαίο 12χρονο σχολείο χωρίς οριζόντιους και κάθετους διαχωρισμούς, δωρεάν για όλους τους νέους έλληνες και μετανάστες. Χωρίς κανένα εξεταστικό-ταξικό φραγμό, καμία μορφή αξιολόγησης. Κανένας νέος έξω απ' το σχολείο, κανείς στη δουλειά πριν τα 18.
- Σχολείο που θα υπερβαίνει την υποταγμένη στους νόμους της αγοράς προσωπικότητα, τη λειτουργικά αναλφάβητη, την ισχυρά επηρεαζόμενη από το νεομυστικισμό και ανορθολογισμό, το σκοταδισμό και τη θρησκοληψία, που χτίζει το σημερινό εκπαιδευτικό σύστημα. Θα καλλιεργεί την ελευθερία και σεβασμό στο εθνικά, πολιτισμικά, φυλετικά, θρησκευτικά, διαφορετικό. Διεκδικούμε μια άλλη αντίληψη για το ίδιο το περιεχόμενο σπουδών αλλά και τη διδακτική πράξη σε όλα τα επίπεδα που να βασίζεται στις εργατικές ανάγκες, στην απελευθερωτική προοπτική ως μάχιμη διαδικασία από το σήμερα.
- Σχολείο χωρίς καταναγκασμό, χωρίς ποινές. Καθορισμό με παιδαγωγικούς όρους ενιαίου ωρολογίου προγράμματος για όλα τα παιδιά, ώστε να αφήνει χρόνο για παιχνίδι και ζωή εκτός σχολικού προγράμματος. Κατάργηση της πράξης νομοθετικού περιεχομένου. Έξω η αστυνομία και οι εισαγγελείς από τα σχολεία. Κατάργηση όλων των θρησκευτικών εκδηλώσεων και εορτασμών και του μαθήματος των θρησκευτικών. Κατάργηση των μαθητικών παρελάσεων.
- Κατάργηση της ιδιωτικής εκπαίδευσης, της επιχειρηματικοποίησης σχολείων και σχολών. Ανοικτή πρόσβαση, για όλους, σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Ελεύθερη πρόσβαση σε δημόσια δωρεάν εκπαίδευση, οποιουδήποτε εργαζόμενου, έλληνα ή μετανάστη, το επιθυμεί σε οποιαδήποτε στιγμή της ζωής του. Κατάργηση όλων των μορφών μεταδευτεροβάθμιας κατάρτισης.
- Ενιαία πανεπιστημιακή εκπαίδευση, με ενιαίο πτυχίο ανά γνωστικό κλάδο. Κατάργηση των οριζόντιων και κάθετων διαχωρισμών και όλων των φραγμών (εξεταστικών, οικονομικών, ταξικών) για την εισαγωγή και συνέχιση των σπουδών. Ελεύθερη ροή σπουδών. Όλα τα εργασιακά δικαιώματα στο πτυχίο. Κατάργηση κάθε είδους ατομικού φακέλου και πιστωτικών μονάδων. Δωρεάν σίτιση, στέγαση και συγκοινωνίες. Φοιτητικός και εργατικός έλεγχος στην παρεχόμενη γνώση.
- Ελεύθερη πρόσβαση στην έρευνα για όλους. Κατάργηση όλων των μεταπτυχιακών και διδακτορικών, εργασία με όλα τα εργασιακά δικαιώματα στην έρευνα για τις κοινωνικές ανάγκες. Απελευθέρωση της έρευνας από τις ανάγκες του κέρδους των επιχειρήσεων. Όλη η έρευνα κάτω από φοιτητικό και εργατικό έλεγχο. Κατεύθυνση της ερευνητικής δραστηριότητας προς την επίλυση βασικών προβλημάτων της κοινωνίας, της φύσης και των ανθρώπων.
- Υπεράσπιση του πανεπιστημιακού ασύλου ως άσυλο

για όλο το λαό και επιπλέον απαιτούμε την απομάκρυνση της αστυνομίας από το κέντρο της πόλης, καθώς και επέκταση του ασύλου σε οποιοδήποτε χώρο εξελίσσεται αγωνιστική κινηματική διαδικασία (χώροι δουλειάς, γειτονιές, δρόμοι, συγκεντρώσεις, διαδηλώσεις κ.λπ.).

ΠΑΛΗ ΓΙΑ ΕΝΑ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΕΘΝΙΣΜΟ, ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟ

- Δεν πολεμάμε για το NATO, την ΕΕ και την ελληνική ολιγαρχία. Παλεύουμε για την άμεση έξοδο της Ελλάδας από το NATO, το ξήλωμα όλων των βάσεων και των πυρηνικών, το κλείσιμο των NATOϊκών στρατηγείων. Καμία συμμετοχή στα NATOϊκά στρατεύματα κατοχής και τον Ευρωστρατό. Αποχώρηση του Ελληνικού στρατού, τώρα, από τις πολεμικές ιμπεριαλιστικές ζώνες και τα Βαλκάνια.
- Κοινός διεθνιστικός αγώνας των λαών και της νεολαίας Ελλάδας - Τουρκίας - Κύπρου - Κουρδιστάν, για την αποτροπή ενός ολέθριου ιμπεριαλιστικού πολέμου Ελλάδας - Τουρκίας. Αποστρατιωτικοποίηση των συνοριακών περιοχών απ' όλες τις πλευρές και άνοιγμα των συνόρων.
- Πλήρεις συνδικαλιστικές και πολιτικές ελευθερίες για τους στρατευμένους. Όχι στην εντατικοποίηση της στρατιωτικής εκπαίδευσης, όχι στο αξιόμαχο. Να αυξηθούν οι άδειες, να καταργηθούν οι φυλακές και οι ασκήσεις με πραγματικά πυρά. Να ληφθούν ειδικά μέτρα οικονομικού χαρακτήρα (δωρεάν συγκοινωνίες, επίδομα) για τους κληρωτούς στρατευμένους.
- Μείωση της υποχρεωτικής στράτευσης έως την πλήρη κατάργησή της. Αναγνώριση του δικαιώματος στη

μη στράτευση χωρίς καμία ποινική, πολιτική ή άλλη κύρωση. Όχι στο μισθοφορικό στρατό.

- Όχι στις στρατιωτικές δαπάνες και τις αγορές όπλων. Τα όπλα τους σκοτώνουν σε πόλεμο και ειρήνη με τα πυρηνικά και το απεμπλουτισμένο ουράνιο.
- Κοινή πάλη των λαών για την συνολική κατάργηση των αστικών στρατών.

ΠΑΛΗ ΓΙΑ ΕΝΑ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΡΕΥΜΑ ΣΤΙΣ ΑΞΙΕΣ, ΣΤΗ ΘΕΩΡΙΑ, ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

- Παλεύουμε ενάντια στην αλλοτρίωση και τη χειραγωγή των συνειδήσεων από ΜΜΕ, πολιτικούς, star-system. Ενάντια στα κυρίαρχα πρότυπα της πολιτιστικής αποβλάκωσης και αδράνειας, της αποξένωσης του ανθρώπου από τη δημιουργία. Ενάντια στον αστικό πολιτισμό της πολύμορφης ομοιότητας και της μονομέρειας, για την πολύπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας του ανθρώπου, που θα θέτει ως πρωταρχικό στόχο την ορθολογική ένταξη και σχέση του με την κοινωνία, την πολιτική, την ελεύθερη συλλογική και ατομική δραστηριότητα και δημιουργία. Μέτρο του πλούτου ο ελεύθερος χρόνος, κατά τον οποίο ο καθένας να μπορεί να έχει πρόσβαση στην πνευματική, καλλιτεχνική και αθλητική δραστηριότητα. Όχι στην εμπορευματοποίηση του ελεύθερου χρόνου, στις βιομηχανίες ψυχαγωγίας και στην αποσύνδεσή του από την καθημερινότητα του ανθρώπου. Να κατακτήσουμε τον ελεύθερο χρόνο όχι σαν μέσο διαφυγής από την καθημερινότητα, αλλά ως μέσο ποιοτικής αναβάθμισης του συνολικού χρόνου.
- Δυνατότητα σε όλους να εκφράζουν τις δημιουργικές, καλλιτεχνικές αγωνίες και εμπειρίες τους. Δημι-

ουργία χώρων συνάντησης της νεολαίας για το σχεδιασμό καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων. Σε κάθε γειτονιά και χώρο εκπαίδευσης νεολαιίστικα στέκια-λέσχες, με δημόσιους πόρους και συλλογικό έλεγχο, της ερασιτεχνικής δημιουργίας στην τέχνη και συνολικά τον πολιτισμό.

- Ελεύθερη είσοδο για όλους τους νέους εργαζόμενους και ανέργους, μαθητές και σπουδαστές, στα μουσεία, τις βιβλιοθήκες, τους αρχαιολογικούς χώρους στα θέατρα, στους κινηματογράφους και στα μουσικά δρώμενα.
- Απελευθέρωση του αθλητισμού από τα δεσμά του πρωταθλητισμού-επαγγελματισμού. Ελεύθερη και δωρεάν πρόσβαση για όλους τους νέους σε πλήρεις αθλητικές υποδομές. Απαλλοτρίωση των περιουσιών του ΟΠΑΠ και των αθλητικών «συλλόγων» Α.Ε. και διάθεσή τους για τη γενίκευση του ερασιτεχνικού αθλητισμού.
- Οργάνωση νεολαιίστικων και εργατικών δικτύων αντιπληροφόρησης μέχρι να φτάσουν οι ίδιοι οι εργαζόμενοι να δημιουργούν και να διοικούν την πληροφορία προς τα έξω, να επαναφέρουν την επικοινωνία ως μέσο βαθιάς κατανόησης και επαφής με την κοινωνική, πολιτική, επιστημονική πραγματικότητα.
- Πάλι ενάντια στη ναρκοκοουλτούρα και τον εθισμό. Όχι στην παραφιλολογία της "αποποινικοποίησης", είτε υπέρ, είτε κατά. Εμείς θέλουμε να αποποινικοποιήσουμε την ελεύθερη σκέψη και την ανυπότακτη δράση. Παράλληλα, ερχόμαστε σε αντιπαράθεση με την επίθεση που δέχεται η νεολαία από κόμματα, κανάλια, "φορείς γονέων" κ.λπ., όπου στο όνομα της αντιμετώπισης των ναρκωτικών επιχειρείται να επιβληθεί ένα υπερσυντηρητικό μοντέλο ζωής και συμπεριφοράς. Όχι φυλάκιση για απλή χρήση και κατοχή μικροποσοτήτων. Απελευθέρωση από την ποινική αντιμετώπιση των χρηστών που έχουν ενταχθεί σε κάποιο κέντρο απεξάρτησης. Δυνατότητα ένταξης κάθε χρήστη σε πρόγραμμα απεξάρτησης. Οικονομική στήριξη στους νέους που βρίσκονται στο στάδιο της επανένταξης. Δουλειά σε όλους τους χρήστες. Διευκολύνσεις (μειωμένο ωράριο, άδειες κ.λπ.) για όσους χρειάζεται να παρακολουθούν κάποιο πρόγραμμα παράλληλα με την εργασία τους.

ΠΑΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΣΧΕΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ – ΦΥΣΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΔΕΣΜΑ ΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- Επαναπροσδιορισμός των στόχων, των μέσων και του προϊόντος της παραγωγής με βάση τις εργατικές ανάγκες και μια νέα ισορροπία στη σχέση ανθρώπου-φύσης. Από τους ίδιους τους εργαζόμενους και τη νεολαία, σε μια πορεία άρσης της αποξένωσης του ανθρώπου από τη φύση.
- Όχι στα μεγάλα έργα εξυπηρέτησης των αναγκών του κεφαλαίου, τις τσιμεντοπόλεις και την υποβάθμιση της καθημερινής ζωής των εργαζομένων.

Ανθρώπινες πόλεις και συνοικίες που να διευκολύνουν τη ζωή των κατοίκων, όχι στο ξεπούλημα των ελεύθερων χώρων στην ιδιωτική πρωτοβουλία και τις επιχειρήσεις. Ελεύθεροι δημόσιοι χώροι, με εργατικό και νεολαιίστικο έλεγχο.

- Κατάργηση των επικίνδυνων και καταστροφικών πηγών ενέργειας, όπως η πυρηνική. Κατάργηση της χρήσης στην παραγωγή βλαβερών για τον άνθρωπο και το περιβάλλον χημικών ουσιών.
- Ποιοτική αναβάθμιση των απαραίτητων μέσων για την επιβίωση του ανθρώπου (στέγη, τροφή, περιβάλλον). Να σταματήσουν οι καταπατήσεις ζωτικών χώρων που απογυμνώνουν τη ζωή μας από δάση, νερό κ.τ.λ. και καθιστούν τη φύση ανίκανη να προστατευτεί από πλημμύρες, σεισμούς κ.ο.κ. Ανατροπή των δασοκτόνων νόμων της τελευταίας δεκαετίας.

2.4.2 ΜΟΡΦΕΣ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΣΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

Η εμφάνιση του πολύμορφου ρεύματος αμφισβήτησης-αναζήτησης και αγωνιστικής-ρηξιακής διάθεσης στη νεολαία, στους αγώνες του φοιτητικού κινήματος, στις μάχες του εργατικού κινήματος και με πιο συνολικό και εκρηκτικό τρόπο το Δεκέμβρη, θέτει νέους όρους στη συζήτηση και δράση μας. **Για πρώτη ίσως φορά, έχουμε τη δυνατότητα να ανιχνεύσουμε συγκεκριμένους δρόμους και μορφές που σε ένα βαθμό η ίδια η δυναμική της ταξικής πάλης έχει αναδείξει ως πράξη ή συγκεκριμένα δυνατότητα.** Να ξεφύγουμε από την αντιμετώπιση του μετώπου ως πυξίδα, γενικό κριτήριο για τα επιμέρους, διακηρυκτικό και φυσιογνωμικό στοιχείο που δεν αποκτά υλική διάσταση. Να γίνουμε πιο συγκεκριμένοι για τις μορφές στις οποίες η λογική του μπορεί να εμφανίζεται ως πραγματική κίνηση κόσμου, αναπτυσσόμενο περιεχόμενο πάλης, πλούτος μορφών νεολαιίστικης αντικαπιταλιστικής συνεύρεσης, διαπάλης ρευμάτων και τάσεων και κυρίως αντικαπιταλιστικής-επαναστατικής απάντησης στο σήμερα.

- **Η μόνιμη συγκρότηση και λειτουργία μορφών έκφρασης και δράσης, των πιο πρωτοπόρων-ανατρεπτικών τάσεων του ίδιου του νεολαιίστικού κινήματος, των «αντιθεσμών» των αγώνων.** Όχι τόσο με τη μερικότητα και τις ασυνέχειες που εμφανίζονται σήμερα, όσο στη δυναμική τους, στο βαθμό δηλαδή που κατακτούν το ρόλο του χώρου παραγωγής πολιτικής και αντίληψης συνολικά για τη ζωή των «κάτω», που μονιμοποιούνται ως όργανο αντιπαράθεσης και ανερχόμενο αντίπαλο δέος στην κυρίαρχη πολιτική και τις πολιτικές δυνάμεις και τους θεσμούς που τη συγκροτούν, που τείνουν διαρκώς να μετασχηματίζονται σε κύτταρα επαναστατικής πολιτικής και πράξης όσο βαθαίνει και ωριμάζει η ριζοσπαστικοποίηση του νεολαιίστικού κινήματος και ιδιαίτερα των πιο πρωτοπόρων και συνειδητά αντικαπιταλιστικών τάσεών του.
- **Η πολύμορφη συνεύρεση του νεολαιίστικού δυναμικού που αμφισβητεί, αναζητά, αγωνίζεται και συ-**

γκρούεται πολιτικά, ιδεολογικά και πρακτικά, όπως αναδείχθηκε το Δεκέμβρη. Με μορφές (νεολαιίστικες και λαϊκές συνελεύσεις, κέντρα αγώνα κεντρικά και στις γειτονιές) που φέρνουν απευθείας σε επαφή νέους από διαφορετικά τμήματα της νέας εργατικής βάρδιας (εδώ με την έννοια της προοπτικής και των στρατηγικών συμφερόντων, όχι με την έννοια της νεολαίας της δουλειάς) και δυνητικά μπορούν να αποτελέσουν πεδία ενοποίησης σε αντικαπιταλιστική κατεύθυνση (στο βαθμό που ικανοποιούνται τα ίδια κριτήρια με παραπάνω).

- **Οι κοινωνικοπολιτικές συσπειρώσεις στους χώρους,** που παλεύουν στο κίνημα για την πιο αιχμηρή, μάχιμη και συνολική αντικαπιταλιστική-επαναστατική γραμμή σε κάθε ζήτημα, μάχη και πολιτική στιγμή. **Οι μορφές κοινής συνάντησης, ανώτερου πολιτικού συντονισμού και βημάτων ενοποίησης των αριστερών αντικαπιταλιστικών σχημάτων και κινήσεων,** που αντικειμενικά διευκολύνουν (χωρίς βέβαια να οδηγούν αυτόματα σε αυτήν) την συνολικοποίηση και ριζοσπαστικοποίηση της πολιτικής φυσιογνωμίας των εγχειρημάτων σε κάθε χώρο. **Δυνητικά, όλο αυτό το κοινωνικοπολιτικό δυναμικό και οι μορφές πολιτικής του ενοποίησης,** στο βαθμό που μετασχηματίζεται σε συνολικό επαναστατικό νεολαιίστικο ρεύμα, αποκτώντας πρόσβαση και δικτύωση στα πιο κρίσιμα τμήματα της εργατικής νεολαίας, εργατική φυσιογνωμία και συσπείρωση γύρω από ένα κοινωνικοπολιτικό ενωτικό για την πολυδιασπασμένη νεολαία πλαίσιο με όρους Χάρτας.
- **Η πολύπλευρη συσπείρωση της νέας γενιάς γύρω από πολιτικές πρωτοβουλίες και μέτωπα σε μια σειρά από κρίσιμα ζητήματα της νεολαίας και των εργαζομένων σήμερα** (π.χ. πόλεμος, δημοκρατικές ελευθερίες, πόλη-περιβάλλον αλλά και πολιτισμός, ιδεολογική διαπάλη στα οποία είχαμε σημαντικά δείγματα το Δεκέμβρη κλπ.) και ιδιαίτερα το πιο πρωτοπόρο και με συνολική αντικαπιταλιστική πολιτική ματιά δυναμικό τους. Στο βαθμό που οι προσπάθειες αυτές συνδέονται με τη συνολική προσπάθεια για ένα αντικαπιταλιστικό πολιτικό ρεύμα στη νεολαία, κατακτούν συνολική εργατική κατεύθυνση, συνδέονται με τις μάχες σε παιδεία-εργασία, συνολικά τείνουν να διαμορφώνουν ένα πλαίσιο συνολικής επαναστατικής συσπείρωσης για όλα τα ζητήματα της κοινωνικής και πολιτικής πάλης, της ίδιας τελικά της ζωής.

Από τις πρώτες προσπάθειες ανάληψης πρωτοβουλιών και συγκρότησης συνολικών αντικαπιταλιστικών μορφωμάτων, από τις πρώτες δηλαδή ουσιαστικές πολιτικές στιγμές της ύπαρξης της νΚΑ, έχουμε διαμορφώσει μια σειρά από συγκεκριμένες προτάσεις σε αυτή τη λογική, επιχειρώντας σε κάθε στιγμή να τις συνδέσουμε με το πολιτικό κλίμα, τα ζητούμενα και τις μάχες κάθε περιόδου. Από τα καλέσματα για πανελλαδική συνάντηση των νεολαιίστικων σχημάτων των χώρων, το «γράμμα» για την αντικαπιταλιστική νεολαία μετά τη Γένοβα, τις προσπάθειες αξιοποίησης του κερκτημένου της Πρωτοβου-

λίας Αγώνα, τη λογική της «νεολαίας ενάντια στην Ολυμπιάδα» με φιλοδοξία δυναμικής συνολικής πρωτοβουλίας, **πάντα σταθερά προσανατολιζόμασταν στην δημιουργία μορφών που να μπορούν να ενοποιήσουν σε αντικαπιταλιστική-επαναστατική πολιτική βάση όλο αυτό το αγωνιζόμενο, ανήσυχο πολιτικά, ριζοσπαστικό αριστερό δυναμικό.**

Σήμερα, η ασφυξία και η αγανάκτηση της ζωής «εν κρίσει», οι αγωνιστικές παραστάσεις που φέρνουν οι σκληροί αγώνες σε εκπαίδευση και εργασία, η ριζοσπαστικοποίηση που κορυφαία ανέδειξε η εξεγερτική λάμψη του Δεκέμβρη, **φέρνουν στο προσκήνιο μαζικά νέους αγωνιστές**, με αντιφατική αλλά δυνάμει εκρηκτική και προωθητική σχέση με την αριστερά και ιδιαίτερα με την προσπάθεια συγκρότησης επαναστατικού ρεύματος στη νεολαία και την αντικαπιταλιστική αριστερά.

Ταυτόχρονα, πλουτίζει και το εύρος και κυρίως η δυναμική των κοινωνικοπολιτικών μετωπικών μας προσπαθειών στη νεολαία. Παρά τις έντονες και σοβαρές αδυναμίες που συζητάμε, ειδικά στο εργατικό και τα σχολεία, **ποτέ στο παρελθόν δεν είχαμε τόσο, ποσοτικά και ποιοτικά, νεολαιίστικο δυναμικό που να εμπλέκεται στα σχήματα στις σχολές, στα σχολεία, στην εργατική νεολαία, στο στρατό, στην παρέμβαση στις γειτονιές.**

Και οι δύο αυτές οι πλευρές, ανεβάζουν την απαίτηση, αλλά και ταυτόχρονα δίνουν και μια πιο πραγματική βάση, στη μόνιμη αναζήτησή μας για προσπάθειες που να δίνουν σε όλο αυτό το δυναμικό, μια σαφή πρόταση για την αντικαπιταλιστική πολιτική ενοποίηση σε μια μαχητική, αγωνιστική, αναπτυσσόμενη κοινωνικοπολιτική προσπάθεια. Και μπορούμε πλέον να συζητήσουμε πιο συγκεκριμένα και προωθητικά για μια μορφή, που θα πρέπει να φιλοδοξεί να αποκτήσει μόνιμα και αυτοτελή χαρακτηριστικά, συνεύρεσης, διαλόγου και κοινών πρωτοβουλιών αυτού του δυναμικού.

Σε αυτή τη βάση, μπορούμε να επαναπροσεγγίσουμε την γενική μας συζήτηση και πρόταση για τις αντικαπιταλιστικές συναντήσεις νεολαίας. **Και να περιγράψουμε περιεχόμενο, μορφή και διαδικασία προς αυτή, που να μπορεί να επικοινωνήσει με τις αναζητήσεις και τον αναδυόμενο ριζοσπαστισμό πλατιών τμημάτων της σημερινής νεολαίας, είτε εντάσσονται ήδη στα σχήματα, τις πρωτοβουλίες και τις οργανώσεις, είτε όχι.**

Σε αυτήν την κατεύθυνση διαμορφώνουμε **κάλεσμα της νΚΑ σε διάλογο** για την πολιτική προοπτική των νεολαιίστικων αγώνων και της εξεγερτικής δυναμικής του Δεκέμβρη, για την αναγκαία αντικαπιταλιστική πολιτική απάντηση στο σήμερα σε κυβέρνηση-ΕΕ-κεφάλαιο, για την αναγκαία αντικαπιταλιστική εργατική απάντηση στην κρίση. Για την ανάδειξη της ενιαιότητας, ως προς τα κριτήρια, τις πολιτικές στοχεύσεις αλλά και τις άμεσες συνέπειες στη ζωή της νεολαίας, των μέτρων-μεταρρυθμίσεων-τομών που προωθούνται από κυβέρνηση-ΕΕ, από τη σκοπιά του μέλλοντος που προτείνουν και ετοιμάζουν για τους νέους σε εκπαίδευση και εργασία. Για την αναγκαιότητα **συνολικής πολιτικής απάντησης από αντικαπιταλιστική σκοπιά**, ως το μόνο δρόμο να ενοποιείται

σήμερα η νεολαία με στρατηγικό τρόπο γύρω από τις σύγχρονες ανάγκες, ως αναγκαίο κρίκο για νίκες του νεολαιίστικου κινήματος. Για την πρότασή μας για ένα πλαίσιο κριτηρίων-διεκδικήσεων-πολιτικών στόχων που να αποτελούν την καρδιά ενός πλατιού ριζοσπαστικού νεολαιίστικου κινήματος ρήξης και ανατροπής στο σήμερα. Για τη δυνατότητα σε αυτή τη βάση, ανάπτυξης ενός πολιτικού με εργατική κατεύθυνση ρεύματος στη νεολαία συνολικής ρήξης με την αστική πολιτική, το περιεχόμενο, τους φορείς και τους θεσμούς της.

Απευθυνόμαστε στο ανένταχτο δυναμικό των κοινωνικοπολιτικών σχημάτων και των μετωπικών κινήσεων, στους νέους αγωνιστές σε σχολεία, σχολές και χώρους δουλειάς, στις νεολαιίστικες οργανώσεις της αντικαπιταλιστικής αριστεράς. **Αναπτύσσουμε μια τολμηρή και επίμονη καμπάνια σε κοινωνικούς χώρους και γειτονιές** γύρω από την πρότασή μας για ένα αντικαπιταλιστικό πολιτικό ρεύμα στη νεολαία, για την αναγκαιότητα να υπάρξουν και συγκεκριμένα βήματα και μορφές που να συγκροτούν με σταθερό τρόπο αυτή τη συζήτηση και να την μετατρέπουν σε βάση για μάχιμες πολιτικές πρωτοβουλίες γύρω από τα ανοιχτά κοινωνικά και πολιτικά ζητήματα που απασχολούν και καθορίζουν τη ζωή της νεολαίας.

Καλούμε, ανένταχτους αγωνιστές, σχήματα, πρωτοβουλίες αλλά και τις νεολαιίστικες οργανώσεις της αντικαπιταλιστικής αριστεράς, **σε ένα ανοιχτό διάλογο διαρκείας πάνω σε μια τέτοια πρόταση, και δίνουμε βήμα στο έντυπο και στις εκδηλώσεις της οργάνωσής μας.**

Αξιοποιούμε και αναπτύσσουμε, με πραγματικό και μάχιμο τρόπο, **την ιδέα των συνελεύσεων του δυναμικού που αναζητά σε αντικαπιταλιστική κατεύθυνση.** Όχι σαν δημοκρατικό άλλοθι για την επιβεβαίωση κεντρικών πολιτικών πρωτοβουλιών οργανώσεων, ούτε σαν «αρένα» για την επαναδιαπραγμάτευσή της. Αλλά επί της ουσίας σαν μάχιμη πολιτική διαδικασία που συγκροτεί σε κάθε χώρο -ιδιαίτερα όπου δεν υπάρχουν συγκεκριμένες μορφές, σχήματα, π.χ. εργατική νεολαία, σχολεία – **με μόνιμο τρόπο και μορφές (σχήματα, πρωτοβουλίες, στέκια)** τη συζήτηση για ένα αντικαπιταλιστικό-επαναστατικό κοινωνικοπολιτικό μέτωπο-ρεύμα στη νεολαία, αναπτύσσει τον διάλογο, τον προβληματισμό, τις αντιλήψεις και τις αντιπαραθέσεις, επιδιώκει την ανάληψη κινηματικών και πολιτικών πρωτοβουλιών, επιχειρεί να αναζητήσει δρόμους βαθύτερης στρατηγικής και πολιτικής ενοποίησης της νεολαίας των αγώνων και της επαναστατικής πάλης. **Επιμένουμε ιδιαίτερα στις γειτονιές και τις πόλεις**, όπου μπορούν να συνευρεθούν ευρύτερα νεολαιίστικα τμήματα, όπου μπορεί βαθιά να δοκιμαστεί και να αναπτυχθεί η προσπάθεια διαμόρφωσης επαναστατικής πολιτικής πρότασης στο σήμερα που να ενοποιεί στρατηγικά τη νεολαία, όπου μπορεί αυτή η προσπάθεια να πάρει τη σκυτάλη από την εμπειρία των κέντρων αγώνα του Δεκέμβρη.

Με βάση μια τέτοια δουλειά, καλούμε **σε πανελλαδική συνάντηση** όλου αυτού του δυναμικού, των νεολαιίστικων αγώνων και της εξέγερσης του Δεκέμβρη, της αντικαπιταλιστικής αναζήτησης και αμφισβήτησης, των

νεολαιίστικων σχημάτων των πρωτοβουλιών της αντικαπιταλιστικής αριστεράς. Συνάντηση που φιλοδοξούμε να αποτελέσει **ένα πρώτο κόμβο συμπύκνωσης αυτής της πολύπλευρης πρωτοβουλίας και κυρίως της ανοιχτής συζήτησης που μπορεί να προκληθεί.** Που δεν θα επιδιώξει να «κλειδώσει» δυνάμεις, πλατφόρμες και εν τέλει τη συζήτηση, αλλά θα φιλοδοξούμε να καταλήξει σε **ένα μάχιμο σχέδιο-διακήρυξη αντικαπιταλιστικής απάντησης στην κρίση με όρους κινήματος και νεολαιίστικων πολιτικών πρωτοβουλιών**, με όρους συνέχειας και πολιτικής εμβάθυνσης του πλούτου των εμπειριών των νεολαιίστικων αγώνων και της φλόγας του Δεκέμβρη. Που θα επιχειρεί να κατοχυρώσει μια τέτοια διαδικασία συνεύρεσης και ενοποίησης με μόνιμο τρόπο.

2.5. Η ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ-ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΜΕΤΩΠΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΣΤΙΣ ΣΧΟΛΕΣ ΚΑΙ Η ΕΑΑΚ

Στο μεγάλο φοιτητικό κίνημα των τελευταίων χρόνων η ΕΑΑΚ κατάφερε να πρωταγωνιστήσει μαζικοποιώντας τα σχήματά της και δημιουργώντας καινούργια εκεί που δεν υπήρχαν, καταφέροντας έτσι να υποδεχθεί ένα κομμάτι της νέας ριζοσπαστικοποίησης που έφερνε στο προσκήνιο το κίνημα. **Το φοιτητικό κίνημα είχε στην καρδιά το κοινωνικό ζήτημα της επίθεσης στα εργατικά δικαιώματα, της зоφeρης προοπτικής των αποφοίτων όλα τα προηγούμενα χρόνια και την αγωνία και αγανάκτηση ευρύτερων τμημάτων φοιτητών και σπουδαστών.** Η μεγάλη του διάρκεια, ο μαζικός του χαρακτήρας, η ανεξαρτησία του από την επίσημη πολιτική και η συγκρότησή του με βάση τις γενικές συνελεύσεις και το πολιτικό του περιεχόμενο ήταν τα στοιχεία που μέσα στις καθημερινές μάχες των συνελεύσεων και των κινητοποιήσεων έδωσαν την νίκη στο ζήτημα της αναθεώρησης του συντάγματος μετατρέποντας το τους μήνες των κινητοποιήσεων στη μόνη αντιπολίτευση απέναντι στην κυβέρνηση της Ν.Δ και τον αστικό συνασπισμό εξουσίας. Σε αυτά τα χαρακτηριστικά του αγώνα καθοριστική ήταν η συμβολή της αντικαπιταλιστικής αριστεράς, της ΕΑΑΚ, και ιδιαίτερα της ν.Κ.Α.

Η αδυναμία να αναπτυχθούν παραπέρα αυτά τα στοιχεία στην επόμενη φάση του κινήματος στις 8 Μαρτίου και στην ψήφιση του νόμου ήταν σε μεγάλο βαθμό η αιτία που οδήγησε στην υποχώρηση των κινητοποιήσεων. **Κρίσιμη εδώ ήταν και η απουσία του εργατικού κινήματος και τα κοινωνικά και πολιτικά όρια της αντικαπιταλιστικής αριστεράς, οι διαφορετικές γραμμές για την προοπτική του αγώνα στο εσωτερικό της ΕΑΑΚ και η δικιά μας αδυναμία να επεξεργαστούμε και να προβάλλουμε ένα σχέδιο για την κλιμάκωση του κινήματος.** Το φοιτητικό κίνημα που αποτέλεσε τον προπομπό της νεολαιίστικης και κοινωνικής ριζοσπαστικοποίησης πετυχαίνοντας μάλιστα μια μεγάλη νίκη βρέθηκε την επόμενη μέρα της ψήφισης του νόμου μπροστά σε μια νέα κατάσταση όπου παρά τις αντιδράσεις σε πλευρές

του νόμου δεν κατάφερε πάντα να υπερβεί το κλίμα ομαλότητας που επιβλήθηκε στις σχολές, ούτε τις τάσεις αποπολιτικοποίησης και εσωστρέφειας που εμφανίστηκαν στο εσωτερικό των σχημάτων και στα πανελλαδικά διήμερα. Αυτά τα στοιχεία είχαν για ένα τμήμα των σχημάτων και των οργανωμένων δυνάμεων αντίκτυπο και στο Δεκέμβρη και στη συμμετοχή και στήριξη των πρωτοβουλιών των κέντρων αγώνα και των συντονιστικών των φοιτητικών συλλόγων.

Όστόσο η μεγάλη παρακαταθήκη του κινήματος, η δημιουργία μιας ολόκληρης γενιάς αγωνιστών με αντικαπιταλιστικά χαρακτηριστικά είναι ένα ανοιχτό στόιχημα τόσο για την αντικαπιταλιστική αριστερά όσο και για την αστική πολιτική που μένει να κριθεί στους αγώνες και τις μάχες της επόμενης περιόδου. Και εδώ είναι κρίσιμος ο ρόλος των πολιτικών πρωτοβουλιών που μπορεί και πρέπει να πάρει η ν.Κ.Α για τον νέο γύρο αναμέτρησης στην εκπαίδευση, για το περιεχόμενο και τις μορφές συγκρότησης του φοιτητικού κινήματος, για την μαζικοποίηση και την πλατιά δημοκρατική συζήτηση στα σχήματα και τις πανελλαδικές διαδικασίες της ΕΑΑΚ.

Η καρδιά του ζητήματος βρίσκεται στο τι αποτελεί πυρήνα παρέμβασης της ΕΑΑΚ στις σχολές. Και εδώ βασικό στοιχείο είναι η το ζήτημα της αριστεράς. Η ΕΑΑΚ παλεύουμε να είναι μια αριστερά που πρέπει να δείχνει όχι μόνο άλλη λογική διαμόρφωσης - παραγωγής της πολιτικής και των αγώνων, αλλά να είναι και εκείνη η συνολικά διαφορετική πρόταση πολιτισμού και ζωής μέσα στις σχολές, διαφορετικής τόσο από τα αστικά πρότυπα της ΔΑΠ και ΠΑΣΠ όσο και από τις χρεοκοπημένες και υποταγμένες προτάσεις της ΑΡΕΝ και της ΠΚΣ, αλλά και τις διάφορες παραλλαγές της αστικής πολιτικής στάσης του «απολιτίκ» ατομισμού και τις φίλο-αυτόνομους-αναρχικής αντίληψης. Αυτό απαιτεί μια στροφή συνολικά στην παρέμβαση των σχημάτων και πρώτα από όλα στο περιεχόμενο μιας σύγχρονης απελευθερωτικής παιδείας, που θα πρέπει να αμφισβητεί συνολικά την αστική γνώση και επιστήμη, την αναπαραγωγή των ταξικών διαχωρισμών και του καπιταλιστικού καταμερισμού εργασίας μέσα στις σχολές και να προτάσσει την εργατική κατεύθυνση όχι μόνο σαν ζήτημα προοπτικής των αποφοίτων αλλά σαν στάση και αντίληψη μέσα στο ίδιο το πανεπιστήμιο αξιοποιώντας και τις πρόσφατες εμπειρίες (όπως στο ΑΠΘ) από κοινούς αγώνες φοιτητών και εργαζομένων στα ΑΕΙ. Χτίζοντας εκεί συνειδήσεις να καλεί για την ενδυνάμωση των σχημάτων σαν συλλογικοί αναστροφείς και αναβάθμισης αυτής της προσπάθειας συνολικά.

Η αυτοτελής παρέμβαση των οργανώσεων πρέπει να υποκαταστήσει και την λογική που έχει πάει πίσω την ΕΑΑΚ, με σχήματα που έξω από διαδικασίες και παρέμβαση γίνονται οργάνωση στην θέση της οργάνωσης. Για τα ίδια τα σχήματα πρέπει να ενισχυθεί και η αυτοτελής τους παρέμβαση στο ίδιο το κίνημα. Όσο για την ίδια την εσωτερική λειτουργία των σχημάτων οι τομές είναι αναγκαίες. Τομές που θα τα βοηθούν να προσεγγίσουν εργαζόμενα σώματα όπου τελικώς κριτής είναι το κίνημα και η σύνθεση

με βάση αυτό και όχι η αριθμητική υπεροχή. Πρακτική που μαζί με την συντροφική αντιπαράθεση και πεδίο δοκιμής και επιβεβαίωσης μπορεί να οδηγήσει σε τέτοιες συνθέσεις που αντικατοπτρίζουν και την πραγματική κουβέντα των σχημάτων, αλλά και την ίδια τους την παρέμβαση.

Για τις συντονιστικές διαδικασίες των σχημάτων η λογική της πτέρυγας και της αυτοτέλειας των σχημάτων είναι μονόδρομος. Η πτέρυγα της ΕΑΑΚ, δεν αποτελεί άθροισμα σχημάτων που βρίσκονται σε κοινή δράση στο κίνημα ούτε φυσικά κοινή καταγραφή των σχημάτων στις φοιτητικές εκλογές, όπως πιστεύουν κάποιοι από τις οργανωμένες δυνάμεις της. Αντίθετα, η αντικαπιταλιστική πτέρυγα αποτελεί μια ποιότητα διαφορετική και ανώτερη από το άθροισμα ή την δικτύωση των επιμέρους σχημάτων, καθώς μπορεί με βάση τα χαρακτηριστικά της ενιαιότητας και της πανελλαδικότητας να υπερβαίνει την παρέμβαση στους επιμέρους κοινωνικούς χώρους, να κατακτά αντίληψη και περιεχόμενο βαθύτερο και συνολικότερο, να γεννά κινήματα ανατροπής και νίκης. Κι αυτό γιατί μπορεί να διαμορφώνει περιεχόμενο και δράση όχι μόνο με βάση αποκλειστικά την εμπειρία σε κάθε σχολή, αλλά παίρνοντας υπόψη το σύνολο της εμπειρίας και πραγματικότητας εντός και εκτός σχολών. Με την δυναμική και πραγματική συμμετοχή στην πρόταση, απόφαση και υλοποίηση μπορούμε να μιλάμε για διαδικασίες που προσεγγίζουν εργαζόμενο σώμα.

Θα πρέπει η ΕΑΑΚ να αποτελέσει, με δικιά της πρωτοβουλία, τον κρίκο συνεύρεσης των σχημάτων που δρουν σε κάθε χώρο της εκπαίδευσης και να συμβάλλει με αυτόν τον τρόπο στην ευρύτερη κοινωνικοπολιτική συσπείρωση του αντικαπιταλιστικού δυναμικού. Συγκεκριμένα σε κάθε εκπαιδευτικό συγκρότημα να κινεί κοινές διαδικασίες με τα σχήματα τόσο των μεταπτυχιακών, των συμβασιούχων, των εργαζομένων του συγκροτήματος. Έτσι να κατοχυρώνουν έναν μόνιμο συντονισμό και βηματισμό αυτών των σχημάτων τόσο μέσα στο συγκρότημα όσο και στο ίδιο το κίνημα. Αυτό είναι το πρώτο βήμα για την σταθερή συνάντηση τόσο με μαθητικά σχήματα όσο και με εργατικά, όπου η ΕΑΑΚ μπορεί να βοηθήσει σημαντικά στην σύνδεση των διάσπαρτων σχημάτων με βάση τις προωθημένες θέσεις του κινήματος. Η σύνδεσή αυτή πρέπει να οδηγεί σε κινηματικές διαδικασίες, αλλά και αναβάθμιση του περιεχομένου των μορφωμάτων, τα οποία με τη σειρά τους, όχι μόνο θα ανατροφοδοτούν τα σχήματα αυτά με νέο δυναμικό που θα γεννιέται στους αγώνες, αλλά θα αποτελούν μαγιά και εφαλτήριο και σε χώρους όπως τα ΙΕΚ, ΕΠΑΛ, ΕΠΑΣ αλλά και την νέα εργατική βάρδια. Το πρώτο βήμα για τα παραπάνω πρέπει να γίνει από όλα τα σχήματα και να μετρηθεί σε μια πανελλαδική συνάντηση όλων αυτών των σχημάτων με την ευκαιρία του πρώτου πανελλαδικού διημέρου της ΕΑΑΚ. Τα παραπάνω με την διατύπωση μιας χάρτας αναγκών και δικαιωμάτων της νεολαίας που θα εμπλουτίζεται από αυτήν την διαδικασία θα πρέπει να είναι από τα πρώτα ζητούμενα.

Τέλος το μεγάλο φοιτητικό κίνημα στην Ελλάδα, οι μάχες του γαλλικού φοιτητικού κινήματος ενάντια στο CPE

αλλά και την συνθήκη της Μπολώνια μαζί με τις μάχες του ιταλικού φοιτητικού κινήματος δεν μπορούν να μένουν απομονωμένες. **Η συνολική δράση αντικαπιταλιστικών συλλογικοτήτων ενάντια στην σύνοδο της Μπολώνια και των πολιτικών της πρέπει με πρόταση της ΕΑΑΚ σε όλες αυτές τις συλλογικότητες να μετατραπεί σε συγκεκριμένη πολιτική πρωτοβουλία – συντονισμός ενάντια στην ΕΕ και την πολιτική της στην νεολαία.** Βάση αυτής της πρότασης μπορεί να είναι η προωθημένη εκδοχή του ελληνικού φοιτητικού κινήματος, του κινήματος ενάντια στο CPE, το μαθητικό κίνημα στην Ιταλία με κεντρική αιχμή την κρίση αλλά και τις κινηματικές διαδικασίες στην Ευρώπη έναντι στις εργασιακές πολιτικές της Ευρώπης για τους νέους. Συντονισμός πραγματικά πολιτικός που θα στοχεύει σε κινηματικές διαδικασίες και συναντήσεις. Η εξέγερση του Δεκέμβρη έδειξε πως μια τέτοια προσπάθεια όχι μόνο αποτελεί αναγκαιότητα αλλά και δυνατότητα με βάση το πώς αλληλοδιαπλέκονται τα κινήματα, η σύνδεση του CPE με την απарχή του μεγάλου φοιτητικού κινήματος στην Ελλάδα αλλά και η απόσυρση των εκπαιδευτικών νόμων στην Γαλλία κατά την διάρκεια της εξέγερσης του Δεκέμβρη είναι μόνο ένα παράδειγμα.

Στα πλαίσια των παραπάνω προτείνουμε:

- **Να ανοίξει άμεσα στα σχήματα, με πρωτοβουλία της ν.Κ.Α η συζήτηση και η δράση για την πρόταση της ΕΑΑΚ ώστε το φοιτητικό κίνημα να συμβάλλει με τον πιο δυναμικό τρόπο σε μια εργατική και επαναστατική απάντηση στην κρίση.** Από θέσεις όχι μόνο απάντησης στις αλλαγές στο σκληρό πυρήνα των σχέσεων εκμετάλλευσης που είναι αναγκαίες ώστε το κεφάλαιο να υπερβεί την κρίση (όρους και πώλησης της αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης - όροι εκμετάλλευσης και διαμόρφωσης της εργατικής δύναμης) αλλά από τις θέσεις της απελευθερωμένης από τα δεσμά του κεφαλαίου παιδείας και των αξιών της εργατικής χειραφέτησης. Σε αυτήν την κατεύθυνση να συμβάλλουμε στη διοργάνωση πανελλαδικού διημέρου για το χαρακτήρα του επιχειρηματικού πανεπιστημίου και της ίδιας της νέας εργατικής βάρδιας που «παράγεται» μαζικά από αυτό.
- **Πρωτοβουλία για ένα μαζικό κάλεσμα των σχημάτων στα πανεπιστήμια, στον κόσμο των φοιτητικών κινητοποιήσεων και του Δεκέμβρη και στους εργαζόμενους των ιδρυμάτων για την στήριξη των γενικών συνελεύσεων και των επιτροπών αγώνα και τη διεξαγωγή συντονιστικού των γενικών συνελεύσεων και όλων των πολιτικών αντιθεσμών του κινήματος, που γεννιούνται στα ιδρύματα αλλά και εκτός αυτών, την ερχόμενη άνοιξη με θέμα τον συντονισμό των αγώνων για την απάντηση στην κρίση, κόντρα στην ανασυγκρότηση της ΕΦΕΕ που προετοιμάζεται από τώρα αλλά και τους κάθε λογής «συντονισμούς» που θέλουν να αποκλείσουν την σύνδεση του αγώνα των δυνάμεων της παιδείας με την εργασία ή να την εγκλωβίσουν σε αστικά κανάλια. Πανελλαδικό κείμενο της ΕΑΑΚ με ξεκάθαρη θέση για την μη συμμετοχή μας στο σύνολο των ενδεχόμενων διαδικασιών της ΕΦΕΕ,**

από την τεχνική γραμματεία μέχρι την κάλπη αλλά και της πρότασής της για έναν ενιαίο πολιτικό και οργανωτικό συντονισμό εργαζομένων και νεολαίας.

- **Πρωτοβουλία για ένα μαζικό κάλεσμα των σχημάτων στα πανεπιστήμια στον κόσμο των φοιτητικών κινητοποιήσεων και του Δεκέμβρη για την στήριξη των γενικών συνελεύσεων και των επιτροπών αγώνα και τη διεξαγωγή πανελλαδικής συνάντησης των γενικών συνελεύσεων την ερχόμενη άνοιξη με θέμα τον συντονισμό των αγώνων στην εκπαίδευση και την ανατροπή της αντεργατικής πολιτικής, κόντρα στην ανασυγκρότηση της ΕΦΕΕ που προετοιμάζεται από τώρα και σε κάθε μορφή γραφειοκρατικής διαχείρισης του κινήματος. Πανελλαδικό κείμενο της ΕΑΑΚ με ξεκάθαρη θέση για την μη συμμετοχή μας στο σύνολο των ενδεχόμενων διαδικασιών της ΕΦΕΕ, από την τεχνική γραμματεία μέχρι την κάλπη.**
- **Πρωτοβουλία διαλόγου μέσα στα σχήματα για το χαρακτήρα και τη λειτουργία τους, τη δημοκρατική συζήτηση και τη συμβολή τους στα διήμερα.** Πρόταση που να θέτει την αλλαγή του χαρακτήρα των διημέρων, την διαμόρφωση κειμένων από αντιπροσώπους των σχημάτων και τα τοπικά συντονιστικά, την κατάργηση των «καταληκτικών» ομιλιών, την ενιαία έκδοση διαφορετικών κειμένων εφόσον υπάρχουν διαφωνίες κόντρα στη λογική του κομπρεμί, των «εικονικών» αντιπαραθέσεων και της πλαστής ενότητας που μετατρέπει τα διήμερα σε ένα μεγάλο και μαζικό ραντεβού του κόσμου της αντικαπιταλιστικής αριστεράς στις σχολές χωρίς πολλές φορές ουσιαστικό αντίκρουσμα στη δικιά του συμβολή και στην πρακτική του στο κίνημα
- **Πρωτοβουλία για την έκδοση πολιτικού-θεωρητικού περιοδικού των σχημάτων** που θα ανοίξει τη συζήτηση για την κριτική της επιστήμης που παράγει το επιχειρηματικό πανεπιστήμιο, των κοινωνικών σχέσεων που υπερασπίζεται, του ταξικού χαρακτήρα των δομών και της λειτουργίας του.

2.5.1. Η ΝΕΑ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΒΑΡΔΙΑ, ΚΡΙΚΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Η νέα βάρδια της εργατικής τάξης αποτελεί την αιχμή του δόρατος, τον κρίσιμο κρίκο για τη συγκρότηση, τη φυσιογνωμία και την κατεύθυνση οποιασδήποτε μετωπικής πρότασης και κάθε προσπάθειας πολιτικής συγκρότησης στη νεολαία. Ταυτόχρονα είναι στο επίκεντρο της διαπάλης για το μέλλον της εργασίας τόσο ως «δοκιμαστικός σωλήνας» για το σύνολο των αντεργατικών ρυθμίσεων όσο και ως το υπό κοινωνική και πολιτική διαμόρφωση εργατικό δυναμικό της επόμενης φάσης της ταξικής πάλης. **Με αυτόν τον διπλό τρόπο η πρότασή μας δεν μπορεί παρά να μένει ημιτελής στο βαθμό που δεν καταφέρνει να αγκαλιάσει ευρύτερα κομμάτια της νέας βάρδιας, να δοκιμαστεί και να μετρήσει αποτελέσματα σε αυτό το πεδίο.** Αυτό λοιπόν που πρέπει πρώτα να στοιχειοθετήσουμε είναι το ποιά είναι συγκεκριμένα η ανάγκη εμφάνισης και ανάπτυξης της λογικής μας στους

νέους της δουλειάς και ποιοί οι δρόμοι, τα κριτήρια και το πολιτικό περιεχόμενο της προσπάθειας αυτής. Μερικές απαραίτητες επισημάνσεις σε αυτήν την κατεύθυνση είναι:

Α. Ο κατακερματισμός της νέας βάρδιας στο εσωτερικό της αλλά και η απόσταση της τόσο ως προς τους όρους ένταξης στην παραγωγή όσο και σε επίπεδο συνειδησης από το σύνολο της τάξης, θέτουν ιδιαίτερες απαιτήσεις στην πολιτική μας προσπάθεια. Πολύ περισσότερο που και οι δύο αυτές πλευρές αξιοποιούνται στο μέγιστο βαθμό τόσο από τις κυβερνήσεις όσο και από την εργοδοσία. **Με αυτά τα δεδομένα, η προσπάθεια ενοποίησης της νέας βάρδιας στη βάση μιας Χάρτας των σύγχρονων νεολαιίστικων εργατικών αναγκών, είναι περισσότερο από ποτέ αναγκαίος όρος για την μαζική εμφάνιση ενός ρεύματος συλλογικού αγώνα, ρήξης και ανατροπής στους νέους εργαζόμενους.** Αυτή μας όμως η επιδίωξη δεν είναι ένα εγχείρημα εμφάνισης ενός άλλου «νεολαιίστικού εργατικού κινήματος», ούτε μπορεί να αναπαράγει τα τείχη ανάμεσα στις γενιές των εργαζομένων. **Αντίθετα είναι για εμάς μια αναγκαία συμβολή στη βαθύτερη ενοποίηση της νέας βάρδιας με τους αγώνες, τα προτάγματα και τους θεσμούς και τις μορφές οργάνωσης της τάξης συνολικά.**

Β. Η συγκρότηση αντιστάσεων γύρω από άμεσες διεκδικήσεις στους χώρους δουλειάς έχει αναβαθμισμένη σημασία σε ένα τοπίο όπου κάθε έννοια δικαιώματος είναι στην καλύτερη περίπτωση υπό αίρεση. **Ταυτόχρονα όμως, και από την ίδια αφετηρία, αποκτά αντικειμενικά κρίσιμη βαρύτητα η ανάγκη να δένεται αυτή η προσπάθεια με μια επιθετική-διεκδικητική λογική συνολικά για την εργασία.** Η διάχυτη αίσθηση ότι δεν υπάρχει κάτι να υπερασπιστεί κανείς, η εμπέδωση του ταξικού συσχετισμού και οι συνεπακόλουθες χαμηλές προσδοκίες και απαιτήσεις, η ευέλικτη σχέση με την εργασία (οριακή ένταξη στην παραγωγή, κινητικότητα κλπ.) όσο αποτελούν ανάσχεση για την εμφάνιση και της πιο «μικρής» αντίστασης, άλλο τόσο δίνουν ιδιαίτερη δυναμική σε διεκδικήσεις και λογικές που απαντούν ακόμα και στο επιμέρους από τη σκοπιά των συνολικών αναγκών της εργα-

ζόμενης νεολαίας και στη βάση μιας άλλης πρότασης για τη δουλειά συνολικά. Χαρακτηριστική είναι η συζήτηση που προκαλούσε το αίτημα των 1400 ευρώ ή η απαίτηση να τοποθετείται κανείς με τον πιο συνολικό τρόπο για τη «σύνταξη που ούτως ή άλλως δεν θα πάρουμε ποτέ».

Γ. Η πολιτική ήττα του εργατικού κινήματος και η ενσωμάτωση από την συνδικαλιστική γραφειοκρατία όλων των κριτηρίων της ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας, του ευρωπαϊσμού κλπ, δημιουργούν σε ευρύτερα τμήματα νεολαίας και εργαζομένων την αίσθηση ότι δεν υπάρχει σήμερα άλλη προοπτική, άλλη πρόταση για την εργασία και τη ζωή που να μπορεί να μετρηθεί στο παρόν, να μπει στην κοινωνική και πολιτική αντιπαράθεση, να φέρει νίκες για τον κόσμο της εργασίας. Η επίσημη αριστερά που είτε ενσωματώνει βασικές τέτοιες πλευρές είτε μετατρέπει μια απάντηση έξω από αυτά τα κριτήρια σε πλαίσιο ζύμωσης και όχι άμεσης πάλης, αναπαράγει και ενισχύει αυτήν την εικόνα. Με αυτήν την έννοια είναι κρίσιμο να εμφανίζονται σήμερα στη νέα βάρδια δυνάμεις που να πρεσβεύουν το συλλογικό αγώνα, τη νίκη και την προοπτική της ανατροπής, σε περιεχόμενο, μορφές και θεσμούς, ως αναγκαία συνθήκη για νικηφόρους νεολαιίστικους εργατικούς αγώνες. **Είναι κρίσιμο δηλαδή να συγκροτείται ένα δυναμικό που να θέτει την λογική του ως άμεσο πρόταγμα για την πάλη της εργατικής νεολαίας σήμερα, ως αναγκαία κατεύθυνση για την άμεση υπεράσπιση και διεύρυνση των δικαιωμάτων μας.**

Δ. Η σημερινή κατάσταση της εργατικής νεολαίας που (κατά κύριο λόγο) δεν συνδικαλίζεται και δεν διεκδικεί συλλογικά, δεν μπορεί να ερμηνεύεται μόνο με όρους φόβου για την απόλυση και την ανεργία, ατομικής στάσης και αδιαφορίας για τα «κοινά», απαξίωσης του εργατικού συνδικαλισμού, ευέλικτης σχέσης με την εργασία κ.λπ. Πρέπει να δούμε στην καρδιά αυτής της κοινωνικής και πολιτικής συμπεριφοράς την βαθιά ηγεμονία της αστικής πολιτικής και την έλλειψη μεζικούς όρους μιας πρότασης που να καταδεικνύει τη δυνατότητα μιας άλλης προοπτικής για την εργασία και τη ζωή. Οι νέοι της δουλειάς προτού μπουν στη γωνία από τον εργοδότη τους, προτού νιώσουν αντιμέτωποι με τον «δημόσιο που κάθεται», προτού βάλουν λυτούς και δεμένους «έστω για μια συμβασούλα στο δημόσιο», έχουν στερηθεί την πεποίθηση ότι μπορεί να υπάρξουν συλλογικοί αγώνες και πολιτικές μάχες από τη σκοπιά μιας άλλης προοπτικής. **Με αυτήν την έννοια, πρέπει να αντιληφθούμε την συνολική μας πρόταση για ένα επαναστατικό κοινωνικοπολιτικό ρεύμα στη νεολαία, ως αναγκαία πλευρά της απεύθυνσής μας. Ως πρόταση που δεν έρχεται μόνο να «συμμαζέψει» ένα περιορισμένο δυναμικό που έχει μια μικρότερη ή μεγαλύτερη πολιτική σχέση μαζί μας αλλά και ως προσπάθεια που μπορεί να δημιουργήσει δυνάμεις, να αναβαθμίσει τη δυναμική της παρέμβασής μας στους χώρους δουλειάς, να μας δώσει εν τέλει επιχειρήματα και μεγαλύτερη δυνατότητα επίδρασης στον «συνάδελφο που δεν έχει απεργήσει και δεν έχει κατέβει σε πορεία στη ζωή του».**

Σε αυτά τα πλαίσια αντιμετωπίζουμε και την αναγκαιότητα συγκρότησης κοινωνικοπολιτικών πρωτοβουλιών στην εργατική νεολαία και σε αυτήν την κατεύθυνση επιχειρούμε την ανάπτυξη των κινήσεων της Νέας Βάρδιας στην Αθήνα και της ΠΝΕ στη Θεσ/νίκη, **ως προσπάθεια έκφρασης στην εργατική νεολαία τόσο της λογικής του νέου εργατικού κινήματος, όσο και της ενότητας, συσπείρωσης και δράσης γύρω από μια σύγχρονη Χάρτα αναγκών και δικαιωμάτων της εργατικής νεολαίας.** Κεντρικό στοιχείο στη συγκρότησή τους είναι η προσπάθεια εμφάνισης στην εργατική νεολαία, μιας κοινωνικοπολιτικής πρότασης, που να καταδεικνύει τη δυνατότητα μιας άλλης προοπτικής στην εργασία και τη ζωή, να αναδεικνύει το πολιτικό περιεχόμενο, τους αγώνες και τους θεσμούς που μπορούν να ανοίξουν δρόμους προς αυτήν, να στοιχειοθετεί εν τέλει την ευρύτερη αξία και του κάθε επιμέρους αγώνα. **Μιας πρότασης που συνολικά να επιχειρεί να αποδείξει το βαθύ ρεαλισμό του συλλογικού αγώνα και μιας ριζοσπαστικής - ανατρεπτικής λογικής απέναντι στον ατομικό δρόμο, την υποταγή και τους ακήρυκτους αλλά υπαρκτούς νεολαιίστικους εμφυλίσους.**

Η εμφάνιση μιας τέτοιας πρότασης, με ορατό και όσο το δυνατόν μαζικότερο τρόπο, προφανώς δεν μπορεί να υπηρετείται μόνο από μια γενική «καμπανιακή» δουλειά (χωρίς αυτό να σημαίνει ότι πρέπει να υποτιμήσουμε αυτήν την πλευρά). **Πρέπει αντίθετα να την βλέπουμε ως ενιαία διαδικασία σε πολλαπλά επίπεδα παρέμβασης και συγκρότησης δυνάμεων.**

Να συγκροτούν δηλαδή αυτές οι προσπάθειες ένα χώρο διαλόγου και αναζήτησης για τη νεολαία της δουλειάς και τους εργατικούς αγώνες, διάλογος και συζήτηση που για να υπάρξει βέβαια πρέπει όχι απλά να οργανωθεί αλλά κυρίως να προκληθεί και διαρκώς να πυροδοτείται, να τροφοδοτείται, να μπολιάζεται από την αντίληψή μας για το παρόν και το μέλλον της εργατικής νεολαίας. Με αυτήν την έννοια να αναβαθμίσουμε την πλευρά της μάχιμης συζήτησης γύρω από ζητήματα, λογικές, ερωτήματα που εμφανίζονται με μαζικό τρόπο και την προσπάθεια ύπαρξης εκδόσεων και σταθερών εντύπων. **Να μετριοούνται στην ανάπτυξη μάχιμων πολιτικών πρωτοβουλιών που θα συσπειρώνουν, θα δίνουν πνοή και θα εμφανίζουν μαχητικά μια λογική.** Σε κάθε ζήτημα και μέτωπο που απασχολεί μαζικά την εργατική νεολαία, που κρίνει τη ζωή και το μέλλον της. Παραδείγματα σε αυτήν την κατεύθυνση οι πρωτοβουλίες που έχουμε συζητήσει, αν και σπανίως πραγματικά επιχειρήσει, για τους διαγωνισμούς του δημοσίου, τα ζητήματα της επικοινωνίας, της τετραήμερης εργασίας, των εισιτηρίων κ.λπ.

Και ταυτόχρονα να συνδέονται με το κάλεσμα για μια ευρεία ανάπτυξη της νεολαιίστικης εργατικής αντίστασης και ριζοσπαστικοποίησης, για τη συγκρότηση ή ανασύσταση σωματείων και πρωτότυπων ή ενδιάμεσων συλλογικών-συνδικαλιστικών μορφών αντίστασης και διεκδίκησης, για τη συγκρότηση αριστερών ριζοσπαστικών πολιτικοκοινωνικών συλλογικοτήτων όπου δουλεύει μαζικά η νεολαία. Απαραίτητη πλευρά στην ανάπτυξη αυτών των πρωτοβουλιών είναι η ενιαιο-

ποίηση των κριτηρίων και του βηματισμού όλων των εργατικών οργανώσεων της νΚΑ πανελλαδικά. Να επιδιώξουμε αυτό να καταλήγει όχι απλά σε μια ενιαία λογική για την παρέμβαση σε αυτές της προσπάθειες (κάτι που θα έπρεπε να είναι αυτονόητο αλλά δεν είναι κεκτημένο), **αλλά και στην κατεύθυνση πανελλαδικοποίησης της όλης προσπάθειας και με όρους αυτοτελούς διαδικασίας των ίδιων των μετωπικών αυτών εγχειρημάτων.** Στο βαθμό δηλαδή που αναπτύσσονται με πιο ολοκληρωμένο τρόπο σε μετωπικές προσπάθειες με καθοριστική παρουσία ανένταχτου δυναμικού κλπ επιδιώκουμε την πανελλαδική τους συνάντηση στην κατεύθυνση κοινής διακήρυξης και πρωτοβουλιών.

Η εμπειρία από τη μέχρι τώρα προσπάθειά μας, ειδικότερα γύρω από τη Νέα Βάρδια και την ΠΙΝΕ, τροφοδοτεί με ενδιαφέροντα τρόπο τη συζήτησή μας. Πάνω στην πραγματική εικόνα ότι αυτές οι προσπάθειες, πέρα από συγκεκριμένες στιγμές, έδειξαν να μπουκνούν, συχνά αναπτύσσεται ένας προβληματισμός γύρω από την δυνατότητα τέτοιων μορφωμάτων να επικοινωνήσουν και να εκφράσουν την αγωνιστική διάθεση ευρύτερων τμημάτων εργαζόμενης νεολαίας. Προβληματισμός κυρίως γύρω από το «υψηλό» επίπεδο πολιτικής συγκρότησης που δεν επιτρέπει τη συσπείρωση της πρωτόλειας αναζήτησης για συλλογικότητα, αντίσταση, υπεράσπιση δικαιωμάτων. **Αντίθετα όμως, το πρόβλημα είναι ακριβώς αντίστροφο. Πέρα από τα διακηρυκτικά κείμενα, δεν κατορθώσαμε στο περιεχόμενο της συγκεκριμένης πολιτικής παρέμβασης να υπερβούμε τα όρια μιας στενής λογικής ανάπτυξης συλλογικών μορφών και υπεράσπισης και διεκδίκησης δικαιωμάτων, δεν κατορθώσαμε δηλαδή να κάνουμε αυτές τις προσπάθειες τμήμα ενός γενικού σχεδίου διαμόρφωσης συνολικού ρεύματος εργατικής πάλης και χειραφέτησης στη νεολαία και άρα να αποπνέουν τον αέρα μιας πραγματικά ταξικής αντικαπιταλιστικής νεολαιίστικης εργατικής προσπάθειας.** Στα αιτήματα και τις διεκδικήσεις δεν υπερβήκαμε την ανάδειξη αιχμών με αμυντικό στην ουσία χαρακτήρα, χωρίς αυτές να ενοποιούνται με πραγματικό τρόπο με ένα θετικό πλαίσιο πάλης στρατηγικού χαρακτήρα. Παράδειγμα το «ασφάλιση για όλους τους νέους εργαζόμενους και άνεργους» χωρίς συνολική λογική για το ποιά ασφάλιση και υγεία (ειδικά την περίοδο του ασφαλιστικού που απαιτούνταν με απόλυτο τρόπο), το «κατάργηση των ελαστικών εργασιακών σχέσεων» χωρίς πραγματική ανάδειξη της δυνατότητας για ριζική μείωση των ωρών εργασίας, το «απαγόρευση των απολύσεων» χωρίς συνολική λογική για τον εργατικό έλεγχο και την αμφισβήτηση του διευθυντικού δικαιώματος κλπ. Ταυτόχρονα η κριτική στον αστικοποιημένο συνδικαλισμό συχνά έμενε στα όρια της καταγγελιολογίας χωρίς να διαφοροποιείται κάθετα από λογικές κριτικής στις γραφειοκρατικές ηγεσίες και μόνο, με ένα συνολικό πρόταγμα για το εργατικό κίνημα και συγκεκριμένες πρωτοβουλίες γύρω από αυτό. Αυτές λοιπόν κυρίως τις αδυναμίες πρέπει να δούμε κατάματα, το ότι δηλαδή **συχνά και ο δικός μας λόγος δεν κατάφερε να είναι κάτι**

άλλο από τη γενική συζήτηση που απλώνεται από τα αστικά ΜΜΕ μέχρι την επίσημη αριστερά για την κατάσταση και την ανάγκη έκφρασης-εκπροσώπησης (στον επίσημο βέβαια συνδικαλισμό) της εργατικής νεολαίας. Και σε αυτήν την βάση να κάνουμε τολμηρά βήματα, ιδιαίτερα σε ζητήματα περιεχομένου, στη βάση ακριβώς μιας Χάρτας αναγκών και δικαιωμάτων της νεολαίας και όχι ενδιάμεσων προγραμμάτων «ανακούφισης» των πιο ακραία εκμεταλλευόμενων νεολαιίστικων εργατικών τμημάτων.

Ταυτόχρονα, είναι κρίσιμο ζητούμενο η διάταξη των δυνάμεων της οργάνωσής μας γύρω από την **προσπάθεια συγκρότησης αριστερών πολιτικοσυνδικαλιστικών συσπειρώσεων σε επιλεγμένους κρίσιμους κλάδους όπου εργάζεται μαζικά νεολαία και όπου ο επίσημος συνδικαλισμός είτε απουσιάζει (ουσιαστικά ή ακόμη και τυπικά), είτε δεν την εντάσσει λόγω μορφών απασχόλησης κλπ.** Αυτή η προσπάθεια δεν «θυμίζει» στις απαιτήσεις της, την αντίστοιχη εμπειρία π.χ. στα πανεπιστήμια, με δομημένες και σε ένα βαθμό παγιωμένες συλλογικές μορφές πάλης. Πολλές φορές **πρέπει να αναπτύσσεται ταυτόχρονα με την ίδια την ανάπτυξη μορφών συλλογικής συζήτησης και διεκδίκησης, να την πρεσβεύει, να την μπολιάζει πολιτικά, να θέτει ζητήματα συγκρότησης εξ αρχής στη βάση όχι του περιεχομένου, των στόχων και των μορφών του επίσημου συνδικαλισμού αλλά της πρότασης του ΝΕΚ.** Με αυτήν την έννοια άλλωστε, δεν ισχύει για εμάς μια διαδεδομένη στην αριστερά αντίληψη ακολουθίας, πρώτα η συγκρότηση στις ανάγκες της οικονομικής πάλης, στη συνέχεια η εμφάνιση μιας πολιτικοποιημένης «πρωτοπορίας» κλπ.

Με την ίδια μεθοδολογία οφείλουμε να αντιμετωπίσουμε και την συλλογική οργάνωση της πάλης των πλατιών νεολαιίστικων τμημάτων της ελαστικής, της ευέλικτης ή και της μαύρης εργασίας. Η συγκεκριμένη άλλωστε πλευρά καί φαίνεται έμπρακτα ότι θα αποτελέσει κρίσιμο ζήτημα συνολικά για το εργατικό κίνημα (με τις πρώτες κινήσεις της κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ για εξάπλωση των Stage στον ιδιωτικό τομέα και μαζικές απολύσεις εργαζόμενων στα Stage στο δημόσιο) αλλά και ούτως ή άλλως θα οξυνθεί στο έπακρο στο βαθμό που σωστά εκτιμούμε ότι αποτελεί πιλότο και αστικό πρόγραμμα συνολικά για την εργασία σήμερα (στα πλαίσια της λογικής της ελασταςφάλειας). **Κύριο σε αυτό η αταλάντευτη κατεύθυνση για ενοποίηση της πάλης ενάντια στην ελαστική εργασία με την πάλη συνολικά ενάντια στο νέο μοντέλο εργαζομένου, ενάντια στην αστική επίθεση στα δικαιώματα του κόσμου της εργασίας, ενάντια συνολικά στην εκμετάλλευση και την καπιταλιστική ανάπτυξη, ενοποίηση με όρους περιεχομένου, πολιτικών στόχων, μορφών πάλης και μορφών οργάνωσης.**

Μια τέτοια μεθοδολογία σημαίνει πρώτα απ' όλα μια σαφή τοποθέτηση για το ανεπαρκές και αδιέξοδο των όποιων αμυντικών, αντινεοφιλελεύθερης ουσίας, προγραμμάτων επιστροφής στα ανύπαρκτα τελικά κεκτημένα των «παραδοσιακών» μορφών απασχόλησης σαν απάντηση στην ελασταςφάλεια. **Προγραμμάτων που τελικά**

πάντα καταλήγουν να διασπούν την ίδια τη νεολαία και τους εργαζόμενους, αναπαράγοντας τα κριτήρια και τις αρχές μιας «κανονικής» και «ήπιας» εκμετάλλευσης και μαζί με αυτά με νέο τρόπο τους εργατικούς και νεολαιίστικους εμφύλιους που κυοφορεί η αστική σκέψη και η ίδια η καπιταλιστική πραγματικότητα, με χαρακτηριστικότατο παράδειγμα τη συζήτηση που διαπερνά το σύνολο της αριστεράς γύρω από το ζήτημα των stage.

Αντίθετα από τις αναζητήσεις για το κοινωνικά δίκαιο εντός της σημερινής πραγματικότητας, είτε κάποιος την αναζητά στον ΑΣΕΠ, είτε στην εργατική και αγωνιστική αξιοπρέπεια απέναντι στα κελεύσματα της εξαχρείωσης του βύσματος, οφείλουμε να δουλέψουμε με την πεποίθηση ότι **μόνο με ένα πρόταγμα συνολικής απάντησης στην κρίση και την ανάπτυξη του καπιταλισμού και ανατροπής του, με ένα πρόγραμμα που να αναμετρείται με την ουσία της σημερινής σχέσης των νέων ανθρώπων με την εργασία, που να συνδέει την άμεση πάλη με μια σύγχρονη Χάρτα αναγκών και δικαιωμάτων της νεολαίας, μπορεί να ενοποιηθεί η πάλη των εργαζόμενων και της νεολαίας, απαντώντας ταυτόχρονα και στην άμεση ανάγκη και στο βάθεμα του πολιτικού ορίζοντα του ίδιου του κινήματος.**

Ταυτόχρονα, είναι κρίσιμη η σαφής τοποθέτηση, ότι κοινωνικός και πολιτικός ρόλος με συλλογικό και αγωνιστικό τρόπο για τους νέους εργαζόμενους της ελαστικής απασχόλησης δεν σημαίνει επανένταξη στον αστικοποιημένο συνδικαλισμό και στην εντός του αστικού πολιτικού συστήματος πολιτική εκπροσώπησή τους. Δεν σημαίνει δηλαδή να αποτελέσει και η δική τους κατάσταση μια ακόμη πλευρά των «διαπραγματεύσεων» της ΓΣΕΕ και της ΑΔΕΔΥ ή μια λιγότερο ή περισσότερο αναβαθμισμένη πλευρά της πολιτικής ρητορείας της αριστεράς. **Αντίθετα, το ζητούμενο για εμάς είναι η είσοδος στο προσκήνιο των κοινωνικών και πολιτικών αγώνων και αυτού του δυναμικού, να συνδέεται και να συμβάλλει στον συνολικό ταξικό και επαναστατικό μετασχηματισμό του ίδιου του εργατικού κινήματος και της ίδιας της αντικαπιταλιστικής αριστεράς.** Ή αντιστρόφως, το σημερινό εργατικό κίνημα και η σημερινή αριστερά δεν μπορούν να «χωρέσουν» αυτά τα τμήματα της τάξης, ανεξαρτήτως προθέσεων, επιλογών και προτεραιοτήτων, αν δεν αλλάξουν σε βάθος, αν δεν μετασχηματιστούν σε ταξική, μάχιμη, επαναστατική κατεύθυνση.

Με βάση όλη την παραπάνω μεθοδολογία, οφείλουμε να εντείνουμε την προσπάθειά μας το επόμενο διάστημα για πραγματική επαφή της οργάνωσης, των νεολαιίστικων εργατικών πρωτοβουλιών και σχημάτων στις πόλεις, των κινηματικών μας πρωτοβουλιών, **με το δυναμικό που βρίσκεται μαζικά στη δουλειά με τέτοιους όρους και με όσες προσπάθειες εμφανίζονται για την συλλογική του οργάνωση παρά τις όποιες τους αδυναμίες.** Όχι όμως για να αναπαράγουμε αυταπάτες, αλλά για να αναδείξουμε ακριβώς ότι μόνο με μια τέτοια ενοποίηση της πάλης του κόσμου της εργασίας και μια συνολική επαναστατική εργατική απάντηση στην κρίση μπορούν να υπάρξουν και άμεσες νίκες. Όχι για να καλέ-

σουμε γενικά για κοινή πάλη με όλους τους εργαζόμενους **αλλά για να συζητήσουμε σε βάθος και να πάρουμε πρωτοβουλίες που να εμφανίζουν δείγματα γραφής στη λογική και την πρακτική του ΝΕΚ,** πραγματικά βήματα ενοποίησης σε αντιπαράθεση με τον αστικοποιημένο συνδικαλισμό. Και ταυτόχρονα **για να επιχειρήσουμε να εμπλέξουμε τα πιο ανήσυχα τμήματα αυτού του δυναμικού σε όλη την πολύπλευρη προσπάθειά μας για μια αντικαπιταλιστική-επαναστατική κοινωνικοπολιτική ενοποίηση της νεολαίας,** στις συλλευσιακές της διαδικασίες, στις κινηματικές και πολιτικές πρωτοβουλίες στα πλαίσιά της.

2.5.1. ΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΣΤΗ ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

Μέσα στη σύγχρονη πραγματικότητα γεννάται ένα μείζον ερώτημα σε σχέση με τις δυνατότητες και τις προοπτικές παρέμβασης στα σχολεία. Το ερώτημα είναι αν μέσα από τη σχολική πραγματικότητα - το καθημερινό τρέξιμο, την εντατικοποίηση, τον αυταρχισμό - μπορούν να υπάρξουν φωνές που θα αμφισβητούν, θα αντιστέκονται και θα έρχονται σε ρήξη με αυτό το μοντέλο εκπαίδευσης και θα προβάλλουν μια άλλη αντίληψη για το σχολείο. Αλλά ακόμα και αν υπάρχουν αυτές οι δυνατότητες, το ερώτημα είναι μέσα από ποιους δρόμους θα μπορέσουμε να έρθουμε σε επαφή με το κομμάτι αυτών των μαθητών που εκφράζει - έστω και με αντιφατικό τρόπο - τη διάθεση να αγωνιστεί, να παλέψει ενάντια στην πραγματικότητα που διαμορφώνεται σήμερα. Μέσα από ποιους δρόμους θα μπορέσουμε να σπάσουμε το καταθλιπτικό τοπίο του κατακερματισμού και του ανταγωνισμού που υπάρχει στα σχολεία, το τοπίο της καθημερινής αγωνίας για το παρόν και της ανασφάλειας για το μέλλον και να δημιουργήσουμε τους όρους και τις μορφές πολιτικής δράσης που θα αγκαλιάζουν την πλειοψηφία των μαθητών.

Όχημα για την επίτευξη αυτών των στόχων είναι η δημιουργία πολιτικών συλλογικοτήτων- σχημάτων μέσα στα σχολεία ως μορφές έκφρασης στην μαθητική νεολαία. Η αδυναμία πολιτικής δράσης στα σχολεία θεωρείται κάτι παραπάνω από δεδομένο. Τις περισσότερες φορές τα δεκαπενταμελή συμβούλια και οι σχολικοί παράγοντες υποκαθιστούν οποιαδήποτε συλλογικότητα αξιώνει να εκφέρει άποψη, αλλά και να δράσει μέσα στο σχολικό περιβάλλον. Η γραφειοκρατία και η λογική της ανάθεσης γίνεται προσπάθεια να εμπεδωθεί από τις πρώτες τάξεις του σχολείου, καθώς αντικαθίστανται οι συλλογικές και οι μαζικές διαδικασίες από αιρετούς, αλλά μη ανακλητούς αντιπροσώπους. Η δημιουργία συλλογικοτήτων στα σχολεία βοηθά να ανοίξει η κουβέντα για τα τρέχοντα κοινωνικοπολιτικά ζητήματα, συμβάλλει στην αναζήτηση και προβληματισμό της μαθητικής νεολαίας και δίνουν ερέθισμα για δράση σε σχολικό αλλά και πανκοινωνικό επίπεδο.

Η ν.Κ.Α σε όλα τα χρόνια της παρέμβασης της στο μαθητικό κίνημα πάντα έδινε βάρος στη συγκρότηση και τη δημιουργία μαθητικών συλλογικοτήτων (Δίκτυο Μαθητών, Πρωτοβουλία Μαθητών, Ανυπόταχτοι Μα-

θητές) που να δραστηριοποιούνται σε σχολικό-τοπικό-πανελλαδικό επίπεδο. Μέσα στις φλόγες του Δεκέμβρη ξεπήδησε η συλλογικότητα «ΑΝΥΠΟΤΑΚΤΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ» με πρωτοπόρα κομμάτια μαθητές από την Πρωτοβουλία Μαθητών. Με δεδομένη την ύπαρξη ενός πρώτου κρίσιμου δυναμικού και με ορατές δυνατότητες ανάπτυξης, **ζητούμενο είναι η διαμόρφωση συγκεκριμένων πολιτικών χαρακτηριστικών και η αποκρυστάλλωση μορφών συγκρότησης αυτής της μετωπικής μας προσπάθειας.**

Βασικό κριτήριο της συγκρότησης των Ανυπόταχτων Μαθητών είναι η επαναφορά της πολιτικής μέσα στα σχολεία, με συγκροτημένο τρόπο και από τους ίδιους τους μαθητές. Κεντρικό πολιτικό στίγμα είναι η ευθεία αμφισβήτηση των διαχωριστικών γραμμών που τίθενται μέσα στα σχολεία ("καλοί - κακοί μαθητές", γενική - τεχνικοεπαγγελματική εκπαίδευση) και των μηχανισμών που τις παράγουν, η συνολική αμφισβήτηση της υπάρχουσας κοινωνικής, οικονομικής και πολιτικής πραγματικότητας, **το πρόταγμα** του συλλογικού αγώνα της αμεσοδημοκρατίας και της ανεξαρτησίας από μηχανισμούς του κράτους (διευθυντές, υπουργείο, δεκαπενταμελή συμβούλια, βουλή εφήβων, κτλ). Απαραίτητη δυναμική είναι η αμφισβήτηση στην πράξη της οργάνωσης του σχολικού χώρου και χρόνου αλλά και του ρόλου που επιβάλλει στον μαθητή το σημερινό εκπαιδευτικό σύστημα, η ανάληψη πολιτικών πρωτοβουλιών που θα αναδεικνύουν την αναζήτηση και τη δημιουργικότητα των μαθητών, που θα στοχεύουν να επιφέρουν όχι μόνο αλλαγές στην καθημερινή πραγματικότητα που βιώνουν οι μαθητές αλλά και τομές στη συνείδησή τους. Ταυτόχρονα, διαρκές ζητούμενο είναι η άρθρωση συνολικού πολιτικού λόγου, η έκφραση πολιτικού προβληματισμού και δράσης γύρω από εκπαιδευτικά αλλά και ευρύτερα ζητήματα.

Η ως τώρα συγκρότηση των Ανυπόταχτων Μαθητών σε παναθηναϊκή βάση αποτελεί ένα πρώτο βήμα, αλλά υπάρχει ακόμα δύσκολος δρόμος. Άμεσα επιδιώκουμε τη μαζικοποίηση αυτής της διαδικασίας με ένα συστηματικό άνοιγμα σε σχολεία και περιοχές όπου δεν έχουμε ως τώρα δικτύωση. Σήμερα οι Ανυπότακτοι Μαθητές πρέπει να δώσουν βάρος στη δικτύωση τους στη πλειοψηφία των σχολείων.

Προς αυτήν την κατεύθυνση το επόμενο διάστημα η προσπάθειές μας πρέπει να κινούνται στα παρακάτω τα οποία αποτελούν μια ενιαία λογική για τη συγκρότηση μετωπικών μορφών παρέμβασης στη μαθητική νεολαία:

- Στο επίπεδο συγκρότησης σχημάτων στα σχολεία, βάρος πρέπει να δοθεί στις δυνατότητες μαζικής απεύθυνσης και νέους δρόμους για πολιτικές πρωτοβουλίες και παρεμβάσεις στη μαθητική καθημερινότητα.
- Στο επίπεδο συντονισμού των σχημάτων σε τοπικό και πανελλαδικό επίπεδο.
- η ενιαία συνέλευση των Ανυπότακτων Μαθητών θα συνενώνει σχήματα από κάθε σχολείο ή περιοχή, πρωτοβουλίες μαθητών αλλά και ανεξάρτητους αγωνιστές σε μια πιο συνολική κίνηση.

Από δω και εμπρός στόχος είναι οι Ανυπότακτοι Μα-

θητές να αποτελέσουν μία Αντικαπιταλιστική κίνηση στα σχολεία.

Οι Ανυπότακτοι Μαθητές παλεύουν να αναπτυχθεί και να υπάρξει ένα μαχητικό μαθητικό κίνημα διαρκείας, που δε θα κάνει βήμα πίσω μέχρι να αποδειχτεί νικηφόρο! Ακδημονέυτο και Ανεξάρτητο, Αμεσοδημοκρατικό, που θα συγκροτείται μέσ' από τις γενικές συνελεύσεις των σχολείων. Που θα συντονίζεται μέσ' από πραγματικά συλλογικές διαδικασίες στις οποίες θα λαμβάνουν όλοι μέρος (κι όχι μόνο ο πρόεδρος του 15μελούς!), όπου όλες οι απόψεις θα ακούγονται και θα δοκιμάζονται. Που θα καλεί σε κοινό αγώνα όλα τα κομμάτια της εκπαίδευσης χτίζοντας το μέτωπο παιδείας – εργασίας. Που θα κάνει σημαία του τις ανάγκες και δικαιώματά της πληττόμενης κοινωνικής πλειοψηφίας.

2.6 Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Η εξέγερση του Δεκέμβρη έφερε πάλι στο προσκήνιο την δυνατότητα και αναγκαιότητα. ανάπτυξης συνολικών αγώνων με έντονα αντικαπιταλιστικά χαρακτηριστικά. Δυνατότητες και αναγκαιότητα για ένα νεολαιίστικο κίνημα που θα συμβάλλει στην ανάσχεση κ ανατροπή της καπιταλιστικής ανάπτυξης, δημιουργία – ενδυνάμωση ενός νέου εργατικού κινήματος και συνολικά θα αποτελεί μαχητική εργατική αντιπολίτευση μέσα στην κοινωνία. **Γιατί στην πραγματικότητα, δεν μπορεί κανείς να προτείνει το περιεχόμενο και τη μορφή του επαναστατικού αγώνα, πόσο μάλλον του νεολαιίστικού κινήματος, σε οποιοδήποτε συγκεκριμένο ζήτημα χωρίς να αντιμετωπίζει ταυτόχρονα την ανάγκη αυτή η πρόταση να προχωράει πραγματικά στη ζωή, να αποκτά ρεαλισμό, να κατοχυρώνεται απέναντι στον ρεβανσισμό του κεφαλαίου. Κι αυτό πετυχαίνεται μόνο με την σύνδεση του μερικού με τον συνολικό επαναστατικό στόχο, του μερικού επαναστατικού αγώνα με τη μόνιμη επανάσταση. Η επαναστατική απειλή είναι το ισχυρότερο όπλο στο οπλοστάσιο των κινημάτων και αυτό που μπορεί να γίνεται αιτία για απόσπαση κατακτήσεων και ανάσχεση - ανατροπή της σταυροφορίας του κεφαλαίου.**

Για όλα τα παραπάνω υπάρχει ανάγκη για ένα **νεολαϊστικό κίνημα ενιαίο και συνολικό** που δεν θα βλέπει μόνο την ενιαία έκφραση των αγώνων της νεολαίας με μια συνένωσή τους στον δρόμο και στα αμφιθέατρα, αλλά θα αγωνίζεται για την εξ' αρχής συνολική νεολαϊστική πάλη όπως περίτρανα έφερε στο προσκήνιο η εξέγερση του Δεκέμβρη. Ενιαίο απέναντι στην ενιαία επίθεση του κεφαλαίου, με την σύνδεση του φοιτητικού κινήματος, με το μαθητικό και το κίνημα των εργαζομένων, ένα κίνημα που θα βλέπει συνολικά την νέα εργατική βάρδια είτε αυτή εκπαιδευτεί είτε εργάζεται είτε είναι άνεργη. Ένα κίνημα που θα την συνενώνει πάνω στις κοινές της υλικές ανάγκες διαλύοντας κάθε διαχωρισμό – άτυπο εμφύλιο, προβάλλοντας τα συνολικά συμφέροντα τις νέας εργατικής βάρδιας που είναι και τα συμφέροντα της πληττόμενης πλειοψηφίας της νεολαίας και των εργαζομένων. Συνολικό κίνημα λόγω της συνολικής αναμέτρησης με την αστική πολιτική. Κίνημα που θα συγκροτεί ιδεολογικό ρεύμα εργατικής χειραφέτησης κόντρα στα αστικά δόγματα, που θα προβάλλει ένα νέο αξιακό πρότυπο αντικαπιταλιστικό, κόντρα στις αρχές και τις αξίες του κεφαλαίου.

Ένα **νεολαϊστικό κίνημα διαρκείας** που κηρύσσει τον «διαρκή πόλεμο» απέναντι στο κεφάλαιο και την σταυροφορία του. Που για αυτό οι αγώνες πάνε μέχρι το τέλος, μέχρι την νίκη. Κίνημα που αναγνωρίζει τις καμπές και κορυφώσεις του αγώνα, που αντιπαράκειται με αξιολήευτη αντοχή και διάρκεια στην αστική πολιτική και βλέπει την ανομοιόμορφη ανάπτυξη του κινήματος, τόσο σε μορφή όσο σε περιεχόμενο, σαν κινητήριο μοχλό ανάπτυξής του και όχι σαν εμπόδιο. Κίνημα που βλέπει την κλιμάκωση και την όλη πορεία του αγώνα όχι υποταγμένο στους συσχετισμούς αλλά καθοδηγούμενο από τις ανάγκες και τις δυνατότητες της ίδιας της ταξικής πάλης, επιδιώκοντας κάθε φορά να ηγεμονεύουν οι πιο πρωτοπόρες ριζοσπαστικές τάσεις του κινήματος.

Για την ανάπτυξη ενός **νεολαϊστικού κινήματος εργατικής κατεύθυνσης** που βρίσκει τα στρατηγικά της συμφέροντα στο παρόν και το μέλλον της διαδρομής της, στο παρόν και το μέλλον της νέας εργατικής βάρδιας. Κίνημα που θα συνδέεται με το εργατικό όχι από την σκοπιά της αλληλεγγύης αλλά από την σκοπιά των κοινών συμφερόντων της νέας εργατικής βάρδιας. Επι-

διώκουμε την εργατική κατεύθυνση στο φοιτητικό και σπουδαστικό κίνημα, στους μικρούς και μεγάλους αγώνες, στις μαθητικές κινητοποιήσεις, στην πάλη για τα πολύμορφα δικαιώματα στη ζωή, τον ελεύθερο χρόνο, το περιβάλλον, τη δημοκρατία, σε κάθε πτυχή και αίτημα της σύγχρονης κίνησης της νεολαίας. Εργατική κατεύθυνση στις διεκδικήσεις και τα προγράμματα πάλης γιατί αυτή εκφράζει τα συμφέροντα και την προοπτική της πληττόμενης πλειοψηφίας. Η νέα εργατική βάρδια έχει αναβαθμισμένη θέση και βαρύτητα στα πλαίσιά του νεολαϊστικού αλλά και του εργατικού κινήματος. Μπορεί να αποτελέσει νεύρο και κινητήριο μοχλό στην προσπάθεια του νέου εργατικού κινήματος, ως ένα από τα πιο εκμεταλλευόμενα τμήματα που δεν καλύπτεται και δεν εκφράζεται από τον επίσημο συνδικαλισμό, σε ενότητα με τις ταξικές δυνάμεις του εργατικού κινήματος, εν τέλει με τους ίδιους τους εργαζόμενους και τα **όργανα** που δημιουργούν με τους αγώνες τους.

Για ένα **νεολαϊστικό κίνημα πολύμορφο, πρωτότυπο και καινοτόμο**, που θα αγκαλιάζει όλη την πολυμορφία και τον πλούτο του νεολαϊστικού ριζοσπαστισμού, θα εκφράζει τις πολυεπίπεδες αγωνιστικές διαθέσεις, θα εμπεριέχει τις νέες μορφές συλλογικής δράσης που γεννιούνται στους αγώνες, θα δίνει διέξοδο στις διαφορετικές αναζητήσεις της νεολαίας. Αυτό απαιτεί από την πλευρά μας πραγματικούς δεσμούς με τη νεολαία, διαλεκτική σκέψη και όχι την αγκύλωση σε «έτοιμα σχήματα», απαιτεί την προώθηση και δοκιμασία συνολικά της γραμμής μας. Όχι μια θυσία του παλιού στο νέο ή το αντίστροφο, μα την ομορφότερη σύνθεσή τους στην ανάγκη της ριζοσπαστικής σκέψης που γεννιέται. Που θα αγκαλιάζει και θα αναδεικνύει τις μορφές και πρωτοβουλίες της νεολαίας που αμφισβητούν από διαφορετικούς δρόμους τον καπιταλισμό της εποχής μας στην τέχνη και τον πολιτισμό (όπως έδειξε και ο Δεκέμβρης), τις αγωνιστικές και συλλογικές αξίες του σήμερα.

Ένα **νεολαϊστικό κίνημα** απαιτεί να είναι **αντικαπιταλιστικό** βάζοντας στο κέντρο βάρους του την αμφισβήτηση όλων των ιερών και των οσίων του καπιταλισμού, τα θέματα της υπαγωγή των πάντων στην κερδοφορία του κεφαλαίου, την ατομική ιδιοκτησία κ.α. Που δεν θα παζαρεύει τους όρους χειροτέρευσης της ζωής μας αλλά θα κατακτά με την απειλή των αγώνων την καλύτερευση της ζωής μας στο σήμερα. Ένα κίνημα πραγματικό ανατρεπτικό γιατί με την συνολική αμφισβήτηση του καπιταλισμού και των νόμων του είναι δυνατή και αποτελεσματική και η άμυνα στις επιθέσεις του συστήματος και η διάσωση κεκτημένων δικαιωμάτων αλλά και η ανάσχεση της επίθεσης, η κατάκτηση άμεσων αποτελεσμάτων. Η πάλη ενάντια στην αναθεώρηση του Συντάγματος το 2007 είναι μόνο ένα από τα πολλά παραδείγματα που έχει δώσει η ταξική πάλη κατά καιρούς.

Νεολαϊστικό κίνημα που απαιτεί να είναι **αντικυβερνητικό και αντι – ΕΕ** γιατί κάθε κυβέρνηση του κεφαλαίου μαζί με τις καπιταλιστικές ολοκληρώσεις διαπλέκονται σε τέτοιο βαθμό στην επίθεση που είναι αδύνατο να εί- ναι επικίνδυνο και νικηφόρο ένα κίνημα που δεν βάσει

στην προμετωπίδα του την ανατροπή κάθε εκφραστική του κεφαλαίου εντός ή εκτός των τειχών. Ενάντια σε κάθε πολιτικό φορέα – εκφραστή του κεφαλαίου. Πώς να παλέψεις την Μπολβάνια ή το Σύμφωνο σταθερότητας χωρίς να ζητάς την ανατροπή της κυβέρνησης που τα προωθεί, αλλά και χωρίς την πάλη ενάντια στην ΕΕ. Τα φοιτητικά κινήματα των τελευταίων ετών και η εξέγερση του Δεκέμβρη δείχνουν τον δρόμο.

Ένα **νεολαιίστικο κίνημα αντιπολεμικό και αντιιμπεριαλιστικό** που θα μάχεται ενάντια στον ολοκληρωτικό πόλεμο και την καταστολή και αυταρχική θωράκιση του κράτους και του κεφαλαίου. Όχι από πασιφιστική σκοπιά αλλά από την σκοπιά της ρήξης με την κοινωνική «ειρήνη» του κεφαλαίου που σηματοδοτεί ουσιαστικό τον πιο σκληρό πόλεμο στις λαϊκές ελευθερίες και το αποφασίζουμε και διατάσσουμε του κοινοβουλευτικού ολοκληρωτισμού. Ενάντια στις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις του ΝΑΤΟ, Ευρωστρατού και κάθε ιμπεριαλιστικής δύναμης, ενάντια στον πόλεμο της «τρομοκρατίας» που βρίσκει τους τρομοκράτες μέσα στην αντίσταση και τους αγώνες. Ενάντια σε κάθε εθνικισμό, ρατσισμό και φασισμό που γεννιέται από την «ειρήνη» και το πόλεμο του κεφαλαίου.

Τελικά ένα **νεολαιίστικο κίνημα πραγματικά ανεξάρτητο** από το κράτος και τους μηχανισμούς του, από την κηδεμονία της αστικής πολιτικής και τους εκπροσώπους της. Ένα κίνημα που δεν θαιώθει την ανάγκη «αναγνώρισης» από την αστική πολιτική ή το κράτος αλλά θα ψάχνει την αναγνώριση από τον κόσμο του αγώνα και την πληττόμενη πλειοψηφία των νέων και των εργαζομένων. Ένα κίνημα ανεξάρτητο από τους τεχνητούς εμφύλιους στην νεολαία και την νέα εργατική βάρδια, ένα κίνημα βαθιά εξαρτημένο από τις σύγχρονες ανάγκες της κοινωνικής πλειοψηφίας.

2.6.1 ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΕΟΛΑΙΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

Ζητούμενο για εμάς είναι μία ουσιαστική σύνδεση των αιχμών του κινήματος με ένα συνολικό σχέδιο και περιεχόμενο με καρδιά τον κεντρικό πολιτικό στόχο της περιόδου: Την επαναστατική απάντηση στην κρίση. Αυτός ο στόχος μπορεί να θέτει βασικό αντίπαλο το ίδιο το σύστημα της εκμετάλλευσης και κάθε διαχειριστή του. Δίνει τη δυνατότητα ο εργατικός έλεγχος να έχει ουσία για το μπλοκάρισμα της επίτευξης των καλύτερων οικονομικών δεικτών με θύματα τους ίδιους. Για το τι και πως θα παράγεται. Για την αντικαπιταλιστική αποδέσμευση με επαναστατικό τρόπο από την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, τη διάλυσή της ως άνοιγμα της διαδικασίας εξόδου από το καπιταλιστικό πλέγμα. Αλλά και από την άλλη μοναδικό exéγγυο για να αποκρούεται κάθε προσπάθεια αποδόμησης όποιων νεολαιίστικων και εργατικών δικαιωμάτων έχουν απομείνει, στο όνομα της κοινωνικής συναίνεσης και της εθνικής ενότητας για την έξοδο υποτίθεται από την κρίση. **Είναι στόχος που ενοποιεί την ιδεολογική-πολιτική-κοινωνική πάλη του εργατικού και νεολαιίστικου κινήματος. Έτσι μπορεί να ενοποιήσει καλύτερα τις κοινωνικοπολιτικές δυνάμεις που εμφα-**

νίστηκαν στην εξέγερση του Δεκέμβρη, την πρώτη εξέγερση της κρίσης.

Από τους αγώνες της προηγούμενης περιόδου προκύπτει και η ανάγκη σύνδεσης των **αιτημάτων με πολιτικούς στόχους στο κίνημα**. Πιο συγκεκριμένα, η τάση γρήγορης πολιτικοποίησης όπως π.χ. το Δεκέμβρη όπου γρήγορα υιοθετήθηκε το «κάτω η κυβέρνηση των δολοφόνων», η σύνδεση από τους «πάνω» και της πιο μικρής διεκδίκησης (άρθρο 16, μισθοί, επιδοτήσεις αγροτών, σταθερή δουλειά κ.λπ.) με την ΕΕ, το Σύμφωνο Σταθερότητας, το κέρδος, την επιχειρηματικότητα, την ανταγωνιστικότητα της αγοράς, η έντονη ιδεολογική διαπάλη που γίνεται στο εσωτερικό κάθε αγώνα ανάμεσα στα ρεύματα που συμμετέχουν σε αυτόν και τις στρατηγικές τους και η προσπάθεια εκλογικής και κοινοβουλευτικής λεηλασίας και τελικά ενσωμάτωσης (π.χ. ο ΣΥΡΙΖΑ ως εκφραστής της «γενιάς του άρθρου 16») δεν επιτρέπουν στη γραμμή του αντικαπιταλιστικού μετώπου να μένει μόνο στους διεκδικητικούς στόχους. Αντίθετα, οφείλει να επιβάλλει μια νέα, αυθεντική και ζωντανή σχέση διεκδικητικών αιτημάτων και πολιτικών στόχων κατά των κοινωνικών και πολιτικών πυλώνων του αστικού συνασπισμού, το κεφάλαιο και την αγορά, την εκμετάλλευση και το κέρδος, την κυβέρνηση και το πολιτικό σύστημα συνολικά, την ΕΕ και τους αστικούς θεσμούς. Είναι μια σχέση που θα οικοδομείται όχι «εξωτερικά» προς την αγωνιστική κίνηση των μαζών, με τη διαφώτιση και την προπαγάνδα της οργάνωσης στους πρωτοπόρους των αγώνων, αλλά θα καταχτιέται «εντός» αυτής της κίνησης, ως εσωτερικό της στοιχείο.

Τέλος, η διαμάχη γύρω από τον πολιτικό χαρακτήρα και τους στόχους των αγώνων χαρακτήρισε όλη την προηγούμενη περίοδο και διαπνέει το κίνημα της νεολαίας. Το «δίλημμα» **μαχητικοί αγώνες ρήξης-ανατροπής ή κινήματα διαμαρτυρίας-καταγγελίας** αφορά την αντιπαράθεση διαφορετικών ρευμάτων μέσα στο κίνημα, τη συνείδηση που διαμορφώνεται από την ένταση της επίθεσης και την ηττοπάθεια αφενός και από τις νέες δυνατότητες των αγώνων, την ανάγκη για συνολικές πολιτικές απαντήσεις αφετέρου. Συμπυκνώνεται και στην πράξη γύρω από τη μη – εφαρμογή ή ανατροπή των νόμων, αλλά και την κατάθεση μίας πρότασης αγώνα που θα ακυρώνει την εφαρμογή τους σε κάθε φάση και θα βρίσκει δρόμους κεντρικής αναμέτρησης για την κατάργηση τους. Με την ΚΝΕ να αρκείται σε αγώνες πολιτικής διαμαρτυρίας και καταγγελίας (στο όνομα της θέσης για τα όρια των κατακτήσεων χωρίς συνολική αλλαγή) σε συνδυασμό με το σύνθημα «ενισχύστε το ΚΚΕ» αλλά και άλλες τάσεις να μένουν μόνο στο «ρεαλιστικά και υλοποιήσιμα αιτήματα». Εμείς επιδιώκουμε τη σύνδεση των δύο πλευρών της απόκρουσης και της ανατροπής, αξιοποιώντας κάθε μάχη που μπορεί να ξεκινά ακόμα και από θέσεις διαμαρτυρίας, να βαθιάίνει το ρήγμα με την αστική πολιτική και τους φορείς της, με κατεύθυνση να ενισχύονται και να ηγεμονεύουν οι πιο ανατρεπτικές, οι χειραφετητικές-αντικαπιταλιστικές τάσεις. Απαραίτητο για αυτό είναι να στοχειοθετούμε τη δυνατότητα επιβολής κατακτήσεων από το κίνημα, με ποια μέσα και πολιτικό περιεχόμενο, ποιες

μορφές και στόχους στις δεδομένες συνθήκες και με τα γενικά κριτήρια που έχουμε θέσει ως ρεύμα.

2.6.2 ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΟΡΦΕΣ-ΦΟΡΕΙΣ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΛΗΣ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Οι μορφές οργάνωσης του νεολαιίστικου κινήματος θέλουμε να προωθούν την εργατική δημοκρατία, τη δυνατότητα της νεολαίας να κάνει πολιτική για τον εαυτό της, τη δυνατότητά της να διαμορφώνει μορφές συνολικά και σταθερά αντιπαραθετικές στην αστική επίθεση και συνολικά στην αστική κυριαρχία και πολιτική. Σαν κριτήρια παρέμβασης για τις μορφές οργάνωσης που υπάρχουν αλλά και για την δημιουργία νέων βάζουμε τα εξής: 1) Να εξασφαλίζεται η επαφή όλων των κομματιών της νεολαίας, ακόμα και αυτών που παραμένουν εγκλωβισμένα στην αστική πολιτική. 2) Να αποτρέπεται η γραφειοκρατικοποίησή τους και αστικοποίησή τους στον όποιο δυνατό βαθμό. 3) Να αποκαλύπτεται και να ανατρέπεται και σε αυτό το επίπεδο η αστική πολιτική 4) Αρνούμαστε την συμμετοχή ή δημιουργία μορφών και οργάνων που συγκροτήθηκαν σε αντίθεση με τις διαδικασίες και τα όργανα του κινήματος ή με πρωτοβουλία αστικών δυνάμεων και έχουν στόχο να υποκαταστήσουν, μερικώς ή συνολικά τα πραγματικά όργανα του κινήματος.

Από εκεί και πέρα τα όργανα και οι μορφές οργάνωσης του κινήματος πρέπει να αποτελούν εργαστήρια παραγωγής εργατικής πολιτικής σε κάθε ζήτημα και χώρο, σε κάθε φάση και καμπή του κινήματος, σε σύνδεση και όχι συμπληρωματικά με τον συντονισμό των δράσεων, με πυρήνα της λογικής τους την συνολική αντίθεση με την αστική πολιτική και τους θεσμούς της, την αμεσοδημοκρατία, την συνολική και ενιαία έκφραση της νεολαίας και των εργαζομένων. Μέσα σε αυτά θέλουμε να εκφράζονται οι πιο ανατρεπτικές και πρωτοπόρες τάσεις του κινήματος, αλλά και χώρος συνάντησης της συνολικής νεολαιίστικης αγωνιστικής δράσης και σκέψης. Τα ανεξάρτητα κέντρα αγώνα του Δεκέμβρη (πχ Νομική), οι πολλές καταλήψεις ελεύθερων χώρων (πχ Γαλαξίας, info café, πάρκο Εξαρχείων) που άφησε είναι με τις δυναμικές και τις αδυναμίες τους παραδείγματα, αλλά και οι διάφορες δράσεις των συντονιστικών των ΓΣ στο μεγάλο φοιτητικό κίνημα του 06-07 έχουν δείξει τέτοια δείγματα (πχ επιβολή στην διάρκεια των καταλήψεων της δωρεάν σίτισης για όλους). Θέλουμε τα όργανα και οι μορφές οργάνωσης του κινήματος να δημιουργούνται όχι μόνο στις εξάρσεις του κινήματος αλλά να διεκδικούν την μόνιμη λειτουργία τους σε κάθε φάση και καμπή του κινήματος. Τέλος στα όργανα ή τις μορφές της αστικής πολιτικής που εγκλωβίζουν με την σύνθεση ή την δράση τους την νεολαία και του εργαζόμενους υλοποιούμε την γραμμή τους «εντός, εκτός και ενάντια». Αυτή προσβλέπει την παρέμβασή μας *Εντός* αυτών, με το σύνολο της λογικής μας και με πρώτιστο στόχο την ανάδειξη τόσο του αδιέξοδου των θεσμών της αστικής πολιτικής όσο και την προσπάθεια αυτοί να αποκτούν όλο και λιγότερη στην πράξη εξουσία πάνω μας, παλεύοντας την στράτευση σε άλλη λογική και απεγκλωβισμό από την αστική πολιτική.

Εκτός γιατί βλέπουμε τόσο την κεντρική, όσο και γενικά την παρέμβαση μας στην ίδια την νεολαία και τους εργαζόμενους, στην εργατική πολιτική που θέλουμε να αναπτύσσεται και να ριζώνει στους χώρους που ζει και δουλεύει ή εκπαιδεύεται η νεολαία. *Ενάντια* γιατί προκρίνουμε σε πλήρη αντιπαράθεση τις μορφές και τα όργανα της εργατικής πολιτικής που δεν θέλουμε μόνο να υποκαταστήσουν τα αντίστοιχα αστικά, αλλά να έρχονται σε ρήξη και συνεχή διαπάλη για την επικράτησή τους έναντι των αστικών θεσμών και της εξουσίας του ίδιου του κεφαλαίου. Εννοείται ότι στην παραπάνω λογική δεν περιλαμβάνονται όργανα τύπου ΕΦΕΕ ή ΓΣΕΕ καθώς η ενεργή στήριξη και συμμετοχή τους στον αστικό συνασπισμό εξουσίας τα καθιστά ανταγωνιστικά σε οποιαδήποτε προσπάθεια αντικαπιταλιστικού αγώνα της νεολαίας και των εργαζομένων.

Επιδιώκουμε καταρχάς την ανάπτυξη των γενικών συνελεύσεων παντού! **Όχι μόνο από τη σκοπιά της αμεσοδημοκρατίας, αλλά γιατί είναι οι μορφές που δίνουν τη δυνατότητα στον κόσμο του αγώνα να πάρει την πάλη στα χέρια του, γιατί αποτελούν το πιο προνομιακό πεδίο έκφρασης των συμφερόντων της πλειοψηφίας.** Εδώ σημαντική είναι η εμπειρία του φοιτητικού κινήματος που κλιμακώθηκε με κέντρο του τις γ.σ. και το συντονισμό τους. Οι γ.σ. λειτουργούν σε πιο συχνή βάση και διεξάγονται σε περισσότερες σχολές, αναγνωρίζονται από μεγάλα τμήματα των φοιτητών ως το βασικό πεδίο λήψης αποφάσεων. Αντίθετα στο μαθητικό κίνημα οι γ.σ. δεν έχουν τον πρώτο λόγο. Λειτουργούν κυρίως τα 15μελή, οι καταλήψεις δε στηρίζονται, παρά σε ελάχιστες περιπτώσεις, σε γ.σ. των σχολείων, δεν προωθείται η συλλογική συζήτηση και απόφαση. Το ΣΑΣΑ που αποτέλεσε και στο παρελθόν την κύρια μορφή συσπείρωσης δε συμβάλλει στη διεξαγωγή γ.σ., λειτούργησε πιο πολύ σαν μία «ελεγχόμενη» συσπείρωση, παρά στην κατεύθυνση ενός ανεξάρτητου μαζικού μαθητικού κινήματος. Οι γ.σ. στα σχολεία μπορούν να εκφράσουν τη μαθητική εκρηκτικότητα, να τη συνδέσουν με ανατρεπτικό πολιτικό περιεχόμενο, να υπερασπιστούν και να θωρακίσουν το κίνημα από την πολύπλευρη επίθεση, να δημιουργήσουν τη βάση ενός συντονισμένου μαθητικού κινήματος με συνέχεια. Επιδιώκουμε οι γ.σ. να λειτουργούν σε μόνιμη βάση, όχι δηλαδή σαν εργαλείο διαχείρισης της εξάρσης, αλλά σαν όργανα του κινήματος, όπου διεξάγεται η πολιτική αντιπαράθεση, ανατρέπονται οι συσχετισμοί, μπορούν σε κάθε δεδομένη φάση να προωθήσουν την αγωνιστική εκδοχή. **Θέλουμε να αποτελούν καθολική πρόταση στους νεολαιίστικους χώρους, αντιπαραθετικά και με τα όργανα αστικής αντιπροσωπείας.** Ειδικά για το φοιτητικό κίνημα επιδιώκουμε και έμπρακτα πρέπει να παλέψουμε για την πολιτική τους αναβάθμιση. Με την εμβάθυνση της συζήτησης, την ευρύτερη συμμετοχή του ανεξάρτητου κόσμου, τη δημοκρατική τους λειτουργία.

Επιδιώκουμε τον ενιαίο και ανοιχτό συντονισμό των γενικών συνελεύσεων. Ειδικά στις σημερινές συνθήκες όπου καθεστωτικές δυνάμεις – με τη συναίνεση

της επίσημης αριστεράς – προωθούν την επανασύσταση του υποταγμένου συνδικαλισμού της ΕΦΕΕ κόντρα στις γ.σ και τις μορφές οργάνωσης του φ.κ., η πρόταση του Συντονιστικού των γ.σ. πρέπει να κατατεθεί μαζικά στο κίνημα και την ΕΑΑΚ σαν τη μόνη πρόταση που μπορεί σήμερα να λειτουργήσει προωθητικά και ριζοσπαστικά για την οργάνωσή του, και όχι οπισθοδρομικά και συναινετικά αναιρώντας κατακτήσεις της προηγούμενης τριετίας. Αντίστοιχα στο μαθητικό κίνημα πρέπει να δούμε άλλους δρόμους συντονισμού από το ΣΑΣΑ ή το Συντονιστικό του ΣΥΡΙΖΑ. Να προωθήσουμε τη λειτουργία τοπικών συντονιστικών – στηριζόμενα σε γ.σ. και επιτροπές αγώνα - που θα συγκεντρώνονται σε ένα κεντρικό συντονιστικό, με αιρετούς και ανακλητούς. Τέτοια τοπικά συντονιστικά λειτούργησαν και μέσα στο Δεκέμβριο, ενώ την περίοδο των μαθητικών καταλήψεων η έλλειψη τέτοιων μορφών έθετε και θέτει τα όρια στη διεκδίκηση και κλιμάκωση του μαθητικού κινήματος. Δεν πρέπει να παραγνωρίζουμε ότι το μαθητικό κίνημα έχει κάνει βήματα στην οργάνωσή του και το πολιτικό πλαίσιο (μεγαλύτερη συμμετοχή και διεξαγωγή γ.σ., τοπικές πρωτοβουλίες, «βάση του 10» κλπ), ότι το κύμα των καταλήψεων που ταχύτατα γενικεύεται μέσα σε λίγες ημέρες αποκτά μία συνέχεια (τα τελευταία δύο χρόνια, τρεις φορές), την εκρηκτικότητα που χαρακτηρίζει το μαθητικό κίνημα δίνοντας στο Δεκέμβριο τα πιο εξεγερσιακά χαρακτηριστικά. Ωστόσο η ανεπάρκεια στις μορφές και την πολιτική του συγκρότηση το κάνει πεδίο διαπάλης, έντονα αναστρέψιμο από την ενσωμάτωση και την καταστολή του αστικού συνασπισμού εξουσίας.

Με ανοιχτές επιτροπές αγώνα, όπου δεν μπορούν να διεξαχθούν γ.σ. που θα συσπειρώνουν το αγωνιστικό δυναμικό, θα το ενεργοποιούν μέσα από δράσεις, θα σπάνε την αγωνιστική αδράνεια, και με στόχο να ενισχύουν τη συλλογική πάλη, τις γ.σ., την ανάταση του κινήματος. Οι επιτροπές αγώνα ειδικά σε εργατικούς νεολαιίστικους χώρους μπορούν να συμβάλλουν στην ανάπτυξη του κινήματος, στη ριζοσπαστικοποίηση ενός δυναμικού, να βάλουν στόχο τη δημιουργία σωματίου, να ανοίξουν δρόμους συντονισμού. Μπορούμε να τις αξιοποιήσουμε στο φ.κ., χωρίς να υποκαθιστούν τα σχήματα αλλά σαν πραγματικές αγωνιστικές συσπειρώσεις (π.χ. ΠΑΜΑΚ) σε περιπτώσεις μη διεξαγωγής γ.σ όπου θα είναι και ο πρώτος στόχος τους ή σε αντιδραστικές αποφάσεις για να εκφραστεί και να δράσει το μαζικό αγωνιστικό δυναμικό, να ανατρέψει το συσχετισμό στο σύλλογο.

Πρέπει να δούμε την κατάσταση που τώρα επικρατεί για να βρούμε δρόμους αλλαγής στην κατεύθυνση του ριζοσπαστικού κινήματος νεολαίας και του ν.ε.κ. Συγκεκριμένα, η συντριπτική πλειοψηφία της νεολαίας είναι έξω από τα συνδικάτα και τα απαξιώνει, όχι μόνο επειδή αυτά είναι αστικοποιημένα, ξένα προς αυτήν και μη αποτελεσματικά, αλλά και γιατί και στη νεολαία λείπει ένα αναπτυσσόμενο ρεύμα συλλογικής εργατικής διεκδίκησης και πάλης που να υπερβαίνει τις τάσεις υποταγής και ατομικής διαπραγμάτευσης και να δίνει διέξοδο στις υπαρκτές αγωνιστικές τάσεις. Πολλά από τα υπάρχοντα συνδι-

κάτα -και όχι μόνο η ΓΣΕΕ ή οι ομοσπονδίες και τα εργατικά κέντρα- είναι εχθρικά προς τη νέα εργατική βάρδια, δεν γράφουν την ελαστική εργασία (π.χ. προδοτική συμφωνία ΟΜΕ-ΟΤΕ για νεοεισερχόμενους κ.λπ.). Γεννιούνται νέες συλλογικότητες-σωματεία άλλοτε σε ταξική βάση και άλλοτε σε συντεχνιακή ή που ενισχύουν τον κατακερματισμό (π.χ. επισφαλώς εργαζόμενοι), άλλοτε με ελπιδοφόρα χαρακτηριστικά και άλλοτε με όρους περιρακωμένης ομάδας. Κεντρική θέση μας είναι η απαίτηση για ριζική ανασυγκρότηση του εργατικού κινήματος σε περιεχόμενο, δομή και μορφές. Σε σχέση με τα σωματεία επιδιώκουμε επιχειρησιακά συνδικάτα κατά κύριο λόγο και κλαδικά ανά περιοχή όπου υπάρχουν μικρές μονάδες, συγκρότηση όχι με βάση το επάγγελμα αλλά τον εργοδότη-κλάδο, ένταξη στο συνδικάτο όχι μόνο των Ελλήνων αλλά και των μεταναστών, συμμετοχή στο συνδικάτο όχι μόνο των σταθερά αλλά και των με διάφορες μορφές ελαστικά εργαζόμενων και των ανέργων, αμεσοδημοκρατική και συνελευσιακή λειτουργία. Στη βάση αυτή διατήρηση όσων από τα υπάρχοντα συνδικάτα μπορούν να συμβάλλουν στη λογική αυτή, ανασυγκρότηση αρκετών άλλων και ίδρυση νέων όπου χρειάζεται.

Με βάση όλο το παραπάνω σκεπτικό, έχει ιδιαίτερη σημασία να σταθούμε στη διαμόρφωση ενός εργατικού προγράμματος πάλης και απάντησης στην κρίση, ενοποίησης σε εργατική κατεύθυνση του νεολαιίστικού κινήματος και ιδιαίτερα της καρδιάς του, της εργατικής νεολαίας: Σε αυτήν την πολιτική βάση, με αυτόν τον πλούτο και με αυτήν την πρόταση συσπείρωσης – πλαίσιο πάλης από μέρους μας δουλεύουμε σε τρεις άξονες:

Στην επίμονη και σχεδιασμένη προσπάθεια συγκρότησης συλλογικών μορφών πάλης σε κλάδους όπου πλειοψηφικά ή καθοριστικά εργάζεται η νέα βάρδια. Κλάδοι στους οποίους κατά κόρον απουσιάζει η όποια συνδικαλιστική συγκρότηση είτε επί της ουσίας είτε και τυπικά απουσιάζει και φιλοδοξούμε να εμφανιστεί, απ' ευθείας με τους όρους της λογικής και πρότασης του ΝΕΚ. Αξιοποιούμε σε αυτήν την κατεύθυνση τις νεολαιίστικές εργατικές κινήσεις τύπου Νέα Βάρδια και ΠΝΕ, τις συνελευσιακές διαδικασίες στις πόλεις, την αυτοτελή παρέμβαση της οργάνωσης.

Στην προσπάθεια επανεμφάνισης (ή σε αρκετές περιπτώσεις εμφάνισης) συλλογικών μορφών πάλης στην κατάρτιση και τα νυχτερινά. Με φυσιογνωμία εργατικής παρέμβασης και κατεύθυνσης, για την κινηματική αλλά και πολιτική ενοποίηση αυτού του δυναμικού με ένα συνολικό νεολαιίστικο εργατικό ρεύμα αγώνα, ρήξης και ανατροπής.

Στην συγκρότηση συνελευσιακών διαδικασιών στις γειτονιές και τις πόλεις, διαδικασίες συνάντησης και συλλογικής συγκρότησης διαφορετικών τμημάτων της νέας εργατικής βάρδιας, εργαζόμενων, ανέργων, σταθερά και ελαστικά απασχολούμενων κλπ. Με στόχο τη μονιμοποίηση αυτών των διαδικασιών, την ανάληψη κινηματικών πρωτοβουλιών για τα καυτά κοινωνικά και πολιτικά ζητήματα της περιόδου.

Κρίκος είναι ταυτόχρονα και οι μορφές απευθείας συ-

νάντησης και κινηματικών πρωτοβουλιών δυναμικού από διαφορετικά τμήματα της νεολαίας. Τέτοιες, που μας κληροδοτεί αρκετές και ο Δεκέμβρης. **Πιο συγκεκριμένα, αξίζει να ξαναδούμε την κατεύθυνσή μας το Δεκέμβρη για νεολαιίστικες συνελεύσεις στις γειτονιές και τις πόλεις, με κινηματικό κυρίως χαρακτήρα.** Μορφή που μπορεί να φέρει σε επαφή, κοινή συζήτηση και αγωνιστικό-κινηματικό σχεδιασμό ευρύτερα νεολαιίστικα τμήματα, τόσο για συνολικά νεολαιίστικα ζητήματα όσο και σαν πλευρά του ξεδιπλώματος μιας γραμμής συνολικής απεύθυνσης στη νεολαία που θέλουμε να ηγεμονεύει και στις μάχες στους χώρους. Μορφή, που μπορεί να αποκτήσει βαθύτερα πολιτικά χαρακτηριστικά, να παγιωθεί ως οργανικό στοιχείο του νεολαιίστικού κινήματος, να συμβάλλει συνολικά στις κεντρικές κατευθύνσεις που χαράσσουμε για αυτό.

Σε αυτό το πνεύμα πρέπει να αντιμετωπίσουμε και να αξιοποιήσουμε την εμπειρία των κέντρων αγώνα του Δεκέμβρη. Ως πολιτική παρακαταθήκη του ίδιου του κινήματος σε μια κρίσιμη και εκρηκτική πολιτική στιγμή, ως μορφή που μπορεί να συσπειρώνει και να αναβαθμίζει πολιτικά τις πιο πρωτοπόρες τάσεις του νεολαιίστικού αγωνιστικού δυναμικού, που μπορεί να αποτελεί πεδίο ηγεμονίας της εργατικής πολιτικής, των χειραφετητικών-επαναστατικών τάσεων του νεολαιίστικού κινήματος. **Με αυτήν την έννοια αντιμετωπίζουμε όλες αυτές τις μορφές, ως εγχειρήματα που μπορούν δυναμικά να συνδεθούν με τις υπάρχουσες δομές των τμημάτων του νεολαιίστικού κινήματος, να τις τροφοδοτήσουν και να τροφοδοτηθούν πολιτικά και κινηματικά.** Με αυτήν την έννοια επιδιώκουμε την συγκρότηση τέτοιων νεολαιίστικων συνελεύσεων με μόνιμο τρόπο και την εμφάνιση και τον καθοριστικό ρόλο των κέντρων αγώνα – πολιτικών κέντρων του κινήματος στις στιγμές έξαρσης των νεολαιίστικων αγώνων, ως σημείο συνάντησης και ανώτερης και μαχητικής ενοποίησης των τμημάτων του νεολαιίστικού κινήματος, των δομών, του περιεχομένου και των διεκδικήσεών τους.

Η συσπείρωση της νεολαίας στο μέτωπο του πολιτισμού, της ιδεολογίας και της ενημέρωσης έχει επίσης υποτιμηθεί από εμάς. Οι παρεμβάσεις στα θέατρα κατά τη διάρκεια του Δεκέμβρη, ή τους τηλεοπτικούς σταθμούς, η συναυλία με τον τρόπο που οργανώθηκε και τη μεγάλη συμμετοχή καλλιτεχνών και νεολαίας, οι δυνατότητες

της τεχνολογίας και πιο συγκεκριμένα της εναλλακτικής άμεσης πληροφόρησης του internet, τα πολιτιστικά στέκια, η μεγάλη καλλιτεχνική παραγωγή «άγνωστων» καλλιτεχνών με αναφορά στο κίνημα είναι στοιχεία αυτής της τάσης, των βαθύτερων αντιθέσεων που αναπτύσσονται στα πλαίσια ενός πολιτισμικού μοντέλου που θεωρεί τους χώρους πολιτισμού ως «άβατο» στα κινήματα, τις διαθέσεις, τους προβληματισμούς και τη δράση των νέων και των εργαζομένων, ως φυσιολογικό αποτέλεσμα της απόσπασης της τέχνης από τα κοινωνικά προβλήματα, τάση που αναπτύσσει η καπιταλιστική οργάνωση του πολιτισμού και η αγορά.

Τα στοιχεία αυτά δείχνουν τις τάσεις βαθύτερης ωρίμανσης και επέκτασης – ολοκλήρωσης των διεκδικητικών πλαισίων αναφοράς των κινήματων πέρα από τα εκπαιδευτικά/οικονομικά/πολιτικά ζητήματα, τάση ιδιαίτερα ελπιδοφόρα. Ωστόσο στο σημείο αυτό θα πρέπει να σταθούμε με αυτοκριτική στην προσπάθειά μας και στην παρέμβαση μας γενικά και στο κίνημα του Δεκέμβρη. Αυτό διότι υπήρξε ατολμία από μέρους μας να ωθήσουμε και να αναλάβουμε τέτοιου είδους πρωτοβουλίες, παρόλο που γινόμαστε φορείς και αποδέκτες ενός προβληματισμού και μιας κριτικής για την «στενότητα» και τα όρια που έχουν οι μορφές πάλης που χρησιμοποιούμε και πιο συγκεκριμένα το τρίπτυχο «συνελεύσεις – καταλήψεις – διαδηλώσεις». Έλειψαν από τα συνθήματα μας οι γενικότερες αναφορές σε ζητήματα τρόπου ζωής, η ανάδειξη δηλαδή ενός ευρύτερου πλαισίου οραματικών αξιών, στοιχείο που αφήνονταν να καλύψει με το δικό του τρόπο ο χώρος της αναρχίας. Και αυτό πάντα γίνεται από μέρους μας στο όνομα της πολιτικοποίησης με συγκεκριμένο τρόπο, η οποία όμως αποστερημένη και «στεγνή» από οραματικές, αξιακές και πολιτισμικές πλευρές μετατρέπεται σε άλλη μια «μερικότητα». Το κίνημα της νεολαίας όσο χρειαζόταν και χρειάζεται συγκεκριμένα συνθήματα – στόχους ώστε να μην χάνεται στην γενικολογία, άλλο τόσο χρειαζόταν και χρειάζεται ένα ευρύτερο αξιακό φορτίο που να καλύπτει τις «μεγάλες» και «ιστορικές» αναζητήσεις των αγωνιστών του. Αυτή την πλευρά θέλουμε να ενισχύσουμε με μορφές δράσης και πρωτοβουλίες στο μέτωπο του πολιτισμού.

Για μας η παραπάνω πρόταση για το νεολαιίστικο κίνημα δεν αποτελεί δόγμα, μα τα κριτήρια και ο οδηγός για δράση. Με την ωριμότητα των λαθών και των ανεπαρειών μας και τον ενθουσιασμό των αγωνιστών για έναν καλύτερο κόσμο, αναδεικνύεται σήμερα για μας η ανάγκη για το ξεπέρασμα της κοινωνίας των στεγανών και των τειχών που κλείνουν τη νεολαία και τους εργαζομένους έξω από τη ζωντανή κοινωνική εξέλιξη. **Για μια Αριστερά που δεν αναζητά ούτε δημιουργεί θεατές, οπαδούς ή νοσταλγούς μιας χαμένης Ατλαντίδας, κρατώντας για τον εαυτό της το μίζερο ρόλο του εκφραστή μιας χρεοκοπημένης πολιτικής αλλά για μια νέα επαναστατική κοινωνική και πολιτική ενοποίηση της πιο μαχητικής δράσης, της πιο ρηξικέλευθης αμφισβήτησης και του πιο πρωτοπόρου στοχασμού για μια Αριστερά -ορμητήριο των αυριανών νικητών.**

Η ΝΕΟΛΑΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

3.1. Η ΝΕΟΛΑΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΚΟΥ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΥ

Η νεολαία ήταν πάντα στην αιχμή της στρατηγικής επίθεσης του κεφαλαίου, πόσο μάλλον στην εποχή της κρίσης του ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Σπουδάζει στο σχολείο ή και στο πανεπιστήμιο της επιχειρηματικής εκπαίδευσης, που συνδέεται όσο ποτέ με την παραγωγή, όπου το εργασιακό μέλλον αποτελεί κριτήριο και στόχο για την επιλογή των σπουδών, ενώ μεγάλο κομμάτι της σπουδάζουσας νεολαίας είναι αναγκασμένο να εργάζεται. Βιώνει όλες τις νέες εργασιακές συνθήκες και είναι δοκιμαστικός σωλήνας για αυτές. Οι ιστορικά πιο μορφωμένες νέες γενιές αντιμετωπίζουν την ανεργία, την εργασιακή περιπλάνηση, την ελαστικοποίηση. Απασχολούνται σε προγράμματα stage, εργάζονται 4ωροι, με συμβάσεις ορισμένου χρόνου από ημερήσιες μέχρι 8μηνες, ανασφάλιστοι, καλούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα με δικό τους κόστος να επανακαταρτιστούν με στόχο την ακόμα μεγαλύτερη αποδοτικότητα. Από το σχολείο και τον στρατό μέχρι τον εργοδότη και το κράτος είμαστε αναλώσιμοι. Την ίδια στιγμή, ο ελεύθερος χρόνος, από τα βασικότερα πεδία κερδοφορίας του κεφαλαίου, αξιοποιείται για την καθυστάθιση της νεολαίας. Γινόμαστε καταναλωτές όλων των προϊόντων της πολιτιστικής βιομηχανίας, από την ψυχαγωγία μέχρι τον αθλητισμό, αναπαράγονται οι εμπορευματικές σχέσεις και αξίες του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, ο ατομικός δρόμος, η ανταγωνιστικότητα, τα καταναλωτικά πρότυπα και το lifestyle.

Η πραγματικότητα αυτή, προωθεί με τον πιο συστηματικό τρόπο την εξατομίκευση και τον κατακερματισμό, φέρει, όμως, και **στοιχεία μιας εν δυνάμει ενοποίησης της νεολαίας**. Στα προγράμματα επανακατάρτισης, για παράδειγμα, συναντιούνται ο απόφοιτος της πρωτοβάθμιας με εκείνον της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ο νέος, που μόλις βρήκε δουλειά με τον παλιότερο εργαζόμενο. Διαμορφώνεται, έτσι, το έδαφος για μια άλλου τύπου συζήτηση και συνειδητοποίηση των κοινών συμφερόντων, ανάγκης για μια άλλου τύπου συζήτηση και αντιπαράθεση με το σύστημα. Αναδεικνύεται, με αυτό τον τρόπο, ότι στον αντίποδα των δυσκολιών γεννώνται τεράστιες δυ-

νατότητες και ανοίγονται νέοι δρόμοι για την ενοποίηση της νεολαίας στη βάση των υλικών της συμφερόντων και των σύγχρονων αναγκών.

Αυτά τα δικαιώματα και οι ανάγκες δεν χωράνε στο σημερινό συνδικαλιστικό και εργατικό κίνημα και σε μεγάλο βαθμό, οι νέες γενιές αποτελούν τη νεολαία χωρίς εκπροσώπηση, συνδικάτο, κόμμα. Είτε γιατί δεν υπάρχουν δομές, που να καλύπτουν τις νέες εργασιακές σχέσεις (μπλοκάκια, stage, τετραωρίτες κλπ) είτε οι υπάρχουσες δομές είναι εκφυλισμένες και αστικοποιημένες πλήρως είτε γιατί η νέα βάρδια των εργαζομένων δεν αναγνωρίζει τον εαυτό της, την διεκδικητικότητα στο υπάρχον συνδικαλιστικό και εργατικό κίνημα και άρα δεν είναι μόνο η έλλειψη οργανωτικών δρόμων, αλλά κυρίως η απουσία εκείνου του συνολικού προτάγματος για τη ζωή και τους αγώνες, που φέρει τις τάσεις αποστοίχισης από το ήδη υπάρχον. Δημιουργούνται άλλου είδους σχέσεις με το κίνημα και την πολιτική εν γένει, που απέχουν πολύ από αυτές, που δημιουργούσε κάποιες δεκαετίες πριν η νέα εργατική βάρδια, που απηχούσαν στην αναζήτηση και διαμόρφωση της πολιτικοποίησης μέσα από το κόμμα – συνδικάτο – αγώνες. Δεδομένου ότι η νεολαία σήμερα είναι λιγότερο δεσμευμένη από τις παλιές εμπειρίες για τα κόμματα, τους αγώνες, τον κομμουνισμό, έχει την τάση να επανασηματοδοτεί τις έννοιες, μέσα από τις δικές της εμπειρίες. Σήμερα, απέχουμε πολύ από τα πρώτα χρόνια της κατάρρευσης και δε φέρουμε σαν γενιά τα σημάδια της ήττας και της απογοήτευσης, από την άλλη μαθαίνουμε για τον υπαρκτό σοσιαλισμό από τους μετανάστες, τον κινηματογράφο κλπ. Δεν είναι ταυτισμένη στη συνείδησή μας η Γ.Σ.Ε.Ε. με το εργατικό κίνημα, αλλά ψάχνουμε μορφές και συλλογικότητες, που να αντιστοιχούν στη σύγχρονη πραγματικότητα, που μας αναγκάζει να ορίσουμε διαφορετικά ακόμα και το πεδίο της συζήτησης και της αντιπαράθεσης με το σύστημα.

Οι δοσμένες απαντήσεις από τη σκοπιά τόσο της αστικής πολιτικής όσο και της αριστεράς δεν είναι αρκετές. Άρα, ως νεολαία καλούμαστε να διαμορφώσουμε ένα συνολικό πρόγραμμα αντιπαράθεσης με εκείνο του ολοκληρωτικού καπιταλισμού να ανοίξουμε νέους δρόμους πολιτικοποίησης και δράσης, πράγμα, που αναβαθμίζει

συνολικά το ρόλο της νεολαίας στη συγκρότηση του επαναστατικού υποκειμένου και της πολιτικής.

3.2. ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΜΕΝΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΣΤΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η σημερινή και αυριανή νέα εργατική βάρδια καλούνται να παίξουν πρωταγωνιστικό ρόλο στην εμφάνιση και συγκρότηση ενός νέου εργατικού κινήματος. Γιατί καλείται από την πραγματικότητα των νέων εργασιακών σχέσεων, που βιώνει στο πετσί της να φτιάξει νέες μορφές, νέα σωματεία, που να μπορούν να εκφράζουν τα συμφέροντά της και μάλιστα όχι με τον παλιό τρόπο. Δεν είναι ζητούμενο η νομιμοποίηση και η καταγραφή τους στα τριτοβάθμια όργανα του εργατικού κινήματος, όργανα, που, έτσι κι αλλιώς, ταυτίζονται με τη γραφειοκρατία, αλλά η συγκρότηση εκείνων των μορφών, που θα τους περιλαμβάνουν όλους και θα λειτουργούν και με τρόπο, που να μπορούν αυτά τα πλειοψηφικά κομμάτια να εκφραστούν. Άρα, σωματεία ταξικά και με διαδικασίες βάσης, εντός, αλλά κυρίως εκτός και αντιπαραθετικά με τη Γ.Σ.Ε.Ε. και την υπάρχουσα δομή.

Η σημερινή και αυριανή εργατική νεολαία, που δεν έχει κεκτημένα για να υπερασπιστεί, έχει ανάγκη και θέτει ένα διαφορετικό περιεχόμενο για το ίδιο το κίνημα και τους αγώνες, το οποίο δεν επαρκεί, αν έχει πολιτικό του στόχο την απόκρουση της επίθεσης, την διέξοδο από την κρίση, αλλά πρέπει να βάσει θετικά και μάλιστα επιθετικά το ζήτημα για μια άλλη εκπαίδευση και εργασία, για μια άλλη οργάνωση της ίδιας της ζωής. Δεν μπορεί να στρατευτεί και δεν έχει πολλά πράγματα να κερδίσει γύρω από την κατάργηση του ενός ή του άλλου μέτρου, γι' αυτό και αναζητά εφ' όλης της ύλης απαντήσεις. Και μάλιστα, μέσα από διαφορετικούς από τους συνηθισμένους δρόμους πολιτικοποίησης.

Γιατί η πολιτικοποίηση της σημερινής νεολαίας συντελείται σε μια περίοδο απαξίωσης της πολιτικής με τον παραδοσιακό τρόπο. Την ίδια στιγμή, που ο Δεκέμβρης ανέδειξε ότι ο εξεγερμένος κόσμος δεν ενδιαφερόταν πως θα μεταφραστεί, αποτυπωθεί η οργή, η αμφισβήτηση και η άρνησή του με όρους εκπροσώπησης και κοινοβουλευτικής καταγραφής, ποιο κόμμα θα την εκφράσει ή θα την κεφαλαιοποιήσει, αλλά τον ενδιέφερε να μεταφραστεί και να αποτυπωθεί σε μορφές αυτοοργάνωσης εδώ και τώρα, αναδεικνύοντας μιας άλλης τάξης πολιτική. Κι ο κόσμος, που αναζητά δεν έχει κάποιο ισχυρό επαναστατικό παράδειγμα στο σήμερα ως σημείο αναφοράς. Δεδομένου ότι κανένα από την πληθώρα των κινήσεων (Ζαπατίστας, αντιπαγκοσμιοποίηση, φοιτητικό κίνημα), και παραδειγμάτων αντικαπιταλιστικής πάλης στο σήμερα, που συγκινούν και εμπνέουν δεν έχουν την ισχύ μιας επανάστασης.

Με βάση τα παραπάνω, η νεολαία μπορεί και πρέπει να έχει συνολικό λόγο για όλα και για την επανάσταση. Δεν την αφορά το εκπαιδευτικό ζήτημα και οι νέες εργα-

σιακές σχέσεις μόνο. Ούτε της αρκεί να λειτουργήσει συμπληρωματικά στο κόμμα, προσδίδοντας του από τη μαχητικότητα της. Αλλά είναι αναγκαία η αυτοτελής έκφραση των αγωνιών της μέσα από την οργάνωση νεολαίας, και βασίζεται στις σημερινές απαιτήσεις και ανάγκες για την ανάπτυξη επαναστατικού ρεύματος και μετώπου στη νέα γενιά, στη στρατηγική επιλογή της ανάπτυξης μιας νέας γενιάς αγωνιστών του εργατικού κινήματος και της κομμουνιστικής απελευθέρωσης, με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που έχει η πολιτικοποίηση και ριζοσπαστικοποίηση στην εποχή του ολοκληρωτικού καπιταλισμού.

Αυτή μας η θέση βρίσκεται στον αντίποδα των αντιλήψεων και πρακτικών που θέλουν τη νεολαία της εργασίας και εργασιακής προοπτικής μακριά από την πολιτική δράση για τα στρατηγικά και άμεσα συμφέροντά της, που μιλούν για την ανάγκη μορφωτικών, πολιτιστικών ή άλλων επιμέρους συλλογικοτήτων χωρίς συνολικό πολιτικό περιεχόμενο. Εξίσου, η θέση μας είναι αντιπαραθετική με αντιλήψεις που "τσουβαλιάζουν" τη νεολαία και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της στη "γενική" πολιτική, αλλά και σε λογικές που στο όνομα της σημερινής κατάστασης και των αρνητικών συσχετισμών δεν κατανοούν τη μακροπρόθεσμη και στρατηγική σημασία ύπαρξης μαζικής επαναστατικής οργάνωσης νεολαίας, απόψεις που θέλουν τις παρεμβάσεις και προσπάθειες στη νέα γενιά ως "αντίγραφο" της γενικής παρέμβασης, τις οργανώσεις νεολαίας "μακρύ χέρι" των κομμάτων. Οι απόψεις αυτές, από όποια σκοπιά και αν διατυπώνονται, αρνούνται τη θετική πείρα και συμβολή σε όλη την ιστορία του επαναστατικού κινήματος, των κινήσεων και οργανώσεων της νεολαίας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, κυρίως όμως είναι αναντίστοιχες με τις σημερινές αναζητήσεις και ανάγκες της ταξικής πάλης και του επαναστατικού αγώνα. Ιδιαίτερα σήμερα, στην εποχή του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, με την όξυνση όλων των αντιθέσεων, οι αλλαγές που συντελούνται στη νέα γενιά σε όλα τα επίπεδα, και κυρίως η εμφάνιση της νέας εργατικής βάρδιας, κάνουν ακόμα πιο επιτακτική την ανάγκη επαναστατικής κομμουνιστικής οργάνωσης νεολαίας. Οργάνωσης της σύγχρονης εργατικής πάλης και πολιτικής, διαμόρφωσης και διατύπωσης του αντικαπιταλιστικού και κομμουνιστικού προγράμματος που εκφράζει τα συμφέροντα και τις ανάγκες της μεγάλης πλειοψηφίας της νέας γενιάς.

Συζητάμε το ζήτημα της επαναστατικής οργάνωσης νεολαίας, πιστεύοντας ότι η ν.Κ.Α. αποτελεί μια σημαντική αφετηρία και ένα πρωταρχικό σημείο για τη διαμόρφωση του επαναστατικού πολιτικού υποκειμένου, του Αριστερού Αντικαπιταλιστικού Μετώπου στη νεολαία, για την ανάπτυξη των αγώνων της νέας γενιάς σε αντικαπιταλιστική κατεύθυνση.

Θεωρούμε τη νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση τόσο μέρος του συνολικού επαναστατικού πολιτικού υποκειμένου (με την πολύπλευρη συγκρότησή του), με τον ιδιαίτερο και αυτοτελή της ρόλο, όσο και οργανικό μέρος του εγχειρήματος - ρεύματός μας για την αντικαπιταλιστική δράση, την εργατική πολιτική και την επαναθεμελίωση της κομμουνιστικής απελευθερωτικής προοπτικής.

3.3. ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΝΕΟΛΑΙΑΣ, Η Ν.Κ.Α

Η επίσημη Αριστερά, ενώ αναγνωρίζει και περιγράφει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της νεολαίας, αντιλαμβάνεται, όσον αφορά την ΚΝΕ, την παρέμβαση σ' αυτή σαν μηχανιστική μεταφορά της γραμμής του κόμματος κι όχι σα μια πρωτότυπη, δυναμική, σύνθετη διαδικασία. Εξ ου κι η αδυναμία της, παρά τις δυνάμεις που συσπειρώνει, να συγκροτήσει με ευδιάκριτο τρόπο, έστω και εντός του ΠΑΜΕ, ένα κομμάτι της εργατικής νεολαίας, προσιδιάζοντας σε μια οργάνωση νεολαίας του κόμματος, που εκτός από τη σπουδάζουσα, σε όλα τα υπόλοιπα μέτωπα εμφανίζεται ως η νεανική εκδοχή του ΚΚΕ. Αντίστοιχα, η νεολαία του ΣΥΝ, στην προσπάθειά της να εγκολπώσει και εν τέλει να ενσωματώσει τις ιδιαίτερες αγωνιστικές τάσεις, που έχουν πυροδοτήσει τους νεολαιίστικους αγώνες τα τελευταία χρόνια, το μοντέλο, που προτείνει για τη νεολαιίστικη οργάνωση μοιάζει περισσότερο με εκείνο των αστικών κομμάτων: Νεολαίος πρόεδρος, «άρωμα» νεολαίας στην αφίσα και τις διακηρύξεις, αλλά επί της ουσίας καμιά διαφορετική πρόταση για τη συσπείρωση τη δράση και τη συγκρότηση της εργαζόμενης και σπουδάζουσας νεολαίας, που να αντιστοιχεί στις σημερινές ανάγκες και δυνατότητες.

Επιπλέον, πολύ συχνά συναντάμε λογικές, ανάμεσα και στην αντικαπιταλιστική Αριστερά, που αναγνωρίζουν την ανάγκη για νεολαιίστικες συλλογικότητες με βάση επιμέρους ζητήματα ή μέτωπα, αρνούμενες πολλές φορές την ανάγκη για ένα συνολικό πολιτικό φορέα, που θα ενοποιεί τον κατακερματισμένο κόσμο της νεολαίας στη βάση των αναγκών του. Πολλές οργανώσεις θεωρούν τη νεολαία τμήμα και όχι ξεχωριστό, αναπόσπαστο κομμάτι του επαναστατικού φορέα, εκτιμώντας ότι η νεολαία αναφέρεται μονάχα στο κομμάτι στα σχολεία και τα πανεπιστήμια. Τέτοιες λογικές, που θεωρούν ότι η σπουδάζουσα νεολαία έχει ενιαία συμφέροντα, παραγνωρίζοντας ότι ένα κομμάτι της μειοψηφικό μιν θα αποτελέσει τα μεσαία και ανώτερα στρώματα στην παραγωγική διαδικασία, και η νέα εργατική βάρδια ταυτίζεται με την εργατική τάξη, παραβλέπουν όλα τα χαρακτηριστικά της νέας εργατικής βάρδιας, την ανάγκη και τη δυνατότητά της να προβάλει και να ενισχύσει με την ηγεμονία των εργατικών της συμφερόντων την χειραφετητική τάση της εργατικής τάξης και συνολικά της υπόθεσης της αντικαπιταλιστικής επανάστασης.

Η ανάγκη, λοιπόν, για αυτοτελή επαναστατική οργάνωση νεολαίας προκύπτει όχι μόνο επειδή τα μετωπικά μορφώματα έχουν όριο, όχι μόνο επειδή το κόμμα χρειάζεται μια τομεακή οργάνωση με ιδιαίτερη αναφορά στα νεολαιίστικα ζητήματα. Επειδή αντιμετωπίζουμε το ζήτημα της οργάνωσης στα πλαίσια της πολύπλευρης συγκρότησης του επαναστατικού υποκειμένου, πιστεύουμε πως αυτή δεν μπορεί παρά να συγκροτείται μέσα στην πραγματική κίνηση της ταξικής πάλης, ως τμήμα αυτής της κίνησης, που επιδιώκει να είναι ως ο πιο συνειδητός εκφραστής της τάσης χειραφέτησης και της εργατικής πολιτικής. Ταυτόχρονα, καθοριστικό στοιχείο εί-

ναι η ίδια η κίνηση και η επαναστατική πάλη. Η αντίληψή μας αυτή είναι αντιθετική με όλες τις λογικές και τα μοντέλα που γνωρίσαμε και που υπάρχουν ή ανακυκλώνονται σήμερα στη δομή των αστικών και ρεφορμιστικών κομμάτων και οργανώσεων νεολαίας.

Δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες της πάλης της νεολαίας η λογική των οργανώσεων "κλειστών πρωτοποριών" - φρουρίων που ελέγχουν ως ιδιοκτήτες και αποκλειστικοί κάτοχοι της αλήθειας κάθε κίνηση. Εξίσου αντιπαραθετόμαστε στις αντιλήψεις της "πολιτικής ομάδας συντονισμού" αγωνιστών που δρουν σε χώρους, στις διάφορες αυτόνομες αντιλήψεις για χαλαρές ομάδες ή ιδεολογικές λέσχες. Για μας η οργάνωση αποτελεί ζωντανή, αναγκαία και κρίσιμη πλευρά της επαναστατικής πάλης. Αποτελεί πρωταρχική επιλογή για την αποφασιστική πάλη της νεολαίας για την αντικαπιταλιστική επανάσταση - κομμουνιστική απελευθέρωση. Στην εποχή μας, η εμφάνιση της νέας βάρδιας απαιτεί τη δική της οργανωμένη έκφραση των στρατηγικών της συμφερόντων. Έτσι, βλέπουμε τη νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση, αλλά και το μέτωπο εργατικής πολιτικής ως μορφώματα που θέλουν να εκφράσουν πρωταρχικά τα συμφέροντα της νέας βάρδιας, της εργαζόμενης νεολαίας και της νεολαίας με εργατική προοπτική. Το κύριο άρα ζήτημα βρίσκεται στο περιεχόμενο της οργάνωσης, στη στρατηγική και το χαρακτήρα της. Από αυτά καθορίζεται η μορφή και ο τρόπος λειτουργίας της.

Η δομή και λειτουργία της οργάνωσης πρέπει να αποπνέει ένα συνολικό απελευθερωτικό πολιτισμό, να διαμορφώνει μια κοινότητα επαναστατών, στον αντίποδα τόσο του αστικού ατομικισμού όσο και της διοικητικής ιεραρχίας της παραγωγής. Η εργατική δημοκρατία και η συνεχής ανάπτυξή της είναι το κριτήριο για το χαρακτήρα της οργάνωσης. Αυτό σημαίνει καθοριστικός ρόλος της συλλογικότητας, ουσιαστικά και όχι τυπικά αποφασιστικός ρόλος του μέλους και των οργανώσεων.

Η κομμουνιστική οργάνωση της νέας εποχής πρέπει να λειτουργεί στην καθημερινή της ζωή και στις εσωτερικές διαδικασίες της, στη συλλογική της εμφάνιση με το κριτήριο της εργατικής δημοκρατίας. Διαδικασίες ανοιχτής, ισότιμης, δημοκρατικής συζήτησης, πλήρη δυνατότητα πληροφόρησης και ενημέρωσης του συνόλου του δυναμικού της ν.Κ.Α. για το σύνολο των ζητημάτων, το δικαίωμα στη συμμετοχή σε όλες τις αποφάσεις και τον έλεγχο, το συλλογικό, ενιαίο και οργανωμένο τρόπο λειτουργίας, με αρχές και αποφασιστική συμβολή και συμμετοχή όλων των αγωνιστών - μελών της οργάνωσης, την ανάγκη και το στόχο της σύνθεσης των σκέψεων και απόψεων του δυναμικού της.

Πρέπει να καλύπτει την ανάγκη δημιουργίας μόνιμων, διαρκώς δοκιμαζόμενων δεσμών αλληλεγγύης, συναπόφασης και τελικά κοινής πράξης με το πρωτοπόρο αντικαπιταλιστικό δυναμικό. Διαδικασίες γνώμης και ελέγχου με αυτό το δυναμικό σε -όχι μια στατική, 'ελαστική' ή ψηφοθηρική, δηλαδή αστική σχέση- αλλά στο πλαίσιο της κοινής ζωής που διαμορφώνει ο αγώνας και το περιεχόμενο μιας άλλης κοινωνικής οργάνωσης.

Με δημοκρατική λειτουργία στο εσωτερικό της, με όλες τις απόψεις να γνωστοποιούνται και να προβάλλονται ισότιμα στο σύνολο των μελών της, με οριζόντια διασύνδεση και ισότιμη συμμετοχή κάτω από τη λογική της άμεσης δημοκρατίας, με πραγματικά διαλεκτικό τρόπο στην προώθηση των διαφορετικών απόψεων. Καθοριστικό στοιχείο οι συναγωνιστικοί δεσμοί, η προώθηση του στρατηγικού στόχου, η λειτουργία σε κάθε φάση, σε κάθε ζήτημα, σε κάθε δυσκολία με αρχές – όχι αστικής ηθικολογίας- αλλά βαθιάς πίστης σε ένα άλλο πολιτικό πολιτισμό, με κριτήριο τις αξίες του επαναστάτη-συνολικού ανθρώπου, του ανθρώπου συμμετόχου σε μια απελευθερωμένη κοινωνία., μακριά από εγωισμούς, αυθεντίες που κατέχουν την απόλυτη αλήθεια, τον παραγοντισμό και τον ατομικισμό.

3.4. ΓΙΑ ΠΟΙΑ ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ;

3.4.1. ΜΕ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Η οργάνωσή μας αποτελείται από νέους αγωνιστές που συνειδητά έχουν επιλέξει το δρόμο της κομμουνιστικής επαναθεμελίωσης μέσω της συμμετοχής τους στη ν.Κ.Α. Μέλη της ν.Κ.Α. μπορούν να γίνουν οι νέοι εργαζόμενοι, μαθητές, σπουδαστές, φοιτητές, άνεργοι, νέοι αγρότες, οποιασδήποτε εθνικότητας που δεν εκμεταλλεύονται εργασία, που δεν ζούν δηλαδή από την εργατική δύναμη άλλων. Χαρακτηριστικό κάθε μέλους της ν.Κ.Α. πρέπει να είναι η συνειδητή έκφραση των επαναστατικών ιδεών σε κάθε χώρο και μέτωπο, η διαμόρφωση ανατρεπτικής στάσης ζωής σε κάθε πλευρά της καθημερινής δραστηριότητας και της κοινωνικής ζωής. Να εμπεριέχει το κριτήριο της επαναστατικής πράξης, να αποτελεί 'καθρέφτη' του 'κομμουνισμού στο σήμερα', να δίνει κάθε στιγμή το παράδειγμα αγωνιστικής στάσης στους συναδέλφους, τους συμφοιτητές, τους συμμαθητές, τους συν-στρατιώτες. Χωρίς αυτό η κομμουνιστική επαναθεμελίωση μένει κενό γράμμα. Τελικά, το κάθε μέλος είναι κριτήριο αν οι ιδέες και η πρακτική της κομμουνιστικής επαναθεμελίωσης αποτελούν ενοποιητική πρόταση για τη νεολαία στο σήμερα, αν η δυνατότητα του κομμουνισμού είναι υπαρκτή και δυναμώνει. Στο πρόσωπο του κάθε μέλους θέλουμε να αποτυπώνεται, ταυτόχρονα, η έννοια του κοινωνικού πρωτοπόρου αγωνιστή, του πολιτικού προσώπου και του ιδεολογικού παραγωγού και διαμορφωτή. Δεν χωράνε αποτυπώσεις του αστικού καταμερισμού στην οργάνωση. Άρα πρώτο, άλλη σχέση του κάθε μέλους με την πολιτική και την επαναστατική πάλη, άλλη σχέση με την οργάνωση.

Διαρθρώνεται σε οργανώσεις βάσης. Κάθε μέλος συμμετέχει σε οργάνωση βάσης (ο. β) της ν.Κ.Α. Οι ο.β δεν είναι απλά ελεγκτές και υλοποιητές της γραμμής, αλλά συνολικός διαμορφωτής της κομμουνιστικής τακτικής και στρατηγικής για το σύνολο των ζητημάτων, στο πεδίο της θεωρίας και της δράσης και έχουν την απόφαση για όλα τα ζητήματα. Κάτω από τη λογική της κομμουνι-

στικής επαναθεμελίωσης και στο πλαίσιο του άμεσου επαναστατικού αγώνα είναι οι εκφραστές των στρατηγικών συμφερόντων της νεολαίας και της τάξης στο σήμερα. Λειτουργούν συνελευσιακά, σαν φορέας συλλογικού πολιτικού πολιτισμού, δημοκρατικής συζήτησης και δράσης, αξιοποιούν όλες τις δυνατότητες και κλίσεις των μελών τους, προάγουν την κοινότητα μεταξύ των μελών τους, κόντρα στον ατομικισμό και τον ανταγωνισμό, διαμορφώνουν σχέσεις αλληλεγγύης- κοινής στάσης με το αγωνιστικό δυναμικό. Άρα δεύτερο, η ο.β πραγματικό κύτταρο της οργάνωσης με κομμουνιστική πολιτική, συλλογικό πολιτισμό και αποφασιστικό χαρακτήρα.

Συντονίζεται στη βάση της άμεσης δημοκρατίας, με όργανα αιρετών και ανακλητών αντιπροσώπων. Χρειάζεται να κάνουμε τομή στη λογική και στη λειτουργία των οργάνων. Δεν μπορεί να μιλάμε για οργάνωση με κριτήριο την εργατική δημοκρατία και να αποτυπώνεται με όργανο κλειστού τύπου, σε εκλογή Κεντρικού Συμβουλίου από κάθε συνεδριακή διαδικασία κάθε δυο ή παραπάνω χρόνια. Ενός σώματος εκλεγμένων και με κανένα τρόπο ανακλητών, οργάνου με αποφασιστικό ρόλο πάνω στην οργάνωση, από την ατζέντα συζήτησης μέχρι τις αποφάσεις για σοβαρά ζητήματα τακτικής και στάσης όλης της οργάνωσης.

Πως θα βαδίσουμε αλλιώς; Όργανο με άμεση εκλογή αντιπροσώπων από όλες τις ο. β της οργάνωσης πανελλαδικά, με κοινό μέτρο σε τακτική, συχνή βάση. Τακτική συνεδρίαση του σώματος των εκλεγμένων αντιπροσώπων. Μεταφορά των αποφάσεων των ο.β, συντονισμός και ανάπτυξη πάνω σε αυτές. Εκπλήρωση του στοιχείου της αιρετότητας αλλά και της ανακλητότητας, εκλογή αντιπροσώπων από τις ο.β πριν από κάθε συνεδρίαση του σώματος, επομένως η ο. β κρίνει και ελέγχει σε κάθε φάση. Αποφάσεις του σώματος στη βάση της πλειοψηφίας. Δυναμική -και γι' αυτό ισότιμη- σχέση πλειοψηφίας- μειοψηφίας, ισότιμη εμφάνιση των φωνών της μειοψηφίας σε όλο το εύρος της οργάνωσης. Για κάθε θέμα ή ζήτημα που υπήρξε και κάποιος μειοψήφησε, ανάπτυξη της λογικής, ειδικά αν πρόκειται για πιο συνολική διαφωνία σε μέρος ή στο όλο της γραμμής. Λειτουργία γραμματείας με καθαρά συντονιστικό- διευκολυντικό ρόλο στο ενδιαμέσο των συνεδριάσεων του σώματος. Ισότιμη σχέση πλειοψηφίας- μειοψηφίας χωρίς όρια, με την παραδοχή ότι οι διαφορετικές απόψεις πρέπει να εμφανίζονται και να παλεύονται στο μέτωπο και στο κίνημα (με σαφήνεια ότι αποτελούν μειοψηφούσες απόψεις εντός της οργάνωσης-σεβασμός στην πλειοψηφία και την άποψη της όχι μόνο σαν στοιχείο δημοκρατίας αλλά κυρίως για να λειτουργεί η ταξική πάλη σαν κριτήριο ουσιαστικού ελέγχου των αποφάσεων, της επαναστατικής- προωθητικής κατεύθυνσης σε κάθε ζήτημα και φάση και από κάθε σύντροφο. Ειδική μνεία για την παρουσία ή τουλάχιστον έκφραση μεμονωμένων συντρόφων (φαντάροι, χώροι δράσης ή πόλεις που δρα ένα μέλος μας, απομακρυσμένες επαρχίες κλπ). Αντίστοιχη λογική συντονισμού κατά πόλη, συντονιστικά σώματα αντιπροσώπων με κριτήριο να συνενυθρύνονται και να συνδιαλέγονται τα διαφορετικά κομμάτια

της οργάνωσης (νέοι εργαζόμενοι, μαθητικό, φοιτητικό κλπ), κρατώντας και την ολομελειακού τύπου συζήτηση ανά τακτά διαστήματα (αχτίφ, ολομέλειες πόλεων κ.λπ.).

Θέτει τακτικά σε έλεγχο το σύνολο της γραμμής της.

Μια σύγχρονη κομμουνιστική λογική δεν μπορεί να περιλαμβάνει 'συνεδριακή' συζήτηση κάθε δυο χρόνια, όπου για κάποια περίοδο πριν τις διαδικασίες είναι ανοικτή η τοποθέτηση του συνόλου των μελών της οργάνωσης. Θυμίζει αστικού τύπου εκλογές, όπου μια φορά κάθε τέσσερα χρόνια ή δυο αν πρόκειται για σωματειακές εκλογές, έχεις το δικαίωμα να πάρεις θέση για όλα. Απεναντίας, επιδιώκει να μπαίνουν στον άμεσο σχεδιασμό και την εξωστρεφή παρέμβαση τα συνολικά στρατηγικά ζητήματα μέσω της αντικαπιταλιστικής τακτικής, να αποτελούν μέρος της ατζέντας, της καθημερινής παρέμβασης. Να σπάει την διάσπαση τακτικής-στρατηγικής, 'ζητημάτων άμεσης απάντησης' και θεμάτων στρατηγικής αναφοράς, να δένει τη σημερινή διεκδίκηση με την απελευθερωτική προοπτική. Να λειτουργεί με ελεύθερο, καθημερινό, δημόσιο διάλογο για όλα τα ζητήματα τακτικής και στρατηγικής και επομένως να διαμορφώνει άλλους όρους για τις τακτικές συνεδριακές διαδικασίες της. Όχι συνέδρια 'επεισιακά', 'στιγμές' που συζητείται η συνολική πολιτική, που η απόφαση τους τελικά μετατρέπεται σε ντοκουμέντα χωρίς αντίκρισμα στην πραγματική ζωή, αλλά συνεδριακές διαδικασίες συνέχεια της καθημερινής πάλης, συμπύκνωσης της εμπειρίας και της επαναστατικής θεωρίας, των κατακτήσεων αλλά και των ανοικτών ερωτημάτων του αγώνα, έκφρασης των πιο προωθητικών στοιχείων της κομμουνιστικής κατεύθυνσης. Συνέδρια που δεν θα πηγάζουν από τη μέθοδο 'κλειστών' ψηφοφοριών για τα πρόσωπα που θεωρούνται καλύτεροι εκπρόσωποι, γνώστες των πραγμάτων, κάτοχοι της θεωρίας, τελικά κοινοβουλευτικού χαρακτήρα, αλλά με ολομελειακή διαδικασία στο σήμερα ή ανοικτών ψηφοφοριών αντιπροσώπων από κάθε ο.β στο μέλλον (το κριτήριο παραμένει ίδιο ανεξάρτητα από τον αριθμό των μελών). Και τέλος συνεδριακές διαδικασίες που καλούνται αυτόματα-πέρα από την τακτική τους σύγκλιση- αν το 1/3 των μελών ή των ο.β αποφασίσει κάτι τέτοιο. Άρα συνέδρια- συμπύκνωση του κομμουνιστικού προγράμματος, θεωρίας και τακτικής, ουσιαστικού ελέγχου και καθοριστικής συμμετοχής κάθε μέλους και ο.β.

3.4.2. ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΣΤΙΚΗ ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΜΠΛΟΚ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

Βρισκόμαστε σε μια περίοδο που τα σύγχρονα ρεύματα πολιτικοποίησης, ειδικά των νέων και της νέας εργατικής βάρδιας, αναζητούν πιο ολοκληρωμένες απαντήσεις, για τις οποίες δεν αρκεί η επανακατάκτηση του σώματος του επαναστατικού μαρξισμού, όσο αναγκαίο κι αν είναι αυτό. Οι σημερινές προσπάθειες για την κομμουνιστική επαναθεμελίωση δεν μπορούν να ευοδωθούν χωρίς μια αντίστοιχη επαναθεμελίωση και στο πεδίο της επαναστατικής θεωρίας. Χωρίς την επανίδρυση των ιδεών της εργατικής χειραφέτησης-κομμουνιστικής απελευθέ-

ρωσης, την επαναστατική επανατοποθέτηση της σχέσης θεωρίας-εργατικού κινήματος.

Ο ιστορικός υλισμός, η ταξική διαίρεση της κοινωνίας και η ταξική πάλη ως κινητήριοι μοχλοί της ιστορίας, η θεωρία της υπεραξίας και της εκμετάλλευσης, η ανάγκη τσακίσματος του αστικού κράτους και εγκαθίδρυσης εργατικής εξουσίας, που θα κινείται επαναστατικά προς την απονέκρωσή της, η αναγκαιότητα της αντικαπιταλιστικής επανάστασης, της κατάργησης της ατομικής ιδιοκτησίας και της εκμετάλλευσης, της εργατικής εξουσίας, της κομμουνιστικής απελευθέρωσης, ο προλεταριακός διεθνισμός, δεν έρχονται σαν ένα καθήκον αφομοίωσης και παπαγαλισμού τσιτάτων, αλλά σαν εργαλείο διαμόρφωσης του σύγχρονου κομμουνιστικού προγράμματος, άντλησης έμπνευσης και εμπειρίας για την απελευθερωτική προσπάθεια, γονιμοποίησης των πιο προωθητικών στοιχείων του στην σύγχρονη πάλη, δημιουργεί συνείδηση της αναγκαιότητας για την αντικαπιταλιστική ανατροπή και την κομμουνιστική κοινωνία.

Η δημιουργική ανάπτυξη του επαναστατικού μαρξισμού δε θα είναι μια «μονόχρωμη» και επίπεδη διαδικασία, με σίγουρες και μοναδικές απαντήσεις ή με ακλόνητες βεβαιότητες και δεν πρόκειται να πραγματοποιηθεί χωρίς τον ανοικτό διάλογο, αντιπαράθεση και σύνθεση με όλα τα ρεύματα που προσεγγίζουν τον επαναστατικό δρόμο από διαφορετικές οπτικές. Προϋπόθεση είναι να αντιμετωπίσουμε μαρξιστικά και τον ίδιο τον μαρξισμό και τα διαφορετικά ρεύματα στο εσωτερικό του, δηλαδή ιστορικά και κριτικά.

3.4.3. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΕΣΜΩΝ

Οργάνωση που θα σπάει τα στεγανά του 'εθνικού' εργατικού αγώνα, συνδεδεμένη με τις αντιστάσεις και τις αναζητήσεις παγκόσμια, αντλώντας παραδείγματα επαναστατικής προσέγγισης από άλλες χώρες, με επαφή και προσπάθεια απαντήσεων κοινού αγώνα σε μέτωπα (εργατικό, αντιπολεμικό, εκπαιδευτικό κλπ.) απέναντι στην Ε.Ε αλλά και ευρύτερα.

Οργάνωση που θα βλέπει την τάξη παγκόσμια σαν σύνολο, θα αντιμετωπίζει το 'μεταναστευτικό' σαν ζήτημα κομματιού της τάξης τόσο για τη χώρα προορισμού (πόλεμοι, φτώχεια, υπερεκμετάλλευση), όσο και για τις χώρες σταθμό ή προορισμό (συνθήκες ζωής και εργασίας, ελευθερίες, ρατσισμός). Επομένως ταυτότητα και αναφορά όχι στο επίπεδο της αλληλεγγύης αλλά της ενότητας των συμπεριφερόντων εργαζομένων και νεολαίας όπου γης και γι' αυτό οργάνωση ένταξη στις γραμμές της μεταναστών.

Διαρκούς αντιπολεμικής πάλης ενάντια στους πολέμους και σε όλους τους πολεμικούς μηχανισμούς, εθνικούς και διεθνείς, καταρχήν στην ίδια μας τη χώρα. Κοινός αντικαπιταλιστικός διεθνιστικός αγώνας σε Ελλάδα και Τουρκία, ενάντια στον πόλεμο και το μίσος, συναγωνιστικοί δεσμοί με όλους τους εργαζομένους της περιοχής των Βαλκανίων κόντρα στα εθνικά ιδεώδη, τις μεγάλες πατρίδες, τους εθνικισμούς. Κοινός εχθρός μας η εκμετάλλευση, κοινός στόχος η επαναστατική ανατροπή.

3.4.4.ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΑΝΑΤΡΕΠΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Θέλουμε μέσα από τη συλλογική πολιτική ζωή της οργάνωσης να διαμορφώνεται και να αναπτύσσεται η επαναστατική προσωπικότητα κάθε μέλους της, να δημιουργείται ένας ανώτερος πολιτισμός εκείνος της συλλογικής δράσης, κουλτούρας και επικοινωνίας. Να δίνεται η δυνατότητα και να ανοίγουμε δρόμους για τη διαμόρφωση ενός ρεύματος, που όχι απλά θα αντιστέκεται στον αγοραίο πολιτισμό της εποχής μας και θα ασκεί αντικαπιταλιστική κριτική, αλλά θα φέρει την αύρα του πολιτισμού, που διαμορφώνουν οι «κάτω», της αλληλεγγύης, των αγωνιστικών αναπαραστάσεων, των ανατρεπτικών ιδεών, που θα έρχεται όχι να επιμερίσει, αλλά να ενοποιήσει των διαμελισμένο κόσμο, να τον «δει», να τον ερμηνεύσει και να τον αλλάξει στην ολότητά του.

3.4.5.ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΤΟ ΕΔΑΦΟΣ ΤΟΥ ΜΑΧΟΜΕΝΟΥ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΜΑΡΞΙΣΜΟΥ

Με τη διαλεκτική σχέση με το μαρξισμό για τη διαμόρφωση στο σήμερα της πιο συνειδητής πρότασης αλλαγής του 'άδικου κόσμου' αλλά και συνειδητοποίησης του 'τελικού σκοπού'. Η επαφή με τη μαρξιστική θεωρία δεν έρχεται σαν ένα καθήκον αφομοίωσης και παπαγάλισμού τσιτάτων, επιλεκτικής εμφάνισης πλευρών του και άκριτης αποδοχής κριτηρίων του, δεν είναι ζήτημα απλής αντιγραφής ή μεταφοράς στο παρόν της μαρξιστικής σκέψης. Ο μαρξισμός λειτουργεί σαν εργαλείο διαμόρφωσης του σύγχρονου κομμουνιστικού προγράμματος, άντλησης έμπνευσης και εμπειρίας για την απελευθερωτική προσπάθεια, γονιμοποίησης των πιο προωθητικών στοιχείων του στην σύγχρονη πάλη, δημιουργεί συνείδηση της αναγκαιότητας για την αντικαπιταλιστική ανατροπή και την κομμουνιστική κοινωνία. Και ιδιαίτερα σήμερα πρέπει να βρίσκεται σε διαρκή, διαλεκτική και με σύγχρονη ματιά σχέση με όλες τις τάσεις, τα ρεύματα, τους θεωρητικούς που υπήρξαν στο έδαφος του μαρξισμού, της αριστεράς, της επαναστατικής υπόθεσης, ιστορικά και σήμερα, όχι για την χωρίς όρους αποδοχή τους ή την 'αντιμαρξιστική' στηλίτευση τους αλλά για την γονιμοποίηση των πιο προωθητικών στοιχείων τους στην επαναστατική πάλη.

3.4.6.ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΥ

Αν η νεολαία είναι μόνιμα στο στόχαστρο του αντιπάλου, αν δηλαδή σήμερα τη διαμορφώνει ο καπιταλισμός σαν το πιο εκμεταλλεζόμενο κομμάτι, το διαρκές εργαστήρι των αντιδραστικών αλλαγών του σε όλα τα επίπεδα, της ανάπτυξης και κρίσης του, τότε αυτή η αναβαθμισμένη συνολική αντιμετώπιση θέτει τις βάσεις για την αυτοτέλεια της κομμουνιστικής οργάνωσης νεολαίας στα πλαίσια του επαναστατικού υποκειμένου. Αυτοτελής αναζήτηση γύρω από τους δρόμους παρέμβασης της νέας γενιάς απέναντι στον αντίπαλο, τις μορφές ενός εργατικού κινήματος χειραφέτησης με τους νέους των σύγχρονων μορφών εκμετάλλευσης και μη εκπροσώπησης

στο βάθρο του, αλλά και συνολική αναφορά στον επαναστατικό δρόμο, αναζήτηση και έκφραση του κομμουνιστικού προγράμματος. Και αυτή η αυτοτέλεια δεν είναι αυτονόμηση, χάσιμο του δρόμου της επαναστατικής αλλαγής και της κομμουνιστικής επαναθεμελίωσης, αλλά διαμορφώνει τους όρους δυναμώματος του συνολικού επαναστατικού υποκειμένου μέσα από διαφορετικούς δρόμους και ματιές νέων και 'παλιότερων' επαναστατών, γύρω από την ίδια στόχευση, τις ίδιες σημαίες.

Με αυτή τη λογική στο σήμερα του επαναστατικού υποκειμένου σημαίνει αυτοτέλεια των συνεδριακών διαδικασιών της ν.Κ.Α από το NAP αλλά και το αντίστροφο. Οι νέοι της ν.Κ.Α πρέπει να έχουν τις διαδικασίες αυτοτελώς να αναζητούν, να διαμορφώνουν και να αποφασίζουν το σύνολο της πολιτικής της, αλλά αντίστοιχα και η οργάνωση του NAP, χωρίς να μπαίνει θέμα αλλοίωσης της φυσιογνωμίας του κάτω από μια 'νεανική' ματιά. Αυτό είναι και στην πράξη σπάσιμο της λογικής ότι το κόμμα ασκεί τη συνολική πολιτική και η οργάνωση νεολαίας κατεβάζει τη γραμμή στους νεολαιίστικους χώρους. Και ακριβώς τροφοδοτεί άλλη δυναμική στην εμφάνιση των επαναστατικών δυνάμεων, διαμορφώνει όρους κοινής στάσης σε όλα τα ζητήματα κάτω από τους κοινούς τους στόχους.

Με το Συνεδριό μας θέλουμε να κάνουμε βήματα σε μια συνολική στρατηγική θεωρητική - πολιτική και οργανωτική ενότητα του δυναμικού μας. Να ενισχύσουμε την προσπάθεια **η ν.Κ.Α. να μετατρέπεται σε μία σύγχρονη κομμουνιστική οργάνωση νεολαίας, που τα μέλη της, τα πολιτικά της όργανα και οργανώσεις της θα αντιμετωπίζουν τον εαυτό τους και τη δράση τους ως μέρος μιας συνολικής στρατηγικής επαναστατικής προσπάθειας στη νεολαία και την κοινωνία.** Προϋπόθεση γι' αυτό είναι να ενισχύσουμε και να βαθύνουμε το συνολικό στίγμα και τη φυσιογνωμία της νεολαίας ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ, **ως τάσης και συλλογικότητας που εκπροσωπεί την αντικαπιταλιστική επανάσταση - κομμουνιστική απελευθέρωση στη νεολαία.**

Στόχος μας είναι να αναγνωρίζεται διαρκώς από τους νέους αγωνιστές στη ν.Κ.Α. η προσπάθεια της πιο ασυμβίβαστης πάλης, της ολοκληρωτικής αντίθεσης στον κόσμο του κεφαλαίου, σε όλα τα πεδία, της συνεχούς και βαθιάς αναζήτησης. Να εκφράζει και να βάσει την εργατική σφραγίδα σε όλες τις παρεμβάσεις της, ικανή να διαμορφώνει πολιτική για όλους τους χώρους και για κάθε ζήτημα, από τη σκοπιά των σύγχρονων εργατικών συμφερόντων και της κομμουνιστικής απελευθέρωσης. Να αποπνέει μια νέα, ζωντανή και σοβαρή δύναμη, που ακτινοβολεί έναν άλλο, εργατικό και επαναστατικό πολιτισμό, που έχει αρνηθεί τις αξίες και τη ζωή του καπιταλιστικού μεσαίωνα. Μια τέτοια δύναμη έχει ανάγκη η εποχή μας και η νέα γενιά. Μια τέτοια οργάνωση μπορεί να πρωτοστατήσει στους μεγάλους κοινωνικούς αγώνες της νέας εποχής, στους Δεκέμβρηδες που είναι μπροστά μας.

Σ ΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

[illegible]

[illegible]

Σ ΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

[illegible]

[illegible]

www.nka.gr